UN ROMAN DE LA SCRIITOAREA BESTSELLERULUI INTERNAȚIONAL
PRIETENIE DISPĂRUTĂ

CLAIRE MESSUD

CÂND LUMEA STĂTEA ÎN LOC

New York Times Bestseller

Cuprins

Prolog
Bali
Londra
Bali
Londra
Insula Skye
Bali
Epilog

CLAIRE MESSUD

CÂND LUMEA STĂTEA ÎN LOC

Traducere din limba engleză Graal Soft
Titlul original: *When the world was steady,* 1994

Editura Rao, 2019

Versiune ebook: v1.0, septembrie 2021

Pentru M.R.M., pentru F.M.M.
și, bineînțeles, pentru J. W.

Oare lipsa imaginației ne face să ajungem în locuri închipuite,
în loc să rămânem acasă?
Sau poate că Pascal n-a avut cu totul dreptate
Când a spus să stăm în tăcere în camera proprie?

Continent, oraş, ţară, societate:
Alegerea nu e niciodată cuprinzătoare, niciodată liberă.
Aşa că aici sau acolo… Nu. Ar trebui să rămânem acasă orice ar fi?[1]
(fragment din *Questions of Travel,* Elizabeth Bishop)

Prolog

Melody Simpson păși prin iarbă și pe pământul umed, îndreptându-se ușor spre fundul grădinii ca să se uite la copiii ei care dormeau. Era o seară răcoroasă de vară. Își ridică faldurile rochiei și își trecu ușor degetele prin păr, chiar dacă era trecut de miezul nopții și nu avea cine să o vadă.

Apoi savură liniștea aceea profundă. Era prima vară de după război, prima vară din noua sa viață, prima vară în care Domnul, oricât de îndurerat și de rănit ar fi fost El, era în Ceruri, iar pe pământ era liniște și pace. Desigur, Melody Simpson nu credea în Dumnezeu, era doar metaforic. Doar în astfel de clipe era tentată să o facă. Înainte să îi fugă gândul la toate cele întâmplate până atunci.

Virginia și Emmy își făcuseră un cort din două bețe lungi și un cearșaf vechi, prins cu câteva cărămizi adunate de la capătul străzii, unde zăceau rămășițele unei case bombardate. Cortul fusese ideea lui Emmy, care, la cei cinci ani ai ei, era prea leneșă sau prea tânără ca să îl realizeze, astfel încât proiectul ei se concretizase doar când Virginia, sora ei responsabilă și oarecum timorată, luase asupra ei sarcina aceasta.

Melody Simpson se lăsă pe vine ca să arunce o privire în cort. Când erau treze, se lăsa veșnic cu păruială între cele două fete, când vesele, când încăpățânate, dar întotdeauna una împotriva celeilalte.

Dar când dormeau, doar în maiou și pantalonași scurți, învelite cu o pătură groasă, cu brațele subțiri și albicioase încolăcite fiecare în jurul celeilalte, păreau să-și împărtășească toate visele.

Melody Simpson nu ar fi putut să descrie în cuvinte sentimentele care o încercaseră în dimineața aceea de vară trăită în libertate. Poate că, pur și simplu, nu-și amintea cu exactitate ce simțise atunci. Poate că păsărelele ciripeau în jurul

ei, poate că în aer se simțea mireasma caprifoiului care începuse să crească pe zidurile caselor, doar că Melody Simpson nu băga de seamă. Tot ce știa era că simțea un dor în palme, în pântec, în sufletul ei, pentru viitorul fiicelor sale, pentru fiecare bucurie sau reușită care sălășluia în imaginația lor, dar și în propriile gânduri. Să fi fost oare dragoste? Lăcomie? Egoism? Durere? Anticiparea unei dezamăgiri despre care era sigură că avea să vină? Dacă Melody Simpson ar fi fost genul de femeie care să creadă în Dumnezeu, poate că i s-ar fi părut un prilej de rugăciune. Doar că nu o făcu, pentru că nu-i stătea în fire. Și fiind, de fapt, genul de persoană care considera astfel de reculegeri o pierdere de timp, trase pătura peste cele două fete, ca o mamă adevărată, după care traversă din nou grădina pe vârfuri, înapoi, spre patul ei singuratic.

Bali

Bali nu este o insulă mare. În lățime are cel mult 80 de kilometri, iar în lungime, în jur de 150. Dar e îndeajuns de mare încât să te rătăcești acolo. Kuta Beach, destinația turistică de pe coasta de sud a insulei, nu are mai mult de câțiva kilometri în diametru, dar e ușor să te pierzi printre străduțele pline cu baruri, bordeluri și magazine tematice de pirați, dar și printre dâmburile de nisip pe unde mișună vânzători ambulanți, negustori și femei bătrâne gata să ofere masaje. Locuitorii din Bali, incredibil de adaptabili, au desprins, pur și simplu, porțiunea Kuta Beach de restul insulei, ca și cum ar fi amputat o mână. Doar în percepția lor, bineînțeles. Pentru un locuitor din Bali, să mergi în Kuta Beach e ca și cum ai părăsi insula. Pur și simplu.

Ceea ce înseamnă că adevăratul Bali e departe de locul acela, de-a lungul drumurilor șerpuite și înguste, în lanurile de orez verzi ca smaraldul, ba chiar în câmpia din est, tărâmul acela sărăcăcios brăzdat de lava vulcanului, acolo unde turiștii nu ajung niciodată, în toate acele locuri care reprezintă „adevăratul" Bali domină atotputernicul și furiosul munte Agung. Mai există și alți munți, mai mici. Abang – pentru cei evlavioși, Batur – pentru turiști. Dar Agung este muntele zeilor, cei care dau și iau viața după bunul lor plac. Totul depinde de muntele Agung, toată lumea o știe.

În balineză există un cuvânt pentru când nu știi unde ești, pentru când nu știi unde e muntele: *palang.* Să fii *palang* înseamnă să fii paralizat, să nu fii în stare să lucrezi, să dansezi ori să dormi. Totul ține de capacitatea aceasta de a te orienta în spațiu. Fiecare om are un loc al său.

La cei patruzeci și șapte de ani ai ei, Emmy Simpson Richmond era *palang.* Oprindu-se la

taraba din drum, arătă cu degetul spre o sticlă de 7UP. Ar fi preferat o felie de mango cu sare sau un rambutan, dar acestea nu se numărau printre opțiuni, mai ales că trei muște mari se înfruptau din bucata de mango. Înainte să apuce să o oprească, vânzătoarea clăti de praf un pahar unsuros în găleata cu apă de lângă, după care îl umplu cu suc. Femeia îi întinse paharul cu zâmbetul pe buze. Ar fi fost nepoliticos să o refuze, dar Emmy nu era câtuși de puțin liniștită. În ciuda faptului că toată lumea o avertizase că urma să aibă probleme cu stomacul, Emmy se simțea bine și nu vedea de ce și-ar fi riscat sănătatea pentru un pahar cu suc la care nici măcar nu poftea cu adevărat.

Dădu pe gât lichidul acela gros, dulce și acidulat, simțindu-și gura uscată. Apoi se întoarse cu spatele la vânzătoare, îndreptându-și privirea spre prăpastia de la capătul drumului, spre priveliștea aceea. Era la jumătatea drumului dintre Penelokan și Kintamani, cel puțin așa bănuia, după ce hotărâse să parcurgă pe jos distanța de opt kilometri, în loc să dea contravaloarea unei nopți la hotel pe un bilet de autobuz *bemo.* Șoferii se amuzaseră pe seama ei și adevărul era că acum îi era teamă că nu avea să ajungă în Kintamani înainte de lăsarea întunericului. Soarele începuse deja să alunece pe cer.

Ridică privirea spre cei doi munți, Batur și Abang, două lumi diferite aflate de o parte și de cealaltă a lacului. Deși strălucise mai devreme, lacul era acum întunecat, ca și cum, odată cu lăsarea întunericului, spiritele se ridicau din adâncurile apei, plutind la suprafață.

Muntele Batur, care se afla direct în fața ei, era exact cum își imagina Emmy iadul: un con de lavă pustiu și negricios, care se înălța într-o simetrie neînduplecată din tărâmul de vest al lacului. Nimic nu creștea la poalele lui, unde nu se vedeau decât potecile bătătorite de pașii alpiniștilor în drum spre

vârful muntelui. Emmy nu fusese niciodată pe munte și nici nu avea de gând să o facă, dar parcă își imagina nisipul negricios și moale și rocile dure pe care turiștii se chinuiau să se cațăre, veșnic în bătaia soarelui.

În partea de est a lacului se înălța muntele Abang – sau ceea ce se vedea din el. În toată după-amiaza aceea, chiar dacă cerul fusese predominant senin, un nor încețoșat zăbovise deasupra celor doi munți. Despre muntele Abang se spunea că era o oază de vegetație, ba chiar o pădure tropicală inundată de râurile crescute în sezonul ploios, care îi împiedicau pe alpiniști să ajungă la templul antic din vârful muntelui. Dar acum, în secetoasele luni de iunie și iulie, locuitorii din Bali și câțiva studenți din insula Java mergeau în pelerinaj la templu, cu ofrande, ca să se roage.

Emmy era hotărâtă să urce muntele. Puțin turiști obișnuiau să o facă, dar Emmy nu înțelegea de ce. Într-adevăr, locuitorii din Bali erau destul de reticenți și preferau să îi ducă pe turiști pe muntele Batur. Emmy își dăduse seama repede că balinezii credeau cu tărie în lucrurile sacre.

Un francez pe care îl întâlnise în *losrnen,* într-un hostel din Candi Dasa, un bărbat care venise de unul singur în Bali, la fel ca și ea, cu același aer al unui om părăsit de soartă, îi dăduse numele unui ghid din Kintamani, care obișnuia să cânte la flaut și care, îi promisese francezul, avea să o ducă oriunde își dorea ea să meargă. Și astfel, Emmy ajunsese pe drumul acela, la cine știe câți kilometri de Kintamani, pe punctul de a fi înghițită de noaptea tropicală, o noapte mai adâncă și mai întunecată decât oricare alta.

Folosind două cuvinte din dicționarul ei indonezian, se întoarse spre femeia de la tarabă și o întrebă cât mai avea de mers până să ajungă în sat. Femeia ridică mâna, cu toate cele cinci degete. Cu mai bine de o oră în urmă, Emmy o întrebase același lucru și pe fata aceea care îi ieșise în cale,

vânzând cărți poștale, și primise același răspuns. Emmy se simți ca o proastă gândindu-se că se încăpățânase să nu cheltuiască bani pe biletul de autobuz, dar și pentru moftul care o purtase de la bun început înspre locul acela. Îi mulțumi femeii și porni din nou pe drumul pustiu. Nu îi ieși nimeni în cale – doar doi câini amărâți și înfometați, fără blană pe alocuri, care se îndreptau hotărâți în direcția opusă. Emmy auzi autobuzul albastru și zgomotos numit *bemo* înainte să îl vadă, cu băncile lui din lemn și acoperișul improvizat, de sub care controlorul atârna periculos în afară. Emmy le făcu semn să oprească.

Toate băncile erau ocupate, dar o mamă își luă copilul în poală ca să-i facă loc.

— *Teri makasi,* zise Emmy. Mulțumesc.

— Ești din Anglia? o întrebă bărbatul din fața ei.

Era un bărbat de vreo patruzeci de ani, proaspăt tuns, în mod evident nu englez.

— Da și nu. Am copilărit în Anglia. Dar m-am mutat în Australia acum mulți ani, spuse ea zâmbind.

— Înțeleg, răspunse el, tot cu un zâmbet. Avea dinții ușor ascuțiți, părul tuns foarte scurt și capul ciudat de lat, ceea ce îi dădea un aer diavolesc. Eu sunt neamț.

Emmy clătină ușor din cap, neștiind ce să răspundă.

— Ești în drum spre Kintamani, zise el plin de sine. Vrei să escaladezi muntele Batur.

— Nu, spuse ea. Vreau, de fapt, să ajung pe Abang. Sper că am să reușesc.

Bărbatul ridică din sprâncene.

— E un plan ambițios. Ai de gând să mergi cu un ghid?

— Mi s-a recomandat unul.

— Eu am petrecut o lună în Kintamani, zise bărbatul, și nu am auzit de nicio expediție spre Abang. În Batur, da, zilnic. Dar nu și în Abang.

— Știu, tocmai de aceea vreau să-l escaladez. Desigur, acesta nu e singurul motiv…

— Faci sport, nu-i așa? o întrebă el, privind-o lung.

Emmy își lăsă mâinile pe genunchii goi și aruncă o privire spre ceilalți pasageri, care, deși probabil înțelegeau engleza prea puțin sau chiar deloc, păreau foarte concentrați la discuția lor.

— Întreb pentru că e un drum destul de lung, zise neamțul. Vreo trei ore.

Autobuzul opri brusc.

— Am ajuns în centru, îi spuse el. Dacă vrei să poposești într-un *losmen*, ar trebui să cobori aici. Eu stau mai departe de aici, după terenul de joacă, spre ieșirea din oraș. Noapte bună!

— Mulțumesc. Noapte bună!

Satul acela nu semăna deloc cu orășelele de pe coastă pe care le vizitase Emmy. Nu aducea nici măcar cu Ubud sau cu sătucurile prin care mai trecuse. Nu semăna deloc nici cu Penelokan, satul vecin, în care colibele albe se înălțau deasupra lacului, cu restaurante în stil american și orchestre de muzică gamelan, gata să-și întâmpine zi de zi oaspeții.

Kintamani i se păru un loc extrem de deprimant. Zări un șir de clădiri din ciment cu ferestre înguste, care se întindeau de-a lungul străzii prăfuite. Câinii ce împânzeau necontenit drumurile din Bali stăteau la pândă în spatele unor frunze de varză, în timp ce mai mulți copii cu picioarele ca două bețe și rumeni în obraji umblau din ușă-n ușă, în loc să iasă la joacă în mijlocul drumului, ca oriunde altundeva în lume. Emmy rămase acolo, privind în urma autobuzului din depărtare și simțind cum începuse să se lase frigul.

Găsi repede cele trei case *losmen,* aflate în linie, doar că trebuia să decidă în care să înnopteze. Chiar dacă, până atunci, încercase să ajungă în locuri din insulă mai puțin vizitate de turiști, era pentru prima oară când poposea într-unul în care

nu părea să fie niciun om, în afară de neamțul acela ciudat, despre care nu dorea să afle ce motive avusese să petreacă o lună în Kintamani.

Losmen-ul nu arăta deloc ca o casă de oaspeți, ci ca o locuință tipic balineză, fără niciun turist la orizont. Chiar dacă toate ghidurile pe care le citise o asiguraseră de dragostea locuitorilor din Bali pentru turiștii străini, adevărul era că Emmy se simțea disprețuită. Îi era teamă. Îi era teamă că ajunsese acolo ca o femeie singură, la fel de mult cum îi era teamă de întrebarea aceea oribilă: „Ești măritată? Ești măritată?", pe care o auzise din partea tuturor și la care se abținuse cu greu să nu răspundă: „Nu, nu mai sunt măritată". Doar că aici nimeni nu venise la ea să o întrebe dacă era sau nu măritată. Nimeni nu se apropiase de ea, nici măcar ca să îi vândă portocalele cărate pe cap, în coșuri. Pentru prima oară în acele două săptămâni în Bali, se simțea singură. Ba, mai mult, se simțea divorțată. De toți cei din jurul ei.

În cel de-al treilea *losmen,* Emmy zări un turist, pe care aproape că îl rată fiind cu spatele la ușă. Bărbatul se juca vesel cu o copilă de doi sau trei ani, care venea în fugă spre el pentru a fi luată în brațe și ridicată în aer. De fiecare dată când o sălta în brațe, îl auzea spunându-i duios:

— Draga mea, frumoasa mea, în timp ce fata râdea bucuroasă.

Când Emmy păși în salonul slab luminat, mama copilei ieși din umbră. Da, aveau o cameră disponibilă, voia să o vadă? Femeia o conduse pe Emmy dincolo de sala de mese, unde alți doi copii luau cina, apoi ieșiră împreună în curtea care juca și rol de garaj. Aveau mai multe camere, una ceva mai mare decât celelalte, cu ușa larg deschisă. Emmy zări o bătrână care mesteca tutun și se gândi că, probabil, întreaga familie locuia acolo. Femeia descuie ușa camerei vecine și îi întinse cheia.

În lumina becului chior care atârna din tavan, Emmy zări o cameră cu pereți din cărămidă, ceva mai lungă și mai lată decât cealaltă încăpere, și o saltea murdară pe care se așeză câteva clipe mai târziu. Pereții fuseseră cândva vopsiți într-o nuanță de verde, dar vopseaua începuse să se decojească pe alocuri, iar în colțurile camerei zări mai multe pânze de păianjen. Încăperea nu avea nicio fereastră, ci doar o gaură deasupra ușii.

Emmy se apucă să inspecteze de purici și de păduchi cele două pături aspre din capătul patului, iar în clipa aceea gândul îi fugi la casa ei, la patul ei confortabil și la lenjeria proaspăt spălată. Camera aceea și experiența pe care o trăia ar fi fost potrivite mai degrabă pentru cineva de vârsta Portiei, nu? Doar că, în mod ironic, ea, Emmy, era acolo, în timp ce fiica ei se desfăta în confortul casei sale din Double Bay. Chiar în acel moment, în timp ce Emmy tremura în lumina slabă, urmărind un miriapod mișunând pe jos, probabil că Portia stătea tolănită în patul ei, cu Pietro alături de ea. Probabil că ei ar fi strivit insecta sub talpă, mânjind așternuturile.

Își trase pe ea o pereche de pantaloni și un pulover din bumbac și se aventură în sala de mese. Camera era slab luminată de o lampă din colțul încăperii. Bărbatul care o făcuse să aleagă hostelul acela stătea în continuare cu spatele la ușă. Îl văzu citind o ediție veche a revistei *National Geographic,* lăsată în urmă de vreun alt turist, într-un alt an. Nici femeia, nici copiii ei nu erau prin preajmă, dar zări un cuplu de indonezieni și bebelușul lor la masa unde îi văzuse pe copii mâncând mai devreme. Cei doi vorbeau în șoaptă, dar o salutară din priviri când trecu pe lângă ei.

Emmy se instală în fotoliul aflat lângă bărbat și luă și ea o revistă de pe măsuța dintre ei.

— Bună seara, zise ea pe un ton cât se poate de specific pentru Sydney.

— Da, așa e, răspunse el, iar Emmy îi recunoscu accentul britanic.

Bărbatul își ridică ochii din spatele revistei pe care o folosise până atunci ca să-și ascundă chipul, cercetând-o din priviri.

— Așa e, zise el din nou, lăsând revista pe masă.

Era un bărbat de vreo șaizeci și cinci de ani, poate chiar mai mult, cu un aer obosit. Pielea îi atârna sub bărbie. Emmy observă câteva vinișoare sparte pe nas și pe obraji, precum și părul cărunt, care era ciufulit. Avea impresia, în mod ciudat, că era față-n față cu un pervers care fugise la tropice ca să-și ascundă preferințele sexuale sau dependența de opiu. Imaginea era completată de costumul lui șifonat și de pălăria pe care o ținea ascunsă sub scaun.

Se întrebă cum ajunsese oare să se prezinte în fața lui. Nu se mai văzuse într-o oglindă de zile întregi și nu avea nici cea mai mică idee despre cum arăta după atâta drum, după atâtea zile petrecute în soare. De regulă, era o femeie îngrijită, cu un corp frumos, cu forme, și cu un chip tânăr. Avea ochii negri, pe care ridurile fine din jur păreau să îi încadreze frumos. Fruntea îi era îngustă, iar nasul puternic, ușor curbat. Obrajii îi erau încă presărați cu pistrui adolescentini și avea maxilarul bine definit, iar părul drept și negru era sănătos, cu firul gros. În obraji căpătase o nuanță arămie, fără să fie arsă. În Sydney, prietenii ei obișnuiau să-i spună că era o femeie care îmbătrânise frumos. Până de curând, fusese întotdeauna mândră de aspectul său fizic, considerându-se atrăgătoare.

După câteva clipe de tăcere, bărbatul spuse:

— Nu prea mi se pare că ești genul acela… Nu ești puțin cam în vârstă?

— Poftim? întrebă ea, pe același ton elegant de Sydney.

— Nu mi se pare că ești genul care să se înhame la așa ceva, zise el, gesticulând spre cer. Nu ai

venit ca să escaladezi muntele Batur?

— Nu, am venit la muntele Abang. Și același lucru s-ar putea spune și despre tine.

— El e ghidul, îi spuse el, făcând semn spre fundul încăperii, probabil spre soțul femeii. Dar n-o să urce cu tine pe Abang. Nu merită efortul pentru o singură persoană.

Femeia intră în cameră cu o tavă cu mâncare aburindă, cina pentru familia de indonezieni. Atât Emmy, cât și bărbatul acela, pe care află că îl chema Frank, o așteptară să plece înainte de a-și relua dialogul, ceea ce nu avea niciun rost, având în vedere că femeia abia dacă vorbea engleza.

— Ești de mult aici? întrebă Emmy.

— În Kintamani? Sau pe insulă?

— În Kintamani. Și pe insulă.

— Am ajuns azi și am de gând să plec mâine. În fiecare an explorez insulele. Bali, uneori Java, alteori Lombok, Sumatra. Am mai fost și prin Thailanda. Dar întotdeauna vin și în Bali. Ultimul Paradis de pe pământ, spuse el, făcându-i cu ochiul.

Cam libidinos, își spuse Emmy.

— Locuitorii sunt foarte prietenoși. Sunt singurii hinduși din Indonezia. Asta îi face mai ospitalieri.

— Chiar așa?

— Și îmi plac la nebunie copiii. Fetițele astea frumușele.

Emmy nu știa ce voia să spună cu asta, dar ceva din tonul lui o deranja. Își aminti cum îl găsise jucându-se în pragul *losmen*-ului cu fiica proprietarilor, iar în clipa aceea se gândi că individul acela zâmbăreț și libidinos era un pedofil cu experiență. Mai mult decât atât, în afară de ea, era singurul străin pe care proprietarii locuinței acceptaseră să-l găzduiască. Ceea ce însemna că femeia aceea zâmbitoare și familia de indonezieni aveau să-și închipuie că și ea era din același aluat.

Bărbatul o privi în continuare cu zâmbetul pe buze.

— Ești din Anglia? îl întrebă ea.

Emmy abia dacă se mai simțea englezoaică, dar voia cu orice preț să se diferențieze de el.

— N-am mai fost de mult acolo, răspunse Frank. Fiica mea s-a întors în Anglia, dar eu m-am mutat de mult în Australia, nu mai suportam să stau în Marea Britanie, nu acum.

Era de-a dreptul îngrozitor, povestea ei era exact aceeași. Știa că Portia avea să plece în curând spre Londra. Hotărî să nu-i mai pună și alte întrebări.

Se ridică de pe scaun și se duse la ușă, să admire priveliștea nopții. Zări câteva felinare sclipind în întuneric și auzi mai mulți câini lătrând spre cerul senin. Aerul era răcoros și simți o altfel de briză, nu cea plăcută și sărată a mării, ci una amară, cumva periculoasă. Nu era nici țipenie de om pe stradă, nici urmă de cântece sau de voci, nimic în ritmul muzicii gamelan.

La cină primiră o porție de orez prăjit, ardei picanți și bere. Ea și Frank mâncară în tăcere. Frank înfulecă lacom, roșu la față, asudat din cauza ardeilor. Emmy mâncă încet, cu grijă, încercând să evite semințele usturătoare, ceea ce se dovedi a fi un proces lung, la capătul căruia orezul se răci și se transformă într-o masă gelatinoasă și scârboasă. Îi oferi porția sa lui Frank, care o dădu imediat pe gât, împreună cu sticla de bere, stropindu-se pe bărbie.

— Ar trebui să vorbești cu el.

Emmy îl privi nedumerită.

— Cu Oka. Ghidul. Proprietarul casei.

— Dar ai spus că n-o să vrea să mă ia cu el.

— Da, probabil că n-o va face.

— În plus, cineva mi-a recomandat deja un alt ghid. O s-o întreb pe proprietară cum aș putea să dau de el.

— Eu, în locul tău, nu aș face asta. Știi tu, concurența. Întreabă mâine-dimineață în piață. Dar

dacă Oka ar accepta cumva să te ducă, îi spuse el pe un ton cumva secretos, ați putea să plecați mâine, dis-de-dimineață, și să vă întoarceți până la prânz. Vino cu mine în Singaraja. Satul ăsta nu e tocmai prietenos.

— De ce nu?

Frank ridică din umeri.

— Umblă tot felul de zvonuri. Străinii sunt adesea tâlhăriți sau trași pe sfoară. Cineva chiar a fost omorât aici, doar că nu s-a putut dovedi niciodată. A fost o moarte suspectă, să-i spunem, adăugă el, lăsându-se pe spate în scaun și așteptând-o să muște momeala. Dar Emmy hotărî să nu o facă. După câteva clipe de tăcere, Frank o întrebă: Nu ai chef să ne jucăm ceva?

Și, din nou, Emmy se întrebă ce voia să spună cu asta, dacă nu cumva încerca să se dea la ea.

— Nu, mulțumesc, răspunse ea.

— Nici măcar o partidă de cărți? zise el, scoțând un pachet uzat din buzunarul de la haină. Una mică?

— Nu, mulțumesc. Am avut o zi lungă.

— Cum vrei tu, răspunse el, vizibil dezamăgit.

Emmy ieși din cameră și îl văzu cu coada ochiului amestecând cărțile.

Încă din copilărie, Emmy știuse exact ce anume voia de la viață și cum să obțină tot ce-și dorea. Născută cu ecoul bombelor răsunând în jur, se simțise specială de la bun început. Sora ei, Virginia, fusese îndeajuns de mare încât să simtă teama războiului, dar în timp ce stăteau ghemuite prin adăposturi, la pieptul mamei lor, micuța Emmy căpătase obiceiul să fredoneze cântece sau să vorbească de una singură, neștiutoare, fără să rateze nicio notă, în timp ce toți ceilalți din jurul ei stăteau cu frica în suflet.

Nu-și amintea nimic din perioada aceea, cum nu și-l amintea deloc nici pe tatăl ei, care, pilot fiind, murise pe front, înainte ca Emmy și cântecelele ei

să capete o formă. Moartea lui, care pentru Virginia reprezentase o primă pierdere tragică, nu însemnase absolut nimic pentru Emmy. Abia mult mai târziu, începuse să ducă dorul tatălui ei, mai mult dintr-un sentiment de obligație.

Emmy se ghidase toată viața după crezul că fiecare om era responsabil pentru crearea propriului său destin. Mai mult decât atât, Emmy era de părere că exista o moralitate aparte în noroc, o relație corelată între acesta și ghinion, între virtute și viciu. De-a lungul vieții sale, Emmy suferise enorm de fiecare dată când lucrurile nu merseseră în favoarea ei.

Când, la douăzeci de ani, le anunțase pe mama și pe sora ei că avea de gând să plece din umila casă părintească din sudul Londrei ca să se căsătorească imediat cu un australian șarmant pe nume William, și că urmau să plece împreună în Australia, pentru cele două nu fusese o surpriză. Emmy începuse să-și cultive frumusețea, ajungând de la copila grăsuță și neîngrijită care fusese cândva la o femeie frumoasă și formidabilă. După cum bine spusese doamna Simpson, ce alt loc ar fi putut fi mai bun pentru ea ca să-și încerce norocul decât lumea aceea nouă? Și cine ar fi putut să o oprească din drum?

Ba poate că Virginia răsuflase ușurată chiar. Din ziua în care se născuse, Emmy nu încetase niciodată să-și terorizeze sora mai mare – sau cel puțin așa percepuse Virginia situația, punând firea sa retrasă și timidă pe seama nașterii aceleia neplanificate din timpul ploii de bombe, ca să nu mai vorbim despre teroarea care urmase. În dimineața aceea ploioasă din 1960, când Emmy le anunțase că avea de gând să plece, Virginia nici măcar nu luase în calcul că probabil ar fi fost aceeași persoană și fără sora ei.

Emmy era de părere că sora ei vedea lumea cu susul în jos. În timp ce Virginia credea că lucrurile îți se întâmplau pur și simplu, Emmy vedea asta nu

doar ca pe o greșeală, ci și ca pe un rău. Cel din urmă sfat al ei pentru Virginia fusese să se roage. Dat fiind că niciuna dintre ele nu era teribil de credincioasă, Virginia o întrebase surprinsă pe Emmy la cine ar fi trebuit să se roage.

— La tine însăți, prostuțo, răspunsese Emmy. Roagă-te să ai curajul de a trăi.

William și proaspăta sa soție porniseră spre Australia, spre Sydney, unde Emmy descoperise că norocul ei era chiar și mai mare decât își imaginase ea. Intrase într-o familie de redactori amatori, aflați în fruntea unui imperiu micuț, dar de succes, locuind în vecinătatea mai multor ferme de oi.

Emmy obișnuia adesea să îi povestească Portiei cât de frumos fusese atunci când, la scurt timp după nunta lor, ea și William făcuseră un tur al fermelor. La fiecare gospodărie fuseseră întâmpinați de femei cu mânecile suflecate, prăfuite, ridate, femei cu mâinile întinse, femei care începuseră să suspine de îndată ce o văzuseră pe Emmy, pentru că trăiau înconjurate de bărbați, iar ea era ca o oază în deșert, cineva care venise să le aline durerea. Acestea îi povestiseră despre durerile lor, despre sarcinile și avorturile spontane și îi dăduseră rețete de biscuiți și liste de produse de care nu reușeau să facă rost. Le auzise purtându-le de grijă copiilor lor, acelea dintre ele care aveau copii, și îi povestiseră despre necazurile cu bărbații lor. Ea făcu liste cu cărțile pe care ardeau de nerăbdare să le citească și cu produsele feminine despre care îi vorbiseră jenate. Unele dintre ele nu mai discutaseră astfel cu cineva de ani întregi, ba chiar de un deceniu. Și, înainte de a urca la bordul avionului, Emmy le îmbrățișase pe toate, suspinând alături de mamele acelea australiene atât de muncitoare, ea, o englezoaică afectată cu ochi strălucitori.

Pe toată perioada călătoriei, Emmy se simțise mai fericită și mai binecuvântată decât și-ar fi

putut imagina vreodată. Norocul era de partea ei, era dorită, invidiată și iubită. Se agățase întotdeauna de amintirea aceea, alegând să ignore faptul că, odată ce ajunsese înapoi în Sydney și fusese aruncată în vâltoarea obligațiilor sociale și casnice, neglijase lista de cărți și de produse feminine, după care o pierduse, pentru ca, în cele din urmă, să o dea uitării de tot. Iar când, în cele din urmă, își amintise, își spusese, cu rușine în suflet, că fusese o greșeală a tinereții.

Numai că aceea fusese doar cea dintâi uitare, așa că mai târziu, odată ce norocul începuse să se risipească, realizase că fusese primul pas dintr-o autoamăgire colosală. Crezându-se stăpâna propriei vieți, Emmy își umpluse zilele cu prânzuri și recepții, iar în cele din urmă născuse un copil. Își lăsase cariera scriind recenzii despre restaurante și societate sau articole despre locurile care o încântau, ce erau publicate în ziarele și revistele deținute de familia soțului ei.

— Să fii așa ca mine, îi spusese ea Portiei, când fiica ei se făcuse mai mare. Să ai grijă să fii stăpâna propriei vieți, fericirea ta să fie în mâinile tale.

Doar că, în urmă cu un an și jumătate, lucrurile începuseră să-i scape de sub control, distrugându-i viața și lăsând în urma lor… ce? Fusese o oarbă și o proastă în tot timpul acesta. William, pe care abia dacă îl considerase un factor, ci mai degrabă o prezență, o parte din ea care uneori devenea enervantă, dar, mai presus de orice, o parte din ea, o părăsise. O părăsise pentru prietena ei, Dora, soția prietenului său, Andrew. Când Emmy îl acuzase revoltată că dăduse dovadă de egoism provocând două divorțuri (nu doar o familie ruinată, ci două!), William îi răspunsese pe un ton calm, aproape generos, de parcă ar fi încercat să-i explice unui copil răzgâiat că nu încerca să facă altceva decât să preia controlul asupra propriei sale vieți.

În urmă cu șase luni, Portia o anunțase pe Emmy că avea de gând să se lase de facultate ca să studieze sculptura la un colegiu de artă. În plus, își schimbase numele în „Pod”, ceea ce însemna că nu mai era fiica pe care Emmy o crescuse. Iar această misterioasă Pod, care încă își arunca hainele, mânca și dormea în casa lui Emmy, îl adusese în curând acasă pe un anume Pietro, tot sculptor de profesie, fiul unui muncitor italian din suburbiile de vest ale orașului, din șirul de căsuțe multicolore ce se întindeau pe kilometri întregi și care aduceau un pic, doar un pic, cu acele case ponosite cu verandă din sudul Londrei, pe care Emmy le abandonase cu atâta bucurie în urmă cu mulți ani.

Emmy nu avusese încotro și acceptase faptul că lucrurile se întâmplaseră fără voia ei. Cu toate acestea, continuase să-și spună, atât sieși, cât și lui Janet, singura prietenă care îi mai rămăsese, că, dacă lucrurile se întâmplau pur și simplu, era pentru că tu le lăsai să se întâmple.

Își asumase întreaga responsabilitate pentru schimbările din viața ei. Era sigură că tocmai adaptabilitatea aceasta, pe care o considerase cândva o virtute, fusese cea care îi distrusese viața. Cu fiecare nouă reinventare, se descotorosise de sentimente, de propriile sale simțiri. Această mutabilitate rezultase într-o pierdere a propriei persoane și, într-un final, își spusese Emmy, în pierderea propriului noroc. Și totul fusese atât de ușor… Până când îi venise rândul să-și joace rolul de „femeie divorțată”. Cuvântul acesta nu exista în vocabularul ei. Nu vedea rolul acesta ca pe o oportunitate.

Durerea propriului eșec se dovedise a fi atât de copleșitoare, încât brusc, pentru prima oară în aproape cincisprezece ani, constatase că era incapabilă de a lua orice fel de decizie, de a face orice fel de gest. Dacă se amăgea? Dacă se lăsa să cadă pe mâna inamicilor? Fusese atât de oarbă… William și Dora o înșelaseră ani întregi. Nu

îndrăznea să dea ochii cu vechii lor prieteni, ajunsese de râsul lumii. Își amintise că ea era englezoaică, el australian, așadar prietenii îi aparțineau cumva lui. Nu putea nici să mai scrie articole pentru publicațiile lui – ar fi însemnat să-și calce pe suflet. Pe de altă parte, nu putea să scrie nici pentru concurență, ar fi fost o trădare în văzul lumii.

Timp de o lună întreagă, nu ieșise din casa sa din Double Bay decât pentru a merge la supermarket sau ca să-l plimbe pe Aristotel, ogarul afgan, singurul care-i mai amintea de vechea ei viață, în limba de plajă de la capătul străzii. Extraterestrul acela Pod nu intra la socoteală – era doar un străin care apăruse din senin în locul iubitei ei Portia. Emmy se îngrășase mai mult ca niciodată. Neștiind ce să mănânce, se înfrupta din toate, sperând că poate ceva din ce urma să ingereze, orice, avea să-i dea viața înapoi.

Adevărul e că Bali nu fusese decizia ei. Alesese Bali doar atunci când Janet decisese că venise timpul ca Emmy să plece undeva. Janet fusese cea care dăduse telefon la Qantas, cea care alesese data, cea care le dăduse numărul cardului lui Emmy și care băgase capul în bucătăria deja infestată de gândaci ca să o întrebe pe Emmy unde avea chef să meargă. Trebuia să spună ceva, altfel, o amenințase Janet, avea să-i facă bagajul și să o trimită înapoi la Londra, la mama și la sora ei, pe care Emmy nu le mai văzuse de șase ani și pe care le considera incredibil de plictisitoare. În clipa aceea, așezată la masa din bucătărie, cu mâinile la cap, dintr-un motiv sau altul, Emmy spusese Bali. Sau poate că fără vreun motiv și doar pentru că avea pe masă, în fața ochilor, una dintre revistele fostului ei soț, deschisă la un articol intitulat „Bali: ultimul paradis”. La urma urmei, ce mai avea de pierdut?

În după-amiaza aceea, într-un moment de exuberanță, Pietro al lui Pod dăduse cu mașina ei

(da, cu mașina lui Emmy) peste sărmanul Aristotel. Și iată cum și iubitul Aristotel, singurul care îi mai rămăsese, pierise brusc. Emmy nu mai avea o viață a ei care să-i fie cu noroc. Venise timpul pentru altceva.

Spera doar să nu ajungă să fie nevoită să se adapteze din nou, să se modeleze după nevoile altora. Doar că, în cămăruța aceea sărmană, nici nu prea avea după ce să se modeleze, își spuse ea, iar pe munte avea să fie la fel. Adevărata insulă, cea pe care o căuta ea, avea să scoată la iveală adevăratul ei sine. Acolo avea să găsească răspunsuri și un nou început. Aruncând o privire în jur, simți brusc că norocul începuse să i se schimbe, că sufletul începuse să-i iasă la iveală. După cum bine îi dovediseră William, fiica și sora ei, făuritorii de noroc și de oportunități nu erau obiecte, ci oameni, oameni în carne și oase. Iar în lipsa lor, poate că avea să fie liberă.

Emmy află în curând că Gdé, ghidul care cânta la flaut, urma să plece în cinci zile într-o expediție în Abang. O făcea foarte rar, insistase el, și era singurul care mergea în expediție cu turiști, o asigurase, sfătuind-o insistent să aștepte să meargă cu el. Era un bărbat rotund la față, cu barbișon, cu prostul obicei de a râde în timp ce vorbea. Oamenii pe care urma să-i ducă în expediție erau australieni, zisese el chicotind. Erau niște „prieteni speciali”, locuitori ai insulei, nu neapărat turiști, îi dăduse el de înțeles. Oare i-ar fi deranjat dacă avea să li se alăture și Emmy? Nu, nicidecum, răspunsese Gdé, din nou cu zâmbetul pe buze, erau oameni ospitalieri.

Ceea ce însemna că mai avea la dispoziție patru zile. Era marți dimineața și își dăduseră întâlnire pentru expediție sâmbătă în zorii zilei. Emmy nu ar fi vrut să rămână în Kintamani până atunci. După ce merse vreo cincisprezece minute cu Frank printre piramidele de citrice și printre mormanele

de haine ieftine și de pui în coșuri ce reprezentau târgul de dimineață, Emmy simți că se săturase. Nici chiar ceața dimineții, menită să confere întregului peisaj un aer magic, nu reuși să-i schimbe părerea proastă despre seara de dinainte. În plus, micul dejun constase din nou în *nasi goren,* același orez prăjit cu chilii, astfel încât Emmy era sigură că avea să moară de foame în satul acela.

Cineva din târg arătase cu degetul spre Frank, care probabil că dormise în aceleași haine, căci arăta mai jerpelit ca niciodată, întrebând-o în engleză:

— Soțu' tău? Iar când ea răspunse că nu, băiatul începu să rânjească, îi scoase limba și spuse: Da, da, soțu' tău! Soțu' tău!

Așa că, atunci când Frank îi sugeră să pornească împreună spre Singaraja în același *bemo,* Emmy nu văzu niciun motiv pentru care să-l refuze.

Frank voia să ajungă în nord, într-o stațiune care se numea Lavinia Beach, unde, îi șopti el la ureche, locuințele *losmen* aveau toalete funcționale. Emmy nu acceptă să meargă cu el, chiar dacă era clar că Frank se aștepta să o facă.

Bemo-ul era un model mai nou, o furgonetă închisă care fusese cândva tapetată în întregime cu un material gălbui, ce începuse deja să se dezlipească. Plasticul de pe scaune începuse să se crape și să sară, scoțând la iveală o căptușeală murdară. Frank se așeză lângă Emmy, pe rândul din spatele șoferului, cu doi bărbați balinezi care reușiseră să se înghesuie lângă el. În asemenea condiții, doar Emmy și Frank ar fi putut să încapă pe locurile respective, însă lacomul șofer nu avea de gând să dea cu piciorul la șansa de a face un ban în plus.

Petrecură aproape o oră în furgonetă înainte ca aceasta să se umple, timp în care ceața dimineții se risipi și soarele începu să strălucească puternic. În scurt timp, chiar și cu ferestrele deschise, *bemo*-ul

se transformă într-o oală de condimente, grăsimi și plastic fierbinte, ce mirosea infect a sudoare.

Lipită de Frank și simțindu-și posteriorul atingându-se și frecându-se de acela al bărbatului, Emmy înțelese de ce acesta ardea de nerăbdare să ajungă într-o lume cu dușuri și toalete funcționale. Renunțase la jacheta din pânză pentru libertatea conferită de cămașa subțire căreia îi lipsea un nasture și prin care îi ieșea părul în exces de pe piept. Văzu petele acelea în diferite nuanțe de galben la subraț, rezultatul câtorva zile, poate chiar luni de transpirație.

Emmy și Frank nu-și spuseră prea multe în ora aceea. Se comportară asemenea unui cuplu bătrân, fiecare în lumea lui, observând în răstimpuri câte ceva pe geam și făcându-și semn unul altuia să se uite.

Odată ce *bemo*-ul porni din nou la drum, atinseră un alt nivel de intimitate. Drumul era îngust, abrupt și șerpuit, iar șoferul nu părea dispus să-și încetinească ritmul pentru astfel de mici impedimente. Emmy se trezi în poala lui Frank, după care ajunsese el în poala ei. Era atât de nefericită, încât aproape că ratã trecerea bruscă și spectaculoasă de la un peisaj de munte arid la câmpurile de orez fertile, de un verde superb, inundate de apă noroioasă, în care se vedeau în depărtare bărbați, femei, boi și rațe.

Emmy răsuflă ușurată când se văzu din nou în lumea aceea sigură, lumea pe care, de fapt, se așteptase să o vadă în insulă. Odată cu sentimentul de ușurare veni și certitudinea (pe care o avea totuși de ceva timp) că nu mai voia să se afle în compania lui Frank. Acesta, la fel ca orașul Kintamani, i se părea deprimant și respingător.

În stația de autobuz din Singaraja, după ce coborâră din *bemo,* Frank o luă de mână.

— Ce crezi că faci? șuieră ea nervoasă cu tonul acela de „viperă”, după cum ar fi spus Portia, eliberându-se din strânsoarea lui.

— Hai să ne grăbim să vedem dacă putem găsi vreun autobuz spre Lavinia Beach. Nu vreau să-l ratăm.

Nerăbdarea aceea, din partea unui alt bărbat, poate că ar fi atins-o la suflet, dar Emmy era prea indignată ca să se simtă flatată.

— Să ne grăbim? Amândoi? Cum adică? întrebă ea furioasă, iar câțiva oameni care așteptau în stație întoarseră privirea spre ei.

— Păi, am crezut că…

— Ai crezut că o să mă iei cu tine ca să ne distrăm un pic? Ca să-ți țin de urât?

— Nu e cazul să reacționezi așa, zise el jignit, strângându-și în mâini valijoara ponosită. Nu cred că ți-am sugerat vreodată așa ceva. Și… Se opri, apoi continuă: Și să știi că, dacă mi-a trecut vreodată prin minte așa ceva, a fost doar ca urmare a comportamentului tău.

— Ce vrei să spui cu asta?

— După cum ai venit după mine în târg în dimineața asta, după cum te-ai frecat de mine în autobuz…

— Poftim? Deja se adunaseră mai mulți oameni în jurul lor, rânjind și dându-și coate, arătându-i cu degetul și bârfindu-i. Unde ai fi vrut să mă așez? Uite ce e, domnule Frank, m-am săturat de povestea asta. Nu am de gând să merg cu tine în Lavinia Beach și nicăieri altundeva. La revedere, zise ea, aruncându-și rucsacul pe umăr și ieșind din cercul care se formase în jurul lor.

Mulțimea începu să aplaude.

Câteva clipe mai târziu, îl auzi pe Frank întrebând cu voce tare, în repetate rânduri:

— Lavinia Beach? *Bemo?* Lavinia Beach?

Apoi mai mulți șoferi răspunzându-i în cor.

Un bărbat o bătu pe Emmy pe braț și îi zise:

— Doamna, soțu' tău se duce, *jalan jalati,* soțu' tău, uite!

Într-adevăr, Frank se înghesuia într-un *bemo* deja plin ochi. Lui Emmy îi păru rău că fusese atât

de nepoliticoasă cu el.

— Nu e, îi răspunse Emmy bărbatului de lângă ea, care părea cât se poate de nedumerit. Nu e soțul meu. Nu soț, zise ea, arătându-i degetul fără verighetă.

Acesta ridică din umeri și dădu se plece.

Ce era de făcut acum? Încotro? Singaraja, la fel ca Den Pasar, capitala, era un loc plin de viață, urban, cu panouri publicitare, cu afișe luminate de neoane și cu un miros iute, de murdar. Nu voia să rămână acolo. Dintr-odată, Lavinia Beach părea o opțiune atrăgătoare, o căsuță de lângă plajă, cu valurile mării în apropiere. Plus luxul apei curente. Dar, după felul în care țipase la Frank, în modul acela exagerat, doar pentru că nu văzuse cum altfel să scape de el, n-ar fi vrut să riște să dea din nou nas în nas cu el. Tot ce știa era că Lavinia se afla la vest de Singaraja, ceea ce însemna, bineînțeles, că ea avea s-o pornească spre est.

Când găsi un *bemo* cu destinația Amlapura, aflat în sud-estul insulei, urcă imediat și porni la drum.

Gdé veni să o trezească în creierii nopții. Ajunsese din nou în Kintamani în seara de dinainte, după lăsarea întunericului, după ce reușise cu greu să găsească un autobuz înapoi din Singaraja. Petrecuse săptămâna la vreo cincisprezece kilometri de oraș, vâslind în apele curate din Air Sanih, plimbându-se singură pe plajele cu nisip negricios și oprind la *warung*-ul din capătul străzii, unde două bătrânele care mestecau de zor tutun o serveau cu *saté* și unde biscuiții crocanți din creveți, cărora le spuneau *krupuk,* se țineau în borcane pe mesele din plastic.

Mai mulți turiști, pe motociclete sau biciclete, obișnuiau să oprească să ia masa la *warung* și să stea de vorbă cu Emmy. O vedeau ca pe un ornament, stând pe o bancă de pe marginea drumului, arsă de soare, savurând o Coca-Cola cu

o carte în mână, în locul acela în care, de regulă, occidentalii nu stăteau mai mult de o oră.

— Locuiești aici? obișnuiau ei să întrebe, crezând că dăduseră nas în nas cu o celebritate necunoscută, care se adăpostise pe insula aceea și care nu apărea în pamfletul cu informații pentru turiști. Ești pictoriță? întrebau ei. Sau scriitoare? spuneau văzând-o cu cartea în mână.

Emmy le răspundea fie „nu”, fie „Locuiesc aici doar săptămâna asta” sau „Am mai scris scrisori la viața mea”, după care aventurierii plecau mai departe dezamăgiți.

Casa de oaspeți din Air Sanih era ocupată în principal de turiști din insula Java, femei mărunțele, modest îmbrăcate, în costume de baie mari, negre, care abia dacă băgau degetele în piscină, sărind apoi ca arse. Mai târziu, soțul sau fratele lor le aruncau bucuroși în apă.

Vineri, când veni timpul să plece, Emmy ar fi dat orice să mai rămână. Dorința ei de a se întoarce pe munte se evaporase, iar ideea de a se cățăra până în vârf în hainele acelea asudate părea din ce în ce mai enervantă pentru trupul ei tot mai măsliniu și slăbit.

Își blestemă zilele când Gdé veni să o trezească, bătând de zor la ușa camerei ei, aceeași în care înnoptase și la începutul săptămânii. Aceeași experiență, însă fără Frank. Și fără micul dejun pe bază de *nasi goreng,* după cum descoperi când reuși să iasă din cameră în întunericul dimineții. Administratorul hostelului și familia lui încă dormeau, așteptând să fie treziți de cântatul cocoșului.

Lui Emmy i se păru că Gdé era anormal de animat. În ciuda faptului că era destul de răcoare, venise îmbrăcat în pantaloni scurți, părând din cale afară de încântat de viitoarea lor expediție.

— Te-ai trezit. Ce bine, ce bine! Așteaptă-mă în fața casei. Mă întorc.

— Unde te duci?

— Mă duc să las ofrande. Ca să avem o expediție de succes. E o zi bună, am verificat deja cu preoții, de-aia mergem tocmai astăzi. Am făcut ofrande pentru șapte oameni, pentru că suntem șapte. Când am mai făcut ofrande, dar ziua nu era bună, expediția n-a avut succes.

— N-a avut succes?

Gdé ridică din umeri și deschise palmele, care păreau foarte palide în întunericul dimineții.

— Azi e… o zi cu noroc, nu-i așa? Azi o să fie cu succes. Mă întorc.

Când se întoarse el, deja începuseră să iasă primele raze de soare. Emmy văzu că Gdé adusese cu el două farfurii mici făcute din frunze de bananier, cu prăjituri de orez și cu flori. Neliniștită, îl întrebă:

— S-a întâmplat ceva? Nu ai putut să faci ofrandele?

El începu să râdă.

— Ba da, ba da. E o zi bună pentru expediție. Astea sunt pentru munte.

— Pentru vârful muntelui?

— Pentru cel dintâi templu. De la jumătatea drumului. Pentru cea de-a doua jumătate a expediției.

Emmy și Gdé rămaseră în tăcere, așteptându-i pe ceilalți participanți, care începură să apară abia după o oră, timp în care Emmy ar fi dat orice să se întoarcă în pat. Târgul începu să prindă viață în jurul lor, iar zgomotul și traficul se intensificară. Zări copii pe jumătate dezbrăcați umblând pe alei și urmări totul de parcă s-ar fi uitat la un film.

În timp ce așteptau, Gdé părea sigur că și ceilalți participanți aveau să apară. Apoi Emmy auzi câteva țipete în balineză și niște zgomote asurzitoare venind dinspre deal.

Gdé se ridică în picioare și îi făcu semn lui Emmy să-l urmeze. La doar câțiva metri pe drumul care ducea spre Pendokan, în mijlocul târgului, zăriră un autobuz, un autobuz în toată regula, mult

mai mare decât furgonetele și camioanele pe care Emmy se obișnuise să le vadă prin părțile acelea. Autobuzul acela alb, masiv și furios se ciocnise cu o furgonetă, în încercarea de a evita un munte de varză de pe cealaltă parte a drumului. Proprietarul furgonetei țipa de zor la șoferul autobuzului, care părea complet neafectat.

Într-o clipă de pauză, șoferul autobuzului dădu înapoi, despărțind cu mult zgomot cele două vehicule. E adevărat, furgoneta era zgâriată și avariată, doar că era deja atât de ponosită, încât era greu de spus ce zgârieturi erau noi și care dintre ele erau vechi de luni, poate chiar de ani întregi. Șoferul autobuzului nici măcar nu ieși din mașină, privindu-l de sus pe proprietarul furgonetei, care continua să-și verse oful. Gdé se strecură prin mulțime, cu multă ușurință, până la ușa autobuzului. Emmy se aventură după el, cu oarecare dificultate.

— Eh, K'tut! îl salută el pe șofer, care îi aruncă un zâmbet șters. *Selamat pagi!*

— Neața, Gdé! se auzi o voce din fundul autobuzului, cu un puternic accent australian ce o amuză copios pe Emmy.

Cele două cuvinte fură rostite pe același ton.

— Salut, Buddy.

„Salut, Buddy?" își spuse Emmy, surprinsă să audă numele. Buddy? Se alesese cu un fermier de oi pe post de tovarăș de călătorie? Încercă să zărească ceva pe geamul autobuzului, dar își dădu seama că ferestrele erau acoperite cu perdele cu imprimeuri batik, care erau trase.

Gdé îi făcu semn cu mâna, pe jumătate zâmbitor, pe jumătate nerăbdător, chemând-o să urce în autobuz. Ea păși în locul acela întunecat și descoperi ceva cât se poate de neașteptat. Cu toate că pe rândurile din față încă mai rămăseseră câteva bănci, toate scaunele fuseseră scoase din jumătatea din spate a autobuzului, iar în locul lor fusese instalat un pat enorm, cu multe pernuțe.

În mijlocul patului, tolănit pe perne, stătea un bărbat mărunțel, dezbrăcat până la brâu, puțin mai în vârstă decât Emmy, ar fi zis ea, chiar dacă nu era tocmai ușor să-ți dai seama. Era îmbrăcat din cap până-n picioare în articole cu imprimeuri batik, care arătau ciudat pe lângă culorile pernuțelor și ale patului.

Lângă el stăteau două femei tinere, vizibil agitate, cam de vârsta Portiei. Una dintre ele era oarecum masivă, cu părul scurt și blond, iar cealaltă avea un tatuaj cu henna cu imaginea unui copac și un chip în formă de inimă. Ceva îi spunea lui Emmy că femeile nu se înrudeau nici între ele, nici cu Buddy, ceea ce o făcea curioasă să afle cum de ajunseseră cu toții acolo. După care mai observă o persoană pe rândul din spate, stând cu spatele la ei, un băiat de vreo șaptesprezece, optsprezece ani, o versiune mai înaltă și mai subțire a lui Buddy, cu același nas mare și cu același surâs blând.

Gdé, la fel ca Emmy, îi analizase pe toți din cap până-n picioare.

— Domnule Buddy, zise el vizibil alarmat, ai spus cinci persoane cu tot cu mine și cu Emmy. Dânsa e domnișoara Emmy (o prezentă astfel, nimic mai mult, dar Buddy abia dacă o salută cu un semn scurt din cap). Dar văd că sunteți doar patru. Urcă și K'tut cu noi?

— Nu, Gdé. Suntem doar noi. E vreo problemă?

— Da, evident.

Gdé se întoarse spre K'tut și începu să strige isteric la el în balineză, iar acesta veni să-i deschidă ușa de la autobuz.

— Mă întorc.

Apăru câteva clipe mai târziu, împingând în fața lui un băiețel.

— Wayan vrea să vină și el cu noi. E în regulă, Buddy?

— Da, bine, răspunse acesta, prins în discuții cu blonda platinată și fără să-i acorde mai multă

atenție lui Wayan decât îi acordase lui Emmy.

Tânărul Wayan și Gdé se așezară împreună pe bancă, în spatele lui Emmy, iar K'tut, șoferul, începu din nou să dea în spate, ca să poată întoarce autobuzul.

Toată lumea părea atentă la Buddy, mai puțin băiatul despre care Emmy presupunea că era fiul lui, chiar dacă asta însemna să stea cu totul inconfortabil cu spatele la ei. Adevărul e că Buddy nu făcu și nu spuse nimic interesant pe parcursul drumului. Rămase, pur și simplu, tolănit pe pat, cu trupul grăsuț tresărind din cauza gropilor de pe drum. Relaxat, începu să-i explice blondei afacerea lui de import-export. Se pare că vindea obiecte de artă, batik și pantofi pentru copii. Emmy încercă să ghicească din nou care era relația dintre ei. Vorbeau ca doi străini, dar se comportau ca și cum s-ar fi cunoscut foarte bine.

Fiul lui Buddy, rămas așezat, cu picioarele cocoțate pe scaun și cu brațele strânse la piept, încerca din răsputeri să se prefacă dormind, ceea ce îi dădu de înțeles lui Emmy că femeia aceea era mai apropiată de Buddy decât ar fi vrut el.

Autobuzul făcu o oprire într-o vale prăfuită, un fel de parcare de la poalele muntelui Abang, care începuse să se înalțe deasupra lor. Iar acolo, Emmy descoperi un chioșc la fel de neașteptat și de ciudat amplasat ca pretutindeni pe insulă, care le servea sticle prăfuite de Coca-Cola, Fanta și 7UP celor câțiva oameni care se întâmplau să treacă pe acolo.

Abia atunci își dădu seama Emmy că nu era câtuși de puțin pregătită mental pentru această expediție, nu avea nici cea mai mică idee la ce să se aștepte. Cineva parcă îi spusese că avea să dureze trei ore, doar că nu se gândise să întrebe dacă trei ore dus-întors sau trei ore doar la dus. După rânjetul solemn al lui Buddy, se temea că avea să fie valabilă cea de-a doua variantă.

— Eu am fost deja de două ori aici, Junior, îi explică el fiului său, pe un ton care i se păru lui

Emmy deopotrivă încordat și arogant. O să fie a treia oară pentru mine. Și, crede-mă, se întâmplă rar ca un australian să vină până aici.

Băiatul dădu, pur și simplu, din cap. Își lăsă brațele subțiri, arse de soare, să-i atârne pe lângă corp și porni agale prin praful de pe jos. Nu ridică privirea înspre tatăl său.

Tânărul Wayan o luase la fugă în fața lor, pe cărarea care ducea în pădure. Gdé, nerăbdător să i se alăture, aștepta după Buddy, care, la rândul său, aștepta după fiul său reticent. K'tut, șoferul, rămase la marginea pădurii, scuipând semințe de pepene spre lac.

Nimeni nu-i vorbise lui Emmy de când se alăturase grupului, lucru ce o speria și o liniștea deopotrivă. Nu-și dorea în mod deosebit să stea de vorbă cu oamenii aceia, pe care îi consideră necioplți și vulgari. Dar stătea cu teamă în suflet din două motive. Primul era gândul că, mai devreme sau mai târziu, unul dintre ei avea să-i spună ceva, iar anticiparea momentului era chiar mai rea decât avea să fie momentul în sine. Iar al doilea era că poate niciunul dintre ei nu avea să încerce măcar să stea de vorbă cu ea (cu toate că părea de-a dreptul imposibil ca cineva să fie chiar atât de nepoliticos), ceea ce ar fi însemnat că urmau trei sau poate chiar șase ore din cale afară de jenante.

Prima oră se dovedi a fi o plimbare plăcută printre copaci, pe o potecă de unde se zărea din când în când lacul ce se întindea la poalele muntelui. Soarele își făcea loc printre ramurile copacilor, dar nu strălucea puternic, astfel încât, deși îi era puțin cald, lui Emmy i se părea o plimbare comodă. Rămase la câțiva pași în urma celorlalți. Cele două fete mergeau împreună în fața ei, cufundate în discuții. Erau englezoaice și aveau un accent puternic. Buddy se deplasa în fața lor, oprindu-se din când în când să admire diferite ciuperci, flori și priveliștea din jur. Gdé pășea

înaintea lui, ghidându-le calea, căci, deși poteca era bine trasată, din loc în loc era blocată de câte un copac căzut sau de câte un bolovan mare. Wayan și Junior o luaseră cu mult în față.

Emmy culese de pe jos mai multe frunze și le băgă în buzunar. Merse un timp cu capul pe spate, cu ochii ațintiți spre razele soarelui ce răzbeau până la ea și spre ramurile copacilor ce se mișcau ușor în aer de fiecare dată când o pasăre se așeza pe câte o creangă sau când cădea câte o sămânță. Merse apoi cu privirea în pământ, cercetând culorile ce se întindeau printre crengile copacilor, grohotișul umed, ambalajele de bomboane și sticlele aruncate pe jos de alți turiști.

Pentru că ținu o vreme privirea în pământ și pentru că nimeni nu se gândi să o avertizeze, mergând cu câțiva pași în urma lor, Emmy se trezi brusc la baza a ceea ce avea să numească mai târziu, cu un cuget curat, prăpastia. În doar câțiva metri, poteca se transformă într-un zid de noroi. În clipa aceea, Emmy își dădu seama că razele soarelui deja nu mai ajungeau până la ei. Nu se vedeau nori între ei și întinderea cerului, ci între ei și pământul de sub picioarele lor. În golurile acelea de vegetație, Emmy coborî privirea și văzu și mai mult neant.

Apoi cercetă noroiul cu atenție. Cele două femei începură să urce zidul mergând pe un fel de bordură improvizată, creată din trunchiul unui copac, în timp ce restul grupului aștepta în spatele lor. Emmy își dădu seama că nu mai avea încotro și că trebuia să spună ceva.

— Gdé! strigă ea. Ce ar trebui să fac acum?

Auzi vocea lui din depărtare. Nu era tocmai sunetul unei pietre în cădere, își spuse Emmy. Dar fu aproape sigură că îl auzi pe Buddy spunând:

— La naiba!

— E doar albia râului, Emmy. E mai noroios. Dar ai de ce să te ții. Apucă-te cu mâinile și cu

picioarele de ceva și urcă în ritmul tău. Te așteptăm aici. Și nu te uita în jos!

Roșcovana se întoarse spre Emmy și îi strigă:

— Nu e chiar atât de rău.

Emmy observă că era murdară de noroi pe obraz.

Pentru ea, panta aceea ar fi putut la fel de bine să fie din sticlă. Coborî privirea spre picioarele sale, atât de mici în tenișii albi și parcă atât de departe de ea, și încercă să și le imagineze susținându-i greutatea pe pământul acoperit cu mușchi de pădure pe care avea să-l găsească mai sus. Simți cum i se înmoaie genunchii.

— Nu pot să rămân aici, zise ea cu voce tare.

— Ce ai spus? Emmy, rămâi acolo.

Gdé alunecă ușor de pe o piatră pe alta, cu mâinile în aer ca un copil care se juca de-a avionul. În doar câteva clipe îi întinse mâna lui puternică, aceeași mână care i se păruse palidă și fragilă în întunericul dimineții, mult mai puternică acum decât propriile sale mâini.

— Pune piciorul aici, îi arătă el, trăgând-o de încheietura mâinii.

Lipsit acum de veșnicul lui zâmbet, își luă avânt și o trase cu putere peste primul obstacol.

— Mulțumesc, îi zise Emmy, întinzând din nou brațul.

Dar el, mult prea rapid, ajunsese deja mai sus și se așezase pe vine, vizibil obosit. Emmy auzi vocile celorlalți deasupra lor.

— Hai, Emmy, hai că poți! o imploră el.

La urma urmei, făcuse ofrande pentru toți șapte. Chiar dacă Buddy părea nerăbdător, din punctul de vedere al lui Gdé, Emmy era esențială pentru succesul expediției. Iar când ridică privirea spre chipul lui agitat, deloc ironic, simți parcă panica lui.

Se agăță de o rădăcină de copac care se rupse sub greutatea ei și se zgârie în palmă, o linie subțire de la degetul arătător la degetul mare, care

începu să sângereze. Tetanos, își spuse Emmy. Dar toată lumea aștepta după ea, iar Gdé, care era acum cu ei, parcă anume pentru ea, își scoase flautul din rucsac și începu să intoneze o piesă melancolică. Spiritele o implorau să nu renunțe la luptă. Emmy apucă o piatră prăfuită cu mâna însângerată, închise ochii, izgonind temerile care se năpustiseră asupra ei, teama de înălțimi, de căzături, de insecte veninoase și de orătănii cu mai multe picioare, și reuși să treacă de cel de-al doilea obstacol.

Și astfel, cu ochii închiși în cea mai mare parte a drumului, izbuti să-și continue ascensiunea, murdărindu-se pe față de noroi, dându-și la o parte părul de pe frunte cu degetele negre și pictându-și chipul în nuanțe de gri. Lungul șir de obstacole i se păru greu de suportat. Se gândi la primele animale de pământ, ieșind cu greu din apă și pășind pe uscat. Totul în jurul ei părea să se scurgă: cerul, frunzele inerte, propria ei piele.

Când simți trunchiul copacului, aproape că nu-i veni să creadă că ajunsese sus. Reușise cu adevărat să urce panta, așa că se întoarse pentru prima oară spre prăpastia aceea aproape verticală.

— Bravo, Emmy! o felicită blonda, bătând-o pe umăr.

Emmy se așeză pe trunchiul copacului, odihnindu-și picioarele și așteptându-se ca acesta să se rupă și să cadă în direcția din care venise ea.

— Nu-i așa că nu a fost chiar atât de rău? îi spuse Gdé pe un ton încurajator.

Buddy își dădu ochii peste cap. Fiul lui se așeză însă lângă Emmy.

— Ești bine?

— Da. Mulțumesc, răspunse ea, uitându-se pentru prima oară cu atenție la el.

Băiatul reușise cumva să scape de noroi. Nasul subțire îi dădea un aer chibzuit, pe care buzele cărnoase păreau să-l contrazică. Era un băiat

pistruiat, slăbuț, stângaci, dar care, cu timpul, avea să ajungă mai chipeș și mai rafinat decât tatăl său.

— Ești albă la față. Vrei niște apă? o întrebă el, oferindu-i o sticlă din plastic și ștergând gura acesteia cu tricoul său.

Când duse sticla la gură, Emmy îl auzi pe Buddy în spatele ei, neadresându-i-se ei în mod direct, dar îndeajuns de tare încât să se facă auzit:

— Mobilizează oamenii! Doar n-o să stăm aici toată dimineața! N-o să mai ajungem nicăieri în ritmul ăsta.

Apa aceea rece avu un efect ciudat asupra ei. O simți pe dinți, în gât, apoi în stomac. Avea fruntea când caldă, când rece, și o lua cu amețeală. Simți câțiva stropi de sudoare rece și intensă pe tâmple, la subraț, pe șira spinării.

Gdé începu să-i mobilizeze pe toți, continuându-și cățărarea pe burtă, prin noroi. Pe toți, în afară de Junior.

— Nu cred că pot să merg mai departe. Nu am mâncat nimic la micul dejun, încercă ea să se explice.

— Stai liniștită. Te aștept, spuse el, deși părea gata de plecare, mergând de colo până colo și aruncând din când în când câte un ochi spre alpiniști.

Jenată, Emmy aștepta să-și revină, fără să se uite în sus sau în jos, simțind că i se face și mai rău.

— Ia-o înainte!

Gdé nu știa ce să facă.

— Ai de gând să aștepți aici? Atâta vreme?

Emmy se gândi la timpul îndelungat care trecuse de când plecaseră de la autobuz. La kilometrii aceia care o despărțeau de K'tut și de parcare. La orătănii și la liniștea aceea profundă. Dacă ar fi rămas singură acolo, probabil că ar fi început să țipe isteric, fără să se poată opri. Poate că avea să cadă în prăpastie și să-și rupă gâtul. Muntele sacru Abang o făcu să se simtă neliniștită.

Temătoare. Băiatul era nerăbdător, agitat, curios în privința celorlalți.

— Nu cred. Aș vrea să vin cu voi… dar nu pot să merg atât de repede.

— E în regulă, răspunse el, nu tocmai convins.

— Dar nici nu pot să merg de una singură. Nu pot decât să te rog să mă aștepți.

Emmy era jenată. Nu-i plăcea să ceară ajutor, mai ales din partea unui copil. Dar efectul fu neașteptat de bun.

— Nu-i nimic. Oricum prefer să stau cu tine. Altfel, aș sta de unul singur. Nu sunt de-ai mei.

— Nu e tatăl tău?

Băiatul ridică pur și simplu din umeri, fără să spună nimic.

— Eu sunt Emmy.

— Știu. Am auzit când te-a strigat Gdé…

— Iar tu ești Junior?

— Nu mă cheamă așa. Tata mă strigă astfel. Îi gâdilă orgoliul. Dar cel puțin sunt norocos că nu mi-a dat numele lui!

— Buddy?

— Asta e porecla lui. Îl cheamă Horace.

— Horace? zise Emmy râzând. Omulețul acela părea mult mai puțin intimidant acum, când știa că îl cheamă Horace. Dar pe tine cum te cheamă?

Băiatul începu să rânjească. Avea un dinte din față mai strâmb, ceea ce îi dădea un aer neastâmpărat, chiar drăgălaș.

— Eu sunt Max.

— Cine a venit cu ideea asta?

— Chiar eu. Numele meu de botez este Christopher. Dar prefer să mi se spună Max, deci te rog să-mi spui Max.

— Și fiica mea a făcut asta, zise Emmy, încercând să nu pară nervoasă.

— Cum o chema? Și cum o cheamă acum?

— Porția. Pod.

— Nu prea ai ce să alegi, nu-i așa?

— Poate că nu.

— Știai că în Bali existau pe vremuri doar patru nume? zise Max apoi. Nu conta ce sex avea copilul. Pe primul copil îl chema Wayan sau Gdé, pe al doilea Made, pe al treilea Nyoman, iar pe cel de-al patrulea K'tut.

— Și apoi? Pe cel de-al cincilea?

— O luau de la capăt. Așa că noul meu nume secret este Made. Care e al tău?

— Ăsta era al doilea, nu-i așa? Atunci al meu este tot Made.

Următoarea secțiune de escaladat se dovedi mult mai accesibilă, în parte pentru că Max rămase alături de ea să o aștepte, dar și pentru că alți călători lăsaseră în urma lor o frânghie agățată de un bolovan. Emmy se chinui să parcurgă cei câțiva metri de pantă, dar după ce se prinse de frânghie, totul i se păru mult mai ușor, ba chiar distractiv. Max o lăsă să o ia înaintea lui, după care așteptă să-i arunce frânghia ca să urce și el.

Gdé, Wayan, Buddy, Sasha și Sylvia (după cum îi prezentă Max, Sasha fiind fata cea blondă) se făcuseră nevăzuți și nu se mai auzeau. Din când în când, lui Emmy i se părea că îl aude pe Gdé cântând la flaut, dar se îndoia de asta.

— N-o să se oprească din drum, tata e prea nerăbdător să ajungă în vârf, zise el exasperat. Cred că auzi spiritele.

Emmy deveni roșie la față – îi trecuse și ei asta prin minte, dar nu ar fi vrut să o spună.

— Serios. Insula asta e plină de spirite. Chiar și Buddy e convins de asta.

— Adică Horace? întrebă ea și amândoi izbucniră în râs.

Nu tot drumul fu la fel de abrupt și de dificil. Dădură și peste câteva porțiuni mai drepte, unde puteau să meargă în picioare, cu norul umed de deasupra sărutându-le chipurile și părul. La un moment dat, pe o astfel de porțiune ușoară, ceața se risipi la picioarele lor și zăriră minunatul lac ce se întindea la câțiva kilometri sub ei. Emmy

aproape că se aruncă în genunchi pe pământ, de teamă să nu cadă. Fu ca senzația aceea din copilărie, când stai întins pe iarbă, privind spre cerul nopții, și ai impresia că o să cazi de pe pământ în gol. Doar că acum, când golul era în direcția gravitației care o trăgea în jos, Emmy simțea o teamă și mai acută. Curând, pătura aceea albă de aer se închise din nou în jurul lor, liniștind-o.

Ceața se dovedi și mai groasă când ajunseră la sanctuar. Abia la jumătatea drumului își dădură seama că intraseră în el. De-o parte și de alta a potecii stăteau mici adăposturi sculptate în piatră, pe piedestaluri, pline cu felurite ofrande, care mai de care mai descompuse. Unele dintre acestea fuseseră deranjate de vânt, de păsări sau de spirite și rămăseseră fără petale sau fără fructe. Cele două frunze de bananier ale lui Gdé, cu ofrandele lui colorate, străluceau printre celelalte, încă negustate de zei.

— Cred că ne așteaptă, zise Max. Până ajungem din nou jos. Nu cred că-s prea departe, cred că ne urmăresc…

— Așa crezi?

— Ah, cred că sunt îndeajuns de binevoitori. Dar îmi pare rău că nu avem o ofrandă. Nu-mi place să contez pe Gdé, știi ce vreau să spun? Ai ceva la tine? Un nasture, vreo mărgea prin buzunare?

Emmy scormoni prin buzunare și găsi frunzele pătate, de diferite forme, pe care le culesese de pe jos. Max le luă și le aranjă în formă de evantai pe una dintre platforme. Ea îl urmări în timp ce închidea ochii, părând să se roage.

— Așa ar face un balinez? întrebă ea când Max termină ce avea de făcut.

— Nu știu, răspunse el râzând. Nu i-am văzut niciodată făcând asta. Am participat la câteva ceremonii, la câteva incinerări… Dar nu i-am

văzut niciodată rugându-se. Venerând, vreau să spun. În fine…

— Nici eu.

Își continuară drumul, aproape înotând prin aerul rece. Emmy, care se încălzise ca urmare a efortului fizic, se bucură nespus când simți răcoarea aceea. Altfel, ar fi avut senzația că leșină. Pe drum, Max îi povesti despre el, despre tatăl său și despre viața lor.

Horace „Buddy" Sparke era, de fapt, proprietarul unei ferme de oi din Canberra. Până de curând, trăise pe proprietatea sa, supervizând totul. Petrecea câteva luni din an călătorind și restul într-o casă din Queensland. Max era sigur că, dacă familia lui Emmy (fosta ei familie) își menținuse conexiunile în zonă, probabil că, la un moment dat, avusese de-a face cu Buddy Sparke.

Cu un an în urmă, după îndelungi cugetări, o asigură Max pe Emmy, Buddy își lăsase ferma pe mâna administratorului său de încredere, ca să-și construiască o casă în Bali și ca să se ocupe full time de afacerea de import-export care, până atunci, fusese doar un hobby. Avusese parte și de oarecare obstacole, pentru că, în conformitate cu legile din Indonezia, un străin nu avea voie să fie proprietar de pământ, dar veșnicul antreprenor reușise cumva să-și construiască o casă cu vedere spre trecătoarea de la nord de Ubud, lângă o creastă sacră de munte, unde nimeni nu îndrăznise să ridice nici măcar o colibă.

Viața lui Buddy nu era lipsită de dificultăți. Trăise întotdeauna înconjurat de femei, chiar dacă, potrivit lui Max, nici Sasha și nici Sylvia nu făceau parte din haremul lui. Recent, se iscaseră dispute între câteva dintre iubitele lui, certuri, cuvinte aspre, ba chiar o palmă. Buddy îl informase pe fiul său, cu privire la sexul frumos, că „Estul și Vestul, asemenea apei și uleiului, nu se amestecau".

Max, pe fostul său nume Christopher, crescuse în Sydney cu mama și cu fratele său mai mare,

după divorțul părinților lui, care avusese loc pe când era doar un bebeluș. Acum, la optsprezece ani, proaspăt ieșit de pe băncile școlii, nu știa încotro s-o apuce. Era în căutarea a ceva, doar că nu știa ce anume. În luna care trecuse de când ajunsese în Bali, petrecuse mai mult timp cu tatăl lui decât o făcuse vreodată până atunci. Lucrurile nu păreau să devină mai ușoare, îi spuse el lui Emmy. Tot ce considerase a fi libertăți în stilul de viață al tatălui său se dovediseră a fi, în mod nesurprinzător, un alt set de reguli, un alt joc.

— Ne-am certat aseară, îi explică el. A fost cât pe ce să-mi dea una. Tot nu știu dacă ne vorbim. Când suntem doar noi doi, vreau să spun.

— De ce v-ați certat? îl întrebă ea.

Dar Max nu vru să-i povestească. În schimb, îi vorbi despre Sasha și Sylvia, două studente din Anglia care plecaseră în călătorie. Deloc surprinzător, îl cunoscuseră pe Buddy într-un restaurant din Ubud, cu doar câteva zile înainte, și, profitând de norocul care dăduse peste ele, își mutaseră imediat bagajele din *losrnen* în casa lui din vârful dealului.

— Încă nu s-a ajuns la nimic sexual, zise Max, dar n-o să mai dureze mult. Nu atât timp cât stau în casa lui. Cu cine crezi c-o să se combine? Pun pariu că te gândești la Sasha, pentru că e așa… știi tu. Dar eu zic că o s-o aleagă pe cea mai tăcută. Sunt destul de sigur. Am început să mă pricep la ghicit.

Conversația se derulă, în mare parte, cu Emmy mergând înaintea lui Max sau în spatele său, antrenată de un efort fizic extenuant, pe care Max nu părea să-l remarce. Era destul de sigură că William nu îl întâlnise niciodată pe Buddy Sparke. Dacă rigorile societății din Sydney nu păreau îndeajuns de flexibile încât să o accepte pe Emmy, în calitate de femeie divorțată, cu atât mai puțin ar fi fost acceptat un bărbat ca Buddy, destrăbălat și egoist, care profita de femei de vârsta propriului

fiu și care, cu toate acestea, părea să aibă norocul de partea lui, se văzu Emmy nevoită să recunoască.

— N-o să ajungă bine, zise ea cu înțelepciune, oprindu-se să-și tragă sufletul.

— Zici tu? Max se opri lângă ea liniștit, înfigându-și călcâiele în noroi, gata să cadă de pe Abang. Povestea cu Ruby nu i-a picat prea bine, dar nici n-a fost ceva foarte grav.

Ruby, acum în vârstă de trei ani, era rezultatul unei vacanțe în Thailanda. Aimeé, mama ei, intra și ieșea din viața lui Buddy, dar în prezent nu mai erau împreună. Buddy urma să aibă cât de curând un alt copil cu Suchi, o văduvă din Ubud. Pentru ea era Wayan, pentru Buddy, K'tut, așa că nu se hotărâseră încă asupra unui nume.

— Habar n-am cum îi vor spune, zise Max, dar pe măsură ce înaintează în vârstă, încep să-i placă din ce în ce mai mult lucrurile exotice. Din toate punctele de vedere, din câte am auzit.

Emmy ignoră această ultimă remarcă. Lianele și copacii din jurul lor începuseră să se rărească, iar deasupra nu se putea zări nimic. Emmy își continuă ascensiunea cu teama că ceața avea să se risipească, chiar și pentru o clipă, iar ea avea să vadă distanța pe care o parcurseseră. Apoi, în mod cu totul nechibzuit, Max începu să escaladeze stând cât mai drept cu putință. O luă înaintea ei și, brusc, dispăru în ceață.

— Max, așteaptă-mă! Cât crezi că mai avem de mers?

— Habar n-am.

— Nu mă simt prea bine. Stai puțin!

— Hai, Emmy! strigă el, ca și cum ar fi fost tatăl său. Nu te da bătută acum! Dacă vrei să te oprești din drum, poate că…

— Bine, i-o tu înainte, zise ea, simțind înțepături în coapse și în umeri.

Tăietura de la mână era murdară și o ustura, iar părul asudat i se aduna pe frunte și la ceafă. Avea

lacrimi în ochi. Bineînțeles că avea să o părăsească. Bineînțeles că nu putea să meargă mai departe. Bineînțeles că se păcălise că avea să reușească, ajungând acum în situația asta. Simți lacrimile calde amestecându-se cu sudoarea rece de pe chip. Erau sărate. O lacrimă căzu în praful de pe jos.

— Emmy! Emmy! Em-my! se auzi din depărtare vocea lui Max. Emmy, ascultă!

Ea nu auzea nimic în afară de propria răsuflare. După care se auzi flautul. Sunetul acela distinctiv de flaut.

— Te aștept. Te aștept aici. Hai! Nu mai e mult, nu mai poate fi!

Așa că Emmy continuă. Ultimii zece metri fură cei mai grei. Vegetația era sărăcăcioasă, constând în câteva smocuri de iarbă printre pietriș și praf. De fiecare dată când încerca să-și înfigă mâna în iarbă, firele se rupeau, arzându-i în mână. Max era în spatele ei acum, așa că ridică privirea în sus, lăsând să-i scape un suspin. Nu-i păsa dacă o auzea cineva. Uitase cât era de plinuță. Se simțea mică, foarte mică, o pietricică în neant, care încerca să nu se prăbușească. Nici urmă de trecut, de viitor, doar amintirea marilor sale greșeli, certitudinea că ar fi putut să se rostogolească până la lac. Și flautul care o chema spre el. Flautul și vocile celorlalți.

— Bine ai venit în rai, o întâmpină Gdé, îndemnând-o să treacă peste cel din urmă obstacol și să pășească pe suprafața plată a templului.

Sasha, Sylvia și Buddy așteptau în sanctuarul interior al templului, mâncând rambutan și banane. Buddy o strigă. Ce blasfemie…

— Hai că ai ajuns! Ne pierduserăm speranța. Gdé era supărat, insista să vină după tine. Pentru că a făcut ofrande pentru șapte persoane și toate celelalte. Junior e cu tine?

— E chiar în spatele meu.

— Te-ai liniștit acum, Gdé?

— Da, Buddy. Ți-am spus eu, e o zi cu noroc.

— Zici tu? începu Buddy să râdă, cu banana în gură.

— Ați ajuns de mult? întrebă Max, pășind și el pe ce mai rămăsese din podeaua de piatră a templului.

— Nu de mult, de vreo douăzeci de minute, răspunse Gdé, grăbindu-se să-i ofere lui Max câteva fructe.

Nu-i oferi nicio banană lui Emmy până când nu îl servi pe fiul lui Buddy.

— Gdé, nu e o lipsă de respect să mănânci în templu? îl întrebă ea.

Gdé se arătă nedumerit, apoi amuzat.

— E în regulă. Am făcut ofrande înainte să ajungem aici.

Parcă în semn de protest, începu brusc să plouă. Buddy îl rugă pe tânărul Wayan să facă o poză cu toți participanții, inclusiv cu Emmy, pe treptele templului. Gdé cu flautul lui, Buddy cu o mână în jurul Sashei și cu cealaltă în jurul lui Emmy, dar fără să o atingă, oarecum ciudat, cu Max stând pe vine în fața lor, încruntat și îmbufnat. Toată lumea, în afară de Max, era cu zâmbetul pe buze.

Emmy se simți ciudat de bine când Buddy o luă pe după umeri. Nu-i plăceau fluturii pe care îi simțea în stomac, mai ales că mai devreme nu schimbase nici măcar o vorbă cu ea, dar știind acum că era un afemeiat, orice urmă de atenție din partea lui o flata. Ar fi trebuit să se simtă mai bine când Max o bătu pe spate, mai ales după ajutorul lui de pe parcursul urcușului.

Porniră aproape imediat la drum, după ce toată lumea avusese ocazia să-și tragă sufletul, mai puțin Emmy și Max. Emmy se simțea dezamăgită de propriul triumf. Un văl de nori umezi, câțiva bolovani, o gustare… asta era tot? Sau poate că ceilalți trăiseră o experiență pe care ea nu apucase să o simtă în cele câteva minute dinainte? De ce refuzau să-i vorbească spiritele, norocul sau orice

altceva? Preț de o clipă, deși asudase atât de mult în escaladarea aceea, Emmy se simți înfrântă. Apoi, după ce începu să coboare panta, sentimentul acela fu îndepărtat și dat uitării repede.

La coborâre, rămaseră împreună. În porțiunile mai abrupte, Buddy și Gdé veniră să o ajute, ținând-o de mână. Max și Wayan alunecară în jos, lăsându-se pe călcâie, iar ceilalți rămaseră în urma lor. Albia râului era tot mai noroioasă pe măsură ce coborau. Nu vorbiră prea mult între ei, deși Sasha și Sylvia își mai șopteau câte ceva una alteia. Felul în care Gdé și Buddy o țineau de mână și siguranța cu care pășea o făceau pe Emmy să se simtă precum o prințesă.

Când ajunseră la marginea albiei râului, își spuse că parcarea nu putea fi prea departe. Dar poteca prin pădurea aceea verde părea să continue la nesfârșit, iar plimbarea se dovedi mai dificilă pentru trupul extenuat al lui Emmy decât pantele abrupte de până atunci. Simțea cum i se înmoaie picioarele la fiecare pas, iar pantalonii îi atârnau la glezne, noroioși și asudați. Cum razele soarelui apăruseră din nou printre ramuri, căldura era copleșitoare.

Când se apropiară de parcare, Buddy culese de pe jos o floare mică, în nuanțe de violet și de albastru.

— Răsplata ta, îi spuse el.

Însă, în locul fluturilor pe care îi simțise în stomac pe când se aflau în vârful muntelui, Emmy se luptă cu impulsul de a-i da o palmă. După ce el se întoarse cu spatele, ea zdrobi floarea sub talpă.

Îl găsiră pe Max în parcare, savurând o Fanta. Stătea de vorbă cu K'tut, șoferul, care făcea cercuri de fum cu țigara.

— Emmy, mănânci de prânz, da? o întrebă Max.

— Da, presupun că da.

— Trebuie să fii undeva în seara asta?

— Nu, nu chiar.

— Foarte bine. Buddy, Emmy vine cu noi.

Acum, când deschiderea sa față de Emmy ajunsese la final, Buddy încuviință cu greu și urcă în autobuz fără să spună un cuvânt.

Pe drum, toată lumea încercă să doarmă. K'tut manevră autobuzul masiv ca pe un vas din cristal, atent să nu-i deranjeze. Emmy visă că era încă pe munte, doar că de data aceasta nu-i mai era frică. Lacul nu se mai afla în depărtare, ci peste tot în jurul ei. Mergea pe o mare azurie tăcută, simțind un val de liniște.

Doar K'tut și Wayan erau treji când deschise ochii. Chiar și Gdé ațipise, cu spatele drept și capul balansându-i-se din cauza gropilor de pe drum. Nu știa cât timp dormise, dar observă că nu mai erau în apropiere de Penelokan sau de Kintamani. Peisajul era diferit, mai bogat și mai verde, iar pământul era negru. Zări pajiști de orez în depărtare și câteva chiar pe marginea drumului. Se duse spre partea din față a autobuzului și întrebă:

— K'tut, unde suntem?

Acesta mesteca de zor o țigară neaprinsă.

— Aproape că am ajuns acasă, lângă Pădurea Maimuței. Buddy a zis să luăm prânzul în această pădure.

În Ubud, așadar. Lui Emmy îi venea să-i dea una peste ceafă lui Max, care sigur știuse. Ce copil răsfățat! Ce copil răsfățat și ce tată răsfățat! Nici măcar Pod, fiica ei, nu ar fi făcut una ca asta. Sau poate că da, nici nu mai putea fi sigură.

Se lăsă pe spate și își îndreptă privirea spre pădurea care îi înconjura, auzind țipetele și sunetele maimuțelor venind din toate părțile. Apoi una dintre ele ateriză cu o bufnitură pe acoperișul autobuzului. Poate că nu era chiar atât de rău… Poate că nu era chiar atât de rău să lase lucrurile să se întâmple de la sine.

Soarele începuse deja să deseneze umbre lungi pe pământ, apropiindu-se după-amiaza. Își simți mușchii tresărind fără voia ei. Era lihnită. Închise

ochii, imaginându-și tot ce avea să mănânce la prânz, începând cu un *saté*.

Londra

Virginia dădu colțul pe strada ei și își văzu mama ridicând ziarul la fereastra de la etajul al doilea într-un coș legat cu o frânghie. Tânărul care i-l adusese rămase pe trotuar, așteptând să fie plătit sau să i se mulțumească. Dar de îndată ce doamna Simpson se văzu cu el în mână, îl aruncă în casă, își retrase capul încărunțit din fereastră și trânti geamul.

Virginiei nu-i plăcea deloc când mama ei le cerea favoruri vecinilor, dar, pur și simplu, întrecea măsura când le cerea unor străini să-i facă treaba. Și, culmea, nici nu-și plătise ziarul! În plus, Virginia venise cu ziarul *Evening Standard* în geantă. Da, poate că era puțin slinos de la mâncarea rămasă de la prânz, dar ar fi putut foarte bine să-l citească și așa.

Când ajunse ea la etaj, doamna Simpson se instalase deja la masa din bucătărie, cu o ceașcă de ceai și cu tabloidul în față. Fără să ridice privirea, spuse:

— Ai întârziat.

— Am venit pe jos.

— O să ți se umfle gleznele pe căldura asta.

Virginia își coborî privirea spre gleznele ei groase. Nu avea glezne. Nu avusese niciodată. Ce conta dacă se umflau sau nu?

— Ai fost ocupată azi, mamă?

— Ca întotdeauna.

— Ți-am adus niște eglefin.

— Am stat în casă toată ziua. Am mâncat mai devreme câțiva biscuiți cu ceai.

— Mamă, știi bine că nu ar trebui să mănânci așa ceva.

— Nu ar trebui să fac nimic! Virginia, aș putea la fel de bine să și mor mâine. Nu trebuia să ieși în seara asta?

— Întâlnirea e abia la nouă, pentru că Angelica lucrează până mai târziu săptămâna asta. Intră în vacanță de luni.

— Că tot veni vorba de vacanță…

— Ți-am spus deja, nu știu. Simon intră în concediu săptămâna viitoare, iar Selina, în săptămâna de după, ceea ce înseamnă că biroul o să fie aproape gol…

Doamna Simpson strâmbă din nas și începu să frunzărească ziarul exasperată. Virginia observă că sânii mamei ei nu era aranjați bine.

— Mamă, zise ea, apropiindu-se pentru a aranja protezele prin bluza de mătase, stau strâmb.

Doamna Simpson îi dădu o palmă peste mâini.

— Nu am de gând să ies în oraș. Și nu mă aștept să treacă nimeni pe la noi. Așa că, dacă aleg să am un sân mai sus decât celălalt, ai face bine să mă lași în pace. Du-te și udă florile.

Virginia luă cheia de la apartamentul de la parter și o lăsă pe mama sa legănându-se ușor în lumina asfințitului, cu ochelarii pe vârful nasului și cu brațele strânse la piept.

Doamna Simpson fusese cea care se oferise să ude florile vecinei lor de la parter cât timp aceasta și fiul ei erau plecați să-și viziteze rudele în Suedia, doar că, bineînțeles, Virginia ajunsese să o facă în locul ei. În vara aceea neobișnuit de călduroasă, doamna Simpson, Melody, după cum îi spuneau prietenii, un nume ciudat de delicat pentru o femeie atât de aspră, abia dacă se ridica de pe scaunul ei. Renunțase să mai meargă chiar și la cumpărături. Toți vecinii întrebau de ea. Începuse să strige după cunoștințe sau după străini de la fereastră, trimițându-i să-i facă treaba sau să îi cumpere lucruri pe care le urca apoi în casă în coș. Ba chiar instalase o mică manivelă pe pervazul ferestrei, care să o ajute să transporte obiectele în sus și-n jos.

Doamna Reece, vecina lor, îi povestise Virginiei că mama ei obișnuia acum să o coboare și pe

Bella, pisica, în coș, după care își trimitea cheile în același fel, poruncindu-le trecătorilor șocați care se întâmplau să fie prin zonă să o lase pe Bella să intre în casă. Era doar o chestiune de timp, îi spusese doamna Reece, până când Melody avea să își lase cheile pe mâinile unor huligani, care aveau să profite de ocazie.

Oare căldura să fi fost de vină pentru comportamentul excentric al mamei sale? Mama Virginiei făcuse rareori scandal de față cu alți oameni, lucru pentru care fiica ei îi era extrem de recunoscătoare. Nu era sigură că i-ar fi plăcut să locuiască împreună cu o ciudată locală.

În timp ce uda florile, se gândea la toate aceste lucruri. Avea atâtea griji pe cap… Faptul că mama ei părea să-și fi pierdut, dintr-odată, mințile nu era singurul lucru care o preocupa. Mai era și problema vacanței de vară. Doamna Simpson fusese întotdeauna mulțumită să o știe pe Virginia acasă timp de o săptămână și poate să meargă pentru câteva zile la verii săi din East Anglia, cel mult un sfârșit de săptămână în Hastings sau în Brighton – deși odată, într-o ocazie cu totul specială, fuseseră în Cornwall. Acum se încăpățânase că voia să meargă pentru o săptămână în Scoția. Și, de parcă n-ar fi fost de ajuns, refuza să meargă în Edinburgh, care nu era cu adevărat în Scoția, dorind să ajungă în insulele Hebride, respectiv în Skye.

Strămoșii săi – și, prin urmare, strămoșii Virginiei – erau din Skye, din partea mamei sale, iar Melody își dorea să viziteze din nou locul acela, după mai bine de patruzeci de ani. Virginia nu știa ce să facă. La început, fusese sigură că mama ei avea să se răzgândească, dar nu o făcuse. La fel ca toate celelalte ciudățenii ale sale, se agățase și mai tare de ideea aceasta. De fiecare dată când venea vorba despre Scoția, doamna Simpson avea o sclipire în ochi, iar maxilarul i se încorda.

În plus, erau toate problemele de la birou, unde ajunsese totul un dezastru, mai ales după ce, în urmă cu două luni, la aniversarea lui Martin, asistentul ei, la cârciuma de după colț, după patru halbe de cidru, Virginia își dăduse seama că era într-o oarecare măsură îndrăgostită de Simon Ramsbottom, colegul ei de mai bine de șapte ani, șeful ei direct în ultimele șase luni și un bărbat căsătorit.

Nu reușea să-și amintească prea bine cum se ajunsese la situația asta. Dragostea – și toate emoțiile adiacente – dispăruse de mult din gama ei de sentimente, după toate poveștile fără succes din tinerețe De mai bine de un deceniu, îi dăruise toată dragostea ei lui Dumnezeu, căruia îi aparținea de drept. Faptul că o fărâmă din dragostea ei, oricât de mică, reușise să iasă de sub controlul său și să se agațe de Simon era de neconceput și absolut regretabil – și nu doar din principiu. Știa că Simon simțea că ea se schimbase, la fel de bine cum știa că dădea dovadă astfel de un comportament foarte neprofesionist. Uneori, în timp ce stăteau de vorbă despre interviuri viitoare sau despre evoluția noilor angajați, și-l imagina brusc gol pe scaun, șoptindu-i să se urce pe masă. În astfel de clipe pierdea firul discuției, înroșindu-se la față, fie de excitare, fie de grozăvia fanteziei, nu era tocmai sigură. La drept vorbind, nu se simțise niciodată atrasă fizic de Simon, un bărbat pătrățos, grăsuț și cam prostuț. Ceea ce nu făcea altceva decât să o enerveze și mai tare, mai ales că nu reușea să și-l scoată din minte.

Păcătuise doar cu gândul și se rugase îndelung pentru iertare. Toată lumea – sau cel puțin femeile de la cursurile ei despre învățăturile din Biblie – se ruga. Se gândise chiar să discute cu preotul ei despre situația aceasta, dar i se părea ciudat ca o femeie de vârsta ei, o femeie cu o prezență importantă în biserică, să vorbească despre iubire cu timidul preot, al cărui foc ardea doar pentru Dumnezeu și doar în amvon, așa cum era normal.

Dacă ar fi încercat să stea de vorbă despre asta cu mama ei, aceasta nu ar fi făcut altceva decât să-și dea ochii peste cap și să numească „prostii” toate grijile ei simple, la fel cum numea și povestea ei cu Dumnezeu.

— Dacă ar exista un Dumnezeu, obișnuia ea să spună – și doar când era întrebată despre asta –, tu, Virginia, ai fi măritată, Emmy ar fi încă măritată, iar tatăl tău ar fi încă în viață. Și nimeni nu s-ar chinui în lumea asta, nimeni n-ar muri de foame.

Așa spunea de fiecare dată, cu o oarecare satisfacție, strângând din proteză, vrând parcă să dea de înțeles că era perfect mulțumită de faptul că lucrurile stăteau cum stăteau și că prefera să fie astfel decât să fie mulțumită cu Creatorul ei.

Adevărul era că Virginia împărtășea foarte puține lucruri cu mama ei. Vara venea întotdeauna cu frustrări și cu o distanțare între ele, dar luna aceea de iunie, atât de fierbinte și de neliniștită, era extrem de greu de suportat. Și nici măcar nu ajunseseră la jumătatea lunii.

Ca de fiecare dată, televizorul se auzea foarte tare când Virginia se întorcea la etaj. Mama ei stătea așezată acum în fața luminii albăstruie a televizorului, cu o sticlă de whisky în mână.

— Nu ar trebui să bei whisky, aproape că spuse Virginia, dar ce rost mai avea?

Mama ei avea dreptate, putea foarte bine să moară chiar a doua zi, iar o remarcă precum aceasta nu ar fi făcut altceva decât să o enerveze și mai tare. Virginia se resemnase cu ideea că Melody avea să moară fără salvare, nu ca un bun creștin, dar nu-i plăcea ideea că asta s-ar fi putut întâmpla în timpul unei dispute cu ea. Astfel, încerca în fel și chip să nu se ajungă la niciun fel de certuri. În altă ordine de idei, doamna Simpson nu părea să aibă probleme de sănătate și nu avusese nicio neplăcere după dubla mastectomie din urmă cu mulți ani, pentru ceea ce se dovediseră a fi, oricum, niște tumori benigne.

În timp ce prăjea peștele, Virginia alterna între nerăbdare și deznădejde. Era nerăbdătoare să ajungă la întâlnirea ei, dar tăcerea mamei sale o făcea să se simtă neliniștită și disperată, o disperare complet irațională, căci mama ei fusese dintotdeauna morocănoasă și așa avea să rămână, doar că nu se putea abține să nu se simtă așa.

— Nu-mi prea place eglefinul, fu primul lucru pe care i-l spuse doamna Simpson. Peștele împute toată casă.

Deja nu mai putea s-o suporte.

— Poate că, dacă ai merge și tu la cumpărături din când în când, căci ești perfect capabilă s-o faci, atunci n-am mai…

— Dacă m-ai fi lăsat să termin ce aveam de spus, ți-aș fi zis că totuși l-ai gătit foarte bine.

— Mulțumesc.

— E ciudat cu mirosurile astea, zise doamna Simpson. Sunt atât de puternice în căldură. Nu mi s-a părut niciodată că bătrâna Bella ar mirosi, dar, în ultimul timp, mi se pare că miroase destul de rău a animal pe-aici. Ai băgat și tu de seamă?

Virginia nu zise nimic, așteptându-se să primească o plângere cât de curând.

— Nu? Cel mai adesea se simte pe timpul zilei, nici n-ai fi avut cum să bagi de seamă. Când se face foarte cald de la soare. Aș zice că e un șoarece mort pe undeva.

— Ce prostie! Locuim în clădirea asta de zece ani și n-am avut niciodată vreun șobolan. În sudul Londrei, după război, am avut șoareci. Dar aici nici vorbă de așa ceva. Ai impresia că se strecoară din Regent Park sau din Heath și o iau la fugă pe scările noastre? Sigur nu i-ai urcat în casă cu coșul tău?

Era pentru prima oară când Virginia făcea referire la coș, dar mama ei alese să ignore comentariul ei. După câteva clipe de pauză, spuse:

— Virginia, m-am întrebat și dacă nu cumva mirosul vine de la mine. Nu știu ce să zic, poate

că, odată cu valul ăsta de căldură, am început să miros ca o babă. A mortăciune, știi ce zic? Ca apartamentele sau casele alea în care trăiesc bătrâne singure. Așa ca mine.

— Dacă asta crezi, poate că ar fi bine să începi să te speli mai des, zise Virginia pe un ton cât se poate de neutru.

Dar comentariul mamei ei părea o ieșire din decor spre care se îndreptau amândouă. Moartea nu era un subiect deschis – sau cel puțin așa presupusese Virginia până atunci.

— Mai degrabă cred în teoria ta cu șobolanul mort decât să accept o așa prostie. Trebuie să plec, mamă, nu vreau să întârzii.

— Ai cartea la intrare, zise doamna Simpson.

Nu-i spunea niciodată „Biblia”, referindu-se întotdeauna la ea ca la „o carte” sau „cartea”, fără să facă referire la însemnătatea ei.

— Spăl eu vasele, adăugă apoi.

Participanții la cursul pe marginea Bibliei la care lua parte Virginia își dădeau întâlnire o dată pe săptămână, miercurea, în apartamentul unei secretare pe nume Angelica Trumbull, peste drum de stația Chalk Farm și la doar câțiva metri distanță de locuința familiei Simpson din Primrose Hill. Chiar dacă era o întâlnire cu caracter ecumenic, toți participanții era afiliați la Biserica Anglicană și, mai mult decât atât, la Biserica St. Luke din Belsize Park. Excepție făcea un tânăr student hindus, care ajunsese în Marea Britanie în urmă cu un an și care locuia la parterul casei Angelicăi, luând parte uneori la discuții doar ca să se bucure de companie. Băiatul avea în jur de douăzeci de ani, la fel ca Angelica, iar ceilalți participanți nu îl priveau cu ochi buni, mulți dintre ei fiind convinși că voia să o curteze pe gazda sa.

Virginia, care discutase de câteva ori cu Nikhil, nu era de aceeași părere. Descoperise în el un suflet sensibil și singuratic și nutrea speranța că avea să trezească în el miracolul lui Dumnezeu,

chiar dacă, cel puțin momentan, părea mai interesat de conversații generale, de cafea și de prăjituri, mai mult decât de discuțiile despre Biblie.

Ce-i drept, nu se discuta mereu despre Biblie. Uneori dezbăteau prelegerile anumitor învățători sau lideri, precum John Wimber, pe care Angelica îl admira foarte mult, sau Billy Graham, poate chiar și anumite predici. În serile în care preotul nu putea să ajungă la întâlnire, vorbeau despre predicile lui, analizând dacă ei, ca reprezentanți ai congregației, erau sau nu de acord cu acestea. De regulă, le susțineau în unanimitate, dar se abțineau să poarte asemenea discuții în prezența lui, ca să nu-l facă să se simtă stânjenit. Preotul Thompson, un bărbat mărunțel cu început de chelie, la vreo patruzeci de ani, se exprima cu multă stăpânire de sine când venea vorba despre Dumnezeu și despre credințele lui, deși în rest era destul de timid.

Cât despre ceilalți membri ai grupului, în afară de Nikhil și de preot mai erau vreo șapte sau opt oameni. Janet, un consilier creștin, Alistair, soțul lui Janet, care nu reușea să ajungă prea des pentru că era medic, fiind adesea de gardă, doamna Hammond, care, deși era mult mai bătrână decât doamna Simpson, era o femeie puternică, prezentă mereu la întâlniri. Mai erau Stephen Mills și Philip Taylor, studenți la Teologie la Universitatea din Londra, doi tineri zvelți, foarte entuziaști, cu un simț al umorului extraordinar. Frieda Watson, o femeie divorțată, cu mult caracter, cam de-o vârstă cu Virginia, Angelica și, desigur, Virginia.

Era o adunătură ciudată de oameni. Cu toții se minunau de diferențele dintre ei legate de vârstă și de ocupație. Aproape în fiecare săptămână, doamna Hammond obișnuia să dea start întâlnirii lor spunând:

— Binecuvântați suntem noi, cei care îl primim pe Domnul Nostru Iisus Hristos în inimile noastre! Cum altfel dacă nu prin Slava lui Dumnezeu ar

putea o bătrână ca mine să continue să crească, să învețe și să împărtășească astfel de lucruri cu oameni ca voi? obișnuia ea să spună, împreunându-și mâinile bătrâne cu mare ardoare. Să începem cu o rugăciune de mulțumire pentru Domnul Nostru!

După care preotul, atunci când era prezent, obișnuia să continue:

— Bine spus, doamnă Hammond, bine spus.

Uneori, unul din studenții la Teologie intervenea pe fundal cu un „Aliluia" sau cu un „Amin", menit să întărească entuziasmul general.

Dar adevărul era că Virginia nu vedea cu același optimism armonia din grup și nici nu era de părere că Dumnezeu își făcea treaba, încercând să ajute lucrurile. Părea că Domnul o testa exact în locul acela, în care ar fi trebuit să se simtă cel mai în siguranță.

Acel ocazional „Aliluia" de pe fundal părea întotdeauna fals, chiar sarcastic. Virginia era supărată pe cei doi studenți la Teologie.

Stephen și Philip apăruseră amândoi de nicăieri, într-o duminică de după Paște, la Biserica St. Luke. Erau de nedespărțit, părând a fi una și aceeași persoană, și semănau foarte mult la gesturi, dar și din punct de vedere al afecțiunii pe care și-o purtau unul altuia. Virginia nu-i văzuse inițial ca fiind „genul acela" de oameni, cu toate că Angelica îi șoptise ceva încă de când îi văzuse prima oară în biserică. Dar știind asta (deja ajunsese să fie convinsă) și fiind conștientă de faptul că, dacă luau în considerare cu adevărat învățăturile Domnului (după cum era de așteptat, fiind studenți la Teologie), se comandau singuri la osândă, Virginiei îi venea greu să accepte prezența lor printre ei.

— Dar, părinte, ar fi vrut ea să spună, sunt trimișii lui Satana.

Doar că el i-ar fi răspuns că o astfel de afecțiune nu era neapărat o dovadă a păcatului. Sau poate i-

ar fi spus că acei băieți făceau primii pași spre salvarea sufletelor lor și că ar fi trebuit încurajați, nu exilați.

Dar Virginia, care căutase alinare la Dumnezeu tocmai pentru că experiențele sale nefericite îi demonstraseră că natura umană era supusă greșelii, nu putea să aibă aceeași încredere. Stătuse cu ochii pe ei nu doar la biserică, ci și în timpul întâlnirilor lor, și nu i se păruse că făceau vreo încercare de a se salva. Observase, în schimb, că întregul grup, inclusiv ea însăși, era observat de ei. Îndemnul onest la rugăciune al doamnei Hammond era înregistrat ca un fenomen sociologic pentru vreun eseu pentru Universitate despre evanghelismul în Biserica Anglicană. Virginia era aproape sigură de asta.

Discutase cu Angelica despre asta, care înțelegea cât de îndurerată fusese să descopere prezența lui Satana în colțul cel mai sigur al vieții ei. Angelica era principala ei aliată și prietenă în grupul acela, precum și adevărul armoniei lui Dumnezeu pe care îl lăuda cu atâta patos doamna Hammond. Pentru că, deși cele două femei se asemănau din multe puncte de vedere, Virginia văzând în prietena ei o versiune mai tânără a sa, doar mai umblată prin lume și mai bine pregătită să facă față unor astfel de situații, nu vedea niciun motiv pentru care Dumnezeu alesese să le aducă împreună în afară de a-i face munca.

La cei douăzeci și opt de ani ai ei, Angelica Trumbull era cu douăzeci și trei de ani mai tânără decât Virginia, suficient de tânără cât să-i fie fiică, și o adevărată sursă de inspirație. Asemenea Virginiei, și ea ascundea o poveste tragică la care făcea uneori referire, doar că, în urmă cu câțiva ani, îl descoperise pe Dumnezeu, iar răul acela uriaș se ridicase deasupra ei, lăsând în urmă o femeie care, deși plinuță, era frumoasă, cu un chip de înger și o cascadă de bucle blonde, purtând pe umeri responsabilitatea vieții de celibatară cu o

nerăbdare tăcută. O nerăbdare pentru care Virginia, care adesea se simțea copleșită în ciuda tuturor binecuvântărilor Domnului, o invidia – chiar dacă nu ar fi recunoscut niciodată, nici măcar în sinea ei.

Angelica era cu adevărat drăguță. Sau poate că, își spuse Virginia în timp ce urca dealul în căldura zilei, cu Biblia ei din piele în mâna ușor transpirată, poate că nu era chiar atât de drăguță. Se distra prea bine cu prietena ei ca să fie într-atât de drăguță și avuseseră câteva discuții în urma cărora se simțise murdară și căită. Și totuși, era imposibil să fii întotdeauna onest și drăguț deopotrivă, iar prietenia ei cu Angelica era despre adevărul lui Dumnezeu.

Când Virginia ajunse acasă la Angelica, observă că lumina era stinsă în apartamentul prietenei sale. Își verifică ceasul. Mai erau zece minute până la ora întâlnirii, probabil că Angelica rămăsese mai mult la birou. Întunericul începu să se împrăștie ca o pudră fină peste clădiri, peste copaci și peste șirul de mașini parcate, iar Virginia rămase la capătul scărilor, neștiind ce să facă. La colțul străzii era un bar cu ferestre înghețate, din care auzi muzică și gălăgie. Deasupra geamului, lumina pâlpâia ușor, aruncând în jur umbre ca niște valuri tumultuoase. Virginia nu voia să intre în bar. Se întoarse cu spatele, aruncând câte o privire în casele din jur ale oamenilor, în sufrageriile curate, în bucătăriile pline de viață în care oamenii făceau gesturile unei vieți adevărate: un cuplu în fața unui televizor, o femeie care ștergea o farfurie cu un prosop în dungi, doi tineri gesticulând puternic, părând să se certe, deschizând și închizând gura pe rând, un bărbat în vârstă gata să-și tragă draperiile. Bărbatul își îndreptă brusc ochii spre ea, iar Virginia se simți observată și se rușină.

Sperase cumva că avea să-și întoarcă privirea spre casa Angelicăi și să descopere că fata ajunsese acasă, că avea să vadă lumina aprinsă și agitație în

interior, dar nici vorbă de așa ceva. Bătrânul încă o privea de la o casă distanță, iar sub ochii lui, Virginia urcă scările și apăsă soneria din dreptul numelui Trumbull. Își imagină că aude ecoul soneriei și tăcerea de după în apartamentul gol de la etaj. Era deja aproape ora nouă, dar nu era nici urmă de ceilalți, nici măcar de Philip sau de Stephen, care erau mereu punctuali, cu grijă să nu piardă nicio clipă importantă din punct de vedere sociologic, așa că Virginia apăsă soneria de sub numele Trumbull, pe care scria „Gupta”.

Bărbatul răspunse cu un „da” agitat și, în timp ce se străduia să-i explice situația, Virginia băgă de seamă că își dusese agitată degetele în părul cărunt și fără formă, apropiindu-se poate prea mult de interfon. Dar Nikhil deschise imediat, iar când ajunse la ușa lui, îl găsi în prag, cu brațele întinse spre ea.

Era vizibil jenat, iar urechile mari i se înroșiseră. Virginia răsuflă ușurată și se mai relaxă puțin când îl văzu atât de neliniștit.

— Sigur, sigur, îi spuse el, fără ca ea să-l fi întrebat ceva. Așază-te. Intră. O s-o așteptăm împreună pe Angelica.

Locuința sa era la fel ca a Angelicăi, doar că, în timp ce ea era proprietara propriului apartament, decorat în nuanțe elegante de crem și de galben, cel al lui Nikhil Gupta era închiriat și aproape gol, având doar un set din vinilin incredibil de urât cu canapea și fotolii și o masă Formica. Hârtiile și cărțile lui erau împrăștiate peste tot, iar singurul lucru personal pe care îl zări Virginia era o fotografie mare și înrămată de pe cămin. Ea o privi lung, în timp ce Nikhil făcea loc pe unul dintre fotolii, care era pătat și începuse să cojească.

— E un apartament drăguț, rosti Virginia, neștiind ce altceva să spună. E la fel ca al Angelicăi.

Nikhil era vizibil rușinat, așa că nu reuși să spună mare lucru.

— Vrei un ceai? întrebă el. Ia loc, te rog.

— Da, da… răspunse Virginia, întorcându-se cu spatele la fotografie. Sunt sigură că vor ajunge și ceilalți în scurt timp. Și Angelica, desigur.

În loc de răspuns, auzi din bucătărie mai multe farfurii și căni lovindu-se zgomotos. Virginia își imagină spațiul acela aglomerat și regretă imediat că acceptase ceaiul.

Fotografia era un portret de familie alb-negru, care părea foarte vechi, deși era incapabil, căci, într-o parte, printre alți câțiva tineri, îl zări pe Nikhil, cu o expresie serioasă pe chip, însă doar puțin mai tânăr. Erau în jur de zece oameni în fața unui copac tropical mare, iar în centru se aflau un domn cu păr cărunt și o doamnă în vârstă, elegantă, îmbrăcată într-un sari.

— Sunt părinții tăi? îl întrebă ea, acceptând o cană ciobită cu ceai negru.

— Îmi pare rău, nu am lapte.

— Nu contează. Sunt părinții tăi?

Băiatul i se păru mai emoționat decât îl văzuse vreodată.

— Bunicii mei, răspunse el. Verii și frații mei. Și părinții mei, tata – zise el, arătând cu degetul un bărbat grăsuț, cu chelie –, mama – o femeie obosită, vizibil nemulțumită – și sora mea. Când o menționă pe sora lui, o făcu pe un ton duios, zăbovind mai mult cu degetul pe imaginea surorii sale.

Fata, o adolescentă de vreo șaisprezece ani pe vremea aceea, era de departe cea mai frumoasă din familia aceea. Avea ochii închiși la culoare, un ten curat și… – cuvântul care îi veni imediat în minte Virginiei era „atrăgătoare”. Lui Nikhil aproape i se umeziseră ochii doar uitându-se la ea, ceea ce Virginiei i se păru destul de nesănătos și oarecum suspicios.

— Ți-e dor de ei?

Nikhil aprobă din cap.

— Dar e mai complicat cu Rupica. Vrei să iei loc?

Virginia se așeză cu grijă pe brațul canapelei și aruncă o privire în cană, de teamă să nu găsească vreun gândac. Cu același efort cu care o invocase în zadar pe Angelica, dorindu-și să apară în apartamentul ei, vru ca unul sau mai mulți membri ai grupului lor să apară în holul de la intrare. Rămase cu urechile ciulite, încercând să le audă pașii sau pe cineva bătând în ușă. Și-i imagină instalați confortabil pe treptele din fața clădirii, cu doamna Hammond sprijinindu-se de balustradă și toți ceilalți adunați în jurul ei, făcându-și planuri pentru a strânge bani pentru cărți de rugăciune sau povestind despre vacanța de vară… Virginia ar fi dat orice să nu-l mai audă pe Nikhil vorbind despre sora lui, Rupica, chiar dacă nu știa exact de ce – poate doar pentru că le purta pică tuturor oamenilor frumoși, dar și de teamă că avea să audă ceva îngrozitor.

Dar Nikhil începuse deja să-i povestească.

— …în urmă cu opt luni.

— Ce ai spus? Scuze, mi s-a părut că îi aud pe ceilalți.

Dar Nikhil nu avea de gând să renunțe.

— Am spus că, prima oară când am venit aici, ca să studiez relații internaționale, zise el, arătând spre cărțile și hârtiile lui, familia mea m-a însoțit. Au venit din Delhi toți trei. Acum opt luni. Tatăl meu este funcționar și și-a luat o lună de concediu. Rupica are optsprezece ani, trebuie să meargă la universitate. E la fel de frumoasă ca în poză și ne-am dorit cu toții ce e mai bine pentru ea, să-și continue studiile, apoi să se mărite cu un bărbat bun și să fie fericită. Doar că ea, oftă el, căutându-și cu grijă cuvintele, nu a fost niciodată o fire studioasă sau ascultătoare. Nu vrea să accepte inevitabilul, spuse el, făcând o pauză. Părinții mei sunt oameni educați. Tata a studiat și el în Anglia.

— Sunt sigură, zise Virginia, regretându-și decizia de a suna la ușa lui Gupta.

— Nu sunt învechiți sau provinciali. Dar Rupica… Așa că, atunci când am venit aici împreună, pentru o lună, în septembrie, am stat mai întâi la un hotel în Bloomsbury, iar eu și Rupica am împărțit aceeași cameră. Seară de seară, după prima săptămână, aștepta până credea că am adormit, după care se îmbrăca și ieșea în oraș.

— În haine provocatoare? întrebă Virginia pe un ton aproape scandalizat.

Nu se mai străduia la fel de mult să-i audă venind pe ceilalți.

— Blugi. Un pulover. Și părul prins în coadă.

— Unde se ducea? Sărmana fată, așa singură, doar nu…

— A cunoscut un bărbat. Nu le-am spus părinților mei. Am crezut c-o să se plictisească de el, că nu era nimic serios. Înainte de asta, în Delhi, mai cunoscuse și alți băieți. După cum ziceam, era nechibzuită. Dar m-am înșelat și am făcut o greșeală amarnică.

— Doar nu a…

— În dimineața dinaintea zilei în care aveam în plan să ne întoarcem cu toții în Delhi, Rupica nu s-a mai întors la hotel. Nu am avut de ales decât să le spun părinților mei că ieșise în oraș seară de seară și că nu aveam nici cea mai mică idee unde mergea.

— Ciudat. Nu ai întrebat-o?

— Poate. Dar în după-amiaza aceea, s-a întors și l-a adus cu ea pe bărbatul acela. Eu eram la Universitate, nu l-am văzut, dar părinții mei mi-au spus că era foarte bătrân. Poate la fel de bătrân ca ei. Se căsătoriseră. O făcuseră în dimineața aceea, în care noi ne făcusem griji pentru ea. Părinții mei au făcut tot ce-au putut, dar erau deja căsătoriți. Rupica are nouăsprezece ani, poate să facă ce vrea. Acum locuiesc în Scoția și noi am rupt legătura cu ea.

— E scoțian? Interesant.

— Nu-mi pasă ce e. Iubita mea soră e pierdută pentru totdeauna. Așa că vin probabil la întâlnirile voastre pentru că vreau să încerc să înțeleg. La întâlnirile voastre cu Angelica.

— Cum adică?

— Rupica insista că, într-un fel sau altul, bărbatul acela era foarte credincios. Creștin. Așa că încerc să-l înțeleg. Și pe ea. Până n-am s-o fac, nu pot să-i văd sau să stau de vorbă cu ei. Și nu e ușor.

— Ai vorbit cu Angelica despre asta? Sunt sigură că nu e unul de-al nostru. Nu e creștin. Trebuie să fie vreun nebun. Niciun bărbat cu adevărat credincios nu ar face una ca asta. Mai ales împotriva dorințelor părinților tăi!

Apoi Virginia se gândi: „Și niciun creștin adevărat nu s-ar căsători vreodată cu o hindusă. O păgână. Oricât de frumoasă ar fi ea”.

— Cred că au ajuns, zise Nikhil, întorcându-se la tonul lui distant.

Auziră pe scări pașii greoi ai Angelicăi, urmați de alții mai alerți, de glasuri și de bastonul doamnei Hammond. Apoi cheia răsucindu-se în broască și podelele scârțâind deasupra lor, când ceilalți intrară în casă și începură să se instaleze, trăgând piesele de mobilier pe podeaua din lemn. Virginia era gata să se alăture grupului. Mai bine în tovărășia lor decât să le audă zgomotul pașilor.

— Mergem? întrebă Nikhil din hol.

În drum spre ușă, Virginia se strecură în bucătărie pentru a-și lăsa cana goală și constată cu stupoare că încăperea era extraordinar de curată și că zgomotul de mai devreme venise de la farfuriile spălate și puse la uscat: o farfurie singuratică, un castron, un pahar și două oale ponosite, dar foarte bine curățate.

Sus, la etaj, întâlnirea deja începuse, cu același vechi ritual. Instalată în cel mai confortabil fotoliu, îmbrăcată frumos și cu bastonul între picioare,

doamna Hammond se ruga cu voce tare, având în ochi o sclipire. Ceilalți păreau liniștiți, stând cu capetele plecate și cu ochii închiși, iar Alistair, doctorul, își scărpina bărbia în timp ce-i vorbea lui Dumnezeu. Într-un colț, unul dintre studenți stătea în genunchi. Angelica era în bucătărie și, pe lângă predica doamnei Hammond pentru părinte și credincioșii lui, se auzeau zgomotul neîntrerupt al ambalajelor de prăjituri, pachetul de ceai, apa clocotindă și clinchetul ceșcuțelor din porțelan. Virginia și Nikhil aruncară o privire în sufragerie. Pentru prima oară, ea o văzu cumva prin ochii lui și, brusc, nu i se mai păru deloc primitoare și familiară. Îl ura pentru că îi stricase seara.

Angelica aduse tava cu ceai exact când doamna Hammond își termină rugăciunea, iar Philip – parcă – strigă un „Aliluia" pătimaș. Având un chip mic, oarecum comun, și ochelari mici și rotunzi, era de mirare că avea atâta putere în plămâni. Angelica, pe de altă parte, era radioasă, iar chipul ei mare și oval strălucea în nuanțe de roz la lumina lămpii Laura Ashley. Ochii ei albaștri erau umezi și nevinovați, iar brațele-i frumoase împărțeau gustările cu mișcări grațioase. Virginia era sigură că atractivitatea ei era simțită de toată lumea. Primi o privire admirativă din partea lui Stephen (sau poate Philip? Același chip, doar că închis în loc de blond și fără ochelari) și un zâmbet timid de la Nikhil, care veni să-și accepte ceașca, de parcă n-ar fi băut tocmai atunci o cană cu ceai.

— Are toată lumea? întrebă apoi Angelica, fără să se oprească din împărțirea gustărilor și a băuturilor și fără să verse o picătură sau să scape vreo firimitură. Doamnă Hammond, vreți zahăr? Știu că trebuia să pregătesc o analiză a textului pe care l-a sugerat Frieda săptămâna trecută, dar… Philip, vrei lapte? (Cel cu ochelari, observă Virginia)…dar a fost o săptămână îngrozitoare. Îmi pare rău, Frieda, zise ea, iar Frieda, cu părul ei ciufulit și cu privirea încruntată, se cufundă în

scaun, uitându-se urât la farfuria cu prăjitură Madeira. Dar cred că ar fi mai ușor pentru toată lumea, dat fiind că am întârziat cu toții, dacă am discuta despre ultima predică a părintelui Thompson. Mai ales că nu e azi aici.

— Ah, ce bine, zise Stephen pe un ton enervant.

— Despre ce era vorba? întrebă doamna Hammond.

— Abia așteptam să discutăm despre scriere, mormăi Frieda.

— Ce spui? întrebă din nou doamna Hammond.

— Revelații, de la capitolul cinci la capitolul opt, zise Janet.

— Predica?

— Nu, draga mea, spuse Virginia, bătând-o ușor pe doamna Hammond pe genunchiul dezgolit și osos, reușind chiar să îi tragă rochia puțin mai jos. Scrierea. E scrierea pentru care nu s-a pregătit Angelica. Sigur îți amintești predica. A fost despre păcatele carnale.

— Ah, da, da… Cuvinte puternice, o predică foarte reușită.

— *Atât* de relevantă, așa mi s-a părut, zise Janet amestecându-și ceaiul.

— Deci facem asta? întrebă Angelica imediat, cu un zâmbet plin de speranță.

— Da, sigur. Ne ocupăm de scriere data viitoare, spuse doamna Hammond, care, din pricina vârstei, putea să ia astfel de decizii fără să se consulte cu restul.

Virginia ascultă doar pe jumătate discuția care urmă. Pentru prima oară, privea fără să participe, ca și cum n-ar mai fi reușit să intre în propriul trup, în ea însăși. Trebuia să rămână pe margine, perfect conștientă de absurdițăile pe care le auzea și le vedea Nikhil, jenată de prezența lui acolo. Stătea separat de ceilalți, așezat pe un scaun cu spătar drept din afara cercului comod de canapele și fotolii. Stephen și Philip erau și ei aproape afară din cerc, dar cel puțin erau împreună. Nikhil avea

în poală o carte despre Capela Sixtină (un cadou de Crăciun de la Virginia pentru Angelica, după ce fusese o săptămână la Roma), ridicând din când în când privirea de la frumoasele desene pe hârtie strălucitoare la fețele nerăbdătoare ale celor din grup. Avea un nas puternic, acvilin, ce părea să se încline și mai mult în jos de fiecare dată când se făceau anumite remarci evanghelice sau extreme. Ori de câte ori vorbea Alistair (ceea ce se întâmpla foarte rar) sau doamna Hammond (care, în ciuda energiei și implicării sale, nu contribuia prea des la discuții), Nikhil își îndrepta atenția imediat spre Michelangelo, de parcă ar fi putut să cugete mai profund la alegerea surorii lui pornind de la Iudita, purtând capul lui Olofern, decât de la remarcile timide și emoționante ale celor prezenți acolo.

Discuția ajunse apoi la comunism și la politica externă, apoi la americani, la HIV și la homosexualitate. Nikhil era conștient că dezbaterea devenise aprinsă, căci Virginia îl văzu închizând cu totul cartea cu fotografii.

— Eu sunt de părere că o merită și nu mi-e rușine să o spun, zise Frieda, încrucișându-și brațele pe piept și aruncând o privire pe fereastră. E un păcat, apare în Biblie, e cât se poate de clar. Întrebați-l pe părinte. Cei din Biserica Anglicană se feresc să vorbească despre asta pentru că jumătate dintre preoți sunt homosexuali, mângâindu-se pe sub robă înainte de slujbă și…

— Frieda, te rog! izbucni Angelica, făcându-i semn spre doamna Hammond, care părea că auzise suficient încât să-i fie stârnit interesul.

— Dar femeile? întrebă Philip rânjind. În cazul femeilor nu e prea clar, nu-i așa?

— Ei bine, zise Virginia pe un ton rece ca de fiecare dată, nu pot să-mi imaginez că ar fi vreo problemă acolo. Nu e nicio problemă.

— Știi prea bine că există, insistă Philip.

— Domnul nu caută să pedepsească femeile, pentru că ele nu sunt vinovate. Nu trebuie decât să

ne uităm la cei care au fost pedepsiți. Bărbații, șuieră ea cu furie, făcând-o pe Angelica să tresară.

Nikhil se înclină în față în scaunul lui, mușcându-și buza.

— Virginia, dragă, zise Janet pe un ton liniștitor, de consilier, care o scotea din minți pe Virginia, nu e bine să simplificăm atât de tare situația. Cred că avem mai degrabă o abordare reductivă. Nu cred că virusul HIV a fost cauzat în vreun fel de Dumnezeu. Dacă ar fi așa, Domnul l-ar opri în cazul celor pocăiți.

— Chiar așa? întrebă Stephen din ușa bucătăriei, de unde își mai luase de mâncare. Sincer, în toate cruciadele religioase – Billy Graham, Swaggart și Bonker, chiar și în adunări de mai mică amploare – a fost cineva vreodată vindecat de HIV?

Toată lumea ridică privirea sau și-o coborî în pământ, încercând cu toții să-și amintească dacă auziseră vreodată de așa ceva sau, și mai mult, dacă văzuseră cu ochii lor. În cele din urmă, doamna Hammond zise:

— Trebuie să fi existat *cineva.* Doar că în biserica noastră, în congregația noastră, nu ne-am confruntat cu astfel de probleme, e normal să nu știm.

Virginia se uită când la Philip, când la Stephen, și îi văzu schimbând priviri cu subînțeles.

— Fructe stricate. Dacă nu se căiesc cu adevărat, oamenii nu pot fi vindecați, mormăi Frieda.

— Vrei prăjitură Madeira? întrebă Angelica, oferindu-i lui Nikhil tava aproape goală.

Acesta se ridică în picioare, netezindu-și pantalonii cu palmele.

— Nu, mulțumesc. Angelica, a fost o discuție interesantă, dar mă cheamă cărțile mele.

— Nu le aud, zise Stephen.

Nikhil îl privi încruntat.

— Ei bine, noapte bună! Noapte bună, Virginia, zise el cu o plecăciune, după care ieși din cameră.

Virginia îl auzi pășind ușor, singur, îndreptându-se spre canapeaua lui cojită.

— Ce-a fost asta? întrebă Frieda.

— Pare un băiat bun. Câteodată e prea tăcut. Nu știi niciodată ce-i trece prin minte, zise Janet, de parcă, își spuse Virginia, cei ale căror minți nu era luminate de învățăturile creștine erau pe căi întunecate și misterioase.

— Ai fost la el? o întrebă Angelica.

Toate privirile se îndreptară asupra Virginiei, care își ajustă poziția.

— Ei bine, tu nu erai acasă și nu puteam să stau să te aștept pe scări. Se uitau vecinii la mine.

— Cum arată apartamentul lui? întrebă Alistair.

— Destul de trist. E închiriat. Și…

— Doar nu crezi că… Vreau să spun, nu s-a simțit jignit că… începu Angelica.

— Dacă s-a simțit jignit, foarte bine. La naiba! Să știe unde-i e locul.

— Frieda, nu mai vorbi prostii. Nu e vorba despre asta. A trecut printr-o perioadă dificilă. A fost un an greu, i-o tăie Virginia. Nu e nevoie să vorbești urât.

— Dar ce ai reușit să afli? întrebă Angelica făcând ochii mari.

— La ce te referi?

— Despre motivul lui? De ce e aici cu noi? De ce aici?

— Pentru că aici locuiești tu, draga mea. Pentru că sora lui e căsătorită cu un creștin.

Cu toții începură să murmure, după care să vorbească în același timp. Virginia luă cartea despre Capela Sixtină și o trânti pe masă.

— Chiar am aflat ceva, zise ea și toate privirile se întoarseră din nou în direcția ei. Am aflat că în clădirea asta se aude tot. Așa că, în locul vostru, mi-aș păstra speculațiile răutăcioase pentru altădată și pentru altundeva.

După plecarea celorlalți, Virginia rămase să o ajute pe Angelica să strângă. Micuța bucătărie se umplu de aburi din cauza cantității de apă folosită – Angelica nu obișnuia să umple chiuveta, ci spăla și clătea fiecare vas individual –, iar Virginia răsuflă ușurată pentru prima oară în seara aceea. Era un act foarte intim în ștergerea farfuriilor Angelicăi, care le forța să stea una lângă alta în timp ce făcea ordine. Angelica avea un fizic generos, care aproape că umplea toată bucătăria, iar Virginia simțea că s-ar fi modelat după ea, ocupând doar locurile rămase. În alte circumstanțe, ar fi fost poate ciudat, dar acum vedea totul ca pe un compromis armonios, o expresie a iubirii lui Dumnezeu.

— Chiar ți-a spus asta? întrebă Angelica în timp ce clătea ceainicul.

— Cine? Ce?

— Nikhil.

— Ah, da, se pare că sora lui, care e mai mică decât el, dacă-ți vine să crezi…

— Nu, Ginny, mă refeream la ce ai spus mai devreme, că a venit aici pentru mine. Pentru că eu locuiesc aici.

— Nu mi-a spus-o chiar așa explicit.

Angelica părea dezamăgită.

— Dar așa mi-a dat de înțeles. Sunt sigură. Ai cumva… față de el…

— Nu fi prostuță! Eram doar curioasă fiindcă ai spus asta.

— Am înțeles, zise Virginia, ștergând de zor tacâmurile.

Stricase momentul. Trebuia să continue să vorbească, pentru a ascunde faptul că era supărată pe Nikhil – pentru că se băgase cumva în timpul care îi aparținea.

— După cum îți spuneam, mi-a povestit despre sora lui, ceva extraordinar. E mai mică decât el, doar o copilă, dar a fugit de acasă și s-a măritat cu

un individ mult mai bătrân decât ea, un creștin aparent și…

Virginia se opri brusc.

— Și?

— Nu, nimic. Mi-a povestit mai multe lucruri. Chestiuni personale. Nu ar trebui să le împărtășesc altcuiva.

De fapt, simțind cuvintele pe vârful limbii, Virginia își dădea seama că era la fel de geloasă în privința timpului ei cu Nikhil pe cât era și cu privire la cel petrecut alături de Angelica și că, dat fiind interesul pe care aceasta îl manifestase în privința lui, nu voia să dezvăluie nimic mai mult. Încercând să schimbe subiectul, adăugă:

— E hindus. Toată familia e hindusă. Așa mi-a zis.

— Da, știu. O religie atât de pacifistă și de încântătoare, dacă mă întrebi pe mine.

— Angelica, doar nu vorbești serios! Se înjunghie ca nebunii pe aleile lăturalnice din Calcutta!

Angelica se încruntă și spuse pe un ton sec:

— Virginia, mie mi se pare că te lași prea mult influențată de stereotipuri. Prea mult. Câteodată mi se pare că e nedrept și că ești mult prea intolerantă.

Virginia încremeni. Fu ca și cum tot aburul și toate lacrimile se solidificară în jurul ei, transformându-se într-o oribilă carcasă de gheață. Prietena ei nu-i vorbise niciodată pe un ton atât de aspru. Aceasta auzi suspinele ei, chiar dacă Virginia făcea eforturi uriașe să nu izbucnească în plâns.

— Ginny, draga mea, îmi pare rău. Nu am vrut să spun asta.

Virginia se sprijini de chiuvetă, iar Angelica îi îndepărtă șuvițele de păr cărunt de pe chipul înfierbântat, lipindu-și obrazul tânăr de al ei. Pielea Angelicăi era ciudat de rece, de parcă disputa aceea nu o afectase câtuși de puțin. Îi sărută urechea și bărbia, apoi își puse brațul în

jurul umerilor ei, însă Virginia se simți ciudat de detașată.

— Ești bine, puiule? o întrebă Angelica apoi, stând atât de aproape, încât îi simțea genele pe piele.

— Trebuie să mă întorc acasă. Mama trebuie să meargă la culcare și se enervează de fiecare dată.

— Hai, încetează! Ginny, nu lăsa povestea asta să intervină între noi. Acum, ca și mai devreme, când vorbeam despre homosexuali, mi s-a părut că… mi s-a părut că n-ai avut prea multă răbdare. Asta-i tot.

— Adică, tu nu ești de aceeași părere? N-am știut! exclamă Virginia pe un ton mai răutăcios decât și-ar fi dorit.

Nu se putuse abține.

— Ești supărată pe mine. Ginny, draga mea, nu pleca îmbufnată, te rog, zise Angelica sărutând-o pe obraz. Te rog… Presupun că sunt puțin de altă părere, poate din pricina vârstei sau a familiei mele.

Virginia își întoarse privirea spre prietena ei, fără să spună nimic. Dar senzația aceea de răceală se risipi și deveni foarte atentă.

— Și, după cum bine știi, Virginia Simpson, nu-mi place să vorbesc despre asta. Așa că hai să discutăm despre altceva! Cum ar fi faptul că picioarele pricăjite ale doamnei Hammond au fost cât se poate de vizibile în ciuda dresurilor. Cel puțin de unde stăteam eu.

— Da… Nu-i așa? Și aș putea să jur că Alistair i-a aruncat câteva priviri pe când se prefăcea că doarme.

— Ginny, nu te cred!

— Și adevărul e că Philip și Stephen erau cam rumeni în obraji.

Angelica începu să râdă.

— Mai ales Stephen. Se înroșise până la urechi! A venit să scotocească prin frigider ca să nu-i vedem fața.

Virginia simți că spusese, în cele din urmă, ceva nimerit.

— Presupun că ar trebui să ne rugăm pentru ei, zise ea, o sugestie pe care o făcea din când în când ea să-și liniștească oarecum conștiința.

Angelica o lovi ușor peste umăr, prefăcându-se nervoasă.

— Ce rea ești! Ești de aceeași părere cu Frieda, o știi prea bine.

— Nu-i adevărat. Știi că nu-i adevărat. Încerc să mă gândesc așa cum ar vrea Domnul s-o fac. Nu putem să facem mai mult de atât.

— Așa e.

— Angel, draga mea, trebuie să mă întorc acasă. Dar am să mă rog pentru băieții aceia. Și cu siguranță am să mă rog pentru Nikhil.

Angelica își conduse prietena la ușă, apoi îi spuse:

— Și eu la fel, Virginia, și eu la fel.

Drumul spre casă era o pantă ușoară și liniștitoare. Era trecut de ora unsprezece, iar Virginia mergea cât de repede putea, încercând să nu pară neliniștită. Luna lipsea de pe cer, iar copacii și mașinile aruncau umbre întunecate în noaptea albastră. Virginia începu să fredoneze o melodie, încercând să analizeze seara aceea.

Nu se simțise niciodată atât de tulburată, atât de rușinată de viața sa religioasă. Faptul că înțelegea puțin cum se simțea Nikhil – mai mult decât ghicise din tăcerile scurte din serile anterioare din apartamentul Angelicăi – o făcu să se gândească profund la toate momentele în care el stătuse acolo, ascultându-i, judecându-i. Abia acum, brusc, i se părea incredibil că nu împărtășise niciodată cu ei absolut nimic despre crezurile sale, pentru că abia acum își dădea seama Virginia că el avea, la rândul lui, o viață spirituală. În seara aceea, în apartamentul lui, devenise clar că el credea cu tărie în credința sa, fiind dezamăgit că sora lui o

nesocotise; acest lucru n-o făcu pe Virginia să se îndoiască de a sa, dar o puse serios pe gânduri.

Îi reamintea că făcuse o alegere, că se alăturase bisericii în urmă cu zece ani, din cauza unui mare gol spiritual, într-un gest la fel de drastic precum cel prin care Rupica își abandonase familia. În toți anii aceia, nu o văzuse niciodată ca pe o alegere; mai degrabă considerase că Adevărul venise să o curețe și să-i arate viața dreaptă. Nu perfectă, desigur, dar dreaptă. Nici măcar nu-i trecuse prin minte – nu în mod conștient, doar ocazional – că alți oameni, precum Nikhil, duceau vieți diferite, care erau și pentru ei la fel de drepte, că ei poate considerau că viața ei era greșită (ceea ce era de departe cel mai îngrozitor). Apoi în minte îi veni un gând pe care se grăbi să-l înlăture, îndreptându-și atenția spre chestiuni practice și încercând să-și găsească cheia de la casă: gândul că Rupica, al cărui comportament fusese greșit și al cărui soț nu avea cum să fie un adevărat creștin, putea să fi fost și ea afectată de o experiență îngrozitoare, la fel de puternică pentru mintea ei tânără precum fusese pentru ea convertirea proprie. Poate că Rupica, așa nechibzuită cum fusese, văzuse în căsătoria aceea clandestină și în plecarea în Scoția singura cale spre o viață dreaptă.

În definitiv, își spuse Virginia, strecurându-se în casa întunecată a familiei Simpson și remarcând sforăitul mamei sale venind din dormitorul ei, fusese o seară nereușită. Nikhil ajunsese să o tulbure mai tare decât Stephen și Philip și simțea mai mult ca niciodată că singurul rai din viața ei – în care se simțea bine și în siguranță – era în pericol.

Abia mai târziu, când trase pe ea așternuturile patului de o persoană și dădu să ia Biblia de pe noptieră (din care citea în fiecare noapte înainte să meargă la culcare), realiză că Scriptura fusese dată uitării, ca un articol de legi sau de politici contemporane din America Latină, printre hârtiile

și notițele de pe canapeaua lui Nikhil. Drept pedeapsă, recită toți psalmii pe care reuși să și-i amintească, rugându-se pentru îndrumare și iertare. Totuși, reuși cu greu să adoarmă, iar când o făcu, în cele din urmă, auzi în depărtare ciripitul păsărilor și sforăitul mamei sale.

Curând după ora opt, Melody Simpson începu să facă o gălăgie teribilă în bucătărie. Zgomotul era atât de puternic, încât Virginia se gândi că mama ei căzuse, cu jumătate din bucătărie după ea. De fapt, când ajunse acolo, cu cămașa de noapte fluturându-i și cu un deget de la picior rănit pe drum, o găsi pe mama ei la masă, lovind două tigăi, ca un copil care bătea la tobe.

— Ai luat-o razna? Ce-o să mă fac cu tine? Mamă, ai înnebunit?

Doamna Simpson se opri și ridică privirea, oarecum amuzată.

— Bună dimineața, draga mea. Ai dormit bine? Nu am vrut să te trezesc, dar nu reușesc să găsesc boabele de cafea. Ai cumpărat, nu-i așa? Și presupun că te-ai simțit bine la petrecerea ta cu Dumnezeu, nu? Cred că era trecut de miezul nopții când…

— Mamă, serios, tu nu vezi cât e ceasul?

— Da, știu. Tocmai asta spuneam, că ai ajuns atât de târziu, că nu am vrut să te trezesc.

— Fii serioasă, nu am doisprezece ani, ci o jumătate de secol. Și trebuie să merg la muncă, la fel ca întotdeauna, pentru ca tu să ai cafea și whisky… Ai făcut-o intenționat.

Virginia căută disperată cafeaua – în dulapuri, în frigider, în congelator –, dar își dădu seama repede că nu avea să găsească nimic. O văzu pe mama ei rânjind.

— Ceai. Ceai, mamă. O să bem ceai. Nu avem altceva. Ai fi putut măcar să pui ceainicul. Am doar jumătate de oră ca să mă pregătesc.

— N-o să se sfârșească lumea și nici n-o să moară Ramsbottom dacă întârzii și tu puțin. Du-te să te îmbraci, mă ocup eu de restul, zise ea apoi, ridicându-se cu greu de la masă și ducându-se la chiuvetă în timp ce o dădea afară pe fiica ei din bucătărie.

Virginia se spălă pe dinți, se pieptănă și aruncă o privire spre chipul ei lung, cu un profil nobil – doar cu o dantură puțin proeminentă și ieșită în afară –, și spre ochii deschiși la culoare, cu pleoapele căzute. Bărbia, în ciuda faptului că era slabă, începuse să i se lase. Părul fin și drept începuse să i se asprească odată cu vârsta, de parcă ar fi fost din lână.

O auzi pe mama ei mormăind și făcându-și de lucru prin bucătărie. Ce se mai întâmplase de data asta? Dar când ieși din camera ei, îmbrăcată și aranjată, o găsi pe doamna Simpson la fereastră, cercetând aglomerația dimineții, în timp ce micul dejun era frumos aranjat pe masă, cum era de obicei. Nu avea niciun motiv să creadă că Melody Simpson începuse să-și piardă mințile. Mai degrabă, era ca și cum permitea firii sale să iasă la suprafață tot mai mult cu fiecare zi, prin acele fațete de viclenie și rea-voință ce se evidențiau mult mai des decât în trecut. Nebunia și senilitatea ar fi fost de preferat.

Doamna Simpson o privi pe Virginia în timp ce își dădea ceaiul pe gât, grăbindu-se să-și mănânce pâinea prăjită. Apoi zâmbi când o văzu scăpând firimituri și picături de dulceață pe masă, în poală și pe bărbie. Bătrâna sorbi câteva guri de ceai și, chiar dacă se grăbea, Virginia realiză că mama ei încă punea ceva la cale. De îndată ce se ridică în picioare, doamna Simpson spuse:

— Virginia, dragă, e atât de frumos afară, cred că mi-ar prinde bine să ies puțin.

Virginia o privi lung.

— Dacă nu ești ocupată, mă gândeam să luăm prânzul împreună. Nu am mai trecut de o veșnicie

pe la tine pe la birou.

— Oh, mamă!

— Sigur, dacă o vezi ca pe o povară și nu vrei să ieși cu mine, pot să rămân în casă, ca de obicei…

— Nu fi prostuță, nu e nicio povară, doar că…

— Nu mai contează, lasă. Îmi pare rău că…

— Vino! Hai, vino! Mi-ar face mare plăcere. Vino la unu. Ia un taxi. Și să nu întârzii. Trebuie să plec.

— O să aduc ceva pentru un picnic! o auzi Virginia strigând după ea, în timp ce cobora în grabă pe scări.

Virginia lucra la Universitate, în departamentul administrativ, sau, mai degrabă, în executiv, iar biroul său se afla împreună cu toate celelalte la etajul al treilea al clădirii austere a Universității. Nu era suficient de importantă încât să primească un birou cu vedere spre stradă, precum Simon Ramsbottom, dar avea o fereastră ce dădea spre curte și spre alte ferestre și nu aspira la nimic mai mult. Titlul ei era „Director Adjunct de Personal” (Temporar), ceea ce nu însemna că postul era temporar (îl ocupa de ani întregi), ci că era responsabilă cu angajarea (și, uneori, cu concedierea) personalului temporar. De-a lungul timpului, își dăduse seama că majoritatea oamenilor din afara nișei ei vopsite în nuanțe de maro-roșcat și măsliniu nu aveau nici cea mai mică idee în legătură cu ce presupunea munca ei. Când se gândeau la Universitate, oamenii din exterior nu luau în calcul secretarele, oamenii de serviciu, agenții de pază, bucătarii, spălătorii de vase, operatorii, personalul de mentenanță și ceilalți angajați de care depindea bunul mers al lucrurilor. Și pentru că ignorau aceste aspecte, nu puteau înțelege decalajele în cifre, concediile neprevăzute pe caz de boală, concediile de maternitate, decesele în familie sau săptămânile de vacanță atent planificate ce lăsau posturile vacante de la o

săptămână până la șase luni. Cineva trebuia să facă toată această muncă, iar Virginia era responsabilă pentru oamenii din spatele acelora aflați în culise.

Ani întregi, Simon fusese omologul ei, Director Adjunct de Personal (Permanent), dar faptul că fusese recent promovat presupunea că nu se mai deranja cu imprimante și drivere, nici măcar cu treburi de secretariat, fiind implicat în recrutarea personalului superior: contabili, business manageri, asistenții câte unui director de departament. În săptămâna aceea, Ramsbottom încerca, din câte știa, să găsească pe cineva care să ocupe un post în Departamentul de Boli Infecțioase și Tropicale de după colț, însă fără prea mare succes momentan. Se mutase din biroul lui, aflat la două uși distanță, exact vizavi de ea și, chiar și prin ușa închisă, îl auzea vorbind cu secretarul lui, un băiat pe nume Martin, care, la cei douăzeci și șapte de ani ai lui, arăta cu zece ani mai tânăr decât era în realitate: costumele lui erau elegante, ochelarii, moderni, iar râsul, puțin prea zgomotos. În momentele ei de nervozitate, Virginia obișnuia să-i spună lui Mandy, secretara pe care o împărțea cu înlocuitoarea lui Simon, Selina, că avea să vină o zi în care Martin, stând la glume cu băieții, avea să-i depășească pe toți și să-i ia locul lui Simon. Și aceea avea să fie ziua în care ea urma să-și dea demisia, spunea îmbufnată.

Grupul lor era format din Simon și Martin, Virginia, Mandy și Selina. O familie fericită, cum îi plăcea lui Simon să spună, dar o familie cu probleme ascunse. În timp ce Virginia suferea din pricina atracției ei recente și inexplicabile față de Simon, Mandy îl adora de-a dreptul, ceea ce era chiar și mai rău. Simon nu băgase niciodată de seamă și o considera pe Mandy „fermecătoare”, dar neimportantă.

În schimb, Martin era cel care îi acorda lui Mandy o atenție exagerată, atingând-o din când în când, în treacăt, pe umăr sau pe talie. Virginia ar fi

vrut să-i spună să înceteze, dar îl ura atât de tare, încât abia putea să-i vorbească. Motivul pentru care îl ura era acela că Martin părea gata să-i fure postul, încetul cu încetul. La început i se păruse doar dornic să o ajute, însă apoi își dăduse seama repede de adevăratele lui intenții.

Pe lângă toate interviurile și recomandările pe care trebuia să le facă pentru aplicanții temporari, de două ori pe săptămână Virginia era nevoită să scrie newsletterul intern cu privire la posturile disponibile, atât temporare, cât și permanente, unul pe hârtie albastră, altul pe hârtie aurie. Era o sarcină ce nu-i aducea nicio satisfacție, iar adesea se plânsese de asta. Când Martin sosise, la scurt timp după ce Simon fusese promovat, se oferise să o ajute pe Mandy cu sarcina aceasta, iar ea acceptase bucuroasă. După care se oferise să întocmească el însuși listele cu posturi mai puțin importante – pentru oamenii de serviciu, spre exemplu, sau pentru departamentele de muncă, doar pentru angajații temporari la început. Doar că ajunsese să facă tot mai multe și, dat fiind faptul că listele treceau prin biroul lui Simon înainte de a ajunge la Virginia, Martin le vedea înaintea ei. Astfel, de fiecare dată când Virginia spunea: „Cât despre newsletteruri, o să le am gata până mâine”, Martin răspundea cu rânjetul lui păcătos: „Ah, domnișoară Simpson (nimeni nu obișnuia să puncteze atât de mult cuvântul «domnișoară»), sunt aproape gata. Nu am vrut să vă mai deranjați cu ele”.

Era de neconceput. Virginia aproape că încetase să mai facă referire la newsletteruri și parcă și-l imagina cât de triumfător se simțea în diminețile de joi, când erau printate acestea. Astăzi era o astfel de dimineață, iar Virginia își propusese să nu dea ochii cu Martin până la prânz. Sau, cel puțin, nu imediat.

În timp ce își făcea ordine printre documente, savurându-și ceaiul pe care Mandy i-l lăsase pe

birou înainte să ajungă, o auzi pe secretară în fața ușii, apăsând ușor pe clanță.

— Nu înțeleg ce s-a întâmplat, zicea Mandy. Ea e mereu punctuală. Mi s-a părut că am lăsat ușa descuiată. Poate că întârzie puțin sau… nu-i stă în fire, ce ciudat! Stai liniștit, o găsim noi.

Virginia ezită, dându-și seama imediat cine era la ușă: prima ei întâlnire din ziua aceea, un student american pe nume Calvin Jones, care venise pentru perioada de vară cu o viză temporară de muncă și care murea de nerăbdare să primească un stagiu neimportant și prost plătit. Așa erau ei, americanii, iar Virginia îi iubea la nebunie. Doar că nu prea avea chef de el chiar atunci. Ar fi putut să stea acolo, ascunsă, să-și bea ceaiul și să aștepte până când Calvin avea să se lase păgubaș, dar știa că acesta avea să fie urmat, în scurt timp, de un alt student la fel de entuziast. Apoi o auzi pe Mandy agitându-se:

— O clipă, spunea ea. Mă duc să aduc cheia. Poți să aștepți în biroul domnișoarei Simpson, e mai comod. Sunt sigură că…

— Mandy, tu ești? zise Virginia cu voce tare, încercând să se arate surprinsă. Ce tot faci acolo?

— Domnișoară Simpson, ușa e încuiată, răspunse Mandy. N-am știut că sunteți în birou.

Virginia se apropie de ușă și întoarse cheia în broască.

— Ce prostie din partea mea, zise ea, zâmbindu-le lui Mandy cea speriată și tânărului îmbrăcat în cămașă, sunt atât de obișnuită să încui după mine seara, când plec, încât am făcut la fel și în dimineața asta, când am ajuns.

Oricât ar fi fost de naivă, Mandy nu crezu o iotă.

— Da, bine… Vezi, Calvin? Ți-am spus eu că o vei găsi aici. Domnișoară Simpson, Calvin Jones.

— Te așteptam, zise ea, poftindu-l pe băiat să se așeze pe fotoliul din fața biroului ei. Calvin Jones, începu ea.

— Da, doamnă?

— Presupun că ai un permis, nu-i așa? L-ai adus? Foarte bine. Și pașaportul? Mulțumesc. O s-o rog pe Mandy să facă pentru mine câteva copii. Nu avem încotro, trebuie să ne protejăm și noi, zise ea râzând, ca să-l facă pe Calvin să se mai relaxeze. Încercarea ei însă păru să dea greș. Așadar, trei luni?

Băiatul încuviință.

— Cred că avem ceva pentru tine. Va fi disponibil un post lunea viitoare, pentru trei luni cel mult, zise ea, cercetând lista de posturi de pe biroul ei și uitându-se lung la chipul pătrățos și tânăr al băiatului. Ai spus la telefon că nu știi să bați la mașină, corect?

— Ei bine, nu chiar… Nu pot să bat repede, dar pot.

— Ah, da, desigur, toți americanii știu să bată la mașină mai mult sau mai puțin, nu-i așa? zise ea zâmbindu-i și, de data aceasta, băiatul îi zâmbi și el. Dar nu contează, întrucât, pentru postul acesta, nu va fi nevoie să o faci. Ai experiență în îndosariere?

— Păi…

— Sunt sigur că un băiat atât de isteț ca tine o să se descurce de minune. Ești metodic?

— Da, doamnă, răspunse el, părând destul de convins, după care adăugă: Sunt student la Istorie. E trecut în CV-ul meu, zise el, arătând spre hârtia pe care i-o dăduse împreună cu pașaportul și cu permisul de muncă.

Virginia aruncă o privire peste CV și își dădu repede seama că era supracalificat pentru respectivul post. Dar nu avea cum să-i strice – un post la Universitate avea să dea bine în CV, cât timp nu avea să spună adevărul despre îndatoririle pe care le avusese.

— Foarte bine, zise ea. Avem un post liber de funcționar în departamentul de corespondență. Nu e cea mai fascinantă activitate, dar e foarte variată. Poți să afli multe despre oameni și despre cum

merg lucrurile pe aici, îi spuse ea fixându-l cu privirea, verificând dacă stătea cumva pe gânduri; dar expresia lui nerăbdătoare și neliniștită rămase neschimbată. Crezi că ți s-ar potrivi? Treizeci și cinci de ore pe săptămână, 8 lire și 43 pe oră?

Băiatul încuviință, apoi semnă contractul. De fiecare dată când vedea câte un american semnând un contract, Virginia se simțea oarecum cuprinsă de remușcări. Spre deosebire de compatrioții ei ursuzi, adolescenții precum Calvin nu puteau să prevadă neajunsurile, serile cu mâncare proastă de la cantină, monotonia extenuantă care îi aștepta. Halal aventură britanică! Dar Calvin părea gata să treacă la treabă.

Virginia mai avea două interviuri până la prânz, doi studenți care se lăsaseră de curând de școală și pe care părinții îi băteau la cap să-și găsească de lucru – trei din patru erau deja angajați la marea universitate. În astfel de situații, trebuia să se găsească pe undeva câte un post pentru acești copii, chiar dacă era temporar și oarecum prostesc, pentru a se evita furia taților și a mamelor.

În dimineața aceea, Rosemarie ajunse la bucătărie, iar tânărul Franklin fu trimis să se alăture camioanelor tatălui său în departamentul muncitorilor. Datorită acestor interviuri, Virginia reuși să-l evite pe Martin, dar nu scăpă de privirile iscoditoare ale lui Simon: acesta o chemă la el în birou în timp ce o conducea pe Rosemarie, cea din urmă, la ușă.

Ramsbottom era un bărbat mărunțel și grăsuț, care nu arăta impunător nici măcar atunci când era așezat. Dar el încerca. Era mare amator de judo și își decorase pereții cu fotografii în care apărea împreună cu prietenii lui (alți indivizi chelioși și urâței, la circa patruzeci de ani), îmbrăcați cu toții în alb și lovindu-și călcâiele. Pe peretele din spatele biroului său, deasupra capului, astfel încât toți vizitatorii să remarce, lucea o placă ce memora un triumf neimportant la judo. Adusese placa

aceasta cu el în biroul de acum, dar și în cel de dinainte, plimbând-o ani întregi, dar de fiecare dată când cineva făcea referire la ea, Simon încă se făcea rumen în obraji de emoție. Era genul de om puțin încrezut și puțin naiv, care exploda în cele mai nepotrivite momente. Dar Virginia îl vedea cumva fermecător.

— Scumpo! Bună dimineața! strigă el din umbra bârlogului său.

În drum spre lift, Rosemarie îl auzi și își trecu degetele prin părul cârlionțat. Dar, după toți acei ani, Virginia știa că pe ea o striga astfel – și doar ca să se simtă stânjenită, ceea ce se și întâmplă.

— Da, Simon?

— Nu mai știi și tu să dai bună ziua? N-am auzit nimic de la tine azi, nimic! Te-am supărat cu ceva?

— A fost o zi nebună, s-au perindat foarte mulți oameni prin biroul meu azi, zise ea, simțindu-și mâinile tremurând și prinzându-se cu putere de scaun. Dar tu? Nu e ca și cum tu ai fi trecut pe la mine să mă vezi.

— Ești în visele mele, Virginia. Te văd zi și noapte, spuse el făcându-i cu ochiul.

— Hai, Simon, fii serios! exclamă ea, simțind cum i se înmoaie picioarele, dar și cum o cuprinde iritarea. Își reveni însă la timp ca să-i de o replică. Dacă dansez prin visele tale, Simon, știi cumva ce zic?

— Provocator, Virginia. Un pic prea provocator chiar și pentru mine.

— Eu zic să îl dai afară pe băiatul ăla înainte să ne dea tot departamentul peste cap, îi șopti ea. Vorbesc serios.

Zâmbetul lui Simon dispăru brusc.

— Pentru un creștin ca dumneata, domnișoară Simpson, e un gând destul de păcătos.

— Dumnezeu n-a trecut niciodată pe la birou. Și nu e vorba despre Dumnezeu, o știi prea bine. Băiatul ăla e un păcătos, da, la fel ca tine și, la o adică, la fel ca mine. Dar e o influență nefastă.

— Își face foarte bine treaba.

— Sunt mulți alții care ar putea s-o facă la fel de bine. O ține de vorbă pe Mandy. E nepoliticos cu angajații mei și…

— Nu e nepoliticos, e doar familiar. Iar lor le face plăcere. La fel ca și lui Mandy.

— Ți-am mai spus-o, Simon, are ceva cu mine. Vrea să-mi ia locul.

— Bineînțeles că vrea, Virginia. Mai bine zis, vrea să-mi ia *mie* locul. E normal să vrea asta. E deștept, ambițios, iar într-o bună zi poate că o să ajungă s-o facă. Noi nu vom fi aici o veșnicie.

— Ei bine, nu știu ce planuri ai tu și poate că nu-ți pasă de mine, dar eu aș vrea să cred că încă am un loc de muncă, cel puțin pentru următorii câțiva ani. Iar el face tot ce-i stă în putință să mă dea la o parte. Pe mine.

— Virginia, mă cunoști. Știi că-mi pasă de tine. Dar trebuie… trebuie să mă gândesc pe termen lung la ce e mai bine pentru viitor. Nu mi-o imaginez pe Mandy la conducere.

Virginia își aranjă fusta și începu să vorbească foarte rar. O parte din ea ar fi vrut să strige: „Dar de ce nu m-ai vedea pe mine la conducere?”, doar pentru că știa că lui nici măcar nu-i trecuse vreo clipă prin cap. Ce-i drept, nici ea nu se gândise vreodată la asta, nici măcar atunci când făcea glume pe seama lui Martin împreună cu Mandy. Dar se abținu, rostind, în schimb, ceva mult mai dificil și mult mai jenant.

— Dacă într-adevăr îți pasă, nu-l mai lăsa pe el să facă newsletterurile. Sunt ale mele, șuieră ea nervoasă.

— Dumnezeule…

Virginia nu ridică ochii. Rămase cu privirea ațintită spre degete, spre fustă și spre vechiul covor verde, deșirat pe alocuri.

— Nu ți-a plăcut niciodată să faci newsletterurile alea blestemate! Iar băiatul ăsta trebuie să învețe cumva. Am crezut – el a crezut –

că-ți face o favoare. Știi prea bine că nu putem s-o ținem așa. Începând de astăzi, newsletterurile sunt oficial ale lui. O să trimit imediat un memo. Te comporți ca un copil. Nu m-aș fi așteptat niciodată la asta din partea ta, Virginia. Pentru numele lui Dumnezeu…

Ea își ridică privirea. Era agitat, nervos, vizibil deranjat. Chiar și așa supărat cum era, tot i se părea atrăgător. Poate că nu era frumos când se simțea nervos, dar ei i se părea chiar dulce.

— Știi prea bine că nu-mi place când iei numele Domnului în deșert, zise ea.

— Așa-mi place mai mult de tine, V. Dar chiar vorbesc serios cu newsletterurile alea. Poți mai mult de atât. Nu vreau să mai aud niciun cuvânt despre asta, bine?

„Poți mai mult de atât! Poți mai mult de atât! Nu vreau să mai aud niciun cuvânt despre asta! Mai vedem noi!” își spuse Virginia în timp ce traversa nervoasă coridorul spre biroul ei, convinsă că ziua aceea nu avea cum să meargă mai prost. În clipa aceea auzi vocea mamei sale, răsunând ca un ecou melodios de la câteva birouri distanță. Melodios, dar autoritar.

După ce Virginia ieși în grabă pe ușă în aglomerația dimineții, Melody Simpson își relaxă umerii și rămase la masă cu urechile ciulite. Auzul ei rămăsese la fel de fin, în ciuda vârstei. Auzi păsărelele ciripind în copacii din jurul clădirii, amestecându-se cu zgomotul traficului și cu pașii trecătorilor. Auzi ritmuri de muzică clasică din apartamentul de la etaj și pe Bella întinzându-se în somnul ei de felină. Și, mai presus de orice, auzi bătăile slabe și ritmice ale sângelui în urechi, mișcările propriei inimi. Doar de curând începuse să asculte în felul acesta, ajungând să simtă că putea să-și audă trupul până în interior, până în vârful degetelor. Sunetele acelea erau menite să o liniștească. Știa că e în viață.

În timpul războiului, când soțul ei era plecat de acasă, Melody obișnuia să rămână în pragul ușii camerei fiicelor sale cu urechile ciulite, ascultând totul cu nasul și cu ochii și înregistrând răsuflarea liniștitoare a copiilor ei și felul inocent în care se foiau uneori în pat. Și atunci, în ciuda faptului că viața îi luase multe lui Melody Simpson – pe soțul ei, viitorul la care visase –, ea continuase să asculte sfidătoare, de parcă simplul fapt că absorbea sunetele copiilor ei adormiți ar fi putut să îi protejeze pe vecie, de parcă acest lucru avea să îi țină în viață.

Dar acum, ascultându-se pe sine, nu mai era la fel de încrezătoare. O făcea pur și simplu de teama că, într-o bună zi, n-avea să mai audă nimic. Venele, arterele, plămânii și intestinele ei poate că aveau să înceteze să mai cânte și, dacă nu era atentă, poate că nici măcar n-avea să-și dea seama. Melody Simpson, care nu se speriase nici măcar atunci când doctorii îi extirpaseră un sân, apoi și pe celălalt (știuse în sinea ei că tumorile aveau să fie benigne), se temea teribil de moarte.

Nu știa să fie nimic în neregulă cu ea, nu avea nicio durere, nicio boală, nicio pierdere de memorie sau de coordonare, dar ceva se schimbase în urmă cu o lună, când se trezise brusc dintr-un somn adânc, auzise ceasul de pe noptieră bătând în întuneric și îi venise în minte un singur lucru: în curând am să mor. Un sentiment la fel de puternic precum aerul de invincibilitate din anii din urmă, o certitudine absolută pe care nu avea niciun rost să încerce s-o nege; n-avea rost nici să stea de vorbă cu Virginia sau cu oricine altcineva despre asta.

În săptămânile următoare, doamna Simpson luase două decizii importante: să nu mai facă nimic din ce nu voia să facă și să ajungă pe insula Skye până la finalul verii. Prima decizie rezultase în folosirea coșului și a manivelei, dar și în sugestia ei de a ieși la un picnic (chiar avea chef să organizeze unul); cât despre cea din urmă, știa că

ajunsese să o enerveze la culme pe Virginia. Dar Melody Simpson era cunoscută pentru ambiția ei, așa că avea să ajungă în Skye. Nici vorbă de altceva.

Spălă vasele de la micul dejun și șterse masa cu grijă, căci astfel de sarcini deveniseră chiar interesante acum, când risca oricând să nu se mai poată ocupa de ele, cum se întâmplase în cazul cumpărăturilor, ca urmare a Deciziei Numărul Unu. Curățenia era o alegere mai curând decât o îndatorire, o plăcere secretă. Uneori glumea spunându-și că, dacă ar fi știut că era atât de simplu să scape de neplăcerile asociate cu corvezile casei, ar fi făcut-o de mult.

Astăzi nici măcar nu o deranja că trebuia să meargă la cumpărături, pentru că o făcea pentru picnicul ei. Cumpără câteva roșii cherry cărnoase și cartofi de la aprozarul din capătul dealului, o pâine vieneză de la brutărie, proaspăt scoasă din cuptor, cu un miros îmbătător de cocă bine coaptă, două felii de șuncă și câțiva cârnați afumați din import de la negustorul italian cel posac. În ultimul moment, hotărî să mai cumpere de la el și o cutie de măsline negre, picante, insistând să guste din ele înainte. Petrecu dimineața pregătind o salată de cartofi cu maioneză și usturoi, un fel de mâncare după care și ea, și Virginia erau înnebunite, împachetă mâncarea în cutii din plastic și le puse pe toate, alături de tacâmuri și de două dintre farfuriile ei de ocazie, într-o pungă mare din plastic de la John Lewis.

Hotărî să se îmbrace cu o rochie de vară mai veche din bumbac, înflorată, și cu un pulover lila, brodat pe umeri. Își aranjă bine sânii de spumă, astfel încât să fie egali. Își pieptănă și aranjă părul, asigurându-se că porțiunile mai goale erau acoperite de suficiente bucle. Odată aranjat, părul ei nu se mai mișca, dar își puse și o plasă de păr, pentru orice eventualitate.

Melody Simpson nu acorda atâta atenție acelui prânz cu fiica ei strict din motive altruiste. Adevărul era că avea o motivație mult mai complexă decât un încântător *déjeuner sur l'herbe.* Planul ei era să le facă, în sfârșit, cunoscute nevoile ei celor de la Universitate, adică grupului executiv de directori de personal, permanent și temporar, ceea ce însemna că era în stare de orice pentru ca ea și Virginia să ajungă pe insula Skye. Ca să-și atingă scopul, chiar își dădu cu fard în obraji și cu parfum la încheietura mâinii. De îndată ce plecă să caute un taxi, cu vesela ei de ocazie în punga din plastic, Melody Simpson se simți mânată de vechea ei încredere în sine.

La unu fără un sfert, ajunse la clădirea unde lucra Virginia și fu întâmpinată de un paznic mare și chelios. Acesta, uluit de buna ei dispoziție, o conduse până la etajul al treilea și îi arătă pe unde să o ia ca să ajungă la Departamentul Personal.

Doamna Simpson aruncă o privire prin birouri în timp ce-și croia drum prin clădire, atât de pătrunsă de gânduri, că aproape nu observă departamentul, care arăta la fel ca la ultima ei vizită de acum cinci ani, doar că părea puțin mai uzat. Birourile de pe stânga – printre care știa că se număra și al Virginiei, doar că nu știa exact care – erau închise, așa că intră în primul de pe dreapta și aproape că dădu nas în nas cu un tânăr pistruiat și cu ochelari.

— Vă pot ajuta cu ceva? întrebă el. Presupun că nu sunteți aici ca să aplicați pentru un loc de muncă, nu?

— Dumneata cine ești?

— Martin Evans, la dispoziția dumneavoastră. Nu sunt chiar atât de tânăr pe cât par.

— Martin, pot să mă așez?

Bărbatul îi făcu un semn spre scaunul pe care așteptau, de regulă, cei care urmau să fie intervievați de Simon.

— Odihniți-vă tinerețea! Relaxați-vă frumusețea!

— Tinerețea? zise Melody Simpson râzând. Această atitudine jucăușă o făcu să-l placă imediat. Hai că ești simpatic! Ai nimerit de curând în colțul ăsta plictisitor?

— Plictisitor? Nici vorbă. Râd pe săturate.

— Cred că fiicei mele i se pare plictisitor.

— Vreți să spuneți că aveți o fiică? Cine să fie?

— Nu e tocmai corect ce-am spus. Nu cred că ei i s-ar părea plictisitor, ci mai degrabă mie, când mă gândesc la ea. Virginia Simpson, care are nevoie de o vacanță.

— Cine n-are nevoie de o vacanță? Așadar, sunteți doamna Simpson?

— Așa mă cheamă de dinainte să te naști. Nu știu cu ce te ocupi tu aici, dar nu cred că ai autoritatea de a-i acorda un concediu, nu-i așa?

— N-am nici măcar autoritatea de a acorda locuri de muncă, darămite concedii. Dar mă ocup de asta. Spuneți-mi, ce sperați să obțineți?

— Doar două săptămâni de vacanță pentru biata fată. O văd atât de obosită… Doar două săptămâni, cam în două săptămâni.

— E cam din scurt, doamnă Simpson. Să înțeleg că ea ar vrea să plece în vacanță?

— Fiica mea habar n-are ce e bine pentru ea. Dacă ar fi știut, n-ar fi ajuns fată bătrână. Și n-ar mai fi ajuns aici. Sora ei a fost dintotdeauna mai înțeleaptă, chiar dacă nici ea n-a ajuns prea bine. A divorțat de soțul ei, știi cum e… tare neplăcut.

— Da, desigur, zise el, cu un zâmbet ce i se păru cam ciudat doamnei Simpson și oarecum nepotrivit.

Poate că tinerelul acela nu era chiar atât de simpatic.

— Mamă, ai ajuns mai devreme, zise Virginia, care apăru din spatele unui dulap.

Doamna Simpson își dădu seama că mai era o ușă care dădea în coridor, pe care nu o observase

când intrase.

— Virginia, nu e frumos să tragi cu urechea.

— Ba da, când e vorba despre tine. Nu e încă ora unu. Martin, cu privire la newsletteruri…

— Tocmai ce am…

— În ceea ce privește povestea asta cu newsletterurile, am stat de vorbă cu Simon și am stabilit că ar fi mai bine să le preiei tu, în mod oficial. Nu mai am timp de asta. O să trimită el un memo în după-amiaza asta, ca să anunțe pe toată lumea.

— Ce bine, zise doamna Simpson, deranjată de bruschețea fiicei sale. Acum, că ai mai puțin de lucru, îți poți face timp pentru o vacanță. Hai, Martin, sunt sigură că te poți ocupa de toată treaba Virginiei. Pari cât se poate de capabil.

— Fără îndoială, mamă, spuse Virginia, încleștându-și pumnii. Hai să mergem! Mă ocup de restul după masa de prânz.

Martin, ai cărui ochi nu se vedeau tocmai clar pe sub lentilele maronii, rânji din nou. Doamna Simpson ar fi putut să jure că îi făcu un semn cu ochiul când ieșiră pe ușă.

Virginia nu scoase niciun cuvânt până când nu ajunseră la banca de sub fag, din grădina unde aveau să ia picnicul. Pe pajiște mai erau și alți angajați ai Universității, care păreau mult mai mulțumiți de viața lor decât Virginia. Ea se simțea incredibil de obosită.

— Mamă, ce încerci să faci? Vrei să-mi pierd locul de muncă?

— Virginia, fii serioasă! Pe cuvânt, de când l-ai găsit pe Dumnezeu, ți-ai pierdut simțul umorului, îmbufnato! Era o glumă.

— Habar n-ai cu cine vorbeai. Ție ți se pare amuzant, dar nu ești tu cea care se luptă zi de zi cu el.

— Mie mi s-a părut foarte simpatic. Dacă n-ar fi atât de tânăr, ți-aș fi sugerat să ieși cu el.

Virginia se uită urât la mama ei, la cutiile din plastic, la tacâmuri.

— Nici nu știu dacă să mai rămân să iau prânzul cu tine.

— Am făcut salată de cartofi. Și am adus cele mai frumoase farfurii.

— Mă mir că nu s-au spart, mormăi Virginia, dar când mama ei îi oferi o roșie cherry, o băgă repede în gură.

— M-am gândit să iau autobuzul spre Marks după prânz, zise doamna Simpson în timp ce mânca. Aș vrea să-mi cumpăr o rochie nouă.

Virginia încuviință, având pe buze un strop de maioneză cu usturoi.

— Cred că mi-ar prinde bine, continuă doamna Simpson. Pentru călătoria noastră în Skye.

Era greu de spus dacă Virginia o auzise sau nu. Mai dădu din cap de câteva ori, mestecând pe nerăsuflate, apoi ceva mai normal. Cercetă pajiștea ca și cum ar fi privit orizontul la capătul mării, de parcă totul ar fi fost încețoșat și îndepărtat. Deși nu spuse nimic, doamna Simpson știu că aveau să meargă, până la urmă.

Melody Simpson alese o rochie de nailon, chiar dacă știa că nu era cea mai bună opțiune. Vânzătoarea, o fată plinuță cu părul prins într-o coadă, insistă că îi venea bine, iar doamna Simpson se lăsă convinsă. Imprimeul era roșu, cu dungi albastre și albe.

— Linii verticale, spuse fata cu un puternic accent de Liverpool. Foarte frumos. Nu v-aș recomanda linii orizontale, dar verticale… Arătați foarte bine.

Iar doamna Simpson se bucură atât de tare să audă asta, vrăjită de cureaua roșie asortată din piele, că se grăbi să o cumpere. Era deja în drum spre casă când își dădu seama că-și uitase punga John Lewis în cabina de probă de la Marks & Spencer și că în pungă rămăseseră cele două

farfurii – care, așa murdare și unsuroase, erau cele mai frumoase farfurii ale ei. Se forță cu greu să se dea jos din autobuz și să traverseze strada spre stația de pe partea opusă, dar reuși, așa că ajunse înapoi în Chalk Farm abia după ora șase.

Fu surprinsă să o găsească pe Virginia deja așezată la masa din bucătărie, cu *Evening Standard* în fața ei și cu teancul de corespondență în poală. Doamna Simpson nu era o fire foarte atentă sau deosebit de empatică, dar era limpede că ceva o supăra pe Virginia și simți nevoia de a face ceva.

— Mi-am luat o rochie foarte frumoasă, zise ea. O să-ți iau și ție una la fel dacă te porți frumos cu mine.

— Vrei să mi-o arăți? întrebă Virginia cu un zâmbet șters.

— O clipă, o clipă! Ce nebunie cu toate ambalajele astea. Draga mea, dar ce devreme ai ajuns acasă!

Poate pentru că doamna Simpson, de regulă atât de arțăgoasă, îi spusese „draga mea”, poate pentru că se simțea atât de obosită sau poate, pur și simplu, pentru că așa trebuia să fie, ceva o făcu pe Virginia să își ducă mâinile la cap și să izbucnească în plâns.

— Dumnezeule, ce s-a întâmplat?

Virginia scutură puternic din cap.

— Totul! Totul s-a întâmplat.

Doamna Simpson reacționă și ea într-un mod necaracteristic ei. Veni lângă fiica ei și îi trase capul tremurând la pieptul ei de spumă. O mângâie pe cap cum nu o mai făcuse de ani întregi, întrebându-se cu teamă cine avea s-o mai facă atunci când ea avea să moară.

— Gata, draga mea, gata, nu poate fi atât de rău. Mie poți să-mi spui orice. Spune-mi tot.

Virginia nu voia să-i spună și, în același timp, ar fi vrut să o facă. Se lupta cu o greutate interioară care n-o lăsa să vorbească. La urma urmei,

trecuseră atâția ani de când nu i se mai destăinuise mamei ei.

— Totul, repetă ea la pieptul mamei sale. Totul…

— Virginia, te-a atacat cineva? Ți-a făcut cineva vreun rău? Spune-mi!

— Nu, răspunse ea, suspinând parcă și mai tare. Nimic nu merge bine. Aseară, cu Angelica… Biblia mea, azi.

— Azi? Dar ne-am bucurat de un prânz reușit, nu-i așa? Nu am făcut bine că am venit la tine? Ți-am stricat eu ziua?

Virginia începu să plângă și mai tare, ajungând să hohotească.

— S-a întâmplat ceva azi? În după-amiaza asta? Ce s-a întâmplat? Ai pățit ceva în după-amiaza asta, nu-i așa? Hai, spune-mi tot!

Virginia scotea suspine cutremurătoare, de parcă ar fi fost în transă. Printre plânsete, doamna Simpson o auzi pe fiica ei rostind un adevăr îndepărtat, parcă într-o limbă care nu-i aparținea:

— Mi-au… mi-au zis… să plec.

Brusc, doamna Simpson simți un val greu de remușcări.

— Virginia, nu-mi spune că ai fost dată afară.

Dar de îndată ce îi oferi fiicei ei cuvintele potrivite, ea nu ezită să le folosească.

— M-au dat afară, se văită ea, repetând din nou și din nou. M-au dat afară. M-au dat afară.

Povestea întreagă – sau cât de mult își făcu Virginia curaj să-i spună – fu îndelung așteptată. Nu fusese tocmai dată afară. După cum bine zisese mai devreme, îi spuseseră să plece, o lună cel puțin sau șase săptămâni, era neclar.

Când se întorsese de la masa de prânz, găsise un bilet pe telefon și recunoscuse scrisul repezit și neîngrijit al lui Simon: „V., treci pe la mine când ai timp”. Virginia hotărâse că nu avea timp. Se apucase să revizuiască lista de posturi temporare pe care o primise în dimineața aceea, împărțindu-le

în posturi calificate și necalificate, pregătind, totodată, o listă de posibili candidați pentru fiecare categorie în parte, extrași din fișierele din cutiile aflate pe biroul ei, fiecare categorie de „posibili" candidați conținând cel puțin o persoană care mai lucrase în trecut la Universitate, în mod satisfăcător, preferabil cineva cu o steluță roșie pe fișă, care însemna că fusese recomandat cu încredere. Dar, fiind cu gândurile în altă parte, pusese un dactilograf în teancul cu agenții de securitate și nu reușise să găsească un muncitor priceput pentru postul de grădinar, cu toate că avea în minte cel puțin doi grădinari temporari care nu lucrau în prezent. Ineficiența de care dădea dovadă o scosese din minți, iar când Simon își băgase capul pe ușă, era agitată și gata să ia o pauză.

Nu își făcuse griji când văzuse biletul de la Simon, dar el era oarecum încordat, ceea ce o neliniștise și mai tare. După ce închisese ușa de la biroul său și o invitase să se așeze, simțise un nod în gât. Știa prea bine că aceasta era abordarea pentru a angaja sau concedia pe cineva. Iar povestea asta avea ceva de-a face cu Martin, își spusese ea. Simon nu se așezase la birou, ci luase camera la pas, aranjând fiecare tablou în parte și, în final, ștergând placa de praf. Nu părea să știe cum să înceapă. Observase că pantalonii prea mari îi atârnau pe fund și, în starea ei de confuzie, nu-și dăduse seama dacă acest aspect i se păruse atrăgător sau nu.

— M-am tot gândit la discuția noastră din dimineața asta…

— Da? La ce anume? întrebase ea. Am spus eu ceva ce…

— Virginia, nu mai fi atât de defensivă! Mă întrebam doar dacă ai planuri de vacanță. Nu mi-ai spus nimic despre asta, zisese el, după care luase de pe birou o diagramă pe care erau însemnate zilele de vacanță și de concediu medical ale membrilor departamentului.

Suntem în iunie. Văd că ți-ai luat doar două zile libere tot anul. Iar una pentru că ai fost la dentist.

— Am multe de făcut, răspunsese ea.

— Cu toții avem multe de făcut, dar ne mai luăm și vacanță. Nu vrei câteva zile libere?

Virginiei i se păruse ceva ciudat în propunerea lui.

— Ce legătură are asta cu discuția noastră de dimineață?

— Poftim?

— Ai spus că te-ai tot gândit la discuția noastră din dimineața asta.

— Mi se pare că arăți obosită.

— Bineînțeles că sunt obosită. Dar asta nu înseamnă că vreau să-mi iau vacanță. Nu pleci în vacanță doar pentru că ai o zi proastă, nu-i așa? Nu când ai de lucru! zisese ea, auzindu-și vocea răsunând cu ecou printre tablouri. În plus, continuase ea, încercând să se calmeze, Selina o să-și ia mai multe zile libere cât de curând. Poate o să-mi iau și eu mai târziu, în august sau în septembrie.

— Munca Selinei nu ține de tine. Nu contează.

— Vara e o perioadă foarte aglomerată pentru mine. Nu pot să las totul pe umerii lui Mandy.

— Nici nu e nevoie să o faci, Martin trebuie să învețe. Poate el să-ți țină locul vreo două săptămâni. O să facă treabă bună.

Virginia simțise că-i explodează capul.

— Nu, dăduse ea să spună, doar că de pe buzele ei ieșise doar un șuierat.

Mai târziu, îi spuse mamei ei:

— Am văzut negru în fața ochilor.

— Virginia… zisese Simon, făcând un pas spre ea.

— Știam eu. Știam eu că e numai vina lui. El a venit cu ideea, iar tu… am crezut că-mi ești prieten! Am crezut că suntem colegi! răbufnise ea, după care închisese ochii, încercând să-și limpezească gândurile, însă fără succes.

El îi pusese mâna pe spate, apoi pe umăr.

— Nu plec. Nu, pentru el nu am de gând să plec. N-ai cum să mă obligi.

Simțise pieptul lui Simon foarte aproape de ea și îl împinsese ușor, dar el nu se clintise.

— Cred că ai nevoie, îi spusese el, iar când deschisese ochii, văzuse pe chipul lui blestemat un amestec de curiozitate și de milă.

Și bineînțeles că izbucnise în plâns. Pentru prima oară în toți acei ani de când lucrau împreună, începuse să plângă în fața lui, se aruncase la pieptul lui suspinând, simțindu-i mireasma de parfum ieftin, în timp ce el o bătea jenat pe spate.

Doamnei Simpson îi spuse doar:

— Am reacționat puțin exagerat.

Chestia era că, în toată agitația aceea, printre suspine, Virginia văzuse foarte clar cât de absurde fuseseră fanteziile ei, în care bărbatul acela o dezbrăca, fredonându-i o piesă. Aproape că începuse să râdă printre suspine și, preț de o clipă, nu-i păsase câtuși de puțin că viața ei se dusese de râpă, că își pierduse controlul într-un moment atât de inoportun. Era, pur și simplu, amuzant.

Doar că sentimentul acela se risipise repede. Nu-și aminti în timp ce-i povestea episodul doamnei Simpson – cu toate că nici dacă și-ar fi amintit nu i-ar fi spus și, cu siguranță, nu era câtuși de puțin amuzant că fusese trimisă în concediu pentru o perioadă nedeterminată, pe motiv de extenuare nervoasă. Nu era câtuși de puțin amuzant.

Virginia continuă să plângă în timp ce-i povestea ce se mai petrecuse în după-amiaza aceea. Se simțea de parcă ar fi sângerat. Până când doamna Simpson înțelese mai mult sau mai puțin cele petrecute, ea ajunse lipsită de putere, tremurând, cu ochii umflați de plâns, cu nasul roșu și umed. Din cauza șocului prin care trecuse, era

albă la față și lipsită de vlagă, estimă doamna Simpson.

După ce îi dădu niște Bovril, doamna Simpson își sună doctorul, care veni degrabă, administrându-i un sedativ și lăsându-i o rețetă. La ușă, acesta îi șopti doamnei Simpson:

— Hai să vedem cum se mai simte după. N-ar fi o idee rea să stea de vorbă cu cineva. Să meargă la terapie, înțelegi dumneata… Cei de la NHS acoperă toate costurile, chiar dacă lumea nu prea știe asta.

— Mulțumesc, dar nu cred c-o să fie nevoie. Fiica mea primește consiliere direct de la sursă. Probabil s-a apucat deja să se roage.

Dar Virginia nu o făcea; rămăsese întinsă în pat, de parcă n-ar mai fi făcut-o de o veșnicie, privind creaturile transparente ce se mișcau în fața pleoapelor ei închise. Își simțea membrele moi și nasul înfundat și era foarte adormită. Doamna Simpson intră în camera ei și o sărută pe frunte, iar Virginia îi zâmbi ușor, deja foarte departe.

Astfel că, pe înserate, doamna Simpson stătea cu o conservă de fasole în față și cu gândul la trecutul care le purtase pe ea și pe Virginia până acolo. Se putea și mai rău. Nu era la fel de rău ca ultimele două dăți; a doua oară, Virginia îl găsise pe Dumnezeu, iar prima dată, se întorsese acasă pentru totdeauna.

Pe atunci, Virginia era frumoasă, mai bine făcută decât sora ei, cu încheieturi delicate și cu un chip doar o idee cam prelung. Emmy deja plecase, iar Virginia era geloasă. Melody Simpson o vedea pe fiica ei mai mare supărându-se când auzea că William Richmond făcea din ce în ce mai mulți bani, în timp ce la masa de duminică asculta despre cum Emmy urca pe scara societății din Sydney.

Timp de aproape un an, masa de duminică fusese singura ocazie când doamna Simpson o vedea pe Virginia. Și, chiar și atunci, se certau.

Virginia nu fusese niciodată o fire rebelă, dar după plecarea lui Emmy, devenise ambițioasă din invidie, atacând-o pe mama ei și încercând să o enerveze. Virginia lucra ca secretară și mergea la cursuri seara; era mereu punctuală și mereu atentă, încercând să controleze totul. Era, în schimb, teribil de timidă, fapt știut doar de mama ei – deci nu era de mirare că o ura atât de tare. La momentul respectiv, doamna Simpson nu ar fi știut să spună mai multe despre fiica ei.

Nici nu apucase să vadă apartamentul în care Virginia locuia împreună cu alte două fete, pentru că nu o chemase niciodată în vizită și pentru că nu era genul care să apară la ușă neinvitată. Nu îl întâlnise niciodată pe bărbatul acela și, odată ce dispăruse din viața ei, nici că-l mai menționase vreodată. Dar când Ginny se aruncase pe canapea, îmbrăcată cu hainele din urmă cu trei zile, fără dresuri pe ea în luna martie, fără să fi anunțat la serviciu că nu avea să ajungă, doamna Simpson știuse cum să se îngrijească de fiica ei. Și atunci tot un fel de „extenuare nervoasă” fusese, doar că nu se rosteau cuvintele acelea care te secătuiau de viață, pe care ar fi fost mai bine să le lași nespuse. Amintindu-și perioada aceea, Melody Simpson se gândi din nou că oamenii care treceau prin asemenea experiențe nu ajungeau să țină mai mult la alți oameni – oricât de egoist ar fi fost din partea ei, avea să o prefere întotdeauna pe Emmy ca persoană –, ci învățau ceva mai puternic și mai adevărat. Își înfipse nervoasă furculița în fasole, amintindu-și că fostele colege de apartament ale Virginiei veniseră o singură dată să o viziteze.

Când termină de mâncat, spălă cele câteva vase, își puse pe umeraș rochia cea nouă (care – acum, când o vedea alături de cureaua ei roșie din piele – i se părea că arată cât de vinovată se simțea pentru starea Virginiei), șterse masa și se pregăti de culcare. Abia atunci doamna Simpson dădu peste teancul de plicuri abia sosite.

De regulă, nu primea prea multe scrisori la ora prânzului. Câte un pliant sau vreun act de la asigurări, poate un *reminder* pentru Virginia de la dentistul ei lacom. Doar că, în seara aceea, în risipa aceea de hârtie, doamna Simpson găsi un plic albastru de cea mai proastă calitate, acoperit pe jumătate cu nenumărate ștampile complicate. Nedumerită, îl întoarse pe toate părțile, fără să-l deschidă, încercând să citească ceva pe timbrul pătat; după care recunoscu scrisul mare și neîngrijit al fiicei sale mai mici. Aproape că dădu buzna în camera Virginiei pentru a o trezi, ca să vadă cu ochii ei premiul acela rar, o scrisoare de la Emmy, dar hotărî să nu o facă. Luă un cuțit ascuțit din sertar, tăie marginea plicului pe furiș, ca un spion, și scoase cele câteva foi. Înainte de a le deschide, se duse să ia o ciocolată din frigider, după care se instală comod să savureze desertul și cuvintele fiicei sale.

Bali

Emmy fu trezită de zgomotele făcute de muncitorii care munceau de zor în fața camerei ei. Când aruncă o privire printre jaluzele, văzu mai mulți bărbați intrând și ieșind din groapa aceea ce avea să devină piscină. În spatele lor, zări umbra unei văi, șirul de munți și soarele portocaliu, strecurându-se ușor pe cer. Își duse mâna la ochii somnoroși, apoi la obrajii asudați, ciulind urechile la agitația din casă și la traficul dimineții.

După aproape două săptămâni petrecute în casa aceea, putea spune că acela era momentul ei preferat din întreaga zi, unul secret și liniștit. Aproape se simțea ca un magician în camera ei de pe deal, aflată mai jos decât restul clădirii, de parcă ar fi putut oricând să intre într-o lume a propriei imaginații. Dar după ce se îmbrăca, trăgând apoi jaluzelele spre muncitori și spre piscină, încrederea aceea absolută se risipea.

Ajunsese cumva să rămână aici. Max insistase – mai ales pentru că se înțelegeau bine – și astfel devenise treptat captivată de ciudata dinamică Sparke. Nu că Buddy i-ar fi acordat vreo atenție: abia dacă îi adresa câte o vorbă, mai puțin atunci când o auzea spunând că era cazul să plece. Se simțea cumva ca o servitoare bătrână lăsată deoparte, care îi observa în tăcere. Doar că lucrul acesta nu o deranja. Era fascinată, îngrozită și hipnotizată de viața aceea și aproape în fiecare seară își spunea că avea să mai rămână doar câteva zile, doar cât să înțeleagă ce se petrecea acolo.

După ce luaseră masa în Monkey Forest în urmă cu ceva timp, se făcuse prea târziu ca să mai pornească înapoi spre Kintamani, așa că Emmy acceptase bucuroasă să îi urmeze pe Buddy, pe Max și pe cele două fete spre casă. Ajunsese extenuată și nu avusese puterea să aprecieze cu adevărat frumusețea locului, dar după ce își

odihnise îndelung mușchii obosiți, în patul generos și primitor, admirase pe deplin frumusețea răsăritului sacru.

De atunci, lucrurile îi scăpaseră cumva de sub control, în ciuda faptului că încerca să ignore asta. După un mic dejun haotic în salonul mare al casei, Max o invitase să mai rămână câteva zile, iar ea stătuse doar câteva clipe pe gânduri, cât să ducă o lingură de papaya la gură, și acceptase. Doar că, după aceea, aflase că K'tut fusese deja trimis să-i ducă pe Gdé și pe tânărul Wayan înapoi în Kintamani, iar ei să-i aducă geanta pe care o lăsase în *losmen.*

Noua ei cazare era minunată. Avea o cameră proprie, cu un pat elegant din lemn, un dulap sculptat și o podea din piatră, ba chiar și cu o mică baie cu duș (și o canalizare problematică); încăperea era despărțită de restul casei, astfel încât cu toții se bucurau de intimitate. Deasupra ei era salonul principal, la care ajungea printr-un pasaj, urmat de câteva trepte. Era o cameră mare, cu canapele, fotolii și un pat imens într-un colț, toate acoperite cu batik. Prin spatele camerei se ieșea pe o terasă acoperită de frunze, cu vedere spre lanțul muntos. De cealaltă parte a casei, era o bucătărie îngustă. Ca să ajungă în camerele private ale lui Buddy, trebuia să iasă din casă și să urce un rând de scări. Acolo, de pe un coridor extern, se putea intra în alte trei dormitoare cu băi proprii, una pentru Max, una pentru Buddy și alta pentru musafiri – de regulă, femei.

Viața era, în locul acela, deopotrivă ordonată și haotică: organizată în cazul lui Buddy și oarecum la întâmplare în cazul celorlalți. Însă avea un ritm firesc, natural – șopârlele mișunau prin frunzăriș, soarele răsărea și apunea, astfel că ora de culcare venea odată cu lăsarea întunericului, iar ziua începea pentru toată lumea la ora cinci. Apoi erau și celelalte: Buddy nu obișnuia să mănânce micul dejun, așa că, de regulă, nimeni nu primea nimic.

Dar celelalte mese se serveau la ore fixe; imediat ce se crăpa de ziuă, apărea un grup de fete și de femei din Ubud, care se apucau imediat de lucru. În fiecare zi pregăteau masa de prânz și spălau podelele, aranjau pernele și umpleau lămpile cu ulei; încercau să creeze o atmosferă de normalitate, povestind, râzând și îmbujorându-se de fiecare dată când îl vedeau pe tânărul Max. Nu plecau înainte să spele toate vasele sau să instaleze aparatele împotriva țânțarilor; abia apoi porneau la drum la lumina torțelor aprinse, continuând să povestească și să râdă în noapte.

Șederea lui Emmy acolo fusese plină de calm. Ea și Max mergeau deseori împreună să viziteze templele sau târgurile din zonă. Umblau ca și cum ar fi fost mamă și fiu, traversând câmpurile cu orez ca să ajungă în satele aflate departe de drumuri și oprind ca să mănânce în câte un *warung*. Îl însoțise pe Max și la un croitor din Ubud, sfătuindu-l ce materiale să aleagă pentru cămăși și jachete, dar și ce rochii să îi cumpere mamei sale. Încetase să-l mai compare cu Pod; încetase chiar și să se mai gândească la fel de des la Pod, începând în felul acesta să o înțeleagă mai bine pe fiica ei.

Știa că Buddy o considera doar o tovarășă pentru Max, o jucărie, la fel cum le vedea și pe femeile care erau în jurul lui, și ceva îi spunea că tatăl acela extraordinar nu ar fi avut nicio problemă dacă ar fi ajuns să se culce cu Max, ba poate chiar ar fi răsuflat ușurat. Era clar că, în viziunea lui, femeile nu aveau nici un alt scop, oricât de în vârstă ar fi fost – iar gândul acesta îi rănea orgoliul. Încerca din greu să nu ia indiferența lui ca pe o provocare sau ca pe o dovadă de dispreț, dar era, în orice caz, o luptă. Se întâmplase totuși să-l găsească de câteva ori pe Buddy în sufragerie, de unul singur, iar când încercase să stea de vorbă cu el, își simțise furia în stare latentă, gata să iasă la suprafață. Motiv pentru care, în

fiecare dimineață, făcea cu groază cei câțiva pași până în corpul principal al casei.

Uneori lua parte și la evenimente de familie; K'tut venea cu autobuzul să-i ducă la ceremonii sau la alte întâlniri, iar uneori mergeau în plimbare în Den Pasar. Buddy plănuia o călătorie în Komodo și vorbea ca și cum Emmy avea să-i însoțească. Alteori, ea se bucura de o solitudine sublimă, liniștitoare. Uneori, când vedea autobuzul sosind, plin de invitați, se întorcea la lectura ei, sau se plimba agale pe malul râului din fundul trecătorii, sau mergea să înoate în piscina naturală a hotelului din apropiere, pe care Buddy și oaspeții lui erau bine-veniți să o folosească până când piscina lui avea să fie gata.

În plus, se bucura de un oarecare statut ca invitată a lui Buddy: chiar dacă toată lumea rânjea și șușotea pe seama ei, localnicii o întrebau cum se simte, dacă avea nevoie de ceva sau dacă voia să fie condusă undeva. Începu să îi învețe pe unii dintre ei după nume, mai ales pe bărbați, pentru că umblau prin casă după-amiaza sau seara devreme ca să se odihnească pe paturile din sufragerie sau ca să se uite la singurul televizor color din Ubud, cu tot cu videocasetofon. Tinerii soseau în grupuri, cu carafe pline de lichior de orez, ca să se uite la filme cu Clint Eastwood. Cei mai în vârstă veneau, de regulă, singuri, dorind să stea de vorbă cu Buddy despre recoltele lor de orez, despre căsătoriile fiicelor lor sau despre disputele politice locale. Când se uitau la televizor, o făceau cu prudență, cu coada ochiului, părând să cugete la lucruri mult mai importante.

Emmy era fascinată de oamenii aceia care acceptau stilul de viață al lui Buddy și îl considerau normal, încercând să își creeze nișe proprii în succesiunea zilelor. Și, mai presus de orice, era fascinată de femei. Sylvia și Sasha se mutaseră din casa lui Buddy aproape peste noapte, iar Max, care auzea tot, o asigurase pe Emmy că

intimitatea lor cu acesta nu condusese la nimic. După plecarea lor, alte două fete din Noua Zeelandă rămăseseră peste noapte, după care o porniseră spre nord, dar niciuna din ele nu ajunsese să afle tot ce aflase Emmy de la Max – sau din propriile observații.

În plus, mai era și Suchi, prietena oficială a lui Buddy și viitoarea mamă a copilului său. Era tânără și bolnăvicioasă și abia dacă i se vedea burta. K'tut obișnuia să o ia din casa părinților ei cu autobuzul și să o aducă seara la Buddy. Fata nu vorbea deloc engleza, iar el abia dacă știa balineza sau indoneziana, cu excepția expresiei „timidă ca o pisică". Atunci când erau cu toții adunați la cină – Buddy, Max, Emmy, Suchi și ceilalți invitați –, o bătea ușor pe nas, recitând cuvintele lui preferate: „Timidă ca o pisică". În clipa aceea, Suchi se încrunta, într-o expresie de încântare, și își ascundea chipul în palme. El începea să rânjească și o bătea pe mână ca pentru a-i lăuda prestația, glumă pe care obișnuiau să o repete la fiecare petrecere.

Emmy nu era foarte sigură dacă Suchi știa sau nu despre celelalte femei din viața lui. Era prietenoasă cu femeile care se îngrijeau de casă – sau poate că aflase de la ele, doar că una dintre preferatele lui Buddy, Jenny, se număra printre acestea, iar Emmy nu-și dădea seama până unde mergea loialitatea celorlalte.

Jenny, spre deosebire de Suchi, era o femeie voinică și micuță, cu un chip lat și cu o privire isteață. Vorbea destul de bine engleza, căci fusese la Universitatea din Den Pasar, după cum îi povestise lui Emmy, chiar dacă nu reușise să-și termine studiile. Avea douăzeci și patru de ani. Lucra pe post de menajeră, fiind șefa grupului de femei. Jenny spera din tot sufletul ca Buddy să o ajute să-și obțină viza pentru Australia, unde ar fi vrut să lucreze și să învețe contabilitate.

Nu făcea niciodată referire la legătura dintre ea și angajatorul ei; părea să țină la discreție mai mult decât el, ceea ce o făcea adesea pe Emmy să se întrebe dacă nu cumva fusese o strategie pentru ca Jenny să se lase vrăjită de farmecul lui. Părea, mai degrabă, interesată de Max, cu care încerca mereu să stea de vorbă și pe care îl ruga să îi corecteze scrisorile în engleză, stând suficient de aproape de el încât să-i adulmece pielea. Emmy aflase despre relația dintre Jenny și Buddy doar pentru că Max obișnuia să îi povestească tot; și pentru că știa prea bine ce părere avea Max despre femeile care fuseseră cu tatăl lui, ajunsese să îi pare rău pentru Jenny, mai ales că băgase de seamă că, de fiecare dată când Jenny stătea lângă el, Max părea să nu mai vrea să se miște.

Mai erau și alte femei. De exemplu, o americancă oxigenată care locuia la capătul străzii și care făcea haine pentru copii în nuanțe vii, pentru export. Se lipea de Max prin oraș de parcă ar fi fost fiul ei, dar îl ignora cu desăvârșire pe Buddy. Mai era și o femeie simplă care administra restaurantul hotelului de peste drum și care suferea nespus că nu era băgată în seamă; de fiecare dată când îl avea pe Buddy prin preajmă, obișnuia să râdă în hohote, dându-și capul pe spate.

Mai erau, bineînțeles, și cele care veneau în vizită, turiste, ghizi, femei care pur și simplu erau în trecere, chiar dacă, de când venise Emmy, nu mai sosise niciuna. Știa prea bine că, în ciuda vârstei ei, unii oameni erau convinși că și ea făcea parte dintre acestea. Nu ar fi putut să spună însă dacă gândul acesta o flata sau o înspăimânta.

Dar în ziua aceea, după unsprezece zile de când Emmy venise să stea la familia Sparke, urmau să se întâmple două lucruri despre care ea simțea că aveau să-i schimbe întru totul înțelegerea fragilă a vieții lor împreună. Când îi spuse asta lui Max, băiatul izbucni în râs și zise cu amărăciune:

— Cred și eu. Va trebui să mai rămâi șase luni pe-aici ca să ne dai de cap.

Emmy era convinsă că asta presupunea să își spună și ea părerea, ceea ce ar fi însemnat să știe exact care era poziția ei acolo. Abia atunci avea să fie în stare să se întoarcă acasă și să o ia de la capăt. Adevărul era că se simțea pe jumătate îndrăgostită de viața aceea și știa că și Max simțea la fel. Amândoi aveau nevoie să înțeleagă. Atât plăcerea, cât și groaza aceea tăcută trebuiau explicate. Uneori, intuia că Max știa mai multe decât o lăsa pe ea să creadă, dar, la fel ca și în cazul femeilor, nu era tocmai clar până unde mergea loialitatea lui.

Două lucruri, două evenimente. Emmy își aminti de ambele înainte să se spele pe față. Își aminti când ridică privirea spre lumina dimineții, în ziua aceea. Înainte de toate, micuța Ruby, în vârstă de trei ani, avea să vină din Thailanda ca să stea cu tatăl și cu fratele ei vitreg. Doar că nimeni nu părea să știe sigur dacă și Aimée, mama lui Ruby, avea să vină împreună cu ea, iar aspectul acesta îl preocupa cel mai tare pe Max. Aimée mai fusese la ei, în perioada americancei care exporta haine, iar vizita nu fusese accidentală. Așa îi spusese K'tut lui Max. Acesta era de părere că episodul respectiv îl îmbolnăvise de ulcer, boală care încă îl trimitea la doctor în Den Pasar o dată pe săptămână. K'tut nu voia să meargă la aeroport, pentru că nu dorea să știe dacă Aimée avea să fie în avion sau nu. Îl lua cu transpirații doar când se gândea la asta, spunea el.

Cel de-al doilea eveniment era o petrecere de nuntă, unde urma să aibă ocazia de a-i cunoaște pe adevărații prieteni ai lui Buddy. Aceștia veneau pentru căsătoria dintre un străin care trăia în partea de nord a insulei – și căruia Buddy îi spunea „Kraut", pentru că îi era drag de el – și Madé, o balineză a cărei familie locuia într-un sat din apropiere de Ubud. Emmy era incredibil de

curioasă să-i vadă pe acești prieteni, străini și localnici, dar și ce însemna pentru un bărbat ca Buddy să aibă prieteni. Voia să afle dacă el avea să continue să-și joace rolul de lord printre supușii săi sau dacă avea să descopere la el ceva cu totul nou.

Când ieși din camera ei, simți imediat agitația din casă. Muncitorii nu se opriră din lucru, ca în alte dimineți, ca să o salute sau ca să o privească lung. O fată pe care nu o mai văzuse până atunci împodobea cu flori de Plumeria poarta sculptată din capătul aleii ce despărțea lumea lui Buddy de hotel și de drum. Chiar și numărul de papuci înșirați în fața ușii de la sufragerie îi dădu de înțeles că veniseră mai multe femei la muncă decât de obicei.

Încăperea aceea mare fusese întoarsă cu susul în jos. Femeile dădeau cu mătura și spălau pe jos, strigându-se unele pe altele în bucătăria mică. Fusese adusă inclusiv o plasă de țânțari, care să acopere terasa după lăsarea întunericului. Începuseră deja să o întindă, ca pe o pânză de păianjen uriașă ce străbătea camera dintr-un capăt în altul; două femei stăteau în genunchi, verificând să nu existe găuri. Aerul era încărcat de arome picante și fierbinți.

K'tut părea să fie singurul neafectat de agitația generală. Îl găsi întins pe pat, picior peste picior, îmbrăcat într-o cămașă albă și în sarong, fumând și urmărind cu interes la televizor, fără sonor, un film din anii '70.

— O groază de treabă, nu-i așa? zise Emmy, apropiindu-se de el. E un film bun?

— Max încă nu s-a trezit, răspunse el. Buddy e plecat.

— În oraș? Cu Suchi?

K'tut ridică din umeri.

— Îți faci griji pentru ziua de astăzi?

El ridică privirea dinspre televizor și se uită lung la ea.

— Trebuie să merg la doctor azi. Întotdeauna îmi fac griji când mă duc la doctor. Mi se pare un om rău. Foarte rău.

— Te întrebam dacă îți faci griji știind că astăzi sosește Ruby. Și Aimée.

— Aimée? spuse el strâmbând din nas. Eu mă duc la doctor. Și poate apoi o să plec în vacanță. Buddy nu-și bate capul când vine ea aici.

— Presupun… că azi nu luăm micul dejun, nu-i așa? întrebă apoi Emmy, observând imediat că K'tut o privea dezaprobator.

— Întreab-o pe Jenny, răspunse el, îndreptându-și din nou ochii spre televizor.

Emmy aruncă o privire în jur, dar nu o văzu pe Jenny cu mișcările ei eficiente, nici nu auzi vreun zgomot de la etaj, așa că hotărî să o ia la pas spre *warung*-ul în stil occidental din drumul spre oraș, după pod, ca să mănânce o felie de mousse de ciocolată la micul dejun. Dacă răspunsurile monosilabice ale lui K'tut erau un indicator, își spuse Emmy, ziua aceea avea să fie mai puțin interesantă și grăitoare decât sperase ea.

Pe jumătate adormit, Max începu să se agite. Venise ziua cea mare. Se întoarse pe spate și încercă să adoarmă din nou, dar tresări din tot corpul și își ciuli urechile, încercând să cuprindă chiar și cele mai mici zgomote. Auzi ușa de la camera tatălui său, apoi – tăcere.

Tocmai tăcerea aceea era atât de grăitoare: dacă Buddy ar fi fost cel care ieșise din cameră, Max ar fi auzit pasul lui vioi și greu, un fluierat sau un mormăit. Dacă ar fi fost Suchi, ar fi auzit un mic zgomot sau i-ar fi surprins pe cei doi porumbei șoptindu-și rămas-bun în pragul ușii, rostindu-și cuvinte pustii de dragoste, doar de ochii lumii. Dar tăcerea însemna că era Jenny, strecurându-se din camera lui și din casă, doar ca să aștepte câteva clipe și să intre din nou, ca și cum abia atunci ar fi sosit. Max nu înțelegea de ce se mai deranja să o

facă, doar toată lumea știa. Și, pe măsură ce sarcina lui Suchi avansa, cheful ei de dragoste se diminua, iar zorii zilei începeau din ce în ce mai des cu ceea ce Max numea momentul de tăcere al lui Jenny.

Uneori își imagina, în glumă, dimineața în care avea să o vadă pe Emmy ieșind din dormitorul lui Buddy. Avea să o audă tușind ușor, apoi fâșâitul fustei ei pe scări. Era amuzant tocmai pentru că era absolut de neconceput – dar, chiar dacă se amuza pe seama aceasta, știa prea bine că ar fi fost cea mai cruntă trădare. Poate chiar mai cruntă decât în cazul lui Jenny. Tocmai asta era minunat la Emmy, faptul că ea nu era implicată în poveste, că era de partea lui. În ciuda felului ei de-a fi ciudat, conservator, era distractiv să petreacă timpul cu ea și o dovadă pentru Buddy că ar fi trebuit să-l ia în serios pe Max.

Dădu pătura la o parte și se ridică în capul oaselor. În fiecare seară când se ducea la culcare, găsea pe așternuturi excremente de șopârlă, ceea ce se presupunea a fi un semn bun; dar ziua aceea era dovada clară că norocul nu era de partea lui. Iar momentul de tăcere al lui Jenny doar înrăutățți totul: în general, tații nu și-o trăgeau cu fetele pe care le sărutau fiii lor și nu se încăpățânau să le reamintească asta în fiecare dimineață.

Dintr-odată, auzi zgomote de pretutindeni. Auzi apoi și vocea lui Emmy. Dar nici urmă de tatăl lui; probabil că Buddy plecase înaintea lui Jenny. Max știa că nu-și mai putea ține furia în frâu prea mult timp. Existau clipe în care își iubea tatăl, când stăteau amândoi să fumeze, povestind despre scurta lor relație. Se amuzau amintindu-și de vizitele lui Buddy în Sydney, de ieșirile la Luna Park sau la grădina zoologică, unde, printre curse periculoase în carusel și animale sălbatice, Buddy și Chris (la urma urmei, pe atunci fusese Chris) se plângeau unul altuia de mama severă a băiatului, ba chiar și de mama lui Buddy, o bătrână ursuză

care se încăpățâna să încerce să controleze viețile fiului și nepoților ei. Încă râdeau cu poftă în timp ce depănau amintiri. Povesteau despre călătoriile lui Chris la ferma de oi și despre teama lui din copilărie, cangurii care săreau în depărtare.

Poți să urăști cu adevărat pe cineva care te face să râzi, pe cineva care te iubește necondiționat? Doar că Max nu era sigur că dragostea necondiționată însemna câteva după-amiezi petrecute împreună, în care Buddy făcea tot posibilul să-l impresioneze pe fiul său dornic de atenție. Iar întrebarea era asta: oare ținea Buddy mai mult la Max decât ținea la Suchi, la Aimée sau la K'tut? Iar asta nu era tot. Mai erau secretele, femeile. Și Jenny.

Max încerca, de cele mai multe ori, să nu simtă nimic pentru tatăl său, să se îndepărteze de el și să-și reprime toate gândurile rebele. Emmy îi era de ajutor pentru că stătea la distanță, pentru că îl asculta, pentru că habar n-avea ce se petrecea acolo. Cel puțin, până în ziua aceea.

Soarele își etală întreaga aură galbenă, inundând camera cu lumină. Max se ridică din pat, își trase pe el o pereche de pantaloni scurți și o cămașă. Casa avea un aer sufocant. Nu intră în sufragerie și nici nu se uită după tatăl lui. Se strecură pe poartă, dând pe jos florile de Plumeria, și o porni pe deal, spre oraș.

Era prea devreme pentru un *warung* destinat clientelei occidentale, iar Emmy băgă de seamă că era cel dintâi client. Proprietara, care mai avea un magazin de suvenire unde vindea sculpturi, bijuterii și haine, încă își instala piesele mai mari. Nu păru deloc încântată să se oprească din treabă pentru o femeie singură și plinuță, chiar dacă știa că Emmy era una dintre invitatele familiei Sparke. Își manifestă neplăcerea prefăcându-se că nu știe engleza. Dar Emmy se instală la una dintre mesele de pe terasă, la soare, și refuză să plece, așa că, în

cele din urmă, veni să îi ia comanda. Ceru o cafea, suc de ananas și o felie de tort de ciocolată, rămas din urmă cu o zi.

Soarele era plăcut, iar cafeaua, surprinzător de bună. Emmy era încântată. Nu ar fi știut să spună de ce. Într-un moment atât de frumos, gândul îi fugi la mama și la sora ei; dar, odată ce o făcu, simți că era datoria ei să le scrie câteva rânduri. De regulă, în Double Bay, le suna o dată la două sau trei săptămâni, duminica. Dar în Bali era costisitor și complicat să telefonezi, chiar și pentru Buddy și invitații lui. Îi ceru femeii o foaie de hârtie și un pix din magazinul de suvenire, apoi începu să compună prima scrisoare pe care o trimitea familiei ei în ani întregi.

Dragă mamă și Virginia,

Îmi pare rău că nu v-am mai sunat în ultima vreme, dar v-am avertizat că n-o să-mi fie prea ușor să fac asta de aici. Vacanța merge bine. Mă bucur că nu mi-am luat bilet de întoarcere. Simt că aș putea să rămân aici până îmi expiră viza. E un adevărat paradis. Am dat peste un tată australian și fiul lui, care m-au însoțit în Ubud. Nimic romantic la mijloc, deși sunt sigură că tu, mamă, te-ai amuza copios pe seama gazdei mele, un bărbat de vârsta mea, cu un șir de iubite cam de vârsta Portiei. Fiului său, la fel ca Virginiei, nu-i convine deloc situația aceasta. Au fost cât se poate de amabili și m-au invitat să rămân la ei oricât vreau eu.

Am reușit să urc pe munte, cu toate că am fost la un pas să eșuez. Acolo i-am cunoscut pe bărbații Sparke. Insula asta e o adevărată aventură, în ciuda turiștilor. Oamenii trăiesc spiritualitatea într-un mod pe care nu aș ști să-l descriu în cuvinte, pot doar să spun că sunt invidioasă. Toată lumea este liniștită și toți sunt fermecați de insula lor. Sau așa mi se pare. Cât despre comunitatea de străini, e greu de spus ceva. Cred că Buddy Sparke iubește insula aceasta tocmai pentru elementul său spiritual, chiar dacă nu face parte din el. Câteodată, simt că se încăpățânează să-l distrugă. Vrea să facă fel de fel de lucruri admirabile, dar parcă nu știe de unde să înceapă. Lăsând la o parte escapadele lui sexuale, încă nu

am reușit să-mi dau seama dacă este un om foarte bun sau foarte rău. Probabil că am să descopăr că e și una, și alta.

Nu știu când am să mă întorc în Sydney. Poate că am să mă mut aici, pur și simplu.

În timp ce-și redacta scrisoarea, Max trecu pe lângă masa ei în drum spre oraș, dar ea nu ridică privirea, iar el, chiar dacă o văzu, preferă să se prefacă și să o ignore. Încă nu știa încotro se îndrepta și simțea nevoia să fie singur.

Când simți pe cineva apropiindu-se de ea, umbrindu-i pagina, Emmy ridică privirea, așteptându-se să-l vadă pe Max. Sau pe Buddy. În clipa aceea de dinainte de a ridica ochii, speră în sufletul ei că avea să-l descopere pe Buddy, chiar dacă nu era pregătită să recunoască asta.

Înainte să apuce să zărească ceva în lumina soarelui, își dădu seama după voce că nu era nici Max, nici Buddy.

— Ce chestie! zise Frank, ținându-și pălăria în mână. Ce chestie să dau peste tine aici! Pot să mă așez? întrebă el, luând tăcerea ei ca pe o încuviințare. Nu mă așteptam să te mai văd. Mă gândeam că ești pe munte. M-am gândit că poate te-ai prăbușit, mormăi el.

— Minunat. Nici eu nu mă așteptam să te mai văd. Am crezut că te bucuri de soare în Singaraja.

— Deci? Ai fost pe munte? Te-ai prăbușit?

Emmy închise ochii. Poate că astfel avea să dispară.

— N-ai mai ajuns?

— Chiar contează? Ce te aduce aici?

— E cumva orașul tău? Am motivele mele. După o vreme, ajungi să te plictisești pe plajă, zise el, apoi îi făcu semn proprietarei și își comandă o bere, uitându-se lung spre posteriorul femeii când aceasta se întoarse cu spatele. Ubud e mai animat. Ăsta-i adevărul.

— Înțeleg.

— Eram sigur că am să te găsesc aici. M-am gândit eu că despre tine trebuie să fie vorba…

— Poftim?

— Umblă vorba prin târg. Nu ești tu cea mai în vârstă amantă a stăpânului nostru?

Emmy simți că se înroșește puternic. Nu știuse niciodată că fața ei se putea îmbujora atât de tare.

— Ai grijă să nu te bagi peste copii, draga mea, îi spuse el, făcându-i cu ochiul. Unii dintre ei au dinți ascuțiți.

— Nu știu despre ce vorbești.

Când îi veni berea, Frank aproape că o dădu pe gât dintr-o singură înghițitură. Emmy hotărî că nu era cazul să-și afirme singură nevinovăția, nu merita să-și răcească gura de pomană cu un animal ca el, care nu știa decât să lanseze insulte. Dar nu putu să-și oprească sângele din obraji. După ce își termină berea, el se ridică să plece, iar când ajunse în stradă, strigă după ea:

— Ne vedem diseară, draga mea.

Abia atunci își dădu seama Emmy că o lăsase pe ea să-i plătească berea.

Max nu o luă tocmai la fugă prin oraș, dar nici nu merse ca la plimbare. Continuându-și drumul după ce trecu de Emmy, încercă să-l evite pe unul dintre prietenii lui Buddy, șeful poliției, ferindu-și privirea. Dar când Nyoman, fiica croitorului, ieși în stradă în întâmpinarea lui, luându-l de braț cu mânuța ei de opt ani, nu avu cum să-și mai vadă de drum. Fetița ar fi vrut să stea de vorbă cu el. Îi povesti entuziasmată că voia să se facă mare, ca să fie doctor. Chiar atunci. El o bătu pe cap și-și continuă drumul, dar ceva mai încet acum, cu Nyoman dansând în dreapta lui. Continua să-i povestească fel de fel de lucruri, într-o engleză impecabilă, dar Max n-o asculta. Voia doar să se îndepărteze cât mai mult de casa tatălui său, să scape de el și de secretele lui. Măcar pentru o oră.

Poate că avea să plece să exploreze insula de unul singur. Ar fi putut la fel de bine să se întoarcă mai devreme în Sydney și să uite de toată povestea asta. De ce se încăpățâna atât de tare să-și cunoască tatăl, când avea de-a face cu un om atât de complicat? Să ai părinți era probabil la fel de dificil precum era să ai copii.

Nyoman nu se dezlipi nicio clipă de el. Max o luă pe Monkey Forest Road cu fetița după el, care continua să-i povestească despre planurile ei de a salva animalele și oamenii din lumea întreagă. Ajunseră împreună pe malul lacului, de unde începea pădurea.

Copacii și plantele înfloriseră brusc, formând o boltă pe deasupra asfaltului, ca un tunel în junglă. Nyoman îl luă de mână fără vreo stânjeneală și continuă să îi vorbească în șoaptă, dar Max nu se opri. Era ocupat să asculte tăcerea zorilor, imaginându-și furișatul lui Jenny din patul lui Buddy. Ar fi putut să meargă și cu ochii închiși.

Apoi, brusc, văzu toate maimuțele și în clipa aceea își dădu seama că Nyoman se oprise din cântat și că vocea ei fusese înlocuită de un zgomot ce nu semăna cu ciripitul păsărilor. Se trezi înconjurat de maimuțe de toate mărimile, străbunici și pui ce atârnau de gâtul mamei lor, precum și tineri masculi ce se încăierau unii cu alții. Atârnau de crengile aflate deasupra capetelor lor, sărind din loc în loc, apoi dând buzna pe drum. Fiecare maimuță vocifera în felul ei, iar ochii lor negri erau îndreptați spre Max și spre Nyoman; privirile lor ascuțite cercetau fiecare mișcare a acelor oameni. Unele dintre ele își întindeau brațele lungi și păroase, agitându-și degetele prehensile.

— Max, ăsta e un loc tare rău, zise Nyoman. De ce am venit aici?

— Ce vor de la noi? întrebă el, hotărât să nu-i spună lui Nyoman că și el era speriat. De ce crezi că se uită așa la noi?

— Mama zice că tânjesc după sufletele noastre. Mama spune că sunt spirite răuvoitoare.

Maimuțele veniră apoi și mai aproape de ei. Cele mai aventuroase se apropiau tot mai mult, scoțând țipete stridente.

— Ar fi trebuit să le aducem ofrande, spuse Nyoman. Turiștii le dau să mănânce alune. Mi-e frică, zise ea, strângându-se în jurul lui.

— Nu te speria, micuțo. Dacă sunt, pur și simplu, lacome, o să scăpăm noi de ele.

Se aplecă ușor și apucă o mână de praf și de pietricele, aruncând totul spre maimuțele mai agresive. Iritate, acestea începură să țipe și mai tare, aventurându-se și mai aproape de ei; erau curajoase știindu-se că erau mai multe la număr, o armată de creaturi nebune, mai agile decât s-ar fi așteptat Max.

— Fugi! strigă el, încercând să se dezlipească de fată și lovind-o peste mâini. Fugi!

Fetița fugi înapoi spre drum, printre copaci. În timp ce o urmărea fugind, maimuțele se năpustiră furioase asupra lui, cu dinții lor albi și cu brațele puternice și păroase. Max ezită. Se gândi că, dacă ar fi aruncat ceva, ceasul lui de exemplu, poate că aveau să înceteze. Altfel, nu era sigur că mai putea scăpa.

După care ceva se aprinse în interiorul lui și răcni din toate puterile. Urletul lui fu mai tare decât țipetele lor, mai tare decât orice altceva, un urlet animalic, din gât. Uluite, maimuțele se opriră și rămaseră în tăcere.

Max le întoarse spatele și se pregăti să iasă din pădure, impresionat de el însuși. „Asta era singura modalitate prin care puteam să scap de ele, se gândi el. Așa am să scap și de tata. Am câștigat”, își spuse el.

O auzi pe Nyoman plângând la câțiva metri distanță, apoi, brusc, se prăbuși la pământ sub greutatea unui mascul tânăr ca el, o maimuță care hotărâse să-și încerce norocul.

Max uitase de maimuțele din copaci. Uitase că erau peste tot. Își imaginase puterea lor, dar nu mirosul și căldura aceea. O luă la fugă cu tânăra creatură atârnată de spatele lui și izbucni în plâns, simțind lacrimi fierbinți alunecându-i pe obraji. La marginea pădurii, maimuța furioasă îi dădu drumul pur și simplu, apoi se duse să se alăture familiei sale. Dar nu înainte de a-și înfige dinții albi și ascuțiți în gâtul lui Max, exact sub ureche, lăsând în urma lui o mușcătură însângerată, perfectă, dar plină de iubire.

Emmy se întoarse acasă la Buddy în jurul prânzului. După micul dejun, o luase la pas pe malul râului, trecând pe lângă femeile care își spălau hainele printre pietre și găsise o potecă spre lanțul sacru de munți. Chiar dacă escaladarea nu fusese deloc ușoară, lui Emmy nu-i mai fusese teamă. Urcușul fusese scurt, iar capătul potecii se zărea la orizont de la bun început. Nici nu era vreo potecă întunecată sau sălbatică, precum cea de pe munte, ci un drum prăfuit, umblat, iar în locurile în care pământul era mai abrupt, găsi pașii miilor de oameni care trecuseră pe acolo înaintea ei.

Din vârful muntelui, râul părea mai mic decât de acasă de la Buddy, un șarpe leneș înconjurat de mici insecte viu colorate – femeile cu hainele lor. Aerul era curat, priveliștea nemărginită și clară, așa că Emmy își continuă drumul spre nord, ajungând mai departe decât s-ar fi așteptat să o facă. Se bucura de drumul acela plat, precum și de sudoarea care îi aluneca ușor pe spate. Zări hotelul de peste drum și casa lor, după care, mult în depărtare, văzu o casă mare în stil colonial, unde și-o imagină pe fosta amantă americană a lui Buddy tolănită languros pe un șezlong în splendoarea din jur. Se imagină într-un astfel de scenariu, o exilată fascinantă la care toată lumea venea în vizită, Pod, mama ei și chiar și William, plin de remușcări. Poate că, într-adevăr, era așa

cum își spusese după ce el o părăsise: poate că devenise mult prea banală pentru el, iar o infuzie de exotism l-ar fi putut determina să se întoarcă, cine știe?

Și apoi? Dădu cu piciorul într-o tufă deasă și aruncă o privire spre structura cu coloane de pe partea cealaltă a trecătorii. Apoi avea să se întoarcă la demnitatea ei pierdută. Iar exotismul avea să dispară. La urma urmei, ce-și dorea? Mai mult decât orice, se gândi Emmy în timp ce-și continua plimbarea pe margine, își dorea să se fi născut în lumea aceea, să fi făcut parte din ea, să fie mai mult decât o fantomă în trecere. Era gata să renunțe la sandalele ei și la ceasul de aur doar pentru a avea un nume din cele patru, doar ca să fie una dintre femeile din râu, care spălau de zor saronguri și tricouri ieftine din Hong Kong, doar ca să simtă aerul încărcat de strămoși și lumea aceea dominată de o ierarhie de necontestat. Dar de îndată ce începu să traverseze pietrele din râu ca să se întoarcă acasă la Buddy, își dădu seama că tânjea după simplitatea aceea doar pentru că, pentru o fantomă ca ea, totul părea simplu. Și că doar un suflet deloc contemplativ, ca al lui Buddy, ar fi putut să trăiască în locul acela, fără respect și curiozitate, fără… ei bine, fără un simț al realității. Viața era simplă doar în ochii turistului, își spuse ea, și nici măcar atunci nu era simplă cu adevărat.

Când ajunse, găsi casa întoarsă cu susul în jos. Max zăcea pe pat, în fața televizorului, cu trei femei care se agitau în jurul lui, ștergându-i fruntea de sudoare și făcându-i vânt cu evantaiele. Televizorul era deschis, iar femeile țipau una la alta, în timp ce-și transmiteau indicații, ca să acopere zgomotul. O văzu pe Jenny sfărâmând niște frunze într-un castron, pregătind o doctorie pentru băiatul rănit. Buddy și K'tut vorbeau încordați, în șoaptă. În tot acest timp, pregătirile pentru petrecere continuau fără oprire. Aerul picant ce venea dinspre bucătărie era mai puternic

decât de dimineață, iar cele două femei care verificaseră cu atâta meticulozitate plasa de țânțari începuseră să o atârne pe terasă.

— Ce s-a întâmplat? o întrebă Emmy pe Jenny.

— Max, răspunse Jenny, strivind furioasă frunzele suculente.

Era evident că plânsese până atunci.

— Dar ce s-a întâmplat? întrebă Emmy din nou, dar Jenny plecă la treaba ei fără să-i răspundă.

Apoi încercă să stea de vorbă cu Buddy. Acesta îi dădu mai multe detalii, părând mai puțin alarmat.

— A fost mușcat de o maimuță blestemată. Trebuie să-l ducem în oraș să-i facem niște vaccinuri.

— Pentru rabie?

— Da. Ce situație! Nu mă așteptam la asta din partea lui.

K'tut spuse cu un aer preocupat:

— Îl iau cu mine, o să mergem împreună la doctor.

— Și cine se duce la aeroport? Cum rămâne cu zborul?

— Dacă tot ai adus vorba, ai putea să ne faci o favoare, zise Buddy, uitându-se fix în ochii ei pentru prima oară după atâtea zile.

Avea câteva picături de sudoare pe buza de sus, care îl făceau să pară vulnerabil și disperat, iar Emmy știu că nu avea să-l refuze.

— Vezi tu, suntem presați de timp. K'tut trebuie să ajungă la doctor și să-l ia și pe Max cu el. Iar eu trebuie să rămân aici, fără discuții, să supervizez pregătirile pentru petrecere. Ai putea tu să te duci să o iei pe Ruby – și pe cine o mai fi cu ea, Aimée sau oricine altcineva? Apoi vor veni K'tut și Max după tine, cu autobuzul. O să ai destul timp să ajungi la petrecere, desigur.

— Dar cum am să le recunosc?

— O să le recunoști, crede-mă. Chiar m-ai ajuta foarte mult.

Adevărul era că până atunci nu contribuise cu absolut nimic, se gândi Emmy.

— Nu-i nicio problemă. Mă bucur că vă pot ajuta.

— Perfect. Să pleci imediat după masa de prânz, bine?

K'tut mai rămase puțin cu Emmy după plecarea lui Buddy.

— Cum e vorba aia? Mai bine s-o faci tu decât s-o fac eu, cred că așa spuneți voi.

Nu fu deloc simplu să îl urce pe Max în autobuz. Nu din cauza rănii, o mică mușcătură care, dacă n-ar fi fost provocată de o maimuță, probabil că ar fi trecut neobservată, ci din cauza agitației din jurul lui, și mai ales din cauza lui Jenny, care se încăpățâna să pună și mai multe perne pe patul deja comod din spatele autobuzului; după care îl instalară pe Max, care era încă ametit, înfășurat într-un batik, cu câteva pernuțe amplasate strategic sub cap și sub ceafă. Aduseră apoi mai multe sticle cu apă și suc, în caz că avea să-l ia cu leșin, și un evantai mare. Mai aveau nevoie, desigur, de cineva care să îi facă vânt cu acel evantai, la nevoie. Nyoman, care fusese martoră la trauma lui Max, se oferi voluntar și toată lumea consideră de bun augur să meargă cu ei, pentru că fata ar fi putut să ofere detalii despre întregul episod în caz că Max, în starea lui precară, nu avea să-și amintească tot.

Max nu i se păru prea tulburat lui Emmy. Părea doar enervat, jucându-și rolul de copil răzgâiat cu mai mult interes decât de obicei. Nu-i plăcuse doctoria, nu-i plăcea să fie târât de colo până colo, nu voia să meargă la doctor, dar, vai, ce durere… De ce nu voiau să-l lase în pace?

La scurt timp după ce plecară, Emmy se duse în spatele autobuzului. Nyoman, în loc să-i facă vânt lui Max cu evantaiul, cum o implorase Jenny, fusese răpusă de oboseală și adormise ghemuită

lângă el, printre comprese. Emmy îi vorbi în șoaptă, ca să nu o trezească pe cea mică.

— Ești bine?

— Normal că sunt bine. Zici că m-a împușcat cineva, nu înțeleg de ce sângerez atât de mult…

— Ai fost mușcat de o maimuță care se prea poate să te fi infectat cu rabie, nu-i așa? Mi se pare normal ca toată lumea să fie îngrijorată, nu?

— Pur și simplu nu l-am văzut pe nenorocitul ăla. M-a luat prin surprindere.

— Maimuțele acelea mă bagă în sperieți. Pădurea de acolo e un coșmar. Ce naiba căutat acolo?

— Cine te crezi? Mama mea?

Emmy, care în urmă cu două săptămâni ar fi fost șocată de un astfel de comportament din partea lui, de data asta nici măcar nu tresări.

— Îmi pare rău că am întrebat. M-am gândit că poate ai vrea să vorbești despre asta. Despre cearta asta… sau ce-o fi fost acolo.

— Nu m-am certat cu nimeni, zise Max, așezându-se mai bine pe perne. Dacă ții neapărat să știi, mă enervează situația asta: agitația, petrecerea, oaspeții… O să vezi și tu sosirea „surorii mele”, răbufni el și, desigur, povestea cu mama mea vitregă neoficială, care ar putea la fel de bine să treacă drept iubita mea. Mă enervează situația asta. Mă enervează el.

— Deci ești supărat pe tatăl tău? îl întrebă Emmy, simțindu-se ca psihologul la care fusese după ce William o părăsise.

Stupidă, stângace, neștiutoare.

Max se întinse pe spate.

— Nu chiar. Poate să facă orice vrea el. Sunt supărat pe propria mea prostie. Acum nu pot să mă mai întorc acasă, va trebui să rămân aici o veșnicie. Când aș fi putut foarte bine să plec mâine.

— Poftim?

— Am luat rabie, zise el, arătându-și dinții. S-ar putea să o iau razna. Să-mi iasă spume la gură. Să vă mănânc pe toți.

— Cum îi voi recunoaște pe cei de la aeroport? întrebă apoi Emmy.

— O să fie ușor. Ruby va fi probabil cea mai mică din avion. O să vină însoțită fie de dădaca ei, fie de Aimée. Și, dacă e Aimée, o să-ți dai repede seama.

— E foarte frumoasă?

— Nu. Nu e vorba de asta. O să vezi.

Pentru ca K'tut să ajungă la timp la programarea lui și să se asigure, totodată, că doctorul avea să-i primească pe amândoi, pe pacientul bolnav de ulcer și pe cel bolnav de rabie deopotrivă, autobuzul o lăsă pe Emmy la aeroport cu ceva timp înainte ca avionul să aterizeze. Nu-și adusese nimic să citească. Își cumpără o Coca-Cola și se așeză să aștepte pe unul dintre scaunele din plastic. Își aminti de ziua în care aterizase ea însăși acolo, nu cu mult timp în urmă, amețită de tranchilizante și de băutură, înconjurată deodată de mirosurile tropicale și de agitația aceea pe care și-o imaginase încă din avionul ei confortabil, cu aer condiționat. Dăduse peste hamali, șoferi de taxi și prădători de toate felurile, oameni care arătau extrem de amenințător în ochii ei neștiutori, încercând cu toții să o ademenească în furgonetele sau în mașinile lor, ca să o ducă într-un colț îndepărtat al insulei și să o căsăpească.

În tăcerea după-amiezii, își aminti cu durere de acele temeri iraționale, de silueta ei mai rotofeie și agitată, de momentele în care își cărase bagajele după ea, refuzând orice ajutor al celorlalți, alungându-i pe toți ca pe niște insecte. Oare cât își imaginase din sosirea aceea? Cât de plin și de zgomotos ar fi putut să fie cu adevărat acel spațiu? Imaginea femeii nervoase de atunci părea întunecoasă, distantă și fără nicio legătură cu femeia liniștită, bronzată, în pantaloni scurți,

așteptând acum la umbră cu o sticlă de Coca-Cola, cu privirea îndreptată spre angajații aeroportului care hoinăreau în zonă cu același profesionalism calm ca și ea.

Toate anxietățile apăsătoare se risipiseră. Odată ce asimilase problemele din familia lui Buddy, abia dacă își mai amintea de propriile necazuri. Emmy se gândi apoi la William, la locul ei în societatea din Sydney, la statutul de femeie divorțată, la fiica ei ciudată, la iubitul chiar și mai ciudat al acesteia și i se păru de-a dreptul imposibil ca o existență atât de rece să se continue atât de firesc cu etapa în care se afla acum. Că o lume cu piscine cu ape turcoaz, cristaline, piese de artă modernă și ferestre perfecte ce dădeau spre portul din Sydney, o lume cu femei perfect coafate, împodobite cu bijuterii, și cu bărbați la costum, cu manichiura îngrijită, putea să coexiste sub același soare arzător și sub aceeași noapte aspră și neagră cu aceea a lui K'tut, a lui Jenny, ba chiar și a lui Buddy. Era greu de crezut. Lumea vieții de adult a lui Emmy părea la fel de îndepărtată și de neclară precum fotografiile din copilărie pe care le vedea cu ochii minții, cu ea și Virginia ridicând un cort de comandă secret în grădina din spatele casei, cu locuința lor cu terasă din sudul Londrei sau cu episoadele încăierărilor cu pumnii de la școală, când Virginia se ducea bosumflată la profesor pentru a reclama că sora ei „se luase din nou la harță" cu cineva.

Emmy plecase din Sydney hotărâtă să nu stea departe mai mult de o lună. Acum însă, stând din nou în aeroport, nu-și putea imagina întoarcerea în Australia, după cum i se părea absolut de neconceput să se întoarcă la Londra, un oraș despre care nu mai știa nimic. Se întreba când avea să fie pătrunsă din nou de nevoia aceea disperată de a se întoarce la viața reală. Până când nu avea să-și clarifice anumite lucruri, știa că insula nu avea să o lase să plece de acolo.

Când hotărâse să urce pe Abang, căuta o schimbare, un semn spiritual care să o călăuzească în vechea ei viață. Descoperise o mulțime de lucruri, unele încă nedescifrate, ce o pândeau în după-amiezile tăcute și parfumate și în nopțile întunecate. Simțea că nu le putea vedea și tânjea după stimulentul care avea să le facă vizibile, transformându-le într-un sentiment de ușurare și de calm. Emmy era doar un spectator în viața familiei Sparke, așteptând între timp ca propriul ei contur să devină clar.

Avionul de la Bangkok era singurul care urma să aterizeze în după-amiaza aceea și puțini oameni veniseră în întâmpinarea lui.

Doar că Emmy nu realiză că zborul de la Bangkok era, în același timp, și din Jakarta, Kuala Lumpur, Abu Dhabi și Londra.

Avionul care ateriză era un Garuda 747 mare și argintiu, din care coborâră pe pista de decolare sute de oameni de toate vârstele, națiile și mărimile.

În doar câteva clipe, aeroportul adormit se trezi la viață. Nenumărate taxiuri și *bemos* dădură buzna la porți. Angajații aeroportului săriră în cabinele lor din plexiglas. Agenții de la hoteluri și de la reprezentanțele de mașini își stinseră țigările și se aventurară în față cu nerăbdarea lor profesională. Un val de zgomote păru să irumpă din toate părțile: huruituri și voci, ștampile de la punctul de control, pași neobosiți, bagajele și cărucioarele de pe podeaua acoperită de linoleum. Și, mai presus de orice, strigătele neîncetate ale turiștilor agitați și ale vânzătorilor pregătiți să facă afaceri și să negocieze pentru o cursă spre stațiunile de pe plajă. Emmy nu se simți deloc în largul ei în agitația aceea și se văzu nevoită să admită că transformarea ei interioară nu era încă deplină; dar, mai mult decât orice, îi era teamă că în valul acela de oameni nu avea să o găsească pe Ruby.

Marea aceea de chipuri era copleșitoare. Britanici, palizi sau bronzați, la începutul vacanței sau în toiul acesteia, australieni care se opriseră să se relaxeze puțin în drum spre casă, locuitori din Java care preferaseră să vină cu avionul în loc de mașină, câțiva balinezi care se întorceau acasă și o mână de thailandezi, malaysieni și chinezi, fiecare cu treaba lui. Printre cei din urmă spera Emmy să o găsească pe Ruby, la brațul unei femei pe care nu știa dacă avea să o recunoască. Lungindu-și gâtul, se uită după ele în mulțimea de oameni, în timp ce unii treceau în grabă pe lângă ea.

Emmy le zări abia după ce valul de oameni începu să se domolească – era sigură că ele erau. Erau la un ghișeu, Aimée, în picioare, iar Ruby, lipită de șoldul ei. Emmy uitase complet că Ruby era eurasiatică; avea ochii migdalați, închiși la culoare, chipul palid, aerul impunător al lui Buddy și același nas rotund. Părea, totodată, o versiune mai redusă și mai măslinie a lui Max, cu trupul ei rotofei de copil strâns într-o rochiță ciudată și roz, ce părea deopotrivă nepotrivită și scumpă. Cât despre mama ei, Max avusese dreptate, își spuse Emmy. Știu de îndată că femeia aceea era Aimée, chiar dacă nu ar fi putut să explice de ce credea asta.

Era o fată foarte tânără, părând nu mai mare decât Pod. Nu era extraordinar de frumoasă și nici pe departe la fel de frumoasă ca Suchi. Nu era nici îmbrăcată deosebit: purta blugi, un tricou alb și sandale. Semăna cu o studentă la Universitatea din Sydney. Dar felul în care se purta și în care se uita în jurul ei dovedea o mare siguranță – sau era hotărâre? –, ce lăsa de înțeles că avea experiență, poate câteva dezamăgiri, dar și o voință înverșunată. Era genul de femeie care atrăgea atenția, trezind în alții o ușoară neliniște și dorința de a se proteja.

— Aimée? întrebă Emmy, când le văzu în cele din urmă intrând în sala de așteptare.

— Da? răspunse ea cu o expresie severă.

— Numele meu este Emmy Richmond și am venit să te întâmpin. Buddy m-a trimis. A apărut o urgență, Max a fost mușcat… Așa că… Vrei să te ajut cu bagajele? Iar ea trebuie să fie Ruby.

— Înțeleg. Horace n-a fost în stare să vină personal, spuse ea complet nemulțumită, cu un puternic accent britanic.

— Ei bine, sunt sigură că știi, e ocupat cu petrecerea… iar K'tut l-a dus pe Max la doctor. Trebuie să-i facă un vaccin antirabie. Vor veni în curând după noi.

Amuzată, Ruby începu să râdă, trăgând-o pe mama ei de păr. Dar Aimée repetă pur și simplu:

— Înțeleg.

— Vrei ceva de băut? Zborul a fost obositor?

— Lui Ruby nu-i place aterizarea. I se înfundă urechile. Da, aș vrea să beau ceva. Mi-ar prinde bine, zise ea, apoi îi spuse fiicei sale ceva în thailandeză; când o făcu, păru să se schimbe la față, devenind mai zâmbitoare. Ruby vrea o Fanta de struguri. Iar eu, un gin tonic. Mulțumesc.

Uimită de alegerea ei, Emmy le lăsă pe scaunele lipicioase și se duse să ia băuturile. Era de-a dreptul ridicol, la fel ca rochia roz pe care o purta Ruby. Doar că tânăra aceea nu părea câtuși de puțin amuzată.

— Probabil că ar trebui să-ți explic, îi spuse Emmy când se întoarse cu băuturile, că nu am nicio legătură cu… Pur și simplu stau pentru o perioadă în casa Sparke. Așa s-a întâmplat…

— Ești o prietenă din Australia?

— Da, locuiesc în Australia. Dar nu, ne-am cunoscut când am escaladat muntele Abang. Iar Max, fiul lui Buddy, îl știi deja, m-a invitat să rămân la ei. Am venit să vizitez insula pe cont propriu.

— Muntele sacru Abang, desigur. Lui Horace îi place la nebunie să cucerească muntele acela din nou și din nou. În Thailanda sunt alte lucruri care

au același efect asupra lui, zise ea, sorbind din ginul tonic și uitându-se la Ruby, care își savura sucul.

Buzele și limba lui Ruby începuseră să se coloreze în violet, iar Emmy se gândi că era doar o chestiune de timp până când și rochia avea să fie pătată la fel. Fetița era încălțată cu o pereche de pantofiori roz, iar șosetuțele ei aveau dantelă pe margine.

— Fiica ta e tare drăgălașă. O fetiță frumușică și foarte cuminte.

Aimée păru pe punctul să izbucnească în râs. După care spuse:

— Mi-ar plăcea să crească în Australia. Sau în Anglia. Mi-ar plăcea foarte mult.

— Serios? Sunt sigură că și în Thailanda…

— Bangkok nu este locul potrivit pentru un copil. Vorbesc din experiență. Până nu demult, și eu eram un copil.

Emmy se forță să zâmbească, pentru că nu prea știa ce ar fi putut să răspundă. După o clipă, spuse:

— Eu am avut o copilărie frumoasă în Londra. Bine, asta s-a întâmplat cu mult timp în urmă. Presupun că nu mai e un oraș la fel de prietenos.

— Nu am de unde să știu, răspunse Aimée.

Emmy se simți oarecum iritată. Până la urmă, doar încerca să facă o oarecare conversație. Se uită la ceas. Aeroportul își reluase starea de somnolență și abia aștepta să fie salvată de prietenii ei. Nu era deloc ușor să stea de vorbă cu tânăra aceea bătrână, care nu părea să aibă capacitatea de a râde și care o făcea să se simtă ca un interlop. De parcă ar fi făcut vreun rău cuiva doar privind.

Când autobuzul sosi în cele din urmă, Aimée fu întâmpinată fără prea mult entuziasm, dar K’tut o luă pe Ruby în brațe și o ridică în aer.

— Oamenii ăștia sunt înnebuniți după copii, îi spuse Aimée lui Emmy, de parcă K’tut nu ar fi putut s-o audă.

— Hai să plecăm odată, altfel o să întârziem la petrecerea extraordinară a lui Buddy! strigă Max din fundul autobuzului. Ce distracție!

Ajunseră în Ubud la lăsarea întunericului. Drumul spre casă era mărginit de torțe, dar în sufragerie era liniște. Nu văzură nicio pereche de pantofi la ușă și nimeni nu ieși în întâmpinarea lor. Cei care munciseră din greu toată ziua se duseseră să se aranjeze, să se spele, să se parfumeze și să-și calce hainele cele mai elegante pe care le aveau.

K'tut o duse pe Ruby în brațe până în camera de oaspeți de la etaj, apoi le cără și bagajele. Aimée se așeză pe un scaun din răchită de pe terasa acoperită cu plasă de țânțari și își aprinse o țigară lungă și subțire. Șchiopătând ușor din cauza durerii. Max se întinse pe pat. Pe când Emmy se pregătea să meargă în camera ei, Aimée i se adresă, fără să se uite la ea:

— Văd că nici Horace nu e aici. Am crezut că o să fie curios să-și vadă fiica.

— Sunt sigură că e pe-aici, pe undeva. Presupun că se ocupă de ultimele detalii.

— Sau de o altă femeie, nu?

— Oh, nu cred. Sunt sigură că e prins cu treabă, zise Emmy, luându-i apărarea.

— Cum să nu! Sunt convinsă că o să tot fie prins cu treabă în seara asta. Ce uitucă sunt! Aimée își aruncă apoi țigara pe podeaua curată, părând să ignore scrumiera din fața ei. De parcă ar fi știut deja despre Jenny și ar fi vrut să-i facă în ciudă.

Max se simțea îngrozitor. Părea să îi fie chiar mai rău decât atunci când îl mușcase maimuța. Doctorul nu îi inspirase prea multă încredere – până și K'tut era convins că era un om rău. Iar în urma vaccinului, se simțea de parcă cineva îi scosese intestinele pe masă, apoi i le băgase la loc, fără să-și bată capul prea tare.

Totuși, nu putea să nu se întrebe dacă nu cumva durerea era doar în capul lui. Când doctorul îi

înfipsese acul în abdomen, încercase să se gândească doar la lucruri frumoase, însă Sydney și toate amintirile de acolo, plăcute și mai puțin plăcute, păreau atât de departe, că nu se putea concentra asupra lor. Iar când încercase să se gândească la cel mai frumos lucru, singura imagine care îi venise în minte, deși nu-și dorea asta, fusese gura lui Jenny. Își închipuia cum ar fi fost să facă sex – deși nu o făcuse niciodată, chiar dacă se lăudase în fața prietenilor, ba chiar și în fața tatălui său –, convins fiind că nimic nu putea fi mai frumos în viață decât asta. Iar când se gândise la sex, exact în clipa în care doctorul îi înfigea acul în abdomen, văzuse în fața ochilor chipul lui Jenny, pielea ei sub atingerile degetelor lui. Și din clipa aceea începuse să se simtă rău.

Max nu știa dacă să închidă ușa, să tragă jaluzelele și să rămână în pat nemișcat sau dacă să se dea bătut și să meargă la petrecere, ca să îi facă pe plac tatălui său. Buddy îi lăsase un plic pe pat, cu două țigări cu marijuana și un bilet pe care scria:

Astea ar trebui să te facă să te simți mai bine. Contez pe tine. Ne vedem la 7.

În încercarea de a se hotărî ce să facă, își aprinse o țigară și se așeză pe jos picior peste picior. Auzi apoi un pas necunoscut pe scări – Aimée –, oprindu-se în fața camerei lui. Trase din țigară și ținu fumul în plămâni până când începu să-i iasă pe nări fără voia lui. Închise ochii și rămase acolo nemișcat, fumând, până când auzi pașii pornind mai departe pe coridor.

Cei dintâi oaspeți începură să apară înainte ca Buddy să se întoarcă acasă. Suchi și părinții ei veniseră pe jos, iar la șapte fix pășeau deja pe alee. Emmy îi auzi sosind și aruncă o privire din spatele ușii, dar nu se grăbi să urce. Îi lăsă în grija lui Jenny.

Jenny și alte zece femei veneau pe alee în timp ce Emmy se îmbrăca. Purtau toate saronguri cu cele mai elaborate imprimeuri batik, iar dedesubt, bluze de dantelă cu mâneci mulate. Fiecare femeie avea părul strâns la spate și o floare la ureche. Emmy auzi zăngănitul bijuteriilor lor în timp ce treceau. Femeile acelea erau amfitrioane – în absența gazdei –, așa că ieșiră în întâmpinarea oaspeților cu platouri și băuturi, invitându-i să se așeze pe scaune incomode, de unde puteau admira apusul soarelui și primele stele de pe bolta cerească.

După Suchi și părinții ei, sosiră și alți invitați, iar murmurul conversației se auzi până în camera lui Emmy. Dar accentul puternic al lui Buddy era încă absent. Cineva – probabil Jenny – porni muzica și ritmurile tradiționale indoneziene umplură spațiul, lui Emmy i se păru un gest aproape disperat. Hotărî că venise momentul să se alăture petrecerii. Pentru binele lui Jenny și al lui Suchi, ar fi dat orice ca Aimée să nu ajungă la petrecere înaintea lui Buddy. Aimée era genul de femeie care avea să-și dea seama imediat de legătura dintre Buddy și cele două. Își aminti ce îi spusese Max despre convingerea lui Buddy cum că femeile eurasiatice și cele occidentale nu făceau casă bună împreună și realiză că Aimée chiar era un amestec periculos dintre Est și Vest, o femeie care înțelegea ambele stiluri de viață, fără să aparțină de fapt niciunuia. Emmy se gândi apoi că era timpul să apară acolo.

Optă pentru singura rochie frumoasă pe care o adusese cu ea, o rochie albă, de bumbac, decorată cu albăstrele. Era o rochie fără mâneci, ce îi evidenția brațele late, bronzate, prinsă în talie cu un cordon, care îi făcea șoldurile să pară mai mici și sânii mai mari. Adăugă la gât un lănțișor lung cu lazurit, care sublinia albastrul florilor de pe rochie. Părul îi cădea frumos pe umeri. Se fardase puțin și

se simțea destul de elegantă, gata pentru cea mai sofisticată petrecere din Double Bay.

Totuși, de îndată ce păși în mulțime, fu copleșită de sentimentul că nu avea ce să caute acolo. În primul rând, se simțea bătrână și nelalocul ei. În plus, se îmbrăcase pentru un alt stil de viață.

Încăperea era plină ochi și, cu toate că erau prezenți invitați de toate vârstele, femeile erau toate foarte tinere, mai puțin mama lui Suchi și o altă femeie balineză de vârsta a doua. Amândouă erau îmbrăcate în saronguri și cu bluze asemănătoare celor purtate de Jenny și de celelalte fete, doar că erau din mătase, cusute cu fir argintiu și auriu. Invitatele mai tinere, atât balineze, cât și occidentale, erau îmbrăcate într-o varietate de stiluri, dar toate aveau ținute comode. Sau mai moderne. Diferite. Emmy regretă că nu se îmbrăcase cu rochia din batik negru, cusută de croitorul din Ubud. Dar era prea târziu acum.

Camera era împărțită între mai multe grupulețe, cel mai adesea cu occidentalii de-o parte și cu balinezii de altă parte. Părinții lui Suchi stăteau pe canapea fără să discute cu nimeni, aruncând din când în când câte un surâs prin cameră, vizibil agitați. Se părea că invitații de onoare, Kraut și Madé, nu ajunseseră încă. Nici Max, K'tut sau Aimée. Nimeni nu se uită la Emmy când intră în încăpere și nimeni nu părea să îl aștepte pe Buddy să apară acolo sau să-i simtă lipsa.

Pe când se întreba cum ar fi putut să se strecoare din nou în camera ei, Jenny se îndepărtă de australianul grăsuț cu care stătea de vorbă, îmbrăcat într-o bluză cu imprimeu hawaiian, și veni spre ea.

— Emmy, vino să-ți prezint câțiva oaspeți, zise Jenny, luând-o de mână. Vrei un pahar de punci?

Băutura, făcută din suc de fructe și lichior de orez, era tare și dulceagă.

— Unde e Buddy?

— Trebuie să apară cât de curând. Cred că e cu mirele. Tot timpul au afaceri de discutat. E o petrecere reușită, nu crezi?

— Așa pare. Știi că a venit Aimée, nu-i așa?

Jenny încuviință, aruncându-le un zâmbet părinților lui Suchi.

— Sigur că a venit. Ne așteptam la asta. O să coboare cât de curând. Mă urăște.

— Pe tine? De ce?

— Zice că i-am furat hainele. Așa a spus ultima oară. M-a rugat să i le curăț, apoi a pretins că i le-am furat. Nu ți-a povestit K'tut? E din Thailanda. Oamenii din Thailanda sunt adesea foarte răutăcioși. Hai să-ți prezint câțiva oameni simpatici.

Jenny îi spusese toate aceste lucruri fără să-și ia ochii de la musafiri, cu zâmbetul pe buze. Fără să-și schimbe o clipă expresia de pe chip, intră în vorbă cu un bărbat și o femeie care ieșiseră să fumeze. Păreau cu vreo zece ani mai tineri decât Emmy și amândoi aveau păr lung și neted, dat după urechi. Bărbatul, Aaron, avea un nas ascuțit și era îmbrăcat într-un costum scump, dar șifonat, purtând o pereche de sandale Birkenstock. Femeia, Gaya, era minionă și înfășurată într-o rochie argintie și scurtă din batik, care îi scotea în evidență sânii mici și pistruiați. Emmy băgă de seamă că nu era bronzată cu urme.

Se uitară în treacăt la ea, fără să se arate prea interesați, dar când Jenny o prezentă drept invitata lui Buddy, amândoi se schimbară la față. Erau americani.

— Stai de mult timp la Buddy? o întrebă Gaya.

— Am ajuns de vreo două săptămâni. Ne-am întâlnit pe munte… Max m-a invitat, de fapt. Sunt oaspetele lui. Locuiți amândoi aici?

— Nici n-am vrea să locuim altundeva! Nu am renunța la locul ăsta pentru nimic în lume. Încercăm să îi occidentalizăm pe copiii noștri, ca să aibă și opțiunea asta, dar nu e ușor deloc.

Aaron făcu semn spre Raven și Azure, un băiețel neîngrijit de vreo opt ani, și o fetiță mai mică, ceva mai prezentabilă. Se certau într-un colț pe o consolă de jocuri. Emmy se uită la ei și se gândi că aveau un aer destul de occidental.

Gaya îi explică apoi că Raven mergea la o școală-internat progresivă din California, dar Azure, care avea doar șase ani, încă nu începuse cursurile. Fata îi ajuta la restaurantul franțuzesc pe care îl conduceau în Kuta Beach, oferindu-le clienților bomboane împreună cu nota de plată. Gaya părea să creadă că era un gest drăguț, dar Emmy se gândea că implicarea fetiței încălca drepturile copilului.

Era evident că Aaron și Gaya nu ar fi putut să trăiască nicăieri în altă parte și, aruncând o privire în jurul ei, Emmy zări printre invitați mai mulți străini mutați acolo, cu aceeași viziune, idealiști cu părul lung, nostalgici ai anilor ’70, ridați și grăsuți.

— Poate nu pare, dar suntem o comunitate unită. Avem grijă unii de alții. Ne place să ne petrecem timpul împreună. Știi cum e. E chiar amuzant când vezi oameni care vin și care apoi nu mai pot să plece. Ne place la nebunie. Doar că, bineînțeles, nu poți să obții o viză de muncă potrivită, nu poți să ai pământ în proprietate sau orice altceva, așa că trăim cumva în secret. Și ne ajutăm între noi, după cum spuneam, zise Gaya râzând. Buddy e nou printre noi, dar ne-a fost de mare ajutor. Întregul oraș e la picioarele lui și se știe cu toată lumea bună, spuse ea făcându-i cu ochiul. Sunt sigură că te-a ajutat și pe tine, nu-i așa?

— Nu m-am gândit la asta, răspunse Emmy, observând brusc toate acele chipuri albe din jurul ei, ca un liant puternic și prelung, încolăcindu-se în jurul insulei și sufocând-o.

Într-adevăr, o comunitate unită.

— Vorbind de lup, zise Aaron.

Buddy apăruse în pragul ușii, roșu la față și rânjind, cu brațul pe după gâtul unui tânăr cu urechi ascuțite care i se păru cumva cunoscut.

— Atenție la mine toată lumea! Să ciocnim un pahar pentru sărbătoritul serii, zise el, împingându-l pe tovarășul lui în față, apoi și pe femeia balineză din spatele acestuia. Dar și pentru frumoasa lui viitoare soție.

— Să fie cu noroc, Kraut! strigă bărbatul cel grăsuț, îmbrăcat în cămașa cu imprimeu hawaiian.

— Pentru Gustav și Madé! Noroc! exclamă Aaron, ridicând paharul.

Întreaga încăpere răsună de urale și chiuituri.

— În cinstea mirilor! Sănătate! Noroc! Made, arăți extraordinar!

— Nu-i așa? șopti Gaya.

Madé era înaltă și suplă. Arăta ca un top-model indonezian, cu părul lung și negru încadrându-i frumos chipul și alunecându-i minunat pe spate și cu trăsături perfecte, luminoase. Fata părea încântată și rușinată deopotrivă și îl luă de mână pe Gustav.

— Sărut! strigă cineva. Să vedem un sărut!

Gustav se întoarse spre ea și o sărută nebunește pe gură. Fata se înroși puternic în obraji. Brusc, se stinse o lumină.

— Balinezii nu prea obișnuiesc să se sărute, îi șopti Gaya. Nu prea sunt fani AAP.

— Poftim?

— Știi tu, să-și afișeze afecțiunea în public.

Dar Emmy deja nu mai era atentă la ea. Nu-și putea lua ochii de la Gustav Kraut, neamțul. Apoi reuși să-și dea seama de unde îl știa: era sfătuitorul sinistru care o îndrumase spre un *bemo* undeva în apropiere de Kintamani. Un occidental care locuia acolo. Părea o conspirație; era incredibil cum continuau să reapară oamenii aceia în viața ei. Liantul acela părea să se apropie tot mai periculos. Iar în spatele lor, în ușă, îl zări pe Frank, care o cerceta din priviri.

Mulțimea veni spre tinerii sărbătoriți, ca să-i felicite. De fapt, mulțimea occidentalilor. Emmy băgă de seamă că balinezii, la fel ca și ea, rămăseseră la locurile lor, ceva mai liniștiți. Îl zări pe K'tut lângă șeful Poliției din Ubud, în pragul ușii ce dădea spre terasă, și se îndreptă spre el.

— Nu ai de gând să săruți mireasa? îl întrebă ea.

El nu-i răspunse imediat, dar după o clipă spuse:

— Petrecerea asta e pentru Kraut. Ea a sărbătorit deja cu ai ei.

Emmy se uită atent la chipul lui subțire, serios. Era pentru prima oară când i se părea că cineva nu era de acord cu acea căsătorie.

— Crezi că face o greșeală?

K'tut aruncă o privire spre ușa de la intrare.

— Nu le acordă niciun pic de atenție celor mai vârstnici, zise el.

Într-adevăr, un cuplu mai în vârstă de balinezi, probabil părinții lui Madé, rămăsese în pragul ușii. Nimeni nu se ocupa de ei. Cei doi nu zâmbeau.

K'tut îi spuse ceva în balineză șefului Poliției, apoi o lăsară în spate pe Emmy și se duseră împreună să li se alăture celor doi soți, deosebit de binevoitori și de amabili, cu o politețe pe care K'tut nu ar fi arătat-o niciodată față de vreun occidental.

După ce se încheiară toate urările, petrecerea continuă, iar Emmy rămase o vreme pe margine, uitându-se la ei și savurându-și punciul. O văzu pe fosta iubită americană a lui Buddy lipindu-și buclele oxigenate de șeful Poliției. Îl zări pe Frank bătându-l pe Aaron pe spate și vărsându-și băutura pe costumul lui scump. Observă un grup de tineri din Ubud, turnându-și *arak* în paharele de punci dintr-o sticlă ascunsă în spatele televizorului. O urmări cu privirea pe Jenny prin mulțime, tresărind de fiecare dată când vedea mâinile bărbaților din jur asupra ei: australieni, americani, cu toții o atingeau cu mâinile pe umeri, pe spate sau o îmbrățișau, iar Jenny nu-și ștergea nicio clipă

zâmbetul de pe chip, pentru că era singura ei scăpare spre Sydney și o școală de contabilitate. Îi văzu pe părinții lui Madé așezându-se pe canapea lângă părinții lui Suchi, stând acolo toți patru cu ochii mari și abia schimbând câteva cuvinte. O văzu pe Suchi însărcinată și slăbită, ținându-se cu disperare de brațul lui Buddy în timp ce acesta râdea și bea împreună cu prietenii lui, fără să țină cont de ea.

Cineva veni să-i mai ofere un pahar de punci, iar Emmy îl acceptă, sorbind mult mai liniștită acum, când se obișnuise cu senzația arzătoare din gât. Încercă să-și imagineze trecutul care îi adusese pe oamenii aceia laolaltă, acolo, dar nu reuși să o facă. Nu știa nimic despre viețile balinezilor din jurul ei; cât despre ceilalți, cine ar fi putut să spună ce alegeri, greșeli sau dorințe îi mânaseră să lase totul în urmă pentru viața aceea minunată, goală, trăită „în secret", după cum bine spusese Gaya? Nu putea nici măcar să-i ghicească după codul ei de noroc: și-l făcuseră singuri, e drept, dar nu reușea să-și dea seama dacă era de bine sau de rău. Era ceva amoral în aer, o lipsă a absolutului.

Plictisită, mai luă un pahar de punci și ieși pe terasa acoperită cu plasă. Era mai liniște acolo și putea auzi, dincolo de sunetul vocilor din interior, freamătul naturii, cântecele, șuierăturile și orăcăielile din jur. Se așeză și luă o gură de punci, făcând abstracție de cuplul de tineri balinezi aflați în capătul celălalt al balconului, care își vorbeau în șoaptă și se mângâiau.

Cei doi se alăturară din nou petrecerii de îndată ce auziră muzică de dans – probabil tot opera lui Jenny, își spuse Emmy –, așa că rămase singură în zona întunecată a petrecerii. Apoi îl auzi în depărtare pe Buddy, stând de vorbă cu Kraut și cu Frank, își dădu seama Emmy. Vorbeau repede și cu patimă și, deși era deja ușor amețită de la *arak,* Emmy încercă să asculte conversația lor:

— …chiar astă-seară? se auzi glasul neamțului. Aici?

— Măcar aspectele de bază. Datele, zise Buddy.

— Luna viitoare, acum, nu știu mai mult.

— Adică, mai trebuie să rămân încă o lună aici? mormăi Frank.

— Poți să pleci deja spre Bangkok dacă vrei. Te putem contacta acolo. Doar să nu mai ajungi din nou la închisoare din cauza băuturii și scandalului, ca data trecută. Aimée îți poate aduce mai târziu banii. Nu e nevoie să-i spunem. Kraut, fii sincer, ești sigur de calitatea lor?

Droguri, se gândi Emmy. „Ești paranoică", își zise apoi.

— Ai văzut fotografiile cu ochii tăi. De data asta sunt mai multe sculpturi în templu. Și o…

— Bine, fie. Ești sigur că trebuie s-o ia prin Chiang Mai? Am crezut că…

— E cea mai sigură variantă, interveni Kraut. E mai bine să-i plătim în…

Brusc, se auzi un zdrăngănit, apoi o masă de cârlionți apăru în dreptul genunchiului lui Buddy. Acesta se aplecă și luă în brațe norișorul roz, ridicându-l în aer, deasupra capului.

— Draga mea! Ce face fata mea? Ce face Ruby?

Se învârti cu ea în aer, iar fetița începu să râdă. Aimée veni imediat să li se alăture. Era îmbrăcată într-o rochie albă, de voal, și părea să pășească într-o mare de tăcere. O mare, își spuse Emmy, de tăcere ostilă. Până să ajungă ea, Frank și Kraut reușiră să se facă nevăzuți.

— Aimée, frumusețe! exclamă Buddy – dar reacția lui i se păru lui Emmy oarecum forțată. Ce mai face mama fiicei mele? întrebă el cu Ruby în brațe, luând-o pe Aimée pe după gât.

— La fel de ocupat ca de obicei?

— Haide, Aimée, de ce te porți așa cu mine?

Avea probabil dublul vârstei ei. Era nefiresc. Emmy ar fi dat orice să plece de acolo, dar îi era teamă ca nu cumva să fie văzută și să se creadă că

trăgea cu urechea. Era amețită și o ardea gâtul din cauza punciului. Întrucât simțea că avea să tușească, putea foarte bine să o facă înăuntru, își spuse ea.

Mulți oameni, mai ales balinezii, plecaseră deja. Suchi, de exemplu, plecase împreună cu părinții ei. *Arak*-ul avusese efectul scontat, iar cei rămași stăteau acum la povești sau dansau pasional, că doar făceau parte dintr-o comunitate unită. Emmy îl văzu pe Frank – iar Frank o văzu pe ea –, așa că încercă să intre în vorbă cu cineva, doar ca să-l evite. Un pedofil și un traficant de droguri, își spuse ea. Incredibil.

Îi zări apoi pe Max și pe Jenny, lângă ușa de la intrare. Pe când se îndrepta spre ei, Emmy observă că se țineau de mână, stând lipiți unul de altul și vorbind în șoaptă. Cum stăteau lângă ușă, trecu pe lângă ei și ieși din casă.

Probabil că era mai bine așa. Emmy preferase întotdeauna să plece înainte de terminarea petrecerii. Făcea parte din codul ei și totuși simțea că în locul acela, în clipa aceea, codul ei avea să-i aducă doar dezamăgiri. Oare îi scăpase ceva? Rămase pe treptele casei, luptând cu un val de nerăbdare extrem de puternic, ca în adolescență. În camera de lângă ea se derulau adevăruri și aventuri. Poate chiar ceva mai rău de atât.

Dar sinele lui Emmy trebuia să iasă învingător. Întrucât starea de agitație refuza să o părăsească, își aminti că, printre altele, în camera aceea era și Frank. Așa că Emmy cea responsabilă puse mâna pe balustradă și începu să coboare treptele.

— Emmy? se auzi imediat o voce necunoscută. Sau poate nu neapărat nefamiliară, ci una pe care nu o recunoscu pentru că nu-i mai rostise niciodată numele. Gata, pleci? Pot să te conduc până la camera ta?

Buddy i se alătură pe pajiște. Emmy nu spuse nimic, dar inima începu să-i bată cu putere.

Probabil că o văzuse mai devreme trăgând cu urechea.

— Toată seara mi-am dorit să vorbesc cu tine, îi spuse el. Măcar pentru a-ți spune că arăți extraordinar. Ești cea mai frumoasă femeie de la petrecerea asta.

— Buddy, doar nu vorbești…

— Nu încerc să te flatez. Crede-mă, dacă aș fi căutat asta, aș fi găsit o ocazie, doar am avut nenumărate. Doar că, în toată agitația asta, abia dacă am avut timp să schimbăm câteva cuvinte. Și nu vreau să crezi că sunt un nerecunoscător.

— Nici vorbă. Nici vorbă…

O luară la pas spre bariera de pietre aflată ceva mai departe de piscină, până în locul în care pământul se termina brusc și care oferea cea mai frumoasă priveliște pe timpul zilei. Acum nu se zăreau decât forme amorfe și întunecate, ce păreau să se miște odată cu răsuflarea ei precipitată.

— Voiam să-ți mulțumesc… mai ales pentru prietenia ta cu Max. Ai devenit cumva o mamă-surogat.

Emmy se încruntă.

— În cel mai minunat mod, vreau să spun. Nu ne-a fost ușor să o luăm de la capăt. Și știu că nu sunt tocmai un exemplu bun de urmat pentru un copil.

— Cred că e o experiență extraordinară pentru Max, serios.

— Nu e nevoie să minți. Dar e un băiat bun, zise Buddy luând-o de braț. Ciudat că nu ne-am întâlnit până acum, spuse el. Australia nu e un loc chiar atât de mare. Poate că, atunci când Max se întoarce acasă, vei continua să ai grijă de el.

— Dar are o mamă, nu?

— Nu se compară cu tine. Să nu crezi că nu-mi dau seama.

Remarca lui i se păru deopotrivă vulgară și incitantă, dar nu fu deloc șocată când chipul lui îi blocă dintr-odată priveliștea din noapte, iar buzele

lui aterizară undeva între obrazul ei și gură. Nu îl opri, dar el nu continuă. O luă din nou de braț și o conduse înapoi spre ușă. Acolo, cu un aer discret și elegant la care s-ar fi așteptat, mai degrabă, din partea unei gazde mult mai sofisticate decât ei, îi ură noapte bună și plecă.

Nici Buddy și nici Emmy nu remarcaseră umbra de voal alb de pe terasă, însă Aimée nu-și luase nicio clipă ochii de la ei, până când dispăruseră împreună, braț la braț, sub balconul de sub picioarele ei.

Lui Max nu-i venea să creadă. Trăia un coșmar. Era amețit de la țigară, dar nu chiar atât de tare. Cu doar câteva clipe în urmă, fusese cu Jenny, mângâindu-i umărul, gâtul și bărbia. Fusese cu totul extraordinar, de parcă n-ar mai fi fost nimeni acolo în afară de ei. Iar ea se arătase tare încântată. Sau cel puțin așa i se păruse lui. Îl durea stomacul, dar nici nu mai băgă de seamă. Mai mult decât orice însă, avea nevoie la toaletă. Iar când nu mai putu să se abțină, plecă.

Odată ajuns la toaletă, imboldul vezicii și reacțiile secundare de după vaccin îl doborâră și, în timp ce urina, aproape că-i veni să vomite. Dar reuși să termine și să se spele pe față. I se părea că întreaga stare de rău nu durase mai mult de un minut.

Dar Jenny se făcuse acum nevăzută. Mai erau și alți oameni în cameră, unii încă dansând, dar nici urmă de ea. Aruncă o privire pe terasă, unde le găsi pe Ruby, adormită pe o canapea din trestie, și pe Aimée, fumând nepăsătoare lângă ea. Dar Jenny parcă intrase în pământ.

Își spuse că poate se hotărâse să îl aștepte în camera lui, așa că urcă la etaj. Dar toate luminile erau stinse și nu se auzea nimic în afară de șopârla dintre frunze. Ieși pe micul lui balcon, sperând să o zărească în grădina de lângă piscină sau pe cărarea ce dădea spre drumul principal.

După care o auzi râzând ca un copil. Chicotitul venea din camera vecină, de dincolo de jaluzelele pe jumătate trase de la fereastra tatălui lui, de dincolo de draperii. Era Jenny, fără nicio îndoială.

Max se dezbrăcă, se întinse pe pat și încercă să plângă. Simțea că ar fi vrut să plângă până când casa s-ar fi prăbușit din temelii. Dar lacrimile refuzară să apară, iar ochii îi rămaseră incredibil de uscați, în schimb, simți o durere cutremurătoare din interior, concentrându-se în mușcătura de pe gât.

Părea pe punctul să ia foc și știa că era vina doctorului. Se ridică să vomite, dar fiecare pas fu un chin. Se simți ceva mai bine după ce vomită, cu lacrimile inundându-i ochii, dar durerea încă îl înjunghia din toate părțile. Chiar și în suflet, își spuse el.

Zăcu acolo, simțindu-se cumplit, neștiind dacă avea să vomite din nou, până când începu să transpire și în același timp să se cufunde în somn, ceea ce fu deopotrivă plăcut și neplăcut.

Întinsă în pat, cu picioarele goale pe așternutul rece, Emmy asculta cum se estompau vocile ultimilor musafiri. Nu știa ce să mai creadă. Răsuflarea lui Buddy, pe care o simțise doar câteva clipe pe obraz, fusese nespus de caldă, de dulce și de îmbătătoare, cu aromă de rom. Încă îi mai simțea mirosul.

Se gândi la statura lui masivă, atletică, în comparație cu alura subțire, nobilă a fostului ei soț. William nu fusese niciodată un bărbat sexy. Își imagină o întâlnire dintre Buddy și Pod, iar gândul acesta îi aduse un zâmbet pe buze. Ar fi fost ridicol ca, după cât o bătuse la cap cu Pietro, să aducă și ea pe cineva acasă, o persoană la fel de nepotrivită ca el.

Ce prostie! Un sărut amical nu însemna o poveste de dragoste. Nicidecum. Bărbatul acela nici măcar nu se obosise să se uite în direcția ei

până când nu-și dăduse seama că îi putea fi de ajutor, își spuse Emmy. Era un om care profita de încrederea și de afecțiunea celorlalți, care hărțuia fete, nu femei, un infractor, poate chiar un traficant de droguri. Iar Emmy nu era o naivă, își spuse ea. Nici pe departe. Dar, da, cu toate acestea, trebuia să se întrebe dacă nu cumva, dacă s-ar fi ivit ocazia… Dar nu, nu voia să răspundă la această întrebare, nu putea să o facă.

Londra

Angelica întinse mâna după castronul în care avea de gând să pregătească salata și îl simți alunecând ușor, apoi desfăcându-se. Îl reparase deja de două ori, astfel încât cele două jumătăți ale castronului erau ținute la un loc doar de lipici și de o lege bizară a fizicii. O lege bizară și, în mod evident, imperfectă. Dar Angelica nu avea timp de pierdut și nici vreun alt castron pe care să-l folosească. În doar câteva minute, Nikhil avea să sosească la cină, iar salata nu era gata, mousse-ul de somon nu era decorat, iar ea încă purta un halat de casă, iar părul îi era prins neglijent. Iar Angelica voia ca totul să meargă perfect.

Dacă ar fi căutat să-și facă datoria, și nu plăcerea proprie, ar fi mers în seara aceea în vizită la Virginia. Era sâmbătă, iar mama Virginiei o sunase cu o zi în urmă să îi spună că fiica ei nu se simțea bine și că probabil avea să fie în aceeași stare o perioadă. Din păcate, când o sunase, Angelica era extrem de ocupată la muncă și, cu toate că ar fi vrut să știe, nu avusese timp să ceară mai multe detalii despre starea ei, ceea ce, într-un mod ciudat, făcea ca toată situația să pară cumva neadevărată. În plus, îl invitase pe Nikhil la cină încă de joi, dinainte să știe că Virginia pățise ceva, iar adevărul era că și acest angajament era tot un fel de datorie, un gest prietenesc, între vecini.

Angelica luă o pensulă mare și, în timp ce se pudra pe față, hotărî să ia în calcul cine avea mai mare nevoie de ea, căci asta însemna, de fapt, să-și facă datoria de bun creștin. Virginia, dacă într-adevăr se simțea rău, probabil că deja dormea, iar dacă nu dormea, cu siguranță era îngrijită de mama ei. Poate că nu era chiar tovarășul ideal, dar important era că prietena ei nu era singură. Angelica știa că Virginia avea să spere, în secret, la o vizită din partea prietenei ei, dar să-l abandoneze

pe Nikhil ar fi însemnat să-l lase singur în apartamentul lui mic, înconjurat de cărți, lipsit de iubire și departe de casă. Cutremurată de gândul acesta, Angelica se parfumă cu mâinile tremurânde, reușind să transfere asupra sa și asupra hainelor sale o cantitate uriașă de parfum. Tocmai atunci îl auzi bătând la ușă.

Nikhil intră până în mijlocul sufrageriei, clipind de câteva ori în lumina palidă a serii. Îl văzu aruncând o privire spre masa pe care o pregătise pentru ei doi, începând să clipească și mai agitat.

— Te servesc cu ceva de băut? Ce ai vrea? îl întrebă ea. Am ascuns niște gin și whisky pe-aici, dar să nu-i spui Virginiei. Nu mă lasă să beau! zise ea, apoi făcu o pauză, încercând să-l ajute pe Nikhil să se relaxeze. Sau mai bine să bem un pahar din sticla asta minunată de Soave pe care ai adus-o tu. Un deliciu!

— De fapt, eu nu beau alcool, spuse el.

— Stai liniștit, nu ești singurul.

Acceptă un amestec de suc de portocale și apă minerală și rămase cu paharul pe genunchi, părând tulburat și nefericit deopotrivă în îmbrățișarea fotoliului imens, de culoarea piersicii.

— Vin imediat, strigă Angelica din bucătărie.

Nu se așteptase să aibă atâtea emoții. Hotărî să vorbească în continuare. Poate că avea totuși să ajungă în vizită la Virginia.

— Sper că nu te deranjează, spuse ea, dar n-am mai invitat pe nimeni altcineva. Poate că ai fi preferat să vină mai multă lume.

Îl auzi protestând slab din străfundurile fotoliului.

— Adevărul e că te văd doar alături de toți ceilalți, patrula noastră dumnezeiască! Și m-am gândit că, după atâtea prăjituri și atâtea întâlniri la care ai asistat la pălăvrăgelile noastre, mi-aș dori să te cunosc puțin mai bine. Să aflu ce te pasionează. Ceva drăguț.

În sufragerie se așternu brusc tăcerea, apoi îl auzi pe Nikhil spunând:

— Ai vorbit despre mine cu Virginia Simpson?

Remarca lui o aduse pe Angelica în pragul ușii de la bucătărie, de unde fixă cu ochii ei mari și albaștri ochii lui negri și adânci.

— Ce te face să spui asta? Ce ciudat! Sigur că nu.

— Dar a venit să mă vadă.

— Știu că a trecut pe la tine miercuri, înainte de întâlnirea noastră, pentru că eu nu ajunsesem încă acasă. Presupun că, la nivel subconștient, asta te-a făcut să te întrebi dacă…

— Deci asta nu e o încercare să mă convertești?

Angelica izbucni în râs, chiar dacă era oarecum nepoliticos.

— Să te convertesc? La ce? La patrula noastră dumnezeiască?

Nikhil încuviință.

— Bineînțeles că nu.

Într-o oarecare măsură, sugestia lui i se păru jignitoare, chiar dacă acest gând era el însuși tulburător, căci munca de convertire făcea parte din misiunea ei de creștin.

— Gândește-te în felul ăsta, zise ea după ce luă o gură sănătoasă din paharul cu gin tonic, cea mai bună reclamă a activității noastre sunt chiar întâlnirile la care participi. Când văzu expresia de pe chipul lui, începu din nou să râdă. Bine, poate nu e chiar cea mai bună reclamă. Dar măcar tu vii la întâlniri, spre deosebire de alții. Și nici măcar nu ești creștin! Așa că, vezi tu, dacă ești dispus să treci singur prin procesul de recrutare, ce rost ar mai avea să lucrăm noi peste program? Dacă aș vrea să invit la masă un potențial creștin, crede-mă, știu o grămadă. Mai am și alți prieteni. Spre deosebire de alții.

— Dar presupun că ești într-un pericol permanent fiind constant în preajma celor

necredincioși, nu-i așa? întrebă Nikhil, care nu părea să glumească.

— Sincer, nu e ca și cum aș fi renunțat la viață doar pentru că trăiesc cu credința mea și pentru că sunt fericită să recunosc acest lucru.

— Și atunci, ce înseamnă pentru tine să faci asta?

— Dumnezeule, tu chiar vorbești serios! Ai grijă – sau chiar am să ajung să cred că ești un posibil candidat!

— Chiar mi-aș dori să știu.

— Oh, Nikhil… Nu prea am chef să vorbesc despre asta.

Nu era tocmai modul în care sperase Angelica să decurgă discuția. Chiar își dăduse voie să uite de toate în seara aceea. Hotărâse să păcătuiască puțin, dacă avea să i se pară nimerit s-o facă. Și apoi, bineînțeles, să se căiască. Dar nu ar fi recunoscut niciodată una ca asta.

— Nu-mi e ușor să vorbesc despre asta, zise ea. E ceva foarte personal. Pot doar să-ți spun că am avut câteva experiențe proaste și că Dumnezeu mi-a arătat calea cea dreaptă. Chiar cred în cântecul acela pe care îl învățăm în copilărie, *God is Love*[12], dar presupun că tu nu-l știi, nu-i așa? Ei bine, cântecul spune că dragostea lui Dumnezeu e acolo pentru mine dacă sunt gata să o accept și că aceasta e singura care dă sens vieții noastre. Eu nu am găsit o altă soluție.

— Și Biserica? Biserica ta?

— Ce e cu Biserica mea? E plină de oameni care cred în ceea ce cred și eu și sărbătorim împreună. Într-un mod foarte viu. Credința noastră e puternică. E chiar atât de ciudat?

— Și învățăturile?

— Nikhil, va trebui să vii să vezi cu ochii tăi. Trebuie să vii la biserică să vezi. Nu am cum să-ți explic. Dumnezeu e acolo, ca o energie, ca o forță incredibilă. Și e în stare să facă minuni. Chiar o face.

— Și judecățile Lui?

— Nu cred că sentimentele mele pot fi descrise în cuvinte. Nu așa cum se cuvine. În fine, ai tot auzit astfel de lucruri la întâlnirile noastre. E rândul meu să-ți pun câteva întrebări, nu crezi?

Nikhil încuviință.

— De exemplu, de ce ești curios să afli toate acestea?

— Nu ține de cine ești tu cu adevărat?

— Sincer, ba da, dar tot atât de mult pe cât contează dacă mănânc scoici sau dacă părinții mei au divorțat pe când eram mică.

— Înțeleg.

— Chiar au divorțat, în caz că ești curios să știi. Dar era vorba să-ți pun eu câteva întrebări. Despre India. Cum e acolo?

Nikhil nu era atât de timid pe cât și-l imaginase ea și se arătă nerăbdător să-i vorbească despre casa lui. Îi povesti despre mirosuri și gusturi, despre zumzetul oamenilor care își trăiau viețile, dar pe fundalul acesta trasă contururile unei vieți care nu părea câtuși de puțin exotică, semănând, din multe puncte de vedere, cu viața unui adolescent din nordul Londrei. Desigur, îi explică foarte clar cât de diferit stăteau lucrurile acolo, iar când îi povesti despre sora lui, sublinie că felul în care fusese ea crescută fusese mult mai rigid decât copilăria Angelicăi. Dar nu părea cu mult diferită de ea; era genul de persoană cu care probabil s-ar fi împrietenit, genul de fată cu care ar fi împărtășit toate poveștile acelea nebune pe care trebuia să le ascundă cu orice preț de oameni precum Virginia Simpson. Când Nikhil îi spuse că Rupica fugise de acasă cu un bărbat, Angelica simți o satisfacție enormă.

— Și eu aș fi făcut același lucru, zise ea.

Nikhil păru șocat și o bucățică de mousse de somon îi căzu pe pantaloni.

— De ce? o întrebă el. Poate acum ai putea să-mi spui de ce.

— Dintr-o dorință de aventură, presupun. Pentru a trăi ceva nou, ceva necunoscut și incitant.

— Astea nu sunt motive care să te împingă să iei o astfel de decizie. Are de-a face cu felul în care îl înțelege ea pe Dumnezeu, cu atracția ei față de creștinism.

— Ei bine, zise Angelica, sperând ca lumina roz din încăpere să îi mascheze jena, poate că e vorba despre mai multe lucruri în același timp. Poate că i s-a părut un om interesant, poate că a fost intrigată de convingerile lui, pentru că a iubi un om și a-l iubi pe Dumnezeu – sau pe zei – e același lucru, nu-i așa? Cum să spun? Poate că dragostea pentru el i-a dezvăluit o nouă modalitate de a iubi totul. Astfel încât a ajuns să aibă două feluri de a iubi, pe al ei și pe al lui.

— Hm, mormăi Nikhil, fără să-și ia ochii de la mousse.

— E doar un gând. Așa aș simți eu dacă… să presupunem că m-aș îndrăgosti de un hindus, de cineva ca tine…

El ridică privirea spre ea, apoi își coborî rapid capul. Angelica simți că întrecuse măsura. Îl făcuse să se jeneze și se simțea și ea la fel de stânjenită. Se ridică de la masă și începu să strângă farfuriile, perfect conștientă de faptul că Nikhil se uita la pieptul ei pentru că nu îndrăznea să ridice privirea.

— Mi-ar face plăcere să o cunosc. Pare o fată extraordinară. Unde ai spus că locuiește?

— În Scoția. Pe insula Skye. Am adresa ei. Dar nu i-am scris niciodată.

— Insula Skye este un loc superb. Cel mai frumos e să mergi vara. În perioada asta e lumină până la miezul nopții. E minunat. Te-ai gândit să-i faci o vizită?

— Am mult de lucru. Și nu am mai vorbit cu ea de atunci.

— Sunt sigură că nu ai chiar atât de mult de lucru. Acum e momentul să vă regăsiți. Știi, în

religia ebraică există o dată stabilită în calendar când poți să le ceri iertare celor față de care ai greșit. E o ocazie să repari o relație distrusă. O idee minunată.

— Yom Kippur pică toamna. Iar eu nu sunt evreu, zise el iritat.

— Aș putea să vin cu tine, să-ți fiu ghid. Îmi place la nebunie insula Skye. Obișnuiam să mergem în vacanțe acolo în copilărie. O să te duc în toate locurile mele preferate. De fiecare dată stăteam într-o veche cabană numită Tarbish Hotel, iar tata mă ducea la pescuit. Ce munți frumoși sunt acolo, peisajul e incredibil! Am atâtea locuri pe care aș putea să ți le arăt – ar fi atât de distractiv! Chiar sunt în vacanță săptămâna viitoare.

Angelica simți din nou că o luase gura pe dinainte și că de data aceasta mersese prea departe.

— Să mă ierți, zise Nikhil, pe un ton incredibil de dur și de solemn, dar am să refuz, dat fiind faptul că nu știm mai nimic unul despre celălalt.

Angelica măcină cafeaua plină de furie. Era nervoasă pe ea însăși și pe prostia de care dăduse dovadă. Pentru că acum era limpede – cât se poate de limpede – că, până la urmă, tot avea să ajungă în vizită la Virginia în seara aceea.

Sâmbătă după-amiaza, Virginia se simți pregătită să se ridice din pat. Evenimentele din urmă cu câteva zile păreau să zacă într-un trecut îndepărtat, de câteva săptămâni sau poate chiar luni. Știa că dormise mult în ultima vreme și că trebuia să existe un motiv pentru care prefera să doarmă continuu, dar nu putea să-și dea seama despre ce era vorba, iar mama ei dificilă și încăpățânată refuza să-i spună.

— Ginny, ești doar puțin obosită, continua să-i zică doamna Simpson, învelind-o până în gât și încercând să o împiedice să se ridice. Ai fost într-o stare foarte proastă. Iar doctorul mi-a zis să-ți dau pastilele astea, spunea ea, punându-i Virginiei pe

limbă o pastilă netedă, ca de plastic, și obligând-o să bea apă.

Sâmbătă după-amiază, Virginia simți că trebuia să se ridice din pat. Când mama ei intră din nou în cameră și începu să-i aranjeze așternuturile, Virginia alunecă din pat – ușor ca un pește, își spuse ea – și puse picioarele pe podea. Doamna Simpson nu putea să o împiedice să-și facă o baie și să-și aranjeze lucrurile. Apoi avea să o anunțe că era gata să meargă la biserică, pentru a sta de vorbă cu părintele.

Doamna Simpson își duse mâinile la cap și mormăi ceva nedeslușit despre îngeri și temeri, dar Virginia nici măcar nu băgă de seamă, ci își strecură trupul subțire – cu o ușurință asemănătoare cu aceea a peștilor, observă ea din nou – în apa din cadă, care se dovedi prea fierbinte. Odată îmbrăcată, se simți mai puțin nerăbdătoare să iasă în lume. În timp ce își încălța sandalele, fu cuprinsă din nou de starea aceea de somnolență. Dar fu suficient ca doamna Simpson să o întrebe dacă era absolut necesar să iasă din casă pentru ca Virginia să se încăpățâneze din nou să o facă.

Biserica era pustie și cufundată în tăcere. Pentru un simplu trecător, ajuns acolo într-o zi a săptămânii, putea părea o biserică la fel ca toate celelalte, cu tufe netăiate în grădină, cu nenumărate graffiti pe ziduri și cu excremente de porumbei pe treptele bisericii. Ar fi putut la fel de bine să treacă drept un loc părăsit, doar că Virginia știa că în diminețile de duminică se umplea de viață, zel și credință.

Biserica St. Luke era o construcție veche, în stil tradițional, cu anexe hidoase din sticlă în formă de hexagon – în stil modern, cu perdele maronii urâte – câte una în fiecare capăt. Una dintre anexe, cea vizibilă din stradă, era destinată școlii de duminică, fiind dotată cu fotolii tip sac murdare și decorată cu desene în creion primitive cu

Dumnezeu și apostolii Săi, menite să fie văzute de trecători. Anexa în care aveau loc repetițiile corului și unde se servea cafeaua după slujbă poate că oferea o imagine mai prezentabilă lumii, dar nu se vedea din stradă exact din cauza corpului bisericii.

Virginia fu nevoită să se concentreze foarte tare ca să își facă loc pe poteca neîngrijită și să ajungă la ușile mohorâte ale bisericii. Își privea sandalele albe în timp ce făcea câte un pas, apoi se opri pe trepte, pentru a-și trage sufletul. La urma urmei, voia să fie perfect stăpână pe ea însăși când urma să pășească în casa Domnului. Nu știa dacă avea să-l găsească pe părinte în biserică sau în casa parohială – o clădire modernă, la fel de mohorâtă, cu o arhitectură asemănătoare cu aceea a anexelor –, dar consideră oportun să-l caute mai întâi în locul de rugă, astfel încât să aibă ocazia de a spune o rugăciune în fața altarului gol. De regulă, sâmbăta nu obișnuia să vină în pelerinaj, mai puțin atunci când era rândul ei să aducă florile. Dar când mai venise uneori în căutarea unor sfaturi și îndrumări, îl găsise deseori pe preotul Thompson în sacristie, aranjând cărți sau făcând curățenie după câte o nuntă. De câteva ori îl văzuse rugându-se pur și simplu, îngenuncheat în strană ca un simplu credincios, cu privirea îndreptată spre altar și cu gândurile spre gloria infinitului.

O rază de soare se strecură prin una dintre ferestrele înalte, aruncând umbre în colțurile bisericii. Altfel, Virginiei i se părea un loc liniștit și cu totul netulburat. Simți cum i se ia o piatră de pe inimă când se strecură pe una dintre băncile tari din lemn, ca în brațele unui îndrăgostit. Își odihni fruntea pe spătarul băncii din față și își începu dialogul cu Cel de sus.

— De ce faci asta? întrebă ea cu voce tare, după o rugăciune scurtă rostită în tăcere. Ce test mai e și ăsta? Totul se schimbă în jurul meu și sunt schimbări și în mine însămi – dar știu că e voia Ta,

știu. Dar nu văd planul Tău. Știu că nu e nevoie să îl văd, nu aș îndrăzni să-ți cer asta, dar dintr-odată direcția îmi e extrem de neclară. Totul e întors cu susul în jos. Nu mi s-a mai întâmplat de când am venit la Tine și trebuie să recunosc că sunt puțin supărată. Mai bine spus, nedumerită. Știu doar că sunt semne…

Se opri când i se păru că aude un zgomot. O bufnitură ușoară – poate un porumbel care lovise un geam sau poate un sunet de afară.

Dar nu se ruga niciodată cu voce tare dacă se afla cineva prin preajmă și nu mai putu să continue până când nu se asigură că nu mai era nimeni acolo. Știa că era singură în naos, dar merse pe vârfuri să verifice altarul. Nu simțea că preotul ar putea fi acolo. În ciuda nervozității sale, era o persoană deschisă. Nu văzu pe nimeni în apropiere de altar. Când era pe punctul de a se întoarce pe băncuța ei – cea pe care se așeza duminică de duminică, a patra din față, pe partea dreaptă –, auzi o șoaptă abia rostită, ca o rafală de vânt. Doar că ceva mai ritmică. Aparținând parcă unui om.

Virginia își dădu seama că venea din sacristie, a cărei ușă aflată în stânga altarului era ușor întredeschisă. Nici măcar nu-i trecu prin minte că ar fi trebuit să nu meargă acolo, nu acum, când auzise răsuflarea aceea. Și nici nu se gândi nicio clipă la propria siguranță – sfințenia bisericii era singurul lucru prezent în mintea ei. Își imagină o gașcă de tineri veniți să vandalizeze locul, un netrebnic înfometat, fără adăpost, cu nasul băgat în vinul împărtășaniei, ba chiar îi veni în minte imaginea părintelui zăcând într-o baltă de sânge, atacat de tâlhari și abandonat acolo. Pereții și perimetrul bisericii – care reprezentaseră întotdeauna pentru ea un loc sigur și liniștitor – păreau ciudați acum, când se simțea amețită și încerca să-și coordoneze mișcările.

Se gândi cum să se strecoare pe furiș, mai ales că nu avusese prea multe ocazii pentru a-și

dezvolta această abilitate. Înaintă însă fără ezitare și fără să scoată vreun sunet până în fața ușii care dădea în sacristie. Nu văzu nimic în afară de peretele alb de pe coridor, dar își dădu seama imediat că zgomotul acela, însoțit de sunete ciudate și de scârțâieli, venea dintr-acolo. Ușa nu scârțâi deloc când o deschise ușor. Rămase cu urechile ciulite, dar nu auzi nimic. Apoi porni pe vârfuri pe coridorul îngust și aruncă o privire dincolo de ușa care dădea în sacristie, nu prin deschizătură, de unde risca să fie văzută, ci prin spațiul dintre ușă și toc, printre balamale.

Văzu mai întâi umărul părintelui, îmbrăcat în negru, iar prezența lui o liniști atât de tare, încât aproape că păși dincolo de ușă. Era ca și cum acea imagine parțială a umărului lui stâng o aducea din nou cu picioarele pe pământ, făcând-o să vadă lucrurile cât se poate de clar. Dar mai rămase totuși câteva clipe, pentru că era limpede că părintele nu era singur. Poate stătea de vorbă cu un enoriaș?

Văzu o mână pe spatele lui negru, cu degetele întinse. Poate îmbrățișa un enoriaș îndurerat? Doar așa se explica răsuflarea aceea rapidă, neregulată. Mulțumită, Virginia își feri privirea, însă imediat auzi un suspin care o făcu din nou să-și întoarcă ochii spre lumină. Se uită din nou la mâna aceea, iar pe măsură ce îi urmărea mângâielile – căci erau mângâieli – își dădea seama că era o mână de bărbat. Și că mișcările și sunetele erau specifice unui anumit timp de alinare. Fără să-și ia ochii din crăpătura ușii, Virginia Simpson simți în clipa aceea că lumea ei se întoarce pentru totdeauna, iremediabil și incontestabil, cu susul în jos. Îl văzu pe preotul Thompson – a cărui pasiune fusese mereu închinată lui Dumnezeu, manifestându-se în amvon, după cum se cuvenea – făcând dragoste pasional cu Philip Taylor. Sau era Stephen Mills? În fine, cel cu ochelari.

Tăcerea cu care întâmpină această revelație fu absolută. În ciuda faptului că simțea cum îi vuiește

capul, Virginia nu se lăsă deconspirată; nu țipă și nici măcar nu mai respiră. Pentru că, dacă imaginea aceea era odioasă și de neconceput, cum ar fi fost să intre în cameră, să le vorbească și să le spună ce văzuse?

Când ajunse înapoi pe treptele mânjite de găinați de porumbei – după ce reușise să se strecoare în tăcere prin biserică –, aproape că era gata să dea vina pe sedativele pe care i le băgase pe gât mama ei, din cauza cărora văzuse probabil imaginea aceea desprinsă din iad. Pur și simplu nu părea reală. Totuși, momentul acela îi rămăsese întipărit în minte: crăpătura din ușă, brațul bărbatului, degetele alunecând pe straiele Domnului, clipa în care îl văzuse întorcându-se cu fața, limbile lor. Sunetul acela.

Totul era compromis. Nu se putea întoarce acasă. Altădată, într-o altă zi, i-ar fi fost mai ușor să o facă. Dar acum nici măcar nu putea să plângă. Până la urmă ce era de jelit? Renunța la niște idei inventate, la niște scuze, nicidecum la viață. Asta ar fi auzit din gura mamei sale. Porni încet pe stradă. Chiar ridică privirea la un moment dat și zări coșul atârnat la fereastră, nefolosit în ultimele câteva zile. Virginia își coborî ochii, în caz că mama ei s-ar fi aflat la fereastră, și își continuă drumul până în capătul străzii. O luă spre parc. Spre vârful dealului, spre Primrose Hill.

Era încă devreme și totul era luminos, iar parcul era destul de aglomerat. Mai multe femei – fete, mai degrabă – își încurajau și își îmbrățișau copilașii împiedicați, care abia învățau să se țină pe picioare, unele împreună cu bărbații lor relaxați. Câțiva adolescenți se jucau cu un frisbee. Zări apoi câțiva câini alergând, labradori cu limba pe afară, un Jack Russell, o corcitură, un Bull Terrier agățat de mâna firavă a stăpânei sale. Din când în când, observa câte un cuplu tolănit sub crengile copacilor, la umbră, la adăpost de soarele puternic.

Dar se părea că oamenii începuseră deja să își facă planuri de plecare.

Când ajunse în vârful dealului, Virginia se aruncă pe iarbă. Era obosită. Nu mai știa ce să creadă. Nu știa dacă să se mai gândească la ce văzuse. Degetele acelea. Limba. Sunetele. Îi remarcă pe cei din jurul ei pregătindu-se de plecare, văzu o fetiță întorcându-se în fugă după puloverul ei, auzi muzica zgomotoasă a unei mașini din apropiere. Dar, mai mult decât orice, văzu în fața ochilor mângâierile aprige ale acelor degete și auzea gemetele întunecate, păcătoase ale preotului, în timp ce făcea dragoste.

Melody Simpson era sigură că Virginia era cea care suna la ușă. Și, pentru că se aștepta să fie ea, începu să o certe dinainte de a ajunge la ușă. Dar când constată că, de fapt, Angelica sunase, se văzu nevoită să își ceară scuze.

— Angelica, vrei să intri? Ce mai faci? întrebă ea pe un ton care aproape o făcu să își dorească să se justifice.

Se duse să închidă televizorul înainte să o privească în față pe Angelica. Nu că ar fi avut ceva împotriva ei, dar tânăra aceea era cam grăsuță. Grăsuță, rumenă în obraji și pufoasă. O înfățișare pe care doamna Simpson o considera de prost gust. Emmy a ei își etala statura impunătoare cu un aer sofisticat, ca o mașină nemțească. O cu totul altă postură.

— Știu că Virginia abia aștepta să te vadă, zise ea, dar nu e acasă. Am crezut că e în vizită la tine.

Angelica deveni și mai roșie la față și își scutură coama de păr blond.

— Dumnezeule, ce situație! zise ea. Sper că nu am trecut una pe lângă alta fără să ne dăm seama. Ar fi trebuit să vin mai devreme.

— E plecată de vreo două ore, cred că oricum nu ai fi găsit-o acasă. Sau ai umblat până acum pe

străzi? zise doamna Simpson râzând și încercând să pară binevoitoare.

Spre surprinderea ei, Angelica se așeză.

— Nu-i stă în fire să facă una ca asta, nu-i așa? Unde s-o fi dus, dacă nu la mine acasă?

Melody Simpson ridică, pur și simplu, din umeri.

— E puțin ametită, doctorul i-a prescris niște sedative. E foarte posibil să hoinărească la întâmplare pe străzi. Nu știu.

— Nu mi se pare deloc amuzant! Mă simt atât de vinovată.

— Tu? De ce?

Angelica se codi, apoi își ridică ochii și o privi pe doamna Simpson fix, recitând cuvintele ca pe o mărturie:

— Știam că Virginia are nevoie de mine, dar eu m-am întâlnit cu un bărbat pentru cină, la mine acasă, și am hotărât să trec pe la ea abia după aceea. Am fost mai preocupată de propriile mele interese și am făcut o mare greșeală. Și iată la ce s-a ajuns.

— Măcar te-ai văzut cu un bărbat. E o atitudine sănătoasă. Cu toate că nu cred că a mers prea bine – altfel n-ai mai fi trecut pe aici, nu?

— Cred că l-am speriat puțin. Să pun de ceai?

— Să știi că nu-s așa de nevolnică precum par. Stai aici, mă ocup eu.

Dar Angelica nu avea stare, așa că o urmă pe doamna Simpson în bucătărie și începu să o mângâie cu patos pe Bella, care stătea tolănită pe masă. O mulțime de păr din blana Bellei ajunse pe mâinile Angelicăi. Doamna Simpson băgă de seamă că un cocoloș aterizează în borcanul cu zahăr.

— Nu ar trebui să facem ceva? întrebă Angelica. A început deja să se întunece.

— Ce ai vrea să facem?

— Să-l sunăm pe părinte, pe Frieda, pe oricine. Să aflăm unde e Ginny.

Doamna Simpson nu spuse nimic.

— Dacă am înțeles bine, ați spus că a avut un fel de cădere nervoasă, nu-i așa? Pentru numele lui Dumnezeu, dacă s-a aruncat de pe pod?

Remarca ei o tulbură puțin pe doamna Simpson, dar părea hotărâtă să rămână fermă pe poziții.

— Angelica, nu mai sunt paznicul fiicei mele. Are aproape dublul vârstei tale. Am ajuns în punctul în care e liberă să iasă la dans cu gunoierul, să își injecteze heroină sau să o ia în zbor spre lună – iar eu n-am de gând să intervin.

Angelica strâmbă din nas. Știa cât de sensibilă era Virginia. Își aminti că o văzuse plângând în urmă cu doar câteva seri. Angelica o ura pe doamna Simpson.

— Trebuie deci să-ți spun, continuă doamna Simpson, fluturând lingurița în aer, că suferă de un fel de extenuare nervoasă. Muncește prea mult și are nevoie de o vacanță. Acum, că a primit liber de la muncă, încerc s-o conving să vină cu mine pe insula Skye.

— Dar Skye e foarte departe.

Angelica încă era hotărâtă să meargă cu Nikhil în Skye și nu era tocmai încântată să afle că Virginia și mama ei aveau să pornească într-acolo în aceeași perioadă.

— O să conduc eu, desigur.

Angelica abia dacă o mai auzi. Își dădu seama apoi că era imposibil să dea nas în nas cu ele, pentru că probabil nu aveau să meargă în același timp. Își spuse că Virginiei i-ar fi prins bine o excursie, că prietena ei trecea printr-o perioadă grea, că trebuia să se roage pentru ea și să o sprijine în toate și că, punând pe primul loc binele propriu, dădu dovadă de egoism. Așa că facă-se voia Domnului! Iată la ce se ajunsese din cauza egoismului ei: se întunecase, iar Virginia nu era de găsit, aflându-se probabil în primejdie.

— Știu că ține cont de sfaturile tale, o auzi spunând pe doamna Simpson, ți-aș rămâne recunoscătoare dacă ai vorbi cu ea.

— Despre ce?

— Să-i spui că ești de părere că e o idee bună. O să mă ocup eu de tot. O s-o ajute să se relaxeze cu adevărat.

— Da, da, desigur. Sunt perfect de acord, nimic nu se compară cu aerul curat din Scoția… Dar nu credeți că ar trebui să facem ceva totuși? Acum?

Doamna Simpson căzu pe gânduri. La urma urmei, începuse să se întunece.

— Ce am putea să facem? întrebă ea deznădăjduită. Dacă e cu prietenii ei, o să părem două nebune, iar dacă s-a pierdut cumva, nici n-aș ști de unde să începem.

— S-o mai lăsăm o oră. Credeți că ar trebui s-o mai lăsăm o oră? Însă atunci chiar va fi prea târziu.

Se întoarseră în sufragerie, porniră televizorul, iar doamna Simpson deschise ferestrele – și, chiar dacă nu vru să recunoască, o făcu pentru a auzi sirenele ambulanțelor și ale mașinilor de poliție. Angelica se așeză cu Bella în poală. Se uitară în tăcere la un serial polițist, în timpul căruia fiecare dintre ele și-o imagina pe Virginia în secvențele de pe ecran. Încercând să se liniștească, Angelica o mângâia fără oprire pe Bella.

Curând trecu răgazul de o oră, dar niciuna din ele nu spuse nimic, ci rămaseră amândouă cu privirile lipite de ecranul televizorului. Doamna Simpson simți picături de sudoare pe frunte. După o vreme, spuse:

— Ce cald e în seara asta!

— Sunt sigură că e acasă la cineva, zise Angelica, din nou neliniștită. Nu vă faceți griji, o să rămân aici.

— Ți-am spus eu că sunt îngrijorată? Am spus eu așa ceva?

Era trecut de ora unsprezece când auziră cheia în broască. Doamna Simpson pufni și sări de pe fotoliu ca arsă.

— Virginia? strigă ea. Virginia Simpson, tu ești?

— Bună, mamă, zise Virginia, iar doamna Simpson fu surprinsă când auzi tonul duios din vocea fiicei sale.

Virginia era vizibil obosită, dar arăta ca o fetiță. Intră pe ușă cu un zâmbet frumos pe chip și rămase acolo, trăgându-se de fustă. „La naiba”, își spuse doamna Simpson, apoi se apropie de fiica ei și îi mângâie obrazul palid. „La naiba, a înnebunit!”

Cu toate astea, începu să țipe:

— Pe unde naiba ai umblat, nebuno? Am fost amândouă extrem de îngrijorate.

— Amândouă?

— E și Angelica aici. Aproape că i-a smuls bietei pisici toată blana. Dacă Bella rămâne cheală, să știi că e doar vina ta, neisprăvita!

— Poftim?

— La naiba, intră odată în casă! zise doamna Simpson, împingând-o pe fiica ei pe hol, spre sufragerie.

Când îi puse mâna pe spate, văzu că era murdară de noroi și de iarbă. Melody Simpson știa prea bine că nu avea s-o întrebe nimic. Nu o făcuse data trecută și n-avea să o facă nici acum.

— Draga mea, pari atât de obosită! Așază-te, merg să-ți pregătesc un ceai!

— Mulțumesc, Angel, spuse Virginia cu un glas slab, însă deloc abătut.

Angelica apucă în grabă ceainicul, apoi strigă din bucătărie:

— Unde ai fost? Pe unde ai umblat până acum?

— Am fost să mă plimb.

— La ora asta?

— Am adormit în parc.

— Nu pot să cred! exclamă Angelica după o pauză dramatică, făcând ochii cât cepele. Dar e foarte periculos! Noaptea! În parc!

— Sunt sigură că foarte mulți oameni ai străzii dorm în parc, răspunse Virginia.

— Dar fata mea nu e un om al străzii, spuse doamna Simpson, simțindu-se brusc înfrântă.

— Sunt foarte obosită, zise Virginia. Cred că o să mă duc la culcare.

Ieși imediat, iar cele două femei o auziră închizând ușa de la cameră în urma ei.

— Credeți că ar trebui să facem ceva? Să sunăm la doctor? Ce ziceți?

— E acasă, zise doamna Simpson. Du-te și tu acasă! Am să-ți chem un taxi.

— Nu aș vrea să… E clar că nu se simte bine, spuse Angelica.

— O cunosc foarte bine pe fiica mea. O să fie bine. O excursie în Scoția. Asta e soluția. Acum cred că e timpul să mergem cu toții la culcare.

În dimineața următoare, pentru prima dată de când o știa Angelica, Virginia Simpson nu participă la slujba de dimineață de la Biserica St. Luke. Era de înțeles, având în vedere starea ei, dar Angelicăi i se păru o cu totul altă experiență fără Virginia acolo, ca să bârfească și să schimbe impresii. Predica preotului Thompson fu neconvingătoare și forțată, iar când o zări pe doamna Hammond la câteva băncuțe mai în spate, încuviințând și sugându-și proteza, găsi totul mai degrabă scârbos decât simpatic și familiar. Pur și simplu nu era distractiv. („Vouă, tinerilor din ziua de azi, numai la asta vă stă mintea”, obișnuia adesea să se plângă Frieda Watson. „Distracție, distracție, distracție”, spunea ea, furioasă, de parcă ar fi fost munca diavolului.) Angelica nu avea stare și se jucă o vreme cu cartea de rugăciune, împăturind-o în diferite forme. Când slujba se termină, se grăbi să plece imediat, cum nu o făcuse niciodată, după o scurtă discuție cu Philip, care o întrebă despre Virginia clipind nervos în spatele ochelarilor.

Nu merse în vizită la prietena ei, cu toate că avusese de gând să o facă. Nu putea să dea ochii cu doamna Simpson și nu avea cum să ajungă la Virginia fără să treacă de mama ei. Soarele

strălucea cu putere, dar un vânt puternic ridica toate gunoaiele în aer. Lucrurile nu mergeau bine, își spuse Angelica în drum spre casă. Lucrurile nu mai merseseră atât de prost de mult, se gândi ea în timp ce urca treptele. Când era pe punctul de a se lăsa pradă depresiei, dădu nas în nas cu Nikhil pe scări.

Era pe coridorul dintre etajul lui și al ei, părând să nu știe dacă venea sau pleca. Îi întinse o bucată de hârtie.

— Ar fi trebuit să fii la biserică, zise el, nu aici.

— Slujba s-a terminat, așa că am venit acasă. Te deranjează?

În clipa aceea, Nikhil își îndreptă spatele, adoptând o postură mai demnă.

— Nu, bineînțeles că nu. Voiam doar… venisem să-ți aduc o scrisoare.

— Ah, super, spuse Angelica, întinzând mâna după bilet. Îmi plac la nebunie scrisorile. Despre ce e vorba?

Dar el luă hârtia înapoi.

— Nu aveai de gând să mi-o lași?

— Ți-am scris ca să-mi cer scuze.

— Ciudat!

— Îmi cer scuze pentru aseară.

Angelica simți un gol în stomac.

— Pentru că ți-am încălcat intimitatea. Pentru că mi-e teamă că te-am supărat. Pentru că bineînțeles că particip la întâlniri pentru că ești tu acolo. Și pentru că m-am tot gândit, și ai dreptate: trebuie să găsesc o cale de împăcare cu Rupica. Așa că mi-ar face plăcere să mergem în Skye. Mi-ar face o deosebită plăcere. Își rosti discursul fără să ridice privirea spre ea, apoi coborî scările și strigă din capătul treptelor: Trebuie să plec. Am întârziat deja.

Angelicăi i se păru extrem de chipeș în timp ce se agăța de balustradă, făcându-se nevăzut pe măsură ce cobora spre parter, cu părul lui negru și picioarele împiedicate. Avusese dreptate,

bineînțeles, nu se cunoșteau mai deloc. Dar tocmai asta era frumusețea, așa că Angelica își savură victoria, simțind tristețea risipindu-se de îndată. Rămase acolo câteva clipe, apoi porni zâmbind spre ușa casei sale, fredonând *Now Thank We All Our God.*

Melody Simpson avea multe defecte, dar nu era o persoană care să piardă timpul. Nu când era vorba despre ceva important. Luni dimineață, la prima oră, își îmbrăcă rochia de la Marks & Spencer, adăugă cureaua roșie de piele și se urcă într-un taxi, îndreptându-se spre biroul de închiriat mașini. Nu mai condusese de mult, așa că se fâstâci ușor în drum spre casă, dar reuși să ajungă fără incidente în fața clădirii cu Fordul Fiesta albastru. Ba chiar claxonă de câteva ori, într-o manieră voioasă, deloc jignitoare, sperând să o ademenească pe fiica ei la fereastră – dar Virginia nu veni. Doamna Simpson trecu apoi pe la doamna Reece, ca să o roage să o ia pe Bella la ea și ca să se asigure că avea cine să ude florile vecinei de la parter. Abia atunci se întoarse acasă, unde o găsi pe Virginia cu una dintre cărțile mamei ei în brațe, fără însă să dea paginile.

Adevărul era că, în afară de câteva mici detalii – cartea, faptul că nu părea câtuși de puțin tulburată că nu se dusese la biserică și nici nu se împotrivise plecării în Skye –, Virginia părea perfect în regulă. Ba, mai mult, părea chiar mai drăguță decât de obicei.

De asemenea, era adevărat că, de când cu criza din viața Virginiei, doamna Simpson nu mai avusese timp pentru preocuparea ei ciudată care o acaparase toată primăvara: nu-și mai ascultase inima. Nu cum obișnuia să o facă. Fusese mult prea ocupată. Desigur, era la fel de convinsă ca de obicei că sfârșitul îi era aproape și nu uitase adevăratul scop al călătoriei în Skye, dar, având în

vedere cele întâmplate, își spunea că lucrurile decurgeau mult mai bine decât în mod curent.

Se gândi la Emmy, aflată departe, în locul acela exotic, cu siguranță mult mai liniștită acolo decât alături de soțul ei plictisitor. Fetele ei – niciuna din ele – nu știau să aprecieze când li se întâmpla ceva bun în viață. În felul lor, chiar dacă urau să fie comparate una cu alta, amândurora le era frică de schimbare. Semănau cu tatăl lor. Și iată ce se alesese de el: era mort, odihnească-i-se sufletul în pace. Dacă avusese vreunul. Dacă avea cineva unul.

Melody își aminti de fiicele ei pe când erau mici și obișnuiau să se joace cu un aeroplan de-al lui, pe care îl păstrase după moartea sa. Emmy cea grăsuță îi ghidase aterizarea forțată, refuzând să-l arunce în vânt și să îl lase să cadă la voia întâmplării. Iar după aterizarea dirijată a avionului în tufișul cu flori, Virginia fusese cea care insistase să sape o groapă sub tufa de camelii, unde să îngroape păpușa care jucase rolul pilotului. Și, colac peste pupăză, mai ținuse și o slujbă cutremurătoare. Ce copil morbid! Melody Simpson își amintea perfect acea ultimă zi de vară. Abia terminase de întins hainele la uscat și se așezase pe un șezlong, cu șorțul încă pe ea, încercând să citească dintr-o carte. Și cum reușiseră fetele ei să o scoată din sărite! Strigătele lor îi distrăseseră atenția, mai ales că, din când în când, auzea fie: „Mami, uită-te la mine!”, fie „Mami, vai!” Era ciudat că amintirea unui moment atât de enervant părea acum o evocare pură și intensă de dragoste maternă.

După ce-și pregăti valiza micuță, Melody Simpson se duse să vadă dacă și Virginia era gata. Dar nu numai că nici măcar nu începuse să-și facă bagajele; o găsi pe marginea patului, cu o expresie ciudată pe chip, de parcă ar fi fost gata să izbucnească în plâns și în râs deopotrivă – probabil

simptomele isteriei sale, își spuse doamna Simpson.

— Dumnezeule, șterge-ți expresia asta stupidă de pe față! răbufni ea.

Fu mulțumită când văzu că Virginia se supune, zâmbindu-i chiar politicos.

— Scuze, mamă. Eram cu capul în nori.

— O să-ți ia mult să fii gata? Deja e târziu, dacă vrem să plecăm în după-amiaza asta…

— De fapt, mă gândeam la ceva. Știu că te grăbești, dar…

— Dar ce?

— Mai am de făcut câteva lucruri înainte de plecare. Trebuie să anunț la biserică. Am fost nepoliticoasă față de Angelica și față de ceilalți data trecută și trebuie să mă duc să-mi cer scuze. Și am câteva haine la curățătorie.

După cât așteptase călătoria asta, ce mai conta câteva ore, se gândi Melody Simpson.

— Nu știu ce să zic. Am plătit deja mașina pe ziua de azi. M-a costat ceva bani. Nici măcar n-ai venit la fereastră să o vezi. E drăguță, model sport.

— O să plătesc eu mașina. Întotdeauna fac asta.

— Așa e. Dar nu ești tu cea care va trebui s-o conducă. Având în vedere că eu voi conduce tot drumul, ar trebui să am voie să spun când plecăm, nu-i așa?

— Mamă, te rog! zise Virginia pe vechiul ei ton ferm, temperamental. Nu mă face să-mi pierd cheful.

Se ridică în picioare, etalându-și brusc înălțimea, dar și adevărata vârstă – părea departe de silueta aceea firavă și tânără.

— Bine, fie! Pusă la colț de propria fiică. Fă ce vrei, mormăi doamna Simpson.

În dimineața aceea de luni, Virginia simți vântul fluturându-i ușor părul de pe brațe. Fiecare obiect din apartament era la locul său, parcă înconjurat de o aură de lumină ce îi dădea profunzime. Lumea

părea substanțială, își spuse Virginia, și totul părea extrem de clar. Ceea ce era foarte bine, pentru că se săturase să fie obosită, se săturase să fie confuză. Poate că mama ei avea dreptate și excursia în Skye avea să o facă să se simtă mai bine. Poate că, la întoarcere, viața ei avea să o ia pe făgașul normal, își spuse ea. Poate că toate aspectele acelea abstracte – relații, muncă, religie – aveau să pară din nou concrete. Dar dacă n-avea să se întâmple asta, bineînțeles că… Oftă. Se săturase să tot stea pe gânduri, așa că își stabilise un nou deziderat în noaptea în care stătuse întinsă pe iarba umedă, pitită, încercând să nu audă și să nu vadă nimic. Noul ei dicton era: fără minciuni. Și avea să se țină de cuvânt până la ultima suflare.

Îi spusese mamei sale că voia să meargă la biserică, dar nu o făcu. Nu încă. Se duse imediat la Angelica și, când nu-i răspunse nimeni, sună imediat la Nikhil fără să stea prea mult pe gânduri.

Îl găsi singur acasă, mai încordat decât de obicei. O pofti în casă și, cu o scurtă plecăciune, îi spuse:

— Trebuie să-ți mulțumesc.

— Pentru ce?

— Pentru tot ajutorul tău.

— Ce ajutor? Am fost bolnavă.

— Îmi pare rău, zise el privind-o lung, încercând parcă să-și dea seama ce pățise.

— Stai liniștit. Un abuz de laxative. Mă simt mai bine.

Nikhil nu spuse nimic.

— Nu vreau să te rețin, nu mai stau. Mă întrebam dacă știi unde aș putea s-o găsesc pe Angelica.

— E cu mașina la reparat.

— Am înțeles.

— Deci ți-a spus deja? Mă bucur!

Virginia ridică din sprâncene, încercând să imite cât mai bine felul în care ar fi făcut-o cu o săptămână în urmă.

— Ce să-mi spună?

— Despre călătoria noastră.

— Despre călătoria mea?

— Vii și tu?

— Cred că eu ar trebui să te întreb pe tine asta. E ceva ce au pus la cale mama și Angel?

— Nu știu. Eu și Angelica plecăm într-o călătorie.

— Înțeleg.

— Nu e ce crezi tu. Avem o misiune anume.

— Înțeleg.

— Mergem în căutarea Rupicăi.

Virginia aproape că-l întrebă cine era Rupica, apoi își aminti. Sora lui. Fiica risipitoare.

— În Scoția?

Nikhil încuviință. Era atât de tânăr… Brusc, chipul lui i se păru atât de stângaci și de disproporționat, deopotrivă frumos și urât.

— Plecați mâine?

— Doar pentru câteva zile.

Virginia zâmbi obosită. Poate că nu era tocmai pregătită să iasă în lume.

— Ce drăguț! Poate că… eu și mama pornim tot într-acolo. Nu știu… nu știu ce planuri aveți voi, dar poate că am putea să luăm cina împreună dacă ajungem în același loc.

— Desigur.

— Scoția e mare. Știi cumva unde trebuie să ajungeți?

— Pe insula Skye. Undeva în apropiere de Portree, cred.

De data aceasta, Virginia spuse:

— Am înțeles. Ei bine, poate chiar o să ne vedem acolo. Spune-i Angelicăi, te rog, că am trecut pe la ea. Dacă are timp înainte de plecare, să-mi dea un telefon. Dacă nu, spune-i că ne vedem curând. Și să meargă cu grijă.

— Desigur.

Virginia simți că Nikhil era la fel de nerăbdător ca și ea să o vadă plecând, deși, câteva clipe mai

târziu, veni în fugă spre ea ca să-i înapoieze Biblia, de care uitase cu totul. Cu o seară în urmă, simțise că picase într-un loc sigur, dar acum avea senzația că pământul se mișca sub picioarele ei. Iar mișcarea aceea aproape că îi provoca o durere fizică.

Nu se duse la biserică. Și nici acasă. Se duse din nou în parc, în vârful dealului Primrose, și aruncă o privire spre oraș.

Fu surprinsă să vadă peisajul neschimbat, cu toate monumentele răsfirate la fel ca înainte. Poate calitatea luminii era puțin diferită, dar nu în mod semnificativ. Începu să tremure, în ciuda soarelui, cuprinsă de dezamăgire. Fusese supusă la o încercare: văzuse semnele, dar nu înțelesese însemnătatea lor. Nu încă. Zări un avion în aer, îndreptându-se spre sud pentru a ateriza pe Heathrow; lumina se reflectă în aripa lui argintie, creând o scânteie rapidă, strălucitoare. La urma urmei, ce reprezenta un semn? Fără să-și ia ochii de la avion, Virginia rosti cu voce tare, parcă vorbindu-le copiilor care se jucau cu zmeiele lor, câinilor ieșiți la alergare, precum și Domnului, în caz că o asculta: „Ei bine, aici suntem”.

Insula Skye

Când ieși din mașină în portul din Portree, asudată și obosită, Virginia Simpson se simți îngrozitor. Norii de ploaie apăruseră din nou pe cer, văzându-se până departe, spre mare, dar pământul pe care îl lăsaseră în urma lor era acum un smârc întins. Drumul până acolo fusese oribil.

Mai bine zis, a doua zi fusese îngrozitoare. Prima zi, marți, fusese oarecum liniștită. Doamna Simpson și Virginia plecaseră la drum sub cerul auriu și parcurseseră drumul spre Edinburgh într-o tăcere plăcută. Doamna Simpson nu se lăudase fiindcă avusese câștig de cauză, iar Virginia hotărâse să nu vadă călătoria aceea drept o capitulare în fața mamei sale.

Odată ajunse în Edinburgh, avuseseră suficient timp să se plimbe, admirând măreția demnă a orașului, apoi luaseră cina într-un restaurant italienesc plin de viață, unde clienții dansau și cântau cot la cot cu chelnerii, agitându-se în jurul meselor. Pentru Virginia, experiența se dovedise străină și incomodă. Nici în tinerețe nu se învârtise în cercuri gălăgioase (iar grupul de secretare puternic fardate de la masa vecină i se păruse teribil de dubios), dar doamna Simpson bătuse ritmul muzicii cu degetele, dând din cap fericită. Ginny își spusese că, dacă mama ei ar fi venit singură, probabil că s-ar fi ridicat de la masă și s-ar fi alăturat petrecerii. Odată ajunse la pensiunea la care înnoptaseră, doamna Simpson își dăduse jos proteza și se lăsase cuprinsă de melancolie, însă Virginia abia atunci începuse să se relaxeze.

Dar miercurea nu fusese o zi bună. Se certaseră la micul dejun, iar tensiunea care plutise până atunci în jurul lor fusese accentuată de ziua aceea întunecată. Chiar dacă plouase cu găleata, doamna Simpson nu se oprise din drum, navigând pe drumurile înguste din Highland de parcă ar fi fost

la o cursă de mașini, claxonând toate oile care îi ieșiseră în cale și frânând brusc lângă caravane și tractoare când drumul din fața lor era încețoșat. Și, în tot acest timp, ploaia nu încetase o clipă.

Dar cel mai rău fusese că Fordul lor Fiesta se dovedise a fi defect. Geamul din dreapta pasagerului nu se închidea complet și, în ciuda eforturilor lor, vântul continua să se strecoare în mașină prin spațiul acela. Astfel, în căldura soarelui fusese plăcut să simtă o ușoară adiere, dar odată ce vremea începuse să se strice, ploaia ajunsese să intre în mașină. Virginia încercase să acopere golul cu o pungă din plastic, dar aceasta se umfla și îi aluneca pe față sau în creștetul capului. Picăturile de ploaie păreau să accepte încântate provocarea, strecurându-se pe lângă plastic și scurgându-i-se ușor în poală, pe gât și, mai neplăcut decât orice, pe cap.

Virginia rămase lângă balustradă, trăgându-și fusta și bluza și plângându-și de milă, în timp ce mama ei parca mașina. Încă umed, portul părea ponosit, în ciuda frumuseții lui. Deși preocupată și deznădăjduită, Virginia încă avu putere să-i aprecieze farmecul. Zări căsuțele multicolore înșirate de-a lungul mării și bărcile pescarilor ciocnindu-se între ele, împodobite cu plase, capcane și fel de fel de nimicuri. Și acolo, la capătul digului, unde asfaltul umed strălucea cu urme de benzină, zări două pompe ruginite alături de o micuță cabină telefonică, ce arăta de parcă ar fi fost pusă acolo din greșeală, chiar în dimineața aceea.

Melody Simpson parcă mașina în fața acesteia. Virginia o urmări pe mama ei deschizând portbagajul mașinii și scoțând cele două valize. Știa că ar fi trebuit să meargă să o ajute, dar nu făcu niciun pas. O văzu pe mama ei chinuindu-se să țină bagajele, ca să nu le lase pe jos.

— Nu sta acolo ca o proastă! mormăi doamna Simpson în drum spre ușa pensiunii. Du-te să încui

mașina!

— Cheile nu-s la mine, protestă Virginia.

Dar porni spre capătul digului, găsi cheia în contact și făcu ceea ce îi poruncise mama ei.

Se îndreptă apoi spre pensiune și observă toate clădirile acelea ce păreau niște depozite, așezate într-un rând care cădea perpendicular pe șirul de case (arătând însă mult mai urât decât acestea). Una dintre clădiri găzduia o librărie evanghelică; o alta, de culoare roz, arăta ca un bordel, iar dintr-una, care avea ferestrele murdare și vopseaua decojită precum vecinele ei, ieșeau zgomote și fum prin ușa întredeschisă. Chiar dacă nu se vedea nicio firmă, Virginia își închipui că era o cârciumă, și încă una foarte animată, având în vedere că era abia ora șase după-amiaza.

Își spuse apoi că nu era tocmai o idee proastă să meargă să-și ia ceva de băut – cu mama ei, desigur. Știa că nu era genul de local cu care erau ele obișnuite, dar, aruncând o privire prin port, nu zări nici un alt local.

Camera pe care Virginia o împărțea cu mama ei avea vedere spre apă și spre pământul din depărtare. Nu era o cameră mare, dar era frumos decorată și avea televizor. Covorul, destul de gros, avea o nuanță plăcută de albastru, iar tăblia celor două paturi de o persoană era tapițată cu materiale Dralon. Pe pervaz se aflau un măgar din porțelan ce trăgea după el o căruță cu flori uscate, în nuanțe de galben și maroniu, și un bibelou cu o fată îmbrăcată într-o rochie amplă, care ținea în brațe un cățeluș. Doamna Simpson se amuză pe seama decorațiunilor, dar Virginiei îi făcu plăcere să le vadă acolo. Îi aduceau aminte de nimicurile pe care obișnuia să le colecționeze în copilărie, pe când astfel de lucruri păreau să aibă o semnificație aparte, fără să pară urâte sau de prost gust. Îi plăcea să își închipuie că gazda lor încă mai credea în inocența aceea, că vedea obiectele respective ca pe un fel de talisman, deși știa prea bine că florile

acelea uscate începuseră să se facă praf sau că ochii câinelui nu se mai vedeau.

Virginia rămase la fereastră și, luând bibelourile în mână, aruncă o privire spre luciul mării, spre port și spre peisajul muntos din depărtare.

Doamna Simpson, care se descălțase și se întinsese deja într-unul dintre paturi, picior peste picior – căci, cu toate că nu era o femeie slăbuță, gleznele și gambele ei era subțiri ca niște bețe de chibrit – spuse:

— Păcat că nu e soare. Să știi că o să fie lumină aproape toată noaptea. Minunat!

Virginia cercetă ondulațiile apei, care părea o bucată de fier cu striații. Nu văzu nici urmă de lumina aceea, dar nu spuse nimic, pentru că știa cât de entuziasmată era mama ei.

— De unde sunt, mai exact, strămoșii tăi? întrebă ea.

— Ah, dintr-un mic sat, oarecum departe de aici. V-am dus odată acolo pe tine și pe Emmy, când erați mici, dar nu cred că-ți mai aduci aminte.

— Ba da.

Virginia își aminti drumul cu trenul, în timp ce mergeau spre Fort William. Își aminti ploaia și frigul, apoi cum o luase la fugă pe un deal, printre bălării care o înțepaseră la picioare. Și-o aminti pe mama ei, ținând-o de mână pe Emmy, în timp ce ea rămăsese singură pe drum, în ploaie. Dar nu-și amintea satul, pământul, marea sau oamenii.

— Dar nu ți-a mai rămas nicio rudă, nu-i așa? Vreo rudă apropiată?

Doamna Simpson se foi în pat iritată.

— Nu țin legătura cu nimeni. Mama a avut o soră, dar nu au fost apropiate. Nu am cunoscut-o. Nu s-a căsătorit niciodată.

— Mama ta te-a adus și pe tine aici în copilărie?

— Nu, niciodată.

Virginiei i se păru ciudat că mama ei se încăpățânase atât de tare să vină în locul de baștină

al familiei ei, când era limpede că nimic nu o lega de locul acela. În schimb, spuse:

— Unde ai vrea să mergem să luăm cina? Nu am chef să rămânem în cameră.

— Nu mai face tu planuri, răspunse doamna Simpson, întorcându-se pe o parte și reușind cu greu să ajungă cu picioarele jos. Mă doare spatele de la cât am stat în mașină. Nu am chef să mergem prea departe.

— Am văzut o cârciumă lângă debarcader, spuse Virginia. S-ar putea să găsim ceva de mâncare acolo.

— O cârciumă plină de marinari și de muncitori, aflată în port…

— Mergem măcar să aruncăm un ochi. Nu cred că e altceva prin zonă.

— Știu că, ultima oară când v-am adus aici, am mers într-un local și am mâncat tare bine. Oare cum se numea?

— Au trecut patruzeci de ani de atunci.

— Poate chiar mai mult.

Pe scări, Virginia simți impulsul de a o lua de braț pe mama ei, care părea, de la spate, extrem de cocoșată și slăbită. Și în clipa aceea își dădu seama că neplăcerile ei din ultima săptămână nu aveau să se compare nici pe departe cu durerea pe care avea să i-o aducă moartea mamei sale. Adevărul era că, uneori, își ura mama într-un mod cât se poate de necreștin, însă acum, când toată credința ei începuse să se clatine, înțelesese brusc că aceasta era relația care îi definea realitatea, că doamna Simpson fusese singura constantă din viața ei în toți anii aceia de când se întorsese acasă. Iar acum era atât de fragilă…

Doamna Simpson se împiedică ușor pe ultima treaptă și se agăță de balustradă cu ambele mâini.

— Mamă! strigă Virginia, încercând să o prindă în brațe și să o ajute să se îndrepte și profitând de ocazie ca să-și manifeste sentimentele.

— La naiba, Ginny! răbufni mama ei, recăpătându-și echilibrul și dându-i fiicei sale o palmă peste mână. Uite ce mi-ai făcut la piept!

Una dintre proteze alunecase ușor, dar Ginny nu vedea cum s-ar fi putut întâmpla asta din vina ei, așa că încercă să se apere. Când dădu să o ajute să-și îndrepte proteza, doamna Simpson îi dădu din nou o palmă peste mână, mormăind:

— Nu mă ajuți deloc. Ești o inutilă, așa ai fost întotdeauna.

În pub era liniște. Luminile erau slabe, iar muzica încă se auzea în aerul serii, însă toți ceilalți clienți se risipiseră. Un pescar singuratic, îmbrăcat într-o haină unsuroasă, stătea la bar cu trei halbe de bere aliniate în fața lui. Doamna Simpson se așeză lângă ușă și aruncă o privire în jurul ei.

— Nu văd ce am putea să mâncăm aici, zise ea. Așa că o să-mi iau doar un whisky și o apă.

Își strecură gleznele sub scaun și se așeză cu spatele drept.

Chiar și în lumina aceea slabă, Virginia observă cearcănele mamei sale, ridurile și oboseala ce i se citeau pe chip.

— Poate ne vor pregăti ceva de mâncare, totuși, zise Virginia.

— Mi-e teamă că nu, o anunță cârciumarul ursuz când veni să le aducă băuturile. N-o să găsiți nimic de mâncare prin zonă.

— Chiar nimic?

— Poți să încerci la White Lion, pe deal, e la vreo cincisprezece minute de mers pe jos, dar în vreo jumătate de oră închid bucătăria și nu cred că aveți cum să ajungeți, având în vedere cât de încet se mișcă tovarășa ta. În plus, e destul de scump la White Lion.

— Și chiar nu mai e nici un alt local prin apropiere?

— Ar mai fi o pescărie, zise el, nu foarte convins.

Îl auziră pe pescar dând pe gât una dintre cele trei halbe de bere.

— Sună bine. Unde e pescăria?

— La ieșirea din port, în drum spre piață. Nu e cel mai frumos loc, dar merge.

— Mamă, am aflat că e o pescărie în zonă, zise Virginia, așezând cu grijă băuturile pe suportul pentru pahare. Sună bine, nu-i așa?

— Da, sună bine, răspunse doamna Simpson fără să ridice privirea spre ea.

Ochii ei luminoși cercetau febril pereții vopsiți în alb, podeaua din lemn lipicioasă și spatele lat al pescarului. Duse paharul la buze fără să se uite la el, ca un orb, și luă o gură de whisky.

— E ciudat să fiu din nou aici, zise ea. Nu am crezut cu adevărat că vom ajunge până aici.

— Ți se pare că locul s-a schimbat foarte mult?

— De când?

Virginia rămase tăcută. Într-adevăr, de când? Era clar că, în cei șaptezeci și nouă de ani ai ei, doamna Simpson abia dacă fusese cu adevărat în locul acela, pe care mai mult și-l imaginase. O singură vizită, în urmă cu patruzeci și doi de ani, cu doi copii mici după ea, nu însemna că ajunsese să-l cunoască pe deplin.

— Atunci, asta te așteptai să găsești aici?

— În mare, e așa cum mi-l aminteam, răspunse doamna Simpson. Nu cred că s-a schimbat prea mult.

— La ce amintiri te referi?

Doamna Simpson mai luă o gură de băutură.

— Mâine, am se te duc în Alt-na-Ross. Și poate facem un picnic dacă e vremea frumoasă.

— Vrei să te interesezi de rudele tale?

— Nu uita să sunt și rudele tale, o certă doamna Simpson. Nu m-am prea gândit la asta.

Virginia fu pe punctul să răbufnească. Și atunci, care mai fusese scopul acelei călătorii? Dar clătină din cap pur și simplu și scrise cuvântul „prostie”

pe paharul ei de cidru, astfel încât mama ei să nu observe.

— Ți-e foame?

— Da, cu toate că nu prea am poftă de pește…

— E singura variantă.

— Nu.

Rămaseră în tăcere, ascultând sunetele pescarului care continua să-și bea berea, precum și un cântec cunoscut de la radio. Brusc, sună un telefon și amândouă săriră ca arse.

— Kenneth Campbell? întrebă cârciumarul cu voce tare, de parcă ar fi încercat să găsească pe cineva într-o mare de oameni. Un telefon pentru Kenneth Campbell.

Pescarul mormăi ceva și se ridică de pe scaun. Rămase în capătul barului, vorbind câteva clipe la telefon, iar Virginia veni să o ajute pe mama ei să se ridice în picioare.

— Mulțumesc, îi spuse ea cârciumarului. O să mergem să mâncăm ceva.

Era dezamăgită. Se așteptase ca incursiunea în pubul acela să fie o aventură.

— Faceți stânga după colț, le strigă bărbatul. E sigurul loc cu luminile aprinse.

— Unde e toată lumea? întrebă Virginia.

— Acasă. Au plecat cu toții la casele lor.

— Eu nu, zise Kenneth Campbell, așezându-se din nou pe scaunul său. Făcu semn spre cele două halbe goale, ducând-o pe cea de-a treia la gură. Mai dă-mi două.

Afară era încă lumină, chiar dacă începuse să se facă târziu. Era de un gri palid, nici strălucitoare, nici prevestitoare de rău, o lumină care te făcea să nu realizezi cât era ceasul, de parcă acea clipă fusese prelungită la infinit.

— Lumina de miez de vară, zise doamna Simpson. Minunat!

— Mie mi se pare puțin sinistru. Îmi place ca ziua să fie zi, iar noaptea să fie noapte. Cerul are culoarea mării. Mi se pare nenatural.

— Virginia, ce s-a întâmplat cu scoțianul din sufletul tău?

— Nu i-am simțit niciodată prezența. Iar absența lui nu mi-a dat niciodată, în toți acești ani, motive de îngrijorare.

— Poate că nu. Dar sunt convinsă că, dacă ai fi fost mai puternic aplecată spre scoțianul din tine, ai fi fost mai fericită.

— Înțeleg…

Pălăvrăgeala doamnei Simpson o tulbură și o enervă deopotrivă pe Virginia.

— Să știi că am avut o viață destul de fericită până acum și simt că totul se datorează firii mele scoțiene, continuă doamna Simpson. Am fost întotdeauna de părere că cele mai profunde impulsuri ale mele au fost scoțiene.

— Să înțeleg că simți că ți-ai trăit viața în exil?

— Nicidecum. Firea scoțiană e ceva ce porți în tine. Simt că Emmy o poartă cu ea. Ia uite cât de departe a ajuns! Mereu am crezut că semeni cu tatăl tău. Desigur, el, sărmanul om, nu a fost scoțian.

— Nu, bineînțeles că nu.

Pescăria nu părea un loc tocmai salubru. Avea o lumină fluorescentă, iar pe fereastră era pictat, cu vopsea albastră, un pește rânjit, cu o pălărie pe cap. Nici podeaua, nici tejgheaua și nici șorțul chelneriței nu păreau prea curate. În plus, nu era niciun loc în care să se poată așeza. Iar brațele fetei erau acoperite de arsuri de la împroșcăturile de grăsime și de cruste la care era evident că umblase înainte să intre ele în local. Pe o mică insignă apărea numele MARY.

— Bună seara, Mary, zise doamna Simpson. Cu ce ne servești în seara asta?

— Nu sunt Mary. Ea are liber în seara asta. Eu sunt Alice, zise ea, ducând mâna la insignă. E uniforma lui Mary, atâta tot.

— Bine, Alice, ce ne recomanzi?

— Odată prăjiți, toți peștii au același gust. E de la aluat. Îi prăjim pe toți în același aluat.

— O să iau o porție de creveți, zise Virginia după ce se uită în meniu.

— Crevețiii sunt congelați. Sunt aduși de la Londra. Dar au același gust. O să-mi ia ceva timp să-i pregătesc.

— Ce ai deja gătit?

Alice îi făcu semn cu cleștii spre o grămăjoară de mâncare, aflată sub lampa de căldură.

— Mai am o porție de cârnați. Trei porții de cod. O porție mare de merluciu. O plăcintă cu pui și ciuperci. Și cartofi prăjiți. Puse cleștii pe masă și începu să umble la o crustă din cot. Majoritatea oamenilor comandă cartofi prăjiți. Așa că nu prea prăjim altceva. Ar fi o risipă, zise ea.

— Eu vreau o porție de cod, zise doamna Simpson. Și cartofi prăjiți cu Coca-Cola.

— La fel și eu.

Fata puse mâncarea pe două farfurii din carton și presără sare deasupra, fără să le întrebe dacă voiau sau nu. Rulă apoi farfuriile din carton în două pagini de ziar, prin care începu imediat să se scurgă grăsimea.

— Unde putem să mergem să mâncăm? întrebă Virginia după ce plăti consumația.

Fata o privi nedumerită.

— Pe undeva pe afară.

— E puțin umezeală afară.

Fata ridică din umeri.

— Mergeți să întrebați la cârciuma din port dacă vă lasă să mâncați acolo. Dar cârciumarul, MacAllister, nu e prea drăguț. Sau puteți să mergeți să stați pe dig. Dar nu cred c-o să-i fie comod, zise ea, făcând semn spre doamna Simpson. Din cauza pescărușilor.

Cele două femei se îndreptară spre dig și, într-adevăr, o armată de pescăruși apăru de nicăieri, agitându-se de mama focului la picioarele lor.

Câțiva aterizară pe apă, plutind amenințător. Erau cu toții extrem de zgomotoși.

— Ei bine, zise Virginia, desfăcându-și ziarul, am ajuns.

Doamna Simpson nu ridică privirea din porția ei unsuroasă de mâncare.

— Nici măcar n-am să mă obosesc să-ți răspund, zise ea. Nu e nevoie să-mi vorbești pe tonul ăsta sarcastic. Sunt sigură că mâine o să fie mai bine.

— Nu încercam să fiu sarcastică.

— Taci! Și termină de mâncat înainte să se întoarcă păsările astea blestemate să ne scoată ochii.

Pe când cele două femei își mâncau în liniște cartofii prăjiți, Kenneth Campbell ieși din cârciumă cu o halbă de bere în mână și se îndreptă spre ele.

— Seară bună, doamnelor, le salută el, dinainte să ajungă în dreptul lor. Nu prea e vreme de mâncat afară, nu-i așa?

— Nu, răspunse doamna Simpson. Chiar deloc.

— N-avea grijă. Așa e vremea pe aici. Tot timpul e frig. Pot să mă așez? întrebă el, dar o făcu fără să aștepte vreun răspuns.

— Da, domnule Campbell.

— De unde știți cum…

— Din cârciumă. Când a sunat telefonul mai devreme.

— Așa e. MacAllister ăla e un ciudat.

— Nu ești scoțian, zise Virginia.

— Ei bine, sunt și nu sunt, cum s-ar zise. Am crescut în Northumberland.

— Și ai venit în căutarea strămoșilor? Noi de-asta am venit, zise Virginia.

— Nicidecum. Nici n-aș vrea să dau ochii cu ei. Nu. Am o barcă de pescuit în Sound, aici. Culeg scoici.

— Interesant.

— Am venit aici în urmă cu vreo doi ani. Doi ani pierduți, dacă mă întrebi pe mine, zise el, așezându-și halba pe zid. Scoase o batistă murdară din buzunar, cu care se șterse pe față. Era un bărbat de vreo patruzeci și cinci de ani, cu păr unsuros și cărunt, dar cu un chip frumos. Era roșu la față din cauza băuturii, dar ochii îi erau senini.

— Ce nu-ți convine la Skye? întrebă doamna Simpson, care se uitase urât la el încă de când se așezase lângă ele. Ar trebui să te consideri norocos că poți să lucrezi într-un loc atât de frumos.

— Poate că ai dreptate. Scoicile sunt de calitate. Dar oamenii… Și vremea… Iar peisajul nici nu se compară cu acela din Northumberland. Pot să vă fac cinste cu un pahar?

— Suntem la masă, i-o tăie doamna Simpson, de parcă acest lucru în sine ar fi fost un răspuns.

— Vă aduc băuturile aici.

— Mulțumim, zise Virginia. Eu aș vrea un cidru. Ceva dulce. Doar jumătate. Și un whisky pentru mama, cu apă.

— Ce te-a apucat? o întrebă doamna Simpson de îndată ce Kenneth Campbell intră în cârciumă. Chiar vrei să intri în vorbă cu oamenii ăștia? Nici măcar nu-i scoțian! Și, să știi, ceva îmi spune că nici măcar creștin nu e.

— Mamă, tot ce am făcut a fost să fiu politicoasă cu el, cum a fost și el cu noi. Am crezut că și tu crezi în politețe.

— Nu te recunosc. Chiar nu te mai recunosc.

Chiar și Virginia era puțin surprinsă de comportamentul propriu. Dar se săturase să tot aștepte, își spuse ea. Nu era tocmai sigură la ce se referea cu asta, dar părea o explicație bună.

Kenneth Campbell se întoarse câteva minute mai târziu, probabil după ce mai dăduse pe gât o halbă sau două de bere, își spuse Virginia. Într-adevăr, ieși din cârciumă împleticindu-se mai rău decât înainte. Vărsă din cele trei băuturi pe care le avea în mână, pe jos și pe haină.

— Virginia, e beat. Cum ai putut să-l inviți să stea cu noi?

— Am văzut. E o chestie de politețe. Hai să mai stăm două minute, apoi ne întoarcem în cameră.

— Pentru doamne! exclamă el, încercând să pună paharele pe zid. În sănătatea voastră!

— Mi-e frig, Virginia. O să mă ia răceala.

— Mamă, plecăm imediat.

— Ce nume frumos. Virginia. Un nume frumos pentru o femeie frumoasă, zise pescarul, apropiindu-se de ea.

— E doar un nume ca oricare altul, răspunse ea. Domnule Campbell, crezi în Dumnezeu?

— Poftim?

— Ești creștin, domnule Campbell?

— Nu-s evreu, dacă la asta te referi. Sau arab. Dar nu-s nici credincios. Dumneata ești?

— Virginia, fii serioasă, interveni doamna Simpson, e ridicol. Eu nu-s credincioasă și e clar că nici el nu e. Se vede de la o poștă. Deci? Vii? Dacă nu vii, eu mă duc în cameră fără tine.

— Sună bine, zise Kenneth Campbell. Pentru că aș vrea să-ți arăt barca mea.

— Apreciez, zise doamna Simpson, care se ridicase deja în picioare. Abia dacă îi ajungea la umăr lui Kenneth Campbell, care nu era un bărbat masiv. Mai vorbim dimineață.

— Ah, nu pe dumneata, zise el. Mă refeream la Virginia, aici de față. Dacă vrei, poți să vii și dumneata să-mi vezi barca mâine- dimineață, dar în seara asta o s-o iau doar pe domnișorica asta.

Invitația lui se dovedi prea mult chiar și pentru noua Virginia.

— Poate altădată, zise ea pe un ton plin de profesionalism, de parcă ar fi concediat un angajat temporar care făcuse ceva grav. Acum suntem amândouă foarte obosite și cred că o să ne retragem în camera noastră.

— E o barcă foarte frumoasă. E doar la câțiva kilometri. Hai! zise el, apucând-o de braț.

— Nu! țipă Virginia eliberându-se. Nu, mulțumesc! Mulțumim pentru băuturi, apreciez, dar nu.

Apoi traversară în grabă portul – cât de repede puteau din cauza picioarelor doamnei Simpson –, lăsându-l pe Kenneth Campbell cu băutura lui și cu paharele lor, ambele neatinse.

— Virginia, ce-a fost în mintea ta? Ce-a fost în mintea ta? Ai luat-o razna, mormăi doamna Simpson furioasă.

Dar Virginia, deși tulburată, se simți ciudat de mulțumită. Kenneth Campbell o prinsese de braț, iar ea se eliberase din strânsoarea lui. Doamna Simpson îi spusese să nu discute cu el, dar ea o făcuse oricum. Chiar dacă totul fusese un dezastru, episodul acela o ajutase să-și dovedească ceva. Se simți mândră de ea însăși și, când aruncă o privire de pe fereastra camerei, spre silueta lui Kenneth Campbell (lumina începuse să pălească ușor), își dădu seama că îi făcuse mare plăcere să-l vadă jucându-și rolul. Și îl jucase foarte bine.

Dar victoria Virginiei nu dură foarte mult. Din cale afară de nervoasă, doamna Simpson hotărî să nu-i mai vorbească fiicei ei și îi comunică acest lucru aruncând toate lucrurile prin cameră și scuturând cu putere pătura de pe pat, gesturi ce îi arătau Virginiei cât de invincibilă era furia mamei sale, care cerea, în același timp, toată atenția din partea ei. În tăcerea aceea plină de încordare, doamna Simpson stinse becul, apoi cele două femei merseră la culcare în nesfârșita lumină palidă, în timp de Kenneth Campbell arunca nervos cele trei pahare, unul după altul, în apă.

Într-adevăr, vremea se schimba foarte repede pe insula Skye. Când Melody Simpson se trezi, văzu soarele oglindindu-se în apă și simți un val de plăcere: misiunea ei avea să decurgă extrem de frumos! O misiune ce părea să se desfășoare firesc și care nu se născuse din cugetările lui Melody.

Fusese nevoie doar de o certitudine. Crezuse întotdeauna în voința sa, care avea puterea să dirijeze mersul lucrurilor, să controleze realitatea. Văzu cu ochii minții două puncte de lumină destinate să se intersecteze: călătoria în Skye și moartea sa iminentă. Misiunea ei era să urmărească intersectarea celor două puncte, iar ceva îi spunea că, fără doar și poate, avea să găsească răspunsurile în Alt-na-Ross.

Sub cerul senin, drumul ancestral și rolul ei în desfășurarea acestuia aveau să rezulte într-o ușurare perfectă. Melody era nerăbdătoare și, în privința fiicei ei, cât se poate de împăciuitoare.

Dar odată ajunse la micul dejun, unde începură să-și mănânce porția de ouă prăjite, servite de un băiat acneic îmbrăcat într-o jachetă albastră de chelner, care încerca să pară sofisticat, Melody și Virginia – care se așezaseră la masă alături de un cuplu de olandezi deșirați – fură nevoite să-și ridice privirea spre picăturile de ploaie care băteau în fereastră și spre portul ce abia se mai vedea, aproape dispărând la orizont.

— Ploaia e foarte puternică în Scoția, zise femeia olandeză, într-o nouă încercare de a face conversație.

— În Olanda plouă mult? o întrebă Virginia.

— Ah, da, plouă, răspunse femeia.

— Nu foarte mult, zise bărbatul.

— Nu la fel de mult ca aici? întrebă Virginia râzând.

Doamna Simpson nici nu își întoarse privirea spre tovarășii lor de la masă. Nu făceau altceva decât să o mâhnească și mai tare. La fel și Virginia.

— Cred că mi s-au umflat picioarele, zise ea. Mă strâng pantofii.

— Vrei să mergi în cameră după masă, să te întinzi puțin? o întrebă Virginia pe tonul matern pe care îl folosea în public, menit să le dea de înțeles celor care nu le cunoșteau că mama ei era adesea

cicălitoare și că nu avea încotro decât să-i facă pe plac.

— Nu! N-am nevoie să mă întind, mulțumesc.

Cei doi olandezi, care tocmai se întorseseră pe insulă cu intenția de a merge cu mașina până în Inverness, își luară la revedere, iar Virginia își împinse scaunul, ca pentru a se ridica de la masă.

— Unde te duci?

— Trebuie să mergem undeva. Mă duc să mă spăl pe dinți înainte de plecare.

— Unde vrei să mergem?

— Mamă, asta e o pensiune, nu un hotel. Fie că ne convine sau nu, fie că plouă cu găleata sau că ninge, nu suntem invitate să rămânem aici pe timpul zilei. Nu așa se procedează.

Deși știa că fiica ei avea dreptate, doamna Simpson nu era gata să renunțe la ceartă.

— Cine zice că nu așa se procedează? Am plătit pentru camera asta, nu-i așa?

— Mamă, nu e cazul să faci o scenă.

Doamna Simpson aruncă o privire în jur. Tânărul acneic pândea de lângă ușă, sperând ca ele să plece cât mai repede.

— Nu înțeleg, zise ea. Am plătit bani grei pentru cămăruța aia cu vedere la mare. Iar dacă am chef să stau închisă în cameră toată ziua, în chiloți, am tot dreptul să o fac.

— Mamă, te rog! Nu e nici măcar un scaun în camera aia. Nu ai pe ce să stai.

Brusc, doamna Simpson își dădu seama că Virginia era nervoasă. Prinsă în propriile planuri și dezamăgiri, uitase cu desăvârșire de starea precară a fiicei sale. Deși nu strica să se ia un pic de ea, ca să-i demonstreze că ea, Melody Simpson, nu o considera pe fiica sa o invalidă din punct de vedere emoțional, strategie care ar fi trebuit să o întărâte, dar care nu părea să funcționeze.

— Ești nervoasă. Dar presupun că, într-adevăr, n-am ce face în camera aia urâtă fără să am măcar un scaun, cedă ea.

Un sfert de ceas mai târziu, își lăsară camera pe mâna unei cameriste plinuțe („Ce grăsană”, mormăi doamna Simpson) și se îndreptară în grabă spre mașină, sub o umbrelă împrumutată, găsind scaunul pasagerului ud leoarcă.

— Va trebui să stau pe bancheta din spate, zise Virginia când puse mâna pe scaun și văzu apa scurgându-i-se printre degete. E prea ud.

Rămaseră câteva clipe în tăcere, gândindu-se ce să facă. După câteva momente, Virginia începu să tușească.

— Ei bine, zise ea, priveliștea de aici e destul de drăguță…

— Pentru ce?

— Trebuie să mergem undeva!

— Știu.

— Am putea să încercăm să vizităm câteva biserici celtice de prin zonă. Știu că pe insula asta sunt multe locașuri străvechi de rugăciune.

— Nu pentru asta a venit aici și prietena ta tinerică?

— Angelica? Ah, nu, a venit să-l ajute pe vecinul ei indian să o găsească pe sora lui.

— Și nu ar trebui să înceapă căutările din India?

— Fata a fugit ca să se mărite cu un bărbat în Scoția. Pe insula Skye.

— Ce chestie! Presupun că s-au căsătorit într-unul dintre locașurile astea de rugăciune despre care zici tu.

— Habar n-am!

— Bisericile mi se par deprimante. N-am chef. Uite ce propun! Dacă nu putem să rămânem peste zi la hotelul nostru, hai să găsim unul care să ne permită să o facem!

— Poftim?

— Hai să găsim un hotel frumos unde să luăm prânzul și unde să ne facem siesta!

— S-ar putea să nu plouă toată ziua.

— N-am de gând să te târăsc după mine în Altna-Ross până nu se schimbă vremea. Poate mâine.

Și trebuie să facem ceva între timp.

— Nu am luat niciun ghid la noi.

— Întrebăm în stânga și-n dreapta. Hai să plecăm odată, până nu-mi sucesc gâtul stând aici de vorbă cu tine. Chiar mă bucură ideea unui prânz delicios. Mă bucură foarte tare.

Însă Virginia nu era la fel de bucuroasă. Nu se aștepta să găsească vreun răspuns în hotelurile recomandate de Biroul de Turism Scoțian. Și ea, la fel ca mama ei, se simțea incredibil de ruptă de lume în portul acela de la capătul pământului, fără nicio scăpare. Dar, spre deosebire de mama ei, își spuse Virginia, vedea asta ca pe o șansă de a se elibera, de a sări în brațele necunoscutului – o provocare care avea să fie la fel ca ziua aceea, rece, umedă și tristă. Virginia nu trăia cu teama de „bine", dar nici cu teama de suferință. Trăise toată viața în suferință și poate că tocmai de aceasta suferința o găsise atât de des. Această disponibilitate a ei pentru suferință era o calitate cu care se mândrea și pe care o considera demnă de un credincios.

— Bine, mamă, spuse ea. Hai să găsim un loc frumos în care să luăm prânzul! Dar trebuie să mă lași să stau în față, ca să te ghidez.

Acestea fiind spuse, se strecură afară din mașină și, deschizând portiera, se așeză cu fundul în apă, în timp ce doamna Simpson o privea șocată. Dar era gata să facă ce se cuvenea, își spuse Virginia triumfătoare, și nimeni nu avea să o împiedice.

Bărbatul de la benzinărie le recomandă un hotel aflat la câțiva kilometri de Portree.

— Au mâncare bună, zise el. Specialități locale. O să vedeți un semn în stradă, după intersecție.

— Pun pariu că e hotelul mamei lui, spuse doamna Simpson. Sau al surorii lui.

— Nu putem să mergem acum, zise Virginia. Nu e nici măcar ora unsprezece.

— Cât de bine știi tu tot ce nu se face! E foarte enervant. Rămaseră cu mașina în benzinărie, cu

geamurile ridicate. Și ce propui să facem?

— Nu știu. Nu știu.

— Atunci, eu propun să ne bem cafeaua de dimineață la hotelul acesta. Apoi, dacă au un televizor mare în salon, să stăm să ne uităm la televizor. Dacă n-au, stăm și citim. După aceea mâncăm de prânz. Iar după… mai vedem.

— Și dacă nu ne place hotelul?

— Nu ne ține nimeni legate, nu? Serios, draga mea, îmi vină să plâng când văd că n-ai pic de inițiativă.

— Ce vrei să spui? Ce legătură are asta cu mine?

— Hai, Ginny, fii serioasă! N-ai avut niciodată inițiativa de a-ți umple ziua cu ceva de una singură. Te complaci în rutină, în munca ta plictisitoare, în brațele unui Dumnezeu urban, alături de smintiți, haimanale și casnice enervante. Nu te miști de acolo. Ai ajuns acum la jumătatea vieții și unde ești? Într-o mașină, în Skye, cu mama ta, pentru numele lui Dumnezeu, fără să fii în stare să-ți faci un plan pentru o dimineață amărâtă. Ce s-a întâmplat cu tine? E de-a dreptul tragic, își încheie doamna Simpson discursul pe un ton înalt.

Nu se putuse abține. Frustrările ei se dovediseră prea mari.

Virginia rămase tăcută, cu spatele drept. Își scoase haina de sub ea, după ce o ținuse sub fund ca pe o scândură, ca să-și ridice ușor posteriorul din băltoacă. Rămase apoi cu mâinile în poală, cu palmele acelea firave, crude și ridate, ca doi nou-născuți extratereștri. Nu avea niciun inel pe deget.

— Nu cred că e nevoie să mai spun ceva, zise ea cu un glas pierdut. E clar pentru mine că nu ai nici cea mai mică idee despre cine sunt cu adevărat. Chiar nu vezi, chiar nu ți-a trecut nicio clipă prin minte că toate locurile astea, în care ție ți se pare că am aterizat cu atâta ușurință, ar putea să fie, de fapt, niște alegeri? Că poate m-am întrebat și eu,

că m-am gândit și eu la însemnătatea lor? Iar El, zise ea – uitându-se la mama ei cu o privire atât de nemiloasă, încât singurul cuvânt pe care doamna Simpson l-ar fi putut folosi pentru a o descrie era ură El mi-a spus că scopul meu e să perseverez.

— Virginia…

— Nu crezi că mi-e greu să fiu unde sunt?

— Draga mea, îmi pare rău! Te-am supărat. Nu am vrut să…

— Și poate că nici măcar lucrul ăsta nu mi-e clar. Mamă, lucrurile se întâmplă, răbufni Virginia. Lucrurile se întâmplă, nimic nu rămâne la fel și se prea poate ca, în clipa asta, nici să nu știu unde e El.

Doamna Simpson, teribil de panicată, dar mai mult decât orice rușinată, încercă să facă o glumă.

— Poate e la hotelul Tarbish? zise ea, încercând să schițeze un zâmbet.

Spre uimirea ei, Virginia se așeză comod pe scaun și zise:

— Da, poate. Bine. Să mergem!

Hotelul Tarbish se dovedi a fi o cabană de vânătoare și de pescuit aflată pe malul râului, la câțiva kilometri pe un drum cândva asfaltat. Virginia și doamna Simpson se agitară tot drumul pe scaunele lor, convinse amândouă că la capătul drumului aveau să găsească o ruină; dar când dădură colțul, descoperiră o clădire în stil victorian, cu ferestre înalte, dreptunghiulare, și cu o alee frumoasă, pe o pajiște îngrijită, presărată cu flori. Totul strălucea în ploaie și, spre deosebire de celelalte locuri în care mai fuseseră, peisajul părea aici mai colorat și mai bine definit. Pretutindeni se auzea ecoul râului înghițit de ploaie, alunecând printre bolovani și amenințând malul împietrit.

Doamna Simpson trase mașina sub portic, apoi parcă acolo. În parcarea de lângă hotel mai erau și alte mașini, dar ea comentă scurt:

— Nu are rost.

Holul de la intrare, mare și placat cu lemn, era pustiu – la fel ca multe dintre locurile de pe insula aceea –, iar pereții erau decorați cu fotografii vechi, alb-negru, din cabană: bărbați în pantaloni trei sferturi și cu pălării pe cap, având pistoale în mână, pescari care se mândreau cu capturile lor și instantanee cu râul învolburat, ilustrat în toată furia lui.

— Ce i-ar mai fi plăcut tatălui tău să vină aici! zise doamna Simpson. S-ar fi potrivit cu visurile lui de mare domn. E un hotel frumos.

— Sunt sigură că și prețurile sunt pe măsură, zise Virginia, urmând-o pe mama ei într-un salon grandios, dar oarecum neîngrijit, plin cu fotolii mari. Pe măsuțe erau teancuri de reviste, iar pe un cufăr mic, de lângă ferestrele în stil franțuzesc, se aflau mai multe jocuri de societate.

Doamna Simpson se așeză într-un fotoliu cu vedere spre grădină și își lăsă mâinile pe brațele acestuia.

— Nu ar trebui să-i anunțăm că suntem aici?

— Ginny, încetează. Ne vor găsi ei la un moment dat, dar între timp ne putem bucura de aventura asta. Un hotel cu adevărat deosebit doar pentru noi! Dacă nu m-aș mișca atât de greu, aș da o fugă la etaj, să văd cum arată camerele. De ce nu te duci tu și-mi povestești? Poate că o să te binedispună.

— Nici gând. Mă duc să caut pe cineva, să ne pregătească un ceai.

— Copilă, distrează-te și tu un pic!

— Da, chiar mă distrez. Vrei Earl Grey, Assam sau China?

Doamna Simpson îi făcu semn să plece, dând din mână ca o regină, și privi zâmbitoare spre grădini. Se prefăcea că erau ale ei, își spuse Virginia.

Porni apoi pe vârfuri spre capătul celălalt al holului și intră în sufragerie. Mesele erau frumos decorate cu tacâmuri din argint și pahare de cristal,

câte două de persoană. Focul ardea în șemineu, împrăștiind în jur o mireasmă plăcută, de turbă. În afară de sunetul lemnului din foc, întreaga încăpere era cufundată în liniște. Virginia văzu o ușă care probabil dădea în bucătărie, unde avea să găsească în mod sigur pe cineva care pregătea masa de prânz – dar nu vru să deschidă ușa și să afle. Se întoarse în salon și, lăsând-o acolo pe mama ei, intră în marea sală. Se simțea ca Hunca Munca a lui Beatrix Potter, șoricelul uitat într-o casă de păpuși. Chiar dacă nu ar fi recunoscut niciodată asta în fața mamei ei, se simțea jucăușă și aproape fericită.

Barul de lângă recepție era gol, dar oarecum zgomotos din cauza râului care curgea pe latura aceea și care se auzea de parcă apa ar fi trecut exact prin cameră. Virginia zări un mic pod peste râu și, în depărtare, steguleţele unui teren de golf. Observă apoi că gheața din găleţile de pe bar nu era topită. Barul, la fel ca focul, își aștepta oaspeții invizibili. Își lipi mâinile de fustă, remarcând că materialul se mai uscase puțin. La fel ca mama ei, spera în sinea ei să mai rămână pentru o vreme nedescoperite de nimeni. Ba chiar se gândi să urce scările și să se plimbe pe la etaj, dar când se întoarse în sufragerie, o auzi pe mama ei spunând:

— …și biscuiți, te rog. Ceva dulce. Pandișpan? Perfect.

Virginia i se alătură doamnei Simpson și văzu o chelneriță îmbrăcată într-o uniformă neagră îndreptându-se spre sufragerie.

— Vezi dacă te tot plimbi pe-aici? Ne-au prins. Păcat. Dar am comandat niște ceai.

— Să știi că o să fie scump.

— Nu e ca și cum am ieși la masă în fiecare zi. Prânzul costă douăzeci și una de lire.

— Pentru amândouă?

— De persoană.

— Mamă, nu putem să…

— O să-l decontez din moștenirea ta. Mă simt fericită. La urma urmei, n-o să mai stau prea mult pe lumea asta.

— Nu vorbi prostii…

— Ăsta e adevărul. Adu jocul ăla de Monopoly.

Când chelnerița le aduse ceaiul și pandișpanul și începură jocul, Virginia înțelesese că momentul ei de aventură se terminase. Era gata să se întoarcă la mașina lor udă și să pornească din nou la drum pe insulă. Dar doamna Simpson se distra de minune, exclamând din senin „minunat” și „extraordinar”. La un moment dat, ridică privirea spre ea și spuse pe un ton vesel:

— Nu ți se pare cel mai frumos mod de a ne petrece această ultimă zi?

— Mamă, suntem aici pentru o săptămână. O săptămână. Și abia ne-am început vacanța.

— Da, știu, răspunse ea, iar Virginia băgă de seamă că își mușca limba de parcă s-ar fi abținut să spună ceva, lucru care o enervă la culme.

Deja se jucau de vreo oră când auziră o mașină în parcare. Nu o văzuseră trecând și nu reușiră să zărească pe nimeni de la fereastra lor, dar era clar că sosiseră câțiva oaspeți. Apoi auziră ușile deschizându-se și pe cineva sunând la clopoțelul de la recepție.

— Bagă-ți nasul și spune-mi cum arată, zise doamna Simpson.

— Nici nu mă gândesc.

— Presupun că vor veni la masă.

Zece minute mai târziu, o altă mașină opri pe alee. De data aceasta, Virginia apucă să vadă o mașină mică, roșie, și niște capete înzăpezite. Câteva clipe mai târziu, o bătrână de vreo șaptezeci de ani își așeză soțul invalid pe o canapea, nu departe de masa lor. Le salută scurt, din priviri, și se uită nemulțumită spre jocul de Monopoly.

Virginia își întoarse privirea spre mama ei, care ridică din sprâncene și îi făcu semn cu ochiul. Era

amuzant, iar Virginia încercă să nu râdă, îndreptându-și toată atenția spre Monopoly, joc pe care doamna Simpson – cu talentul ei pentru afaceri (chiar dacă talentul acesta nu o ajutase niciodată să facă bani) – avea să-l câștige.

După aceea, clienții continuară să sosească în număr mare. Trei străini, din afară, la fel ca Virginia și mama ei, care veniră să ia prânzul. Un grup de localnice elegante, de vârsta a doua, genul de femei cu bani. Un cuplu de americani cam de vârsta Virginiei, împreună cu fiul lor. Cei din urmă erau cazați în hotel.

Bărbatul american era masiv și purta o cămașă roz uriașă. Avea un barbișon cărunt, de-a dreptul caraghios. Soția lui, o femeie normală, cu peruca bine fixată pe cap, părea minusculă pe lângă el. Fiul lor, un băiat plinuț și neîngrijit, cu ochelari, îi privea pe amândoi, ducându-și din când în când mâna la cap sau la pieptul grăsun, prin cămașa cu carouri.

— Ce caraghioși! chicoti doamna Simpson, pregătindu-se să dea cu zarurile. Cum or fi ajuns așa de grași?

— Poate că au probleme cu tiroida.

— Sau poate că nu se opresc niciodată din mâncat.

Începură amândouă să se uite stăruitor la bărbatul cel gras, care intră în vorbă imediat cu doamna englezoaică și cu soțul ei invalid.

Tresăriră amândouă când auziră o voce pițigăiată strigând:

— Virginia Simpson! Ginny! Dumnezeule, ce cauți aici?

Angelica, o viziune în roz și alb, veni în fugă spre ele și încercă să o îmbrățișeze pe Virginia, care încă era așezată pe scaun, astfel că gestul păru greoi și nefiresc.

— V-ați cazat aici? Ce coincidență! zise ea, făcând un pas în spate.

— Nu, răspunse Virginia.

— Nu ne permitem asemenea extravaganțe, zise doamna Simpson.

— Oh, doamnă Simpson, îmi cer scuze. Bună ziua, spuse Angelica întinzându-i mâna.

Dar Melody nu i-o strânse, ci dădu pur și simplu din cap.

— Tu ești cazată aici?

— Abia am ajuns, răspunse Angelica făcând semn spre ușă, unde îl văzură pe Nikhil, îmbrăcat ciudat cu jachetă și cravată. Am venit în căutarea surorii lui Nikhil.

Doamna Simpson întoarse capul după el, curioasă.

— Deci tu ești băiatul indian? Hai, vino! Am auzit multe despre tine.

— Bună ziua, zise el.

Lui Nikhil, doamna Simpson îi întinse mâna, iar el i-o strânse cu căldură.

La început, se simțiră toți patru puțin stânjeniți. Doamna Simpson, care părea să o placă din ce în ce mai puțin pe Angelica, îi privi cu aroganță. Nikhil se așeză pe marginea scaunului, cu spatele drept, și nu mai spuse nimic. Virginia se simți confuză, căci lumea ei scoțiană de vis dispăruse în neant odată cu sosirea acestor chipuri familiare, dar și pentru că avea senzația că Nikhil era răspunsul tuturor căutărilor, chiar dacă nu ar fi știut să explice de ce credea asta.

— Cum de vă permiteți să stați aici? întrebă apoi doamna Simpson.

— E vorba doar de două nopți… nu e chiar atât de scump.

Doamna Simpson se uită la Nikhil, apoi la Angelica.

— Pentru două camere? Sau doar una?

— Au prețuri bune pentru cină și cazare. Cel puțin așa era pe vremuri. Veneam aici cu părinții mei, în copilărie.

— Mă întreb ce părere ar avea dacă ar ști că ai venit aici. Vreau să zic… că ai venit din nou, spuse

doamna Simpson.

— Mi se pare frumos să te întorci în locurile copilăriei, spuse Virginia, stând ghemuită în fotoliul ei. Nu crezi, Nikhil?

— Ce prostie! zise doamna Simpson, care simțea că ziua ei – care începuse atât de bine – avea să sfârșească prost, motiv pentru care era hotărâtă să-i facă pe toți să plătească. Vorbești prostii! Nu te-am văzut niciodată în viața ta uitându-te înapoi. Nici măcar nu-ți mai amintești că am venit aici pe când erai copil.

— Cred că e minunat ca experiență nouă, spuse Nikhil. E prima oară când vin aici și, în ciuda vremii neprietenoase, mi se pare un loc foarte frumos.

— Așa e, zise Angelica, răsuflând ușurată că discuția se întorsese pe un teren mai sigur. Lui Nikhil i-a plăcut foarte tare în Glencoe.

— Sunt sigur că sora mea găsește toate aceste spații deschise și natura dezlănțuită foarte atrăgătoare.

— Totuși, e un peisaj melancolic, spuse Virginia.

— Da, cred că ai dreptate. Dar sora mea nu e genul care să remarce acest lucru. E un spirit puternic, iar pentru ea e foarte important să se simtă liberă.

— Da. Doar că ai impresia că poți veni aici ca să scapi de toate problemele, însă „problemele” vin și ele după tine, spuse doamna Simpson.

— Cred că deja au început să servească prânzul, zise Virginia, auzind clinchete și voci dinspre sala de mese.

— Aveți și prânzul inclus în preț? întrebă doamna Simpson. Noi am venit să ne răsfățăm. Din cauza vremii.

— Și noi ne-am gândit să mâncăm aici din același motiv.

— Atunci, hai să luăm prânzul împreună, zise Virginia, încercând să adopte un ton binevoitor. Ce

plăcere neașteptată!

Niciunul dintre ei nu părea încântat de idee, dar știau cu toții că nu aveau cum să se eschiveze.

Virginia ar fi vrut s-o întrebe o mulțime de lucruri pe Angelica, dar nu putea să o facă. Avea la fel de multe întrebări și pentru Nikhil, doar că nu-și putea aduna gândurile. Deși ar fi preferat să nu împărtășească starea proastă a mamei ei, simțea că ar fi vrut să nu dea peste Angelica și Nikhil în felul acela. Toate posibilitățile păreau, brusc, imposibile. Banalitatea era singura cale de siguranță.

De fapt, Nikhil fu cel care reuși să remedieze situația. Le povesti din nou despre felul în care se despărțise de sora lui, iar doamna Simpson fu cu totul absorbită de povestea lui, în mare parte pentru că se considera expertă în privința insulei Skye, chiar dacă era departe de adevăr.

— Acum, că ești aici, sunt sigură că n-o să-ți fie greu să dai de ea, spuse ea cu înțelepciune. N-o să dai în zona asta peste prea multe fete indiene pe nume Rupica. Ce nume frumos! Toți oamenii de pe insulă, localnicii, știu ce se petrece pe-aici. Cum să-ți spun? E o comunitate tare unită. Se ajută mereu între ei.

— Întrebarea e, zise Nikhil, ungându-și o felie de pâine cu multă delicatețe, cu degetele lui lungi și subțiri, după cum băgă de seamă Virginia, dacă vor fi dispuși să ajute un străin, pe cineva ca mine. Nu știu de unde să încep. Adresa pe care o am e a unei cutii poștale din Portree.

— Dar majoritatea celor care trăiesc aici sunt, și ei, tot străini, îl contrazise doamna Simpson fără vreo jenă. Kenneth Campbell, spre exemplu, individul acela pe care l-am cunoscut pe docuri aseară, într-un fel, e cât se poate de-al locului. Dar de unde zicea că e de fel?

— Din Northumberland.

— Și îl cheamă Kenneth Campbell? întrebă Angelica. Ciudat!

— Exact ce încerc și eu să vă spun. Pe de o parte, fac parte din comunitatea asta, iar pe de alta, nu. Sunt mulți în situația asta.

— Nu știu ce să spun, mamă. Adică cei care s-au născut aici se consideră „de-ai locului” până la moarte?

Doamna Simpson ridică din umeri.

— Ce contează? Eu cred că se vor arăta dispuși să te ajute. Scoțienii știu cum e să dai de piedici la tot pasul. Le va fi milă de tine. Sunt sigură că individul ăsta cu care a fugit Rupica nu e scoțian.

— Dacă nu e scoțian și nici creștin, atunci ce e?

— Poate că nu există, zise Angelica. Poate omul ăsta e un spațiu gol.

— Poate că e un semn, spuse Virginia, comentariu ce se voia a fi cu adevărat profund. Puteți conta pe ajutorul nostru. Nu-i așa?

— Cred că ar trebui să începem cu o sticlă de vin, zise doamna Simpson.

— La prânz?

— De ce nu? Una mare, doar suntem patru.

— Eu nu beau alcool, zise Nikhil.

— Mamă, nu în timpul zilei, spuse Virginia. O să ne ia somnul pe toți.

— Ei bine, eu nu refuz, zise Angelica veselă. Ce idee bună!

Doamna Simpson se uită lung la ea, apoi zâmbi, iar în clipa aceea Virginia își dădu seama că masa de prânz avea să fie, până la urmă, de bun augur.

Melody și Virginia Simpson își făcură cu greu curaj să se întoarcă la pensiunea lor pe ploaia aceea, mai ales că îi lăsau în urma lor pe Angelica și pe Nikhil. Doamnei Simpson îi păru tare rău să plece.

— De unde are fata asta atâția bani? întreba ea din când în când.

Virginia ridica din umeri, spunând:

— A avut dintotdeauna bani. Nu știu.

După ieșirea aceea, camera lor li se păru mai mică și mai ponosită, iar priveliștea spre port – se gândi Virginia –, mai tristă, mai liniștită, plină de bucăți unsuroase de hârtie, butoaie de benzină și pescărușI plutind prin aer. Se așeză pe marginea patului, cu privirea pe geam.

— Eu mă întind puțin, zise mama ei. Apoi, poate o să mă uit puțin la televizor.

Doamna Simpson adormi în doar câteva minute, cu bărbia încordată și gura puțin deschisă. Întreaga încăpere tresărea sub răsuflarea ei, ca o barcă purtată de vânt. De fiecare dată când expira, doamna Simpson pufăia zgomotos.

Virginia încercă să citească din Biblie, dar lumina din cameră era destul de slabă, iar scrisul din carte era foarte mic, astfel încât încercarea de a citi se dovedi o provocare în sine; așa că hotărî să iasă din cameră.

De data aceasta, cârciuma nu mai era goală, cum fusese cu o seară în urmă. Virginia se simți intimidată și aproape că dădu înapoi. Dar nu avea unde altundeva să meargă. Digul era ud, cerul încă încețoșat, așa că singura alternativă ar fi fost să stea în mașină. Prin urmare intră, ținând Biblia la piept.

Încăperea era plină de bărbați masivi. Mirosul acela de bere, fum, umezeală și transpirație era puternic, dar nu neplăcut. Bărbații întoarseră cu toții capul spre ea și simți privirile lor ațintite asupra ei. Asemenea unei adolescente purtând fustă scurtă, era deopotrivă speriată și bucuroasă de reacția pe care reușise să o stârnească. Dar, mai mult decât orice, era speriată.

Se duse la bar.

— Un pahar de cidru, te rog, zise ea pe un ton neașteptat de încrezător, care îi dădu curajul să arunce o privire spre marinari și pescari. Bună ziua, le ură ea politicos, dar fără să schițeze vreun zâmbet.

Văzu pe chipurile lor că nu erau nici încruntați, nici libidinoși – și nici altcumva. Cu toate că erau voinici cu toții, aveau priviri deschise și fețe lipsite de orice expresie, precum oile sau vacile.

Luă paharul cu ambele mâini, ținând Biblia sub braț, și se duse la o masă de lângă fereastră, oarecum departe de bărbați. Era mai multă lumină acolo, iar când își deschise Biblia pe masa lipicioasă, văzu foarte clar cuvintele Domnului. Puțin asudată și tremurătoare, își coborî privirea și începu să citească, luând din când în când câte o gură de cidru.

Nu-i veni ușor să se concentreze, în parte din cauza gălăgiei, în parte pentru că se simțea ca și cum ar fi așteptat să se întâmple ceva. Din când în când ridica privirea, între cuvintele dumnezeiești și paharul cu cidru, atentă la ce se petrecea în jurul ei. Cu toate că era agitată, nu putea să nu fie impresionată de ea însăși.

Melody Simpson se trezi singură în camera albastră. Părea că fiica ei mai mare plecase de una singură, dând astfel dovadă de inițiativă. Era o îmbunătățire, dar încă mai avea mult de lucru.

Melody cotrobăi prin geantă după ochelari și un pix. Căută și o coală de hârtie, dar nu găsi niciuna. Pensiunea aceea nu era genul de hotel care să ofere astfel de obiecte, așa că își băgă nasul fără jenă în bagajul Virginiei, dar nu găsi nimic nici acolo. În cele din urmă, rupse primele și ultimele pagini ale romanului său polițist, lectura ei de seară, și, folosindu-se de carte drept suport, se așeză în șezut și începu să scrie.

> Dragă Emmy,
>
> Mulțumesc pentru scrisoare. Sper să nu rămâi prea mult timp pe insula aceea ciudată, pentru că nu am adresa ta de acolo. Poate îți va trimite Portia scrisorile primite.
>
> După cum bine știi, nu obișnuiesc să scriu scrisori. Nu am răbdare pentru așa ceva. Dar trebuie să-ți spun unele lucruri,

și asta e singura modalitate. După ce mor, va trebui să te gândești mai des la sora ta. Nu aveți nimic în comun, în afară de faptul că sunteți amândouă atât de mândre. Nu ați avut întotdeauna o relație bună și poate că a fost din vina mea. Mi-aș fi dorit să vă înțelegeți mai bine, dar tu te-ai născut puternică, iar Virginia, mult prea sensibilă.

Ai putea să crezi că ești o persoană mai interesantă decât ea – și poate chiar ai dreptate. Însă eforturile ei sunt la fel de importante. A avut mare grijă de mine. A fost nevoită să-și construiască o viață din nimic, ceea ce e un lucru nobil. Cel dintâi necaz al ei – la fel ca toate celelalte care au urmat după aceea – a însoțit-o până în prezent și i-a rămas în suflet. Nu îi vine ușor să lase lucrurile în trecut și, astfel, e imposibil să-și construiască un viitor. Sper că înțelegi la ce mă refer.

Suntem o familie atât de mică și am fost atâta vreme despărțite… Când s-a ivit ocazia să fii cu William, te-am încurajat să o faci, pentru că și eu, la fel ca tine, cred în libertate. Iar acum, când căsnicia ta a luat sfârșit, te încurajez să te descoperi pe tine însăți, să descoperi ce te face fericită. Așa că poate ți se va părea ciudat că astăzi îți scriu ca să-ți spun că familia e singurul lucru care contează cu adevărat. Dar ăsta e adevărul – sângele apă nu se face. Nu pot să-i spun asta Virginiei, pentru că, deși ea își trăiește viața ghidându-se după această convingere, nu crede cu adevărat în ea. Dumnezeul ei îi stă în cale.

Dar, după moartea mea, dorința mea cea mai mare ar fi ca fiicele mele să facă pace. Tu, care crezi în trecut și în viitor, vei înțelege că unul nu poate să dăinuie fără celălalt. Virginia este trecutul tău și poate să dea un sens viitorului tău. Toată viața mea nu mi-am dorit altceva decât să fiți fericite…

Melody Simpson își dădu seama că nu mai avea prea mult spațiu. În același timp, nu știa cum să încheie scrisoarea. După câteva clipe de gândire, scrise:

Iar prietenia voastră va fi cea mai mare bucurie a mea.

I se părea puțin egoist, dar știa că Emmy, spre deosebire de alții, nu avea să o judece.

Lăsă paginile pe masă și se odihni o clipă, după care le luă din nou și scrise, foarte mic, în josul ultimei pagini:

Noii tăi prieteni par simpatici. Şi periculoşi.

Apoi împături paginile într-un pătrat mic și le băgă în geantă, în buzunarul cu fermoar.

Mulțumită și liniștită, își deschise cartea în așteptarea Virginiei, încercând să se hotărască ce avea să mănânce la ultima ei cină.

În dimineața următoare, Angelica se trezi simțindu-se, în continuare, vinovată. Rămase tolănită în patul mare, sub plapuma călduroasă, ascultând picăturile de ploaie în fereastră. Sentimentul ei de vinovăție venea tocmai din starea aceea de liniște pe care o avea stând astfel întinsă, simțind cum se lărgește spațiul din jurul ei.

Ceruse două camere legate între ele, dacă era posibil, și constatase cu stupoare că primiseră aceleași camere în care fuseseră cazați ea și părinții ei în urmă cu mulți ani, în acea ultimă vacanță de dinainte de divorțul lor. Totuși, de data aceasta, ea primise camera cea mare, cu mobilă elegantă, veche, și cu ferestre largi. Nikhil insistase să stea în camera mai mică și mai simplă, destinată, în mod evident, unui valet sau unei cameriste, cu o chiuvetă lângă fereastră și cu un pat îngust ce juca rol de canapea pe timpul zilei, căci era singurul loc pe care ar fi putut să se așeze. Bineînțeles, camera era frumos decorată. Perdelele în nuanțe de albastru aveau volănașe, ce confereau micii încăperi un efect grandios. Dar adevărul era că micuța cameră cu perdele cochete reprezenta o ascunzătoare perfectă pentru o fetiță ai cărei părinți nu făceau altceva decât să se certe, mai degrabă decât o cameră de hotel normală pentru un adult care plătise o noapte de cazare.

După ce Nikhil insistase să ia el camera mai mică, Angelica sugerase să se mute în alte camere, care să nu fie legate între ele, dar el refuzase

sugestia. Pretinsese că o făcuse pentru că se simțea mai confortabil în spații mici, dar Angelica se întreba dacă nu cumva refuzase pentru că ea se oferise să plătească nota sau pentru că și el, la fel ca ea, simțea că între ei se întâmpla ceva, ce ieșea și mai tare în evidență prin ușa aceea comună. Ceva ce poate că avea să devină de-a dreptul imposibil dacă aveau să se mute în camere separate. Asta, cel puțin, spera Angelica să îi treacă prin minte lui Nikhil.

Dar când se întâlniră în cele din urmă, în mare grabă, la micul dejun, pentru Angelica deveni clar că lui Nikhil nu-i stătea gândul la povești de dragoste. I se păru preocupat, ba chiar distant, fără să bage deloc de seamă toate eforturile pe care Angelica le făcuse ca să se aranjeze. Încercând din răsputeri să-și ascundă dezamăgirea, comandă o porție de scrumbie afumată, iar el, o omletă cu pâine prăjită. De îndată ce se așezară la masă, încercă să afle de ce era atât de mâhnit.

— Ți-e teamă că n-o să se bucure să te vadă? îl întrebă ea. Ia gustă, e delicios! Sau ți-e teamă că ție n-o să-ți facă bine să o vezi?

— Nu. Nu e vorba despre asta.

— Dar e ceva la mijloc. Ți-e teamă că n-o să-ți placă de el?

— Nu știu.

— Le-ai spus părinților tăi că vrei să mergi s-o vezi? Crezi că nu vor fi de acord?

— Nu-mi mai pune atâtea întrebări, te rog, spuse el, jucându-se cu omleta din farfurie.

Angelica se rezemă de spătarul scaunului și se șterse la gură cu șervetul.

— Ei bine, zise ea, pot măcar să te întreb de unde vom începe căutările?

— Presupun că de la oficiul poștal din Portree.

Femeia de la oficiul poștal din piața din centrul orașului – sau *Oifis a' Phuisty* după cum era scris cu litere mari, în format Royal Mail – nu se dovedi de prea mare ajutor.

— Da, e o cutie poștală. Dar nu vă pot spune cui îi aparține, e confidențial.

Era o femeie tristă, cam de vârsta Virginiei, cu un chip palid, pistruiat.

— Știu cui îi aparține, zise Nikhil. Vreau doar să știu unde locuiește.

— Sunteți de la poliție sau ceva de genul?

— E adresa surorii mele. A surorii mele și a soțului ei.

— Dacă e sora ta, cum se face că nu știi unde locuiește?

— Dacă nu ar vrea să știu unde locuiește, de ce mi-ar mai fi dat adresa ei poștală?

— Da, poate că ai dreptate. O clipă. Charlie! strigă ea, întorcând capul în spate. O să-l las pe soțul meu să te ajute. Așteaptă lumea la coadă.

Două femei așteptau la coadă, în spatele lui Nikhil. Și ele, la fel ca funcționara de la poștă, păreau triste.

— Cu ce vă pot ajuta? întrebă Charlie, un bărbat mărunțel, cu multe riduri.

Calm, Nikhil îi povesti tot ce discutase mai devreme cu soția lui.

— Da, știu despre cine e vorba. Nu-s prea multe fete indiene pe insula asta. O fată frumoasă. Iar bărbatul ei are părul lung și barbă. Un tip mai hipiot. Nu aș fi zis că sunt căsătoriți. Nu e genul de om pe care să-l simpatizăm prea tare noi, localnicii. Să nu crezi că nu e un tip politicos. Chiar este. La fel și sora ta. Și e o fată tare frumoasă.

— E un bărbat religios.

— Am înțeles. Dar nu cred că e religios în felul nostru. Bine, seamănă puțin cu Iisus, cu părul ăla lung… Să înțeleg că împărtășiți aceeași religie? E vreun swami, vreun guru sau cum le ziceți voi acolo?

— Cred că e de religie creștină. Știi unde locuiesc?

— Ah, pentru o cutie poștală nu-i nevoie să știm asta. Oamenii închiriază pur și simplu câte o cutie poștală.

Angelica băgă de seama că răbdarea lui Nikhil se apropia de final. Începu să bată nervos cu vârful degetelor în tejghea.

— Dar știi cumva unde locuiesc?

— În afara orașului, asta e tot ce știu. Pentru că obișnuiau să treacă pe aici doar o dată pe săptămână, ca să-și ridice corespondența.

— Obișnuiau să o facă?

— Nu i-am mai văzut de vreo lună. Și, oricum, nu prea primeau ei multe scrisori. Nu s-a întâmplat niciodată să primească multe scrisori.

— Poți, te rog, să-mi spui unde locuiesc? întrebă Nikhil, deja agitat.

— Ai putea să încerci s-o întrebi pe doamna MacKinnon, de la chioșcul de ziare de peste drum. Cred că ea se știe mai bine cu ei. Eu, unul, habar n-am unde locuiesc.

Nikhil plecă foarte supărat de la poștă.

— Poate că e un om foarte rău. Poate că a omorât-o.

— Nu spune prostii, zise Angelica. Poate că între timp au ales să primească întreaga corespondență la ei acasă. Sau poate că s-au mutat de curând.

Era ultimul lucru pe care ar fi vrut Nikhil să-l audă. Se pierdu cu firea și se uită la ea disperat.

— Ce vor spune părinții mei? Sunt pe același continent cu ea și am pierdut-o.

— Nu mi-ai spus tu că au dezmoștenit-o?

— Nu le-a trecut niciodată prin minte că aș putea vreodată să o pierd. Marea Britanie e o țară mică, iar Scoția e pustie. Nu se compară cu Delhi sau cu Mumbai. Nu poți să pierzi pe cineva pur și simplu. În India am ști cum s-o găsim.

— Ai să vezi că poți s-o găsești și aici. Nu-ți face griji, zise ea, stând lângă el în ploaie. Îi puse

ușor mâna pe umeri, iar el nu o respinse. Domnul e de partea ta, spuse ea, sărutându-l pe obraz.

Doamna MacKinnon se dovedi a fi mult mai de ajutor. Dar nu foarte mult.

— Conduceau un fel de camion, zise ea, deschis la spate. Toate proviziile lor s-au udat în ploaie. Oamenii nu prea îl plac pentru că arată diferit, dar e un om bun. Gata oricând să dea o mână de ajutor. El e mai bătrân decât pare, iar ea e tânără – oamenii comentează mereu pe tema asta. Zici că e sora ta? O fată foarte drăguță. Sunt mai mulți indieni în zona asta decât erau pe vremuri, dar tot puțini sunt. Așa că ne-a sărit în ochi. El era aici de ceva timp, de un an sau doi. Sau poate doar de un an? A fost plecat o perioadă, apoi s-a întors cu ea.

— Dar unde locuiesc?

— În afara orașului, știu sigur. Poate în zona de nord. Da, cred că în nord. El studiază natura, păsările, tot felul de astfel de lucruri. Fauna. Avea mereu binocluri. Ea cred că e pictoriță, desenatoare, ceva de genul ăsta, cumpăra mereu ustensile speciale.

— Știu cu ce se ocupă ea, doamnă MacKinnon. E sora mea. Dar trebuie să aflu cum să o găsesc.

Doamna MacKinnon se uită la Angelica ținând mâinile în șold, apoi la el și din nou la Angelica.

— Treaba e că nu știu unde locuiesc, zise ea. Cred că în nord. Luați-o spre nord și mai întrebați pe drum. Nu departe de aici, poate doar câțiva kilometri. Dar nu la strada principală, îmi aduc aminte că a zis că ultima porțiune de pe proprietatea lor e ceva mai anevoioasă. Cred că e undeva pe malul mării, unde sunt păsări.

Când se trezi, Melody Simpson nu fu deloc surprinsă să constate că afară încă ploua. În noaptea de dinainte, pe când stătea în pat, în lumina aceea palidă, hotărâse că, indiferent dacă avea să plouă sau nu, a doua zi aveau să meargă la casa strămoșilor ei. Nu avea rost să se enerveze din

cauza ploii, dar nu putu să nu se întrebe cum reușiseră strămoșii ei să trăiască în astfel de condiții. Pentru prima oară, înțelese de ce propria-i mamă nu-și mai dorise niciodată să se întoarcă în locul acela.

— Crezi că acum o sută de ani ploua mai puțin? o întrebă ea pe Virginia, care stătea pe marginea patului, deja îmbrăcată, citind din Biblia aceea blestemată.

— Bună dimineața, mamă! Nu știu. Nu ți-a povestit niciodată mama ta?

— Mama mea nu era prea vorbăreață. Nu ca a ta.

Fiica ei abia dacă schiță un zâmbet.

— Și atunci, ce te macină?

— N-am nimic. E de la vreme.

— Nu contează, zise doamna Simpson ridicându-se din pat. Cămașa de noapte îi atârna până la glezne, pentru că încă nu avea protezele puse. Azi vreau să mergem în Alt-na-Ross, oricum ar fi vremea.

— Nu vrei să vezi dacă Angelica și Nikhil au nevoie de ajutor?

— Ei au treaba lor, noi o avem pe a noastră. Doar nu se așteaptă să stăm la pândă ca s-o găsim pe fata lor, nu?

— Nu. M-am gândit doar că ar fi frumos din partea noastră să-i ajutăm.

Tot ce voia doamna Simpson era să nu se enerveze. Buna desfășurare a planului ei, dacă era cu adevărat un plan, depindea în mare măsură de Virginia. Orice avea să se întâmple în Alt-na-Ross – și nu avea cum să presupună sau să ghicească – necesita poate ajutorul cuiva. Chiar și cel mai trist și mai profund final avea nevoie de un martor. Când cele două fascicule aveau să se intersecteze – locul și scopul –, cu siguranță avea să fie o străfulgerare puternică de lumină. Era sigură de asta. Deși se întreba, pentru prima oară, dacă nu cumva Virginia avea să-i strice planul.

— Poți să mergi să-i ajuți dacă vrei. Nu mă deranjează să mă duc singură. Nu e cazul să-ți faci griji în privința mea. Nu e departe, e în partea de vest a insulei.

— Normal că vin cu tine. Nu vorbi prostii! Nu asta era ideea? Dar o să-i dau un telefon Angelicăi, să o întreb dacă putem să-i ajutăm cu ceva.

Doamna Simpson luase hotărârea ca în ziua aceea să nu facă nimic pentru nimeni, cu excepția ei. Era, la urma urmei, cea din urmă zi a ei pe pământul acela. Asta simțea. I se părea că inima îi bătea din ce în ce mai încet, deși nu avea cum să-și dea seama, fiindcă Virginia vorbea întruna, acoperind sunetul. Totuși, în afară de faptul că era hotărâtă să nu facă nimic pentru nimeni, nu voia să se enerveze.

— Păcat că nu e și Emmy aici, cu noi, nu crezi? zise ea.

— De ce?

— Cred că i-ar fi plăcut. E o fată sentimentală. Noi două ne-am înțeles mereu foarte bine.

— Spre deosebire de noi două?

— Nu am vrut să spun asta.

Cu toate că lui Melody Simpson nu-i plăcea să-și arate afecțiunea, într-o zi ca aceea i se părea important să lămurească o serie de lucruri.

— Noi două am avut un rol important una în viața celeilalte, ceea ce nu s-a întâmplat în cazul lui Emmy. O știm prea bine. Și presupun că, într-o oarecare măsură, Emmy n-a mai fost necesară în viețile noastre. În viața noastră de zi cu zi, vreau să spun.

— Așa e, mormăi Virginia. Abia dacă am mai văzut-o la față în ultimii treizeci de ani.

— Nu a trecut chiar atât de mult timp. Nu fi rea! Cred că trebuie să încetezi să mai dai vina pe sora ta pentru cine ești și pentru cine nu ești. Căci, dacă nu s-ar fi născut ea, probabil că tu ai fi fost exact la fel. Așa e normal. Iar când eu n-o să mai fiu, tu ești cea care va trebui să-i scrie. Și chiar se va ajunge

la asta. Draga mea, trebuie să înțelegi că ea e unicul lucru sigur din viața ta. Familia e singura care contează. În fine, ce spuneam? Ah, da, voiam să spun că absența lui Emmy – în general, nu doar astăzi – ne-a făcut viețile mai mari, nu mai mici, și vreau să ții minte asta.

— Pentru că ne trimite vederi din Australia? Pentru numele lui Dumnezeu, cu ce ne-a ajutat ea vreodată? Ce legătură mai există între noi și ea?

— Încetează! Îmi pare rău că, într-o zi așa de importantă cum e cea de azi, nu poate fi și ea aici, cu noi. Și sunt sigură că și ea e de aceeași părere.

— A fugit departe de noi și a făcut-o atât de rapid, încât mă îndoiesc că ar fi curioasă să vadă de unde ne tragem. Unde ziceai că e acum?

— În Indonezia. Cred.

— Exact.

Melody Simpson hotărî să încheie subiectul. Nu avea cum să o facă pe fiica ei să înțeleagă și nu voia să ia în calcul varianta că Virginia ar fi putut să aibă dreptate, că era posibil ca Emmy să nu simtă nimic cu privire la ultima zi a mamei ei pe pământ. Cu toate că, dacă într-adevăr era așa, ar fi ieșit și mai mult în evidență asemănarea dintre mamă și fiică. Nu plângi după ceva inevitabil. Iar Emmy încă era copilul ei preferat.

— Mă duc să mă îmbrac, zise ea cu voce tare, să coborâm să mâncăm acel mic dejun dezgustător.

Melody Simpson se îmbrăcă în noua ei rochie de la Marks & Spencer și cu un pulover albastru. Își pieptănă fără grabă părul cărunt. Se fardă și își dădu cu parfum la încheieturi. Voia să arate bine. Era greu să explice în cuvinte ce simțea, starea aceea de entuziasm, convingerea neclintită că proceda corect. Dar în spatele acelui val de emoții pozitive, simțea și o urmă de îndoială – lucruri mărunte, precum viitorul pisicii sale. Virginia nu se preocupase niciodată de Bella. Precum întrebările despre ce avea să se întâmple, ce avea să o aștepte, cum avea să se sfârșească totul.

Lucruri atât de mărunte, încât Melody Simpson nu avea de gând să-și bată capul cu ele. Venise momentul să treacă la treabă. Nu credea în cugetările îndelungi. Nu făceau altceva decât să te macine, să te slăbească. Ea se baza pe certitudini simple, așa că era cât se poate de sigură în legătură cu misiunea ei din ziua aceea.

La micul dejun – pe care, în dimineața aceea, îl împărțiră cu doi tineri efeminați din Aberdeend, care părură să aibă un efect ciudat asupra Virginiei –, doamna Simpson sugeră o excursie la castelul Dunvegan în drum spre Alt-na-Ross.

— Ca să înțelegi de unde se trag strămoșii noștri, îi zise ea. Neamul MacLeod a fost întotdeauna la putere aici. Merită văzut.

Virginia nu părea să fie atentă la ea, dar acceptă. Încerca să facă abstracție de cei doi băieți de la masă, dar în același timp trăgea cu urechea la conversația lor. Discuția lor despre vreme și despre suspensia mașinii lor fu neinteresantă, chiar plictisitoare. Doamna Simpson hotărî să nu se lase afectată de răceala Virginiei. Decise să meargă mai întâi la castel și, astfel, își zise ea, aveau să ajungă destul de târziu în Alt-na-Ross – era mai bine așa. Voia să își încheie viața odată cu ziua aceea, nu înainte.

Obosită să facă pe martira, Virginia se așeză pe bancheta din spate, care era uscată. Mama ei era într-o stare bună. Era ziua ei specială, iar Virginia era nerăbdătoare s-o ajute să se bucure la maximum de ea. Așa că nu făcu niciun comentariu despre vreme.

Rămase cu gândul la cei doi bărbați de la masă, care reușiseră să o intrige cu intimitatea lor și cu naturalețea discuției pe care o purtau. Virginiei i se păru un lucru extraordinar, care o duse cu gândul la preotul ei, la felul lui simplu de a fi, la intensitatea predicilor sale și la intensitatea îngrozitoare a pasiunii sale. Poate că o astfel de naturalețe era la fel de banală precum vremea, într-

un fel sau altul. Ceea ce nu justifica în niciun caz minciuna. Sau faptul că mistificase învățăturile Domnului. De pe bancheta din spate, Virginia rămase cu privirea ațintită spre ploaia aceea nesfârșită, dându-și seama că, mai presus de orice, minciuna era cea care o înfuria peste măsură, cea care o făcea să-și înfigă unghiile în carne.

Îndură excursia spre castel, ba chiar reuși să se bucure de plimbarea prin grădinile ude, perfect îngrijite – două femei în vârstă, printre alte sute de femei la fel ca ele, majoritatea îmbrăcate în hanorace viu colorate, pete de roz, mov și verde pe fundalul gri. În cele din urmă, după ce își recăpătă puterile luând prânzul în cafeneaua din Dunvegan, hotărî să-și lase grijile deoparte și să împărtășească entuziasmul mamei sale.

Când Melody Simpson opri mașina și începu să arate cu degetul – strigând: „Acolo! Acolo!” –, Virginiei îi luă câteva clipe ca să-și dea seama la ce se referea. Era încă undeva în depărtare, ca o pată pe marginea apei.

Porniră pe drumul îngust și șerpuit de pe deal, iar de la fereastra ei, Virginia văzu casa apărând și dispărând la fiecare curbă, devenind din ce în ce mai mare. Ajunseră apoi într-un loc de unde nu mai puteau avansa, de unde casa se vedea undeva la picioarele lor, o ruină mare, din piatră, pe un promontoriu micuț, atacat de rafalele de vânt, aflat la mila valurilor.

— E abandonată, desigur, zise doamna Simpson.

— E de înțeles. E la kilometri distanță de cel mai apropiat sat, pe un drum care nu duce nicăieri…

— Sunt doar câțiva kilometri și e în afara drumului, de fapt, iar șoseaua asta tot trebuie să ducă undeva, altfel nu ar mai fi construit-o.

— Nu e niciun oraș pe hartă.

— Câteva așezări, zise doamna Simpson, apoi deschise portiera și ieși în vântul necruțător. Mergem să aruncăm o privire?

— Nu se vede suficient de bine de aici?

— Doar n-am venit atâta drum…

Urmară o potecă – sau ceea ce fusese cândva o potecă – din stânga lor, ce părea să ducă spre casă. Mai întâi ajunseră la o poartă, cojită de vreme, dar încă în picioare. Pe poartă atârna un semn roșu, destul de nou, pe care scria: NU INTRAȚI. PROPRIETATE PRIVATĂ. CEI CARE ÎNCALCĂ PROPRIETATEA VOR FI PEDEPSIȚI.

— Nu pare tocmai abandonată, zise Virginia.

— Și totuși, arată impresionant, nu crezi?

— Poate pe vremuri. Acum e o ruină.

— Îți amintești acum? Îți amintești că am venit aici?

— E casa coșmarurilor mele, spuse Virginia. Poate că-mi amintesc ceva. Dar pe atunci parcă țin minte că erau mai mulți oameni.

— Da, îți amintești? Am coborât până acolo și am dat peste o femeie enervantă care nu a vrut să ne lase să intrăm. Am încercat să-i explic că mama mea era de-acolo, dar nu a vrut să mă asculte. Vă tot făcea semn să plecați, de parcă ați fi fost niște pescărușI. Așa că n-am văzut-o niciodată pe dinăuntru. Acum e momentul.

Când spuse „Acum e momentul”, simți furnicături în mâini și în picioare. Totul părea ireal – lucrurile începuseră să se așeze la locul lor. După-amiaza aceea, așa începătoșată cum era, continua să decurgă normal (cu toate că avea să se transforme probabil într-o seară la fel de începătoșată și de monotonă, de-a dreptul interminabilă), dar voia să se asigure că Virginia, care nu știa să conducă, avea să ajungă înapoi în Portree până la ora cinei. Voia să scape de toate cât mai repede.

— Fii serioasă, zise Virginia. Poteca aia e prea abruptă și prea alunecoasă pentru tine.

— Ei bine, eu mă duc. Poți să rămâi aici dacă vrei. Așteaptă-mă în mașină. Dar eu trebuie să merg acolo. Își scoase o pălărie de ploaie din poșetă și și-o legă sub bărbie. Împotriva vântului, zise ea, apoi își legă mai strâns eșarfa la gât.

Virginia rămase locului cu brațele la piept, tremurând din toate încheieturile.

— Ultima șansă, draga mea. Vrei să-ți iei la revedere de la mama ta?

— Nu pot să te las să o iei pe dealul ăla de una singură. Dar e ultima oară când îți fac pe plac cu nebuniile tale. Vorbesc serios!

— E ultima oară când te rog să o faci. Nu strica momentul.

Drumul fu mai lung decât li se păru de sus, o pantă noroioasă la fel de îngustă ca drumul pe care veniseră. Când ajunseră mai aproape, Virginia realiză că era o casă mult mai impunătoare decât și-ar fi imaginat. Trei etaje întunecate, cu ferestre mari, și jumătate de acoperiș lipsă.

— Mă întreb de când o fi goală, spuse doamna Simpson pe un ton viclean, cu pălăria din plastic fluturându-i la urechi. Ce s-o fi ales oare de cei care au locuit aici?

— Probabil au profitat de prima ocazie ca să plece de aici. Am înghețat. Ești sigură că vrei să mergem până acolo?

— Atunci, întoarce-te la mașină.

Virginia o strânse și mai tare de braț pe mama ei.

— Hai mai repede, bine? Și apoi ne întoarcem în sat, să bem un ceai. Cred că am văzut un bar pe drum.

Când ajunseră în locul în care fusese cândva grădina din față, casa păru mai degrabă părăsită decât înspăimântătoare. Ca un bătrân fără dinți, își spuse Virginia. Încă avea ușa din față, care, în ciuda tuturor celorlalte elemente, avea un lacăt nou. Un alt semn anunța: NU INTRAȚI!

— Poate că nu e nimeni aici, dar casa asta aparține cuiva. Poate că au de gând să renoveze, zise Virginia, dezlipindu-se de mama ei și încercând să se încălzească. Mi-e teamă că nu avem cum să mergem mai departe.

— Vreau să intru, zise doamna Simpson tremurând.

— Tu chiar nu vezi…

— Normal că văd! Dar n-am bătut atâta drum pentru nimic.

— Și ce cauți mai exact?

Doamna Simpson își dădu ochii peste cap. Ea, care nu vărsase o lacrimă în viața ei, simțea că era pe punctul de a izbucni în plâns. Certitudinea ei începuse să se risipească în bătaia vântului. Începu apoi să bată din picioare.

— La naiba! zise ea. La naiba!

— Hai să ne întoarcem!

— Întoarce-te, la naiba! Nu te mai plânge atât și pleacă odată!

Încercă să-și adune gândurile. O ura pe fiica ei cum nu mai urâse pe nimeni niciodată. La ce se așteptase Melody Simpson? La ce? La vreun semn? La vreo apariție divină? Era furioasă pe ea însăși. Furioasă pe lacătul acela. Se duse spre ușă și încercă să o deschidă, dar aceasta rămase de neclintit. Lucrul acela de care era atât de sigură trebuia să fie acolo, înăuntru.

— Unde e Dumnezeul ăsta al tău când ai nevoie de el? Asta vreau eu să știu.

— Misterioase sunt căile Domnului, răspunse Virginia, înfrigurată și plictisită.

Era doar o casă; poate că era interesantă, dar nu voia decât să stea la căldură, să se usuce și, la fel ca toți strămoșii ei atât de înțelepți, la fel ca bunica ei, voia să plece din capătul acela de lume mizerabil. Marea și vântul se auzeau zgomotos și își dădu seama că trebuia să țipe ca să se facă auzită.

— Dacă ții chiar atât de mult să vezi interiorul casei, hai să dăm o tură pe exterior, poate reușim să vedem ceva pe fereastră. Apoi ne întoarcem la mașină, bine?

Virginia dădu ocol casei. Multe dintre ferestre erau prea sus ca să poată vedea ceva prin ele, iar ea era mai înaltă decât mama ei. Dar în partea din spate, acolo unde poteca dintre casă și stânci era mai îngustă, găsi un loc în care reuși să se cațăre pe o piatră plată și să arunce o privire în ceea ce părea să fi fost bucătăria.

Era o cameră mare, întunecată și goală, iar în spate se zăreau mai multe uși închise la culoare care dădeau în alte camere. Văzu câteva dulapuri ponosite și un aragaz într-un colț. Sau poate că era doar o umbră. Aici, marea era incredibil de gălăgioasă.

— Mamă! strigă Virginia, apoi se întoarse la intrare și o găsi pe mama ei cu privirea îndreptată spre Groenlanda, spre nimic. Mamă, vino aici! Poți să vezi bucătăria de aici. Chiar nu pierzi nimic.

O ajută pe mama ei să se ridice pe piatra cea plată.

— Cu grijă. Vezi? zise ea, de parcă ar fi fost cu un copil la târg. E bucătăria.

Doamnei Simpson îi veni o idee.

— Ginny, dragă, reuși ea să rostească – pe un ton drăguț – peste zgomotul din jur. O să stau aici o clipă, să văd tot ce e de văzut, și, între timp, tu poți să te duci să vezi dacă mai găsești și alte ferestre. Te întorci apoi să mă ajuți să cobor și asta e tot. Promit că după aceea vom merge să bem un ceai.

În clipa aceea, Melody Simpson înțelesese. Adevărul era acolo, în așteptarea ei. În întunericul acela din casă, zări o lumină ca o lumânare care strălucea în hol, așteptând să o ghideze. De îndată ce Virginia plecă, Melody știu ce avea de făcut. Trebuia să intre în casă pe fereastra de la bucătărie. Nu conta că era bătrână și slăbită, avea să găsească

putere, nu avea încotro. Nu se așteptase la un asemenea efort în cea din urmă călătorie a ei, dar avea să caute forța necesară în ea. N-avea de ales, trebuia să o găsească în mâinile și în picioarele ei șubrede, iar carnea de pe trupul ei avea să o ajute.

Melody Simpson întinse mâna spre pervazul ferestrei și se lăsă să alunece în față. Aterizã sprijinindu-se pe proteză și se trezi formând un triunghi cu peretele și pământul, stând pe vârfuri pe piatra rece. Coborî privirea spre poteca îngustă, apoi spre perete. Fereastra era mai înaltă decât se așteptase ea, dar măcar ajungea cu mâinile acolo. Tot ce avea de făcut acum era să se ridice pe brațe. Trebuia să o facă, nu avea încotro. În tot timpul acesta, trăise pentru că nu avusese de ales, dar acum, când văzuse lumina, știa că venise momentul pentru următoarea etapă. Nu avea timp și nu voia să-și acorde niciun răgaz de gândire – Virginia avea să se întoarcă dintr-o clipă într-alta. Ridică picioarele de pe pământ și încercă să se tragă cu mâinile.

În secunda aceea dinainte să cadă, când își simți palmele alunecând pe pervaz, Melody Simpson se blestemă pentru prostia de care dăduse dovadă. Se blestemă pentru certitudinea aceea.

Fu o căzătură scurtă, în mai puțin de o jumătate de metru. Dar nu putu să-și controleze picioarele. Acea minimă putere pe care o mai avea o abandonă, iar când aterizã în crăpătura îngustă și nisipioasă dintre casă și stâncă, își auzi glezna dreaptă trosnind și simți brusc un val îngrozitor de durere. Coborî privirea spre palmele sale și le văzu zgâriate și însângerate. Nu la asta se așteptase ea. Nici pe departe. Nu era sfârșitul acela pașnic, nici vreo justificare de vreun fel. Începu să plângă.

Virginia, care găsise o pantă pe celălalt zid al casei de unde se vedea vechea sufragerie, o găsi pe mama ei plângând, ghemuită, cu pălăria din plastic încă legată sub bărbie.

— Dumnezeule! Mamă, ce s-a întâmplat?

— Ce crezi că s-a întâmplat? Ce părere ai? Am căzut. Pentru că sunt o bătrână proastă. La naiba!

— De ce nu m-ai așteptat pe mine? Dumnezeule, lasă-mă să te ajut! zise Virginia, încercând să o ridice.

— N-o să fie ușor. Mi-am rupt ceva.

— De unde știi? Vai de mine! De unde știi?

— Pentru că am auzit, tâmpito! Și pentru că mă doare.

Reușiră împreună să ajungă în fața casei, iar Virginia o ajută pe mama ei să se sprijine de ușă. Doar că fu un proces dureros și anevoios, în timpul căruia doamna Simpson se aplecă, se lăsă trasă și sări într-un picior, folosindu-se în tot acest timp de mâinile rănite; piciorul drept îi atârna inutil într-un unghi ciudat, iar glezna, și ea într-o poziție stranie, începuse să i se umfle și să o înțepe.

Când făcură o pauză, Virginia o privi pe mama ei în ochi și o întrebă:

— Ce naiba încercat să faci? Ce naiba o să facem acum?

Era și ea extenuată după efortul de a o muta pe doamna Simpson, care, deși avea picioarele subțiri, nu era deloc ușoară. Mașina era o pată micuță și albastră în vârful dealului și oricum nu știa cum să o conducă.

— Nu ăsta era planul meu, zise Melody Simpson, oftând de durere. Nu știu ce-o să facem acum. Nu știu. Aș vrea să știu cum să-ți explic. Am avut un presentiment. Nu asta a fost intenția mea, dar presupun că nu am de ales decât să rămân aici. În fața casei. Aici.

Poate că era destinat să se întâmple, iar acesta era nedreptul adevăr.

— Du-te, Virginia! E frig. Du-te! Dar să nu uiți niciodată cât de mult te-am iubit. Și că trebuia să te duci să o iei pe Bella când ajungi acasă.

— Încetează. Nu vreau să aud asta. Nu avem timp de așa ceva.

Virginia își dădu haina jos și o aruncă pe umerii mamei ei.

— Mă întorc repede. Promit. Cred că e mai bine să nu adormi, adăugă ea pe un ton autoritar, încercând să-și ascundă teama. Pentru că e frig. Să rămâi trează. Și să-ți muți piciorul bun din când în când, ca să nu ți se întrerupă circulația. O să fii bine?

Doamna Simpson dădu ușor din cap.

— Așa a fost să fie, zise ea. Am înțeles eu prost.

Fără să-i mai răspundă, Virginia o luă la goană pe cărare, cât putu ea de repede.

Angelica își dădu seama imediat că Nikhil era dezamăgit de informațiile sumare pe care le primise de la vânzătoare.

— O să fie bine, dragul meu, o s-o găsim noi, îi spuse ea pe un ton duios, matern, îmbrățișându-l.

El ridică din umeri, fie pentru că nu credea ce îi spunea, fie pentru că voia să-i evite atingerea – Angelica nu-și dădea seama. După episodul acesta, încercă să păstreze distanța. Se aflau lângă mașină, în piața principală din Portree, într-un peisaj umed și trist.

— Ce vrei să facem acum? îl întrebă ea, pornind mașina. Putem să pornim spre coastă, după cum ne-a sugerat femeia aceea. Să întrebăm oamenii din zonă.

Nikhil se întoarse spre ea, făcând eforturi mari ca să-și păstreze cumpătul. Angelica realiză că, dacă ar fi petrecut noaptea împreună, între ei ar fi apărut un aer de intimitate și de sinceritate și că, în clipa aceea, probabil că ar fi explodat – iar asta n-ar fi fost nicio problemă. Dar el îi adresă un zâmbet rece și spuse:

— Nu știu ce e mai bine să fac. Nu e nevoie să vii și tu cu mine în căutarea asta nebună. Ai putea să-mi împrumuți mașina?

— Nu fi prostuț! E o aventură. Vreau să te ajut. Hai să mergem!

Porniră spre nord, spre ieșirea din oraș. După o vreme, Angelica puse o casetă cu cântecele de rock evanghelic ale lui Graham Kendrick. Abia ajunsese la jumătatea primului cântec când Nikhil o rugă să oprească muzica. Angelica se simți oarecum iritată. Graham Kendrick reușea întotdeauna să o înveselească și ar fi vrut ca și Nikhil să se binedispună.

După ce trecură de Old Man of Storr, prima așezare care le ieși în cale, zăriră la câțiva kilometri distanță o pajiște izolată, undeva deasupra drumului, cu vedere spre mare. Angelica opri mașina.

— Vrei să mergi singur sau vrei să vin cu tine?

— Poftim? întrebă Nikhil încruntat.

— Trebuie să mergem să întrebăm dacă i-a văzut cineva. Poate chiar locuiesc aici. Nu ai de unde să știi.

— Și vrei să facem asta cu fiecare casă care ne iese în cale? Toată ziua? Și mâine să o luăm de la capăt? În zadar?

— Nikhil, nu-s chiar atât de multe case. Ai tu o idee mai bună?

El ridică din nou din umeri.

— Atunci vrei să te lași păgubaș?

— Sigur că nu, zise el, umblând la torpedo. Doar că nu cred c-o să-i găsim. Poate că sunt deja morți.

— Chiar crezi asta?

Angelica se simțea mult mai matură decât băiatul acela plângăcios.

Hotărâră, în cele din urmă, să urce împreună pe deal, dar Angelica fu cea care bătu la o ușă și care vorbi cu femeia care deschise. Nu, nu văzuse nicio fată măslinie pe acolo. Poate că auzise ceva despre ei – erau hipioți, nu-i așa? –, ceea ce însemna că, probabil, erau la nord de acolo. Nu știa însă cât de departe. Nici nu era sigură că știa ceva despre ei.

Când dimineața se transformă în după-amiază, toți cei cu care vorbiseră le spuseseră același lucru.

Fie nu știau nimic, fie le ofereau doar informații vagi. O femeie se uitase la ei din spatele perdelei și refuzase să le deschidă ușa. Lucrurile nu păreau să progreseze. Pe la trei, dădură de un mic magazin care vindea timbre, lapte, pâine, ciocolată, precum și câteva pulovere croșetate de localnici pentru puținii turiști care ajungeau prin zonă.

Angelica începuse deja să se sature de situația aceea și hotărî să-și ia ceva dulce și să uite de restul. În plus, fata din spatele tejghelei, care mesteca de zor o gumă, nu părea un candidat promițător pe care să-l ia la întrebări.

Angelica se uită lung la mica varietate de ciocolată, alegându-și mai multe, cât să o țină toată după-amiaza. Nikhil luă o sticlă din plastic de Coca-Cola de pe raful de lângă ușă.

— Sunteți prieteni cu celălalt cuplu? întrebă fata, mestecând în continuare.

— Care alt cuplu?

— Tipul ăla cu păr lung care arată ca Iisus. Și care umblă cu fata aia indiană.

— Îi cunoști?

— Nimeni nu a mai cumpărat atâtea dulciuri deodată, doar voi și ei. Sunt înnebuniți după zahăr. Și m-am gândit că sunteți compatrioți, zise ea, făcând semn spre Nikhil.

— Vin des pe aici? întrebă Nikhil, entuziasmat pentru prima oară în ziua aceea.

— Depinde ce înțelegi prin des.

— Cam cât de des?

— Nu au mai trecut pe aici de vreo două săptămâni, dacă la asta te referi.

Nikhil se schimbă din nou la față.

— Știi cumva unde locuiesc?

— Nu. Dar tind să cred că n-or să mai vină, pentru că s-au mutat, nu-i așa?

— De unde știi?

— Păi, barca… Presupun că au terminat-o și că au plecat la drum.

— Ce barcă?

— Ești sigur că-i cunoști? Pentru că mi se pare că nu știi mai nimic despre ei și nici despre barcă. Mă rog, nici eu nu știu foarte multe, dar…

— Ce barcă? insistă Angelica.

— Barca pe care locuiesc. Mi-au spus că, după ce e gata, vor merge să vadă păsările. Păsări și tot felul de alte lucruri. Nu mă prea pricep la treaba asta, bine? Acestea fiind spuse, fetei îi pieri cheful de vorbă. Asta e tot? O liră optzeci și nouă, zise ea, apoi se întoarse la revista de benzi desenate din care citea mai devreme.

— Ce pulovere frumoase, spuse Angelica pe un ton amabil, încercând să o ademenească din nou în conversație. Zări mai multe pulovere atârnate pe umerașe pe o sârmă din fața ferestrei, precum și o jachetă de mohair, de culoare mov, care chiar i se păru frumoasă. Tu le-ai făcut?

Fata ridică privirea, însă doar pentru o clipă.

— Mama mea le face. Dacă vrei unul, va trebui să vii mâine, pentru că nu se mai întoarce în după-amiaza asta.

— Poți să ne spui unde au locuit până acum? În ce direcție?

Nikhil avea din nou pe chip expresia aceea care îi spunea că avea să explodeze, dar Angelica se temea că, de data aceasta, avea să izbucnească în hohote de plâns.

Fata abia dacă se mai uită la ei.

— Undeva pe malul apei, zise ea. Este evident, nu?

Când ajunseră din nou la mașină, întinseră harta pe genunchi și împărțiră un baton de ciocolată. Văzură doar trei drumuri șerpuite care duceau spre mare, două dintre ele în partea de nord, iar de cel de-al treilea trecuseră deja.

— Mergem înainte sau o luăm înapoi? întrebă Angelica. Ar fi păcat să ne întoarcem din drum degeaba. Ar fi trebuit să întrebăm dacă mai sunt și alte magazine la nord de aici, să știm dacă sunt șanse să… Dar nu e ca și cum s-ar fi arătat prea

dornică să ne ajute. Nimeni nu pare să vrea să ne ajute, nu-i așa? Dar măcar îi cunoaște – tot e ceva.

— Într-un loc ca ăsta, ciudat ar fi să nu știe nimeni nimic.

— Cum adică?

— E foarte posibil ca toată lumea să știe ceva – ceva mai mult decât vor să ne spună. Doar că ea e prima care s-a scăpat.

— Vrei să spui că e vreun fel de conspirație? Fii serios! De ce?

— Pentru că sunt negru. Nu știu. Pentru că ea e neagră. Pentru că nu sunt creștin. Pentru că nu sunt de-al lor. De unde să știu? Pur și simplu așa simt.

— Nu te lăsa mânat de diavol! O să le dăm de urmă. Nu poți să dai vina pe niște oameni simpli fiindcă nu vor să ne ajute. De unde să știe ei ce se întâmplă? De ce s-ar obosi să conspire împotriva ta?

Nikhil ridică din umeri.

— Tu îi știi mai bine decât mine, zise el. Tu știi cum funcționează mintea „creștină” a acestui bărbat care seamănă cu Iisus. Tu să-mi spui!

Angelica rămase o clipă pe gânduri și mai luă o bucățică de ciocolată.

— Uite ce-ți propun! zise ea. O simplă înțelegere. Eu spun că o vom găsi pe sora ta doar cu ajutorul lui Dumnezeu. Eu așa cred.

— Dumnezeul tău sau zeii mei?

— Nikhil, știi prea bine câtă încredere am în Dumnezeul meu. Știi asta deja. Deci întrebarea mea – propunerea mea sau cum vrei să-i spui – este aceasta: dacă reușim să-i găsim, te convertești la creștinism?

Nikhil o privi șocat.

— Vorbim despre divinitate, zise el, nu despre o echipă de fotbal.

— Dar dacă Dumnezeul meu o să-ți dovedească în final că există, săvârșind miracolul acesta pentru tine, nu crezi că ar trebui să-L răsplătești cu credința ta? Doar El îți poate salva sufletul

nemuritor. El e singurul care te poate aduce împreună cu sora ta. Serios…

— Mi-ai promis că nu vei încerca să mă convertești. Nu voi face una ca asta.

— Nu aveam de gând s-o fac.

Rămaseră acolo, cu harta pe genunchi, apoi Nikhil spuse:

— Cred că ar trebui să mergem tot înainte. Mai vorbim despre Dumnezeul tău când și dacă vom reuși să-i găsim.

Iar ceea ce urmă nu fu ușor. Porniră pe drumul cel mai îndepărtat – care cu greu putea fi numit un drum adevărat, și care, după ce ploaia începu din nou, deveni doar o potecă noroioasă – și merseră până la capăt. Trecură pe lângă trei gospodării părăsite, apoi poteca se transformă într-o cărare printre stânci. O barcă nu avea ce să caute acolo, își spuseră ei. Niciun semn de viață, doar strigătele pescărușilor. Hotărâră să se întoarcă.

Cea de-a doua rută, ușor mai spre sud, păru ceva mai promițătoare la început. Zăriră câteva căsuțe albe de o parte și de cealaltă a drumului, iar când ajunseră în capăt, văzură un mic golf, care ar fi putut foarte bine să adăpostească o barcă și unde aceasta ar fi putut fi ridicată pentru reparații. Dar după ce vorbiră cu oamenii din zonă, nu reușiră să afle nimic.

Cel din urmă drum era mai bine întreținut decât celelalte, cu toate că nu părea mai populat decât cel de-al doilea. De asemenea, era cel mai scurt, ceea ce nu era deloc rău, căci se făcuse deja ora șase, iar Angelica și Nikhil erau epuizați. Ajunși la capătul drumului, zăriră pe luciul apei o barcă proaspăt vopsită, ce părea să fie locuită. Probabil o barcă de pescar la origini. În cabină era o lumină aprinsă. Apoi văzură, în apropiere, la capătul drumului, o furgonetă oprită lângă un dâmb, ușor ruginită și deschisă la spate, cu o prelată aruncată la întâmplare peste ea, cât să țină oarecum la distanță ploaia. O furgonetă care semăna foarte

tare cu cea despre care le povestise doamna MacKinnon.

— S-au întors, spuse Nikhil cu sufletul la gură. Nu pot să cred. E incredibil. Poate că ai dreptate în legătură cu Dumnezeul său! Sau e soarta. E minunat, s-au întors!

— Știam eu, zise Angelica zâmbind.

Se apropie de Nikhil și îl sărută pe gură, lovindu-se cu cotul de volan în timp ce se apleca spre el; dar nici nu mai conta. Băiatul nu păru alarmat, ci o sărută și el. Un sărut triumfător. Un sărut, își spuse Angelica, susținut de Dumnezeu.

Când se eliberară din îmbrățișarea aceea, Nikhil o luă de mână.

— Vrei să faci cunoștință cu sora mea? o întrebă el pe un ton serios și emoționant, de parcă ar fi cerut-o în căsătorie.

În clipa aceea, uită de toate supărările. Absolut toate.

— Mi-ar face o deosebită plăcere, zise ea, iar Nikhil îi sărută mâna.

Bărbatul care le ieși în întâmpinare nu semăna câtuși de puțin cu Iisus. Fu primul gând care îi trecu prin minte Angelicăi, apoi își spuse că Iisus însemna ceva diferit pentru fiecare om în parte, așa că, în sufletele oamenilor, avea mereu o altă înfățișare. Nu-i trecu nicio clipă prin minte că bărbatul acela ar fi putut să fie altcineva decât soțul Rupicăi. Iar pentru Nikhil – care îl văzuse pe Dumnezeu doar la întâlnirile grupului de rugăciune și în cartea despre Capela Sixtină a Angelicăi, în care, alături de mulți sfinți, Iisus apărea doar copil fiind, în poala Fecioarei Maria, îmbrăcată în straie albastre –, Kenneth Campbell arătă exact ca Mântuitorul Angelicăi. Un Mântuitor pe care era gata să-l slujească el însuși – dar asta înainte să descopere că, de fapt, Kenneth Campbell era de profesie pescar și visa la compania unei femei. („Nu merit și eu o femeie? Păi… nu?”)

O clipă mai târziu, își dădu seama cine era de fapt Kenneth Campbell – nici Dumnezeu, niciun bărbat însurat, niciun tip foarte treaz.

— Intrați, intrați, îi întâmpină el. Haideți la un pahar! În perioada asta a anului, trec o mulțime de englezi pe aici. În ultimele zile, dau nas în nas cu voi peste tot, haideți, intrați! Bine, nu sunt toți așa prietenoși ca voi.

Le fu imposibil să-l refuze, așa că, vrând-nevrând, ajunseră pe barcă, ținând în mână un pahar cu whisky.

— Dar eu nu beau, zise Nikhil.

— Pe naiba! mormăi Campbell.

Barca era micuță, cu tavanul jos, însă curată.

— Cu ce vă pot ajuta? Sau e pur și simplu o vizită turistică?

— Nu contează, spuse Nikhil. Am făcut o confuzie. Am crezut că barca îi aparține altcuiva…

— E sora ta, nu-i așa? A plecat fără să-ți spună?

— Îi cunoști?

— Păi semeni cu ea. Da, sigur, îi cunosc foarte bine. Ei sunt vecinii mei în lunile reci și umede. Nu că ar fi vreodată cald și uscat pe-aici, dar poate să fie chiar și mai frig și mai ploios de atât. Însă asta nu i-a oprit o clipă din lucru.

— Nu, desigur, spuse Angelica, fără vreun motiv anume.

— Își reparau barca, nu-i așa? zise Nikhil, ducând paharul cu whisky la gură și aproape gustând.

Însă mirosul îl opri să o facă.

— Da, o barcă tare frumușică. Mă rog, la început nu era așa. Dar au reparat-o ei. E un tip simpatic, dar mai ciudățel. Dar ea… ea e de vis. O fată minunată.

— Sunt fericiți împreună? întrebă Angelica.

Era curioasă. Dar Nikhil păru iritat de întrebare.

Campbell începu să gesticuleze amuzat.

— Sunt lucruri între un bărbat și o femeie, zise el, pe care nu ai cum să le știi. Asta cred eu. În asta

cred eu.

— Domnule Campbell, interveni Nikhil, încercând să țină discuția departe de convingeri personale și mai aproape de sora lui, când au plecat mai exact? Și unde? Când se vor întoarce?

— Când se vor întoarce? Uite o întrebare bună! Au plecat de câteva săptămâni, aș spune eu. Dar nu știu exact de când. Și nici dacă au de gând să se mai întoarcă aici.

— Doar nu vrei să spui că sora mea a pornit să navigheze spre capătul lumii, nu? Trebuie să se întoarcă! Nu? Ce vrei să spui cu asta?

— Nu e cazul să reacționezi așa. Doar nu e vina surorii tale! Așa a decis bărbatul ei. Nu știi că e pasionat de păsări?

— Explică-ne, te rog, spuse Angelica, încercând să afle ceva productiv din toată discuția.

— La naiba, voi chiar sunteți surzi? Au plecat după păsări, în Kilda. Vor rămâne acolo până în septembrie cel puțin, atunci le expiră autorizația. Mă rog, a lui. Dar el vrea să rămână și pe perioada iernii, să dovedească de fapt că poate s-o facă. La urma urmei, e barca lor, n-o să vină nimeni să-i controleze.

— Ce e Kilda? Nu înțeleg. Am putea să închiriem o barcă și să mergem acolo? Ai putea să ne duci tu până acolo?

St Kilda, după cum le explică Kenneth Campbell, arătând cu degetul lui de pescar spre orizontul începețoșat, era la capătul Hebridelor exterioare.

— Ultima oprire înainte de Terra Nova, zise el, făcându-i cu ochiul Angelicăi. Tu ești englezoaică, nu-i așa? Tu ar trebui să știi despre St Kilda.

Era o rezervație naturală plină de păsări, le zise Campbell: papagali-de-mare, palmipede, egrete și fel de fel de alte păsări care migrează și își fac cuibul acolo cu miile. Până în 1930, zona a fost locuită doar de câțiva oameni extraordinari și retrași, care nu văzuseră în viața lor un copac, care

abia inventaseră roata, un grup mic de oameni rezultați din încrucișări selective. Acum mai rămăsese doar o bază militară acolo, nimic altceva. Pe perioada iernii, nicio barcă nu poate să acosteze acolo, vreme de luni întregi. În anii ’20, de teamă să nu moară de foame pe timpul iernii, oamenii începuseră să se întoarcă pe continent. Nu aveau niciun fel de protecție, niciun fel de siguranță. Din acest motiv, nu aveau voie să-și petreacă iernile acolo – de fapt, acum mai mult ca niciodată, le spuse Campbell. Pur și simplu nu era un loc sigur.

— Dar de ce… ce o să se întâmple cu Rupica? De ce se încăpățânează să rămână acolo peste iarnă? E numai vina nebunului ăluia!

— Da, poate că noi doi îl vedem ca pe un nebun. Dar el e mânat de credință. E creștin, nu știai?

Angelica tuși ușor, ca să-și dreagă glasul.

— Și eu sunt creștină, zise ea, dar Kenneth Campbell o ignoră cu desăvârșire.

— Și îți mai spun ceva, omule… În ciuda acelui aer de umilință al lui, dovedește o mare aroganță. Uneori am impresia că se crede Dumnezeu, înțelegi? Și nu suport certitudinea asta a lui.

— Dar sora mea? Și ea e creștină?

— Habar n-am. Fata e îndrăgostită de el, asta mi-e clar. Se vede de la o poștă. Deci, da, ai putea spune că are și ea credința ei.

Angelica și Nikhil nu mai rămaseră prea mult după aceea, nu mai avea rost. În plus, așa beat cum era, Campbell avea chef să meargă în Portree, cu furgoneta aceea pe care o primise de la cei doi îndrăgostiți, la plecarea lor:

— Crezi că mi-ar mai fi dat-o mie dacă ar fi avut de gând să se întoarcă aici? În niciun caz, zise el.

Dar refuză să îi ducă în St Kilda, era prea departe, la zile și nopți distanță, ar fi fost mult prea periculos, plus că nu aveau nicio garanție că ar fi putut să ajungă până acolo. Mai mult, nici nu

aveau autorizație de acostare. Autorizația venea de la Londra, dintr-un minister din Whitehall, și dura luni întregi – îi tot auzise vorbind despre asta. Ca să încerce să ajungă până acolo – doar ca să încerce să ajungă până acolo –, le spuse el, ar fi trebuit să arunce cu bani în vreun pescar escroc, cu o barcă mare. Și asta presupunea timp. Și tot n-ar fi avut nicio garanție.

— Așa că, vedeți voi, zise el cu zâmbetul pe buze, chiar e ca și cum ar fi pornit spre capătul acestui pământ plat. Sau e ca și cum ar fi murit și ar fi ajuns în rai. Nu aveți cum să ajungeți la ei, e imposibil.

Se întoarseră la mașină cu o mare greutate pe umeri – greutatea acelui sărut triumfător, greutatea bucuriei pe care o simțiseră în urmă cu o oră. Rămaseră acolo cu privirea spre noaptea întunecată, în timp ce Kenneth Campbell trecea prin fața lor ca un actor dintr-un film, tremurând în haina lui. Urcă în furgonetă și ținu o vreme cheia în contact până când porni motorul, apoi plecă zgomotos, în tăcerea profundă din proximitatea mării.

Angelica se uită la Nikhil, la gura lui, la profilul său frumos. Încerca să se roage pentru orice fel de înțelegere, dar își dădea seama că nu putea rosti nicio rugăciune în minte.

— E târziu, ar trebui să ne întoarcem, zise apoi Nikhil.

Angelica n-ar fi putut să-și dea seama ce-i trecea lui prin minte și nici nu-l cunoștea îndeajuns de bine încât să-l întrebe. În orice caz, probabil că ar fi mințit-o. Ar fi vrut să spună ceva despre sărut. Dar ce ar fi fost de zis?

— Dacă vrei, zise ea, aș putea să le invit pe Virginia și pe mama ei la cină. Ca să ne mai luăm gândul de la toate problemele…

Nikhil ridică ușor din umeri, dându-i de înțeles că îi era indiferent, apoi își mușcă buza de jos de parcă ar fi vrut să-i comunice Angelicăi ceva ce ea

nu înțelese. Sau poate că nu voia să-i comunice nimic.

Când Melody Simpson se trezi și văzu camera albă de spital, nu se gândi nicio secundă că murise și că ajunsese în rai. Știa prea bine unde era și ce căuta acolo și se simțea ca o proastă.

Când Virginia o lăsase sprijinită de zidul rece al casei, Melody Simpson încercase din răsputeri să o aștepte. Dar fusese sigură că avea să moară. Chiar și acolo, la adăpost, vântul bătea cu putere și simțea frigul pătrunzându-i până în oase. Ceea ce nu o deranja la fel de tare precum faptul că o aștepta o moarte lungă și inconfortabilă. Dar era evident că analizase îndelung problema, pentru că, dintr-odată, fu sigură că murise – sau cel puțin așa crezu – și, deși era înghețată, simțea cum începe să se încălzească – reușise să se cațăre pe fereastră și să intre în casă.

Iar casa nu era nici pe departe neglijată. De fapt, era puternic luminată și decorată cu obiecte familiare, singurul neajuns fiind că arăta de parcă ar fi fost recent abandonată, la fel cum i se păruse și hotelul Tarbish cu doar o zi înainte, își spuse Melody. Auzi în depărtare acorduri ale melodiei *Roll, those, roll those pretty eyes…* iar Melody se simți brusc puternică și vioaie, cu pieptul sănătos, ca pe vremuri, și porni prin casă în căutarea muzicii, strigând din când în când după cineva; dar nu-i răspunse nimeni. Dintr-odată, își dădu seama că Dumnezeu era sursa muzicii și se simți vinovată pentru că nu crezuse până atunci în rai, când, iată, ajunsese acum în locul acela minunat, chiar dacă oarecum pustiu. Pe când își spunea cât de plăcut și de ușor era acum, când scăpase, în cele din urmă, de corvezile vieții, începu brusc să plouă și se trezi din nou pe treptele casei, singură, înfrigurată și udă, cu piciorul durând-o teribil. Iar asta o puse pe gânduri și se întrebă, pentru prima oară, dacă nu cumva, în sinea ei, atee convinsă, nu voia de fapt

să creadă. Doar credința, își spuse ea, ar fi putut să facă și cele din urmă lucruri să pară frumos decorate și confortabile.

Virginia se întorsese la timp, cu doi indivizi forțoși, ursuzi, din satul din apropiere. Niciunul din ei nu părea să aibă vreo experiență medicală și, în ciuda stării ei de amețeală, Melody Simpson îi insultase, spunându-le că erau niște brute; dar ei nu păruseră afectați de spusele ei. Reușiseră să o poarte până în vârful dealului și să o bage în mașină, unde își amintea că le zisese despre scaunul pasagerului, că avea să fie ud, iar ei o puseseră pe bancheta din spate – deși, cel mai probabil, doar mormăise ceva. Apoi unul din ei, un individ voinic, cu barbă, trecuse la volanul mașinii și condusese ca un maniac până la spitalul din Portree, moment în care doamna Simpson se lăsase pradă durerii insuportabile, moțăind pe bancheta din spate și trezindu-se din când în când; Virginia era mereu la pieptul ei, cu lacrimi în ochi, cu chipul prea apropiat de al ei ca să vadă ceva.

În clipele acelea ciudate, amețitoare, doamna Simpson își dăduse seama că nu avea să poată explica nimănui episodul acela, niciodată. Fusese din nou încolțită de gândul ei străvechi despre cât de singuratică era viața. Și moartea, dacă visul ei avea să se adeverească.

Salonul de spital nu era chiar rău. Melody Simpson se simțea ca o fraieră, dar nu mai credea că avea să moară și, datorită medicamentelor pe care le primise, avea sentimentul că nu va mai muri niciodată. Doar două gânduri continuau să o supere. În primul rând, faptul că scrisoarea pentru Emmy rămăsese în geanta ei, netrimisă, și știa că acum n-avea s-o mai trimită niciodată, în al doilea rând, dat fiind faptul că supraviețuise, în mod neașteptat, călătoriei în Alt-na-Ross, regreta profund că dăduse douăzeci și patru de lire pe prânzul din ziua precedentă. La urma urmei, nu

fusese o masă memorabilă. Dar erau lucruri mărunte, neimportante.

Toți cei din jurul ei – Virginia, asistentele, doctorul – păreau preocupați, dar ea era liniștită. Nu simțea nici foame, nici oboseală, nici durere, așa că întoarse capul spre fiica ei, încercând să-i spună asta.

— Mă simt foarte… nu, zise ea.

Își dădu seama că spusele ei o îngrijorară și mai tare pe Virginia, dar hotărî să nu se supere pe ea. Virginia i se păru palidă, o adunătură de oase și de riduri, și simți un val de tandrețe. Încercă din nou să vorbească.

— Palidă… oase, reuși ea să spună.

Spre supărarea ei, Virginia își duse mâinile la ochi și izbucni în plâns.

Virginia era peste măsură de obosită. Afară era încă lumină, dar era târziu, iar asistentele o dăduseră afară, în stradă, motivând că programul de vizită se încheiase deja. Neștiind ce să facă, porni pe jos spre port. Înainte să plece, aruncă o privire spre spital, încercând să distingă camera mamei ei, dar nu văzu nicio lumină aprinsă la etaj.

Ziua aceea se recompunea în mintea ei, din frânturi de amintiri: castelul, micul dejun, aerul rece care îi invadase plămânii în fuga aceea de câțiva kilometri, când căutase ajutor. Glezna ruptă a mamei sale. Doctorul se arătase încrezător, spunând că doamna Simpson avea să se facă bine.

— Bine că nu s-a lovit la șold, zisese el. O lovitură la șold e sfârșitul, nu-i așa? zise el.

Dar nu știuse să-i spună cât timp avea să rămână în spital. Spre deosebire de spitalele din Londra, acesta nu părea aglomerat. Probabil că se bucurau să aibă câte un pacient, din când în când, își spuse ea – poate că aveau s-o țină acolo doar ca să-și facă de lucru.

Virginia ajunse în fața pensiunii, simțind pe de altă parte, prin valul acela de neliniște și oboseală,

că avea să explodeze de supărare. Era de parcă mama ei o trăsese pe sfoară. Ca și cum ar fi știut totul de la bun început – sărutul acela pasional, atingerile din sacristie, de dinainte ca toate acestea să se întâmple. La fel de bine cum păruse să știe și ce avea să i se întâmple la serviciu.

Cât despre Dumnezeu, unde era El acum? Oricât de mult și-ar fi dorit să o facă, Virginia nu putu să vadă nicio legătură între mama ei și divinitate. Doamna Melody Simpson nu avea niciun rol în planul lui Dumnezeu, nici măcar fără voia ei – era imposibil. Dacă ar fi putut să forțeze o legătură între ei – chiar dacă doar în mintea ei și doar pentru câteva clipe –, Virginia era sigură că mama ei s-ar fi ridicat din patul de spital și s-ar fi năpustit furioasă asupra ei. Ceea ce însemna că, de data aceasta – doar de data aceasta, îi făgădui ea pescărușului care ateriză undeva lângă ea, cotrobăind cu ciocul prin gunoaie –, Dumnezeu nu-și avea locul acolo. Poate că în ziua aceea atât de lungă, în care ea, Virginia Simpson, traversase în lung și-n lat insula aceea blestemată și ploioasă, poate că El fusese plecat altundeva.

Absența lui Dumnezeu fu, de asemenea, singura explicație pentru reapariția lui Kenneth Campbell. Chiar dacă el părea să vadă altfel situația.

— Ai venit să mă aștepți în fața biroului meu? o întrebă el din fundul cârciumii. Nu e nevoie de programare. Te așteptam.

Virginia nu voia să intre în cârciumă, nu ținea neapărat să o facă. Dar intră. Și descoperi că era goală precum un birou, doar cu Campbell și MacAllister, cârciumarul.

— Îți fac cinste cu ce vrei tu, se oferi Kenneth Campbell mândru, accentuându-și ospitalitatea. Pari supărată, ți-ar prinde bine ceva de băut, zise el, apoi aruncă în jur o privire însoțită de un gest teatral, cu mâna deasupra sprâncenelor, asemenea unui marinar care privește în depărtare. Dar mama

ta? întrebă el. Unde e draga ta mamă? Te-ai descotorosit de ea?

— Mama a avut un accident grav, răspunse Virginia. Și-a rupt glezna – poate chiar și altceva – și e la spital. Te rog să n-o jignești.

— Ce situație urâtă! O să-ți prindă bine ceva de băut. Îmi pare rău! Vrei niște apă în whisky?

Pentru că nu răspunse la întrebare, Virginia primi un pahar cu whisky fără apă. Nu se împotrivi – i se păru că îi aduce un tribut mamei sale.

„Mamei mele i-ar prinde bine un pahar”, își spuse ea, după care acceptă și un al doilea, și un al treilea pahar.

Apoi ea și Kenneth Campbell se întinseră la povești ca niște vechi prieteni, la masa de la fereastră. Alți clienți care intrară în cârciumă și se uitară lung la ei fură convinși că se știau de mult. Din când în când, Virginia simțea un fior de teamă. În fond, cine era bărbatul acela și ce voia de la ea? Dar teama îi trecea rapid. Nu avea starea necesară ca să simtă teamă sau uimire. Era la fel de goală și de ușoară ca în după-amiaza aceea, când stătuse tolănită pe iarbă în Primrose Hall. Doar că, de data aceasta, era ținută în loc de cuvinte la fel de fierbinți precum whisky-ul acela.

Rămaseră acolo până când MacAllister îi rugă să plece; deja se întunecase bine, atât cât se putea întuneca prin părțile acelea. Virginia se mai îmbătase în trecut, dar trecuse mult timp de atunci. Nu se mai îmbătase deloc din clipa în care devenise persoana care era acum. Nu era înnebunită după asta, ci mai degrabă indiferentă, dar se simțea de parcă o povară i se ridicase de pe suflet; iar când Kenneth Campbell porni pe trei cărări spre camioneta lui și îi făcu semn să-l urmeze, ea spuse:

— Nu, domnule Campbell. Poate că sunt beată și nici nu știu să conduc, dar mi-e clar că nu ai voie să te urci băut la volan. Cred că n-ar trebui să pleci cu mașina. Eu nu merg nicăieri cu tine în

starea asta. Iar asta nu înseamnă că aș pleca împreună cu tine în alte condiții.

— Și ce propui să fac, dragă Virginia?

Ea rămase o clipă pe gânduri, dar nimic nu era limpede în capul ei – în parte pentru că deja era noapte, în parte de la whisky. Se simțea fie ca o fetiță, fie ca o bătrână, dar cu siguranță nu se identifica deloc cu persoana care era de obicei. Și apoi îi spuse lui Kenneth Campbell să vină cu ea în micuța cameră albastră cu vedere spre port.

— Mama e la spital, dar tot am plătit pentru două persoane. Poți să vii. Poți să dormi în patul ei. Pe patul ei.

Campbell păru să considere asta drept o idee bună. Spre supărarea ei, nu arătă nici luat prin surprindere de propunerea ei, nici din cale afară de încântat – era clar că nu înțelegea ce compromis făcea pentru el. Însă acum, când îi făcuse o astfel de propunere, nu mai putea să dea înapoi.

Urcară împreună scările într-o liniște deplină. Virginia își aminti de cei doi băieți de la micul dejun și se întrebă care era camera lor. Se întrebă dacă aveau un pat mare și dacă dormeau îmbrățișați, cu brațele păroase înlănțuite, sub așternuturi. Gândul acesta nu i se mai păru la fel de alarmant acum, după fuga prin vântul aprig, după singurătatea pe care o îndurase în după-amiaza aceea. I se păru, în schimb, o imagine plăcută, liniștitoare.

Când ajunseră în cameră, Virginia găsi pe covorul albastru o coală albă, împăturită. Kenneth Campbell, care intră după Virginia, călcă pe foaie, încercând să aprindă lumina, dar ea, chiar și așa beată cum era, o zări imediat. Era un bilet de la Angelica, din ziua aceea, pe care scria „7 seara”.

> Dragă Ginny,
>
> Am avut o zi îngrozitoare. Căutările noastre ne-au purtat pe malul apei și am reușit să aflăm de la un străin, un bețiv care nici măcar nu era scoțian, că sora lui Nikhil și soțul ei au

plecat departe, cu barca lor. Așa că am pierdut orice speranță de a-i mai găsi. Nikhil, după cum îți poți da seama, e cât se poate de mâhnit și ne-ar prinde bine să vă vedem. Vrei să luăm cina împreună ca să ne povestiți despre ce ați găsit la casa strămoșilor voștri? Vino și cu mama ta! Fac eu cinste. Poți să mă suni la hotel.

Cu drag,

Angel

Angelica avea un scris lăbărțat și rotunjit și făcuse o inimioară între „cu drag” și numele ei. Oricât de voios s-ar fi dorit de fapt biletul acela, Virginia simți o notă de dezamăgire. Își aminti vag că acel cuplu și, îndeosebi, bărbatul dispărut ar fi putut să reprezinte răspunsul, cheia.

Îl auzi pe Kenneth Campbell ușurându-se în baie. Nu venea dintr-o lume în care trăia cot la cot cu bărbații, în care îi auzea râgâind, înjurând sau mergând la toaletă, dar iată că bărbatul acela ajunsese în camera ei, la invitația ei. Brusc, Virginia simți cum i se înmoaie picioarele și merse să se așeze. Pe patul ei – avu grijă de asta. Individul acela reușise deja – doar cu gândul – să murdărească așternuturile mamei sale.

Și el se arătă jenat când ieși din baie, de parcă tocmai și-ar fi dat seama că făcuseră amândoi ceva cu totul ieșit din comun.

— Ce baie mică, nu-i așa? spuse apoi, aruncând o privire pe fereastră. Pe timpul zilei cred că e o priveliște frumoasă.

Starea aceea ciudată îi trezi pe amândoi din beție, realiză neliniștită Virginia. Înșiruirea evenimentelor nu era tocmai plăcută, dar trebuia să aibă grijă să lămurească lucrurile, își spuse ea.

— Acesta e patul tău, zise imediat, făcând semn spre celălalt pat. Cred că mama ți-ar rămâne recunoscătoare dacă nu i-ai folosi perna. Îi place perna aceea și nu e igienic să fie folosită de două persoane.

Campbell se întinse pe patul lui. În lumina slabă a lămpii, îi văzu obrajii și firele de barbă și băgă de seamă că i se zbătea un ochi. Testă salteaua cu degetele, apoi se întinse pe spate, având grijă să înlăture perna de sub cap, fără să o atingă nici măcar cu un fir de păr. O puse jos, lângă pat. Fără să se descalțe, închise ochii rapid.

Virginia nu știa dacă scena aceea reprezenta un ideal sau un eșec. Dar nu mai simțea nicio urmă de teamă. Rămase acolo, cu capul îndreptat spre el. După câteva clipe lungi, când crezu că el adormise, Campbell deschise un ochi și spuse:

— Virginia Simpson, poți să te culci dacă vrei. Oi fi eu un neisprăvit, dar nu sunt un om rău. Nu-ți fie teamă că ești aici cu mine. Apoi închise ochiul. Tuturor ne e frică, zise el după alte câteva clipe, cu o voce slabă. Depinde doar cât de mult.

Virginia absorbi cuvintele lui, cum nu absorbise niciodată cuvintele din Biblie. Nu o deranjă deloc când începu să sforăie, cu un horcăit puternic, fără sfârșit, atât de diferit de răsuflarea fluierată a mamei sale. Rămase acolo, uitându-se când la el, când la apa întunecată, până când, la scurt timp, începu să se lumineze de ziuă. Nici măcar nu își aminti să-i mulțumească lui Dumnezeu.

Bali

După petrecere, totul se schimbă. În primul rând, Frank se mută cu ei în casă. Se tolăni în patul din sufragerie și rămase acolo ore întregi, fără nicio jenă, chiar și după ce Jenny și celelalte femei își începură munca, dis-de-dimineață. Nici măcar gălăgia pe care o făceau muncitorii de la piscină nu reuși să-l trezească.

Dar prezența lui supărătoare nu fu singura schimbare. Emmy simțea în casă un aer încărcat, tot mai apăsător de la o zi la alta. Iar Aimée nu era singura sursă. Jenny începuse să se poarte altfel, la fel și Max, căruia Aimée insista să îi spună Christopher. În tot acest timp, Buddy se făcu nevăzut și nici măcar apaticul K'tut nu-și făcu apariția vreme de câteva zile.

Cei mai mulți oameni, își spuse Emmy, ar fi considerat că o astfel de schimbare în mersul lucrurilor putea însemna că venise timpul să plece de acolo. Doar că alți oameni, se gândi ea, aveau și unde să plece. Din seara petrecerii, de după sărutul timid al lui Buddy, se simțea acceptată de către cei care contau cu adevărat, simțea că face parte din familie. Și era hotărâtă să rămână acolo până când avea să se simtă încrezătoare și gata de plecare. Încă avea multe lucruri de învățat în casa familiei Sparke. Emmy continua să își imagineze că viitorul ei (acum când trecutul rămăsese în urmă) ar fi putut să se ascundă în locul acela. Era posibil oare să-și facă și ea un rost în comunitatea aceea unită de inadaptați?

Totuși, Emmy începuse să se plictisească – fie de rutină, fie de lipsa ei. Dar și de liniștea care însoțea cea mai mare parte a evenimentelor. De așteptarea aceea. De fapt, aceasta era adevărata sursă a neliniștii sale, motivul pentru care Emmy nu găsea curajul să plece. La o săptămână după petrecere, toată lumea părea să fie în gardă, la

pândă. Nimeni nu vorbea. Chiar și ticălosul acela de Frank părea să aștepte să se întâmple ceva. În discuția aceea la care trăsese cu urechea, pe care nici nu și-o mai amintea foarte clar, Kraut spusese ceva despre „luna viitoare”. Luna viitoare avea să se transforme cât de curând în „luna asta” și toată lumea părea să se fi săturat să aștepte Dumnezeu știe ce. Cu toții erau gata să răbufnească. Ceea ce era cât se poate de plictisitor, își spuse Emmy, în timp ce se bălăcea în piscina hotelului, sub izvorul din munte.

În cele din urmă se retrase pe margine, având corpul încă în apă. Îi plăcea nespus felul în care lumina se reflecta în apă, creând o barieră între ce era la suprafață și ce plutea sub luciu. Îi plăceau nespus picioarele ei, care păreau subțiri și strălucitoare în lumea aceea de sub ea. Acel sine argintiu și înșelător era mult mai apropiat de persoana care se considera a fi decât torsul acela masiv care se ridica la suprafață din adâncuri. Noaptea, când stătea întinsă în pat, în întuneric, ascultând cântecul greierilor, devenea creatura aceea acvatică. Deși invizibil, acela era trupul pe care și-l imagina.

Emmy zări o mișcare cu coada ochiului și ridică privirea. O văzu pe Jenny de partea cealaltă a piscinei, făcându-i semn cu mâna și părând preocupată. Emmy se îndreptă înot spre ea.

— Unde e Max? L-ai văzut pe Max? întrebă Jenny, cu ochii mari.

— Nu, nu l-am văzut deloc în dimineața asta. De ce?

Emmy simți că avea apă în urechi și scutură din cap, încercând să o scoată.

— Nu e nimic important. Ba da, e foarte important, dar nu contează.

Emmy se opri din sărit.

— Ce vrei să spui? Am crezut că tu și Max mai vorbiți. Sunt singura care n-are habar ce se petrece aici?

— Bineînțeles că eu și Max suntem prieteni. Nu te supăra. Suntem prieteni foarte buni. Numai Aimée nu mă place. Încearcă din răsputeri să-mi facă viața amară și mi-e teamă că, dacă îmi face vreun rău, n-o să mai ajung în Australia, spuse Jenny așezându-se, în cele din urmă, pe peticul de iarbă de pe marginea piscinei, după ce, până atunci, stătuse pe vine.

Părul lung îi atârna pe umeri și între sâni. Părea îngrozitor de tristă.

— Vrei să spui că Aimée o să-ți facă viața imposibilă dacă află despre tine și Buddy.

Jenny nu se uită la ea, nici nu spuse vreun cuvânt.

— Dar ce putere are Aimée în toată povestea asta? o întrebă Emmy confuză. Ea și Buddy nu mai sunt împreună, nu?

Jenny ridică din umeri.

— Eu știu doar ce se petrece în camera mea, zise ea. Nu știu ce se întâmplă în camerele altora. Mai e și Ruby la mijloc. Buddy își iubește foarte mult copiii. Ține foarte mult la Max.

Emmy simți soarele arzător pe spatele uscat. Partea aceea a ei, cea de deasupra apei, își recăpătase textura fixă și pistruiată. Chiar și costumul de baie începuse să se usuce.

— Și atunci, de ce îl cauți disperată pe Max?

— Buddy ar vrea să meargă în Komodo, la dragoni, de îndată ce Max se pune pe picioare.

— Dar nu azi…

Jenny ridică din nou din umeri.

— Vreau să vorbesc cu el, zise ea ridicându-se. Dacă-l vezi, spune-i că îl caut.

Îi întoarse spatele, pregătindu-se să plece, apoi reveni pe marginea piscinei.

— E ușor să înoți?

— Da, sigur, răspunse Emmy. Vrei să te învăț?

Jenny încuviință și se îndreptă, iar coada lungă îi alunecă pe spate.

Mai târziu, în timp ce mergea desculță pe cărarea cu pietricele, îndreptându-se spre casă, Emmy văzu o mașină oprită pe drum, la câțiva metri distanță. Kraut, care era la volan, claxonă de câteva ori, apoi ieși din mașină; urechile lui păreau mai ascuțite ca niciodată. Se îndreptă grăbit spre casa lui Buddy – cu mersul ciudat și săltăreț al unui om încălțat în papuci – și începu să țipe în germană.

Înfășurat în țesături batik, Buddy apăru în capul scărilor ce duceau din bucătărie în stradă – ieșirea din spate. Auzindu-l pe Kraut zbierând, urcă în fugă pe scări, îndreptându-se spre mașină. Emmy nu-l mai văzuse niciodată pe Buddy alergând. Chiar și în expediția lor de pe Abang, menținuse un ritm moderat, atletic. Intrară amândoi în mașină, iar Kraut mai claxonă de câteva ori, ca să îndepărteze femeile, copiii, găinile și rațele care ar fi îndrăznit să le iasă în cale. Apoi se făcură nevăzuți într-un nor de fum. O luară spre nord. Nici spre Ubud, nici spre Kintamani. Dispărură pur și simplu.

O clipă mai târziu, se așternu din nou liniștea aceea din mijlocul zilei, însoțită de căldură, de zumzăitul insectelor, de ecoul vocilor din depărtare și de gălăgia muncitorilor de la piscină. Emmy intră repede pe poartă, simțind cum o înțeapă picioarele, apoi urcă treptele spre casă.

Sufrageria era cufundată în liniște, cu excepția vocii lui Ruby. Cu toate acestea, încăperea era plină de oameni. Frank stătea tolănit în pat, desculț, purtând costumul lui din bumbac. Jenny era lângă masă, ordonând un aranjament floral. Aimée stătea pe fotoliul de la marginea terasei și fuma o țigară cu ochii la Ruby, care umbla râzând de colo până colo. Fetița era fără haine, purtând doar o fundiță roz în păr și pantofiorii ei roz din piele.

Emmy încercă să-și imagineze scena cu doar câteva minute mai devreme, plasându-l pe Buddy

în decorul acela. Oare își vorbiseră până atunci? Sau stătuseră în tăcerea aceea nesfârșită?

Când Emmy ieși pe verandă, Jenny îi aruncă un zâmbet fără să spună nimic. Nu se mai uită la Frank, așa că nu-i văzu reacția la sosirea ei. Cât despre Aimée, Emmy îi simțea privirea ațintită asupra ei, un sentiment deloc plăcut.

Emmy se înfășură și mai strâns în prosop și se sprijini de balustrada de răchită, cu privirea ațintită spre lumea aceea simplă de la orizont. Nici nu era de mirare, își spuse ea, uitându-se la muncitorii în bustul gol care construiau piscina, în valurile de căldură din fundul văii, nici nu era de mirare că K'tut nu mai voia să vină pe acolo.

După câteva clipe, Aimée își drese glasul. Deloc nevinovat, ci în mod voit. Emmy își dădu seama de asta după ce o făcu din nou, apoi, nerăbdătoare și a treia oară. Se întoarse cu fața spre sufragerie și observă că Jenny plecase, iar Ruby stătea acum liniștită în brațele mamei sale. Aimée avea un braț în jurul umerilor fiicei ei, folosindu-și cealaltă mână pentru a ține țigara.

De când venise Aimée, curiozitatea lui Emmy în privința ei se transformase în aversiune și, mai apoi, în antipatie. Poate era ceva contagios? Efectul urmăririi influenței lui Aimée? Fiindcă nu avea nici un alt motiv să nu o placă, mai ales că, de când se întâlniseră la aeroport, abia dacă mai schimbaseră un cuvânt.

— Crezi că e bine să fumezi atât în preajma copilului? o întrebă Emmy.

Aimée o privi încruntată.

— Mă întrebam cât timp mai ai de gând să stai în casa mea, zise ea.

— Nu știam că e casa ta. Am venit aici la invitația lui Max, presupun că depinde de el.

— Sunt mama lui Ruby, ceea ce înseamnă că sunt inclusiv stăpâna casei, zise Aimée, ținându-și în brațe copilul-trofeu. Fetița își sugea degetul, vizibil obosită. Nu te-am invitat în casa mea și nu

știu care sunt intențiile tale. Așa că prefer să te întreb. Pentru că nu-mi place ce văd.

Emmy ar fi dat orice să fie îmbrăcată în clipa aceea. I-ar fi fost mult mai ușor să se arate contrariată dacă ar fi fost îmbrăcată altfel decât în costum de baie.

— Și Buddy m-a rugat să rămân, nu numai Max. Mi-a spus că pot să stau cât vreau. Mi-a comunicat această invitație în repetate rânduri. Ba chiar m-a rugat să merg cu întreaga familie în Komodo, să vedem dragonii, minți ea, ca să-și întărească poziția în casa aceea. Invitația lui fusese implicită, probabil că într-adevăr avea s-o invite. Dacă nu-ți convine, cred că ar trebui să vorbești cu Buddy.

— Cu Horace? Pot să înțeleg de ce spui asta. Femeile sunt viciul lui Horace. Și o problemă pentru mine. Așa că mă ocup eu însămi de ele.

— Ce vrei să spui? întrebă Emmy, ușor entuziasmată.

Dacă Aimée chiar își imagina că ea și Buddy erau amanți, probabil că el îi spusese ceva. Ceea ce însemna că exista posibilitatea ca lucrul acesta să se adeverească.

— Nu înțeleg ce vede la tine, spuse Aimée, gesticulând cu mâna ei cu manichiură impecabilă. Dar știu ce am văzut cu ochii mei. Așa că am să te rog să pleci. Dacă refuzi să pleci, am să-ți fac viața imposibilă. Poate nu crezi, dar Horace chiar are nevoie de mine. Mai mult decât de tine.

— Cred că ai văzut prea multe filme, zise Emmy. Serios. Nu există nimic între mine și Buddy. Pentru numele lui Dumnezeu, abia dacă schimbăm două cuvinte. Sunt pur și simplu o *hausfrau* de vârsta a doua, care a venit în vacanță din Sydney.

— Exact, spuse Aimée, ridicându-se cu eleganță de pe scaun, deși încă o ținea în brațe pe Ruby. Trebuie să încerci să vezi lucrurile din punctul meu de vedere. Eram o copilă pe atunci. Iar

Horace mi-a furat inocența pentru că i-a făcut plăcere. Acum e stăpân peste viața mea și trebuie să mă asigur că totul decurge perfect. Eu fac regulile, zise ea, scuturând-o puțin pe Ruby. Apoi o lăsă jos, iar fetița începu să pășească ușor, încă adormită. Hai, îi spuse mama ei, apucând-o de braț și aproape trăgând-o spre ușă. E timpul să faci nani.

Dacă Emmy ar fi știut să fluiere, ar fi făcut-o. În schimb, începu să râdă văzând scena aceea absurdă. Curând, îl auzi fluierând pe Frank, care rămăsese în tot acest timp tolănit în pat.

— Ce femeie! zise el. E rea, nu-i așa?

— Ce cauți aici?

— Aș putea să te întreb același lucru, spuse el. Presupun că poți să-ți dai seama când nu ești binevenită.

— Nu are niciun motiv să mă acuze, e ridicol, o știi la fel de bine ca mine. N-am de gând să mă las călcată în picioare de o fată care ar putea să-mi fie fiică, doar pentru că fostul ei iubit, care ar putea să-i fie tată, i-a dat papucii. Astfel de lucruri nu se întâmplă în lumea mea. În lumea mea, oamenii respectă un cod al onoarei. Se poartă civilizat. Fiecare are rolul său.

— Draga mea, în părțile acestea, nu localnicii sunt cei care trăiesc fără un cod al onoarei. Și după ce cod ai trăit tu de când ai ajuns aici?

— Tu vorbești? zise Emmy, analizându-l din cap până-n picioare. Strâmbă din nas constatând cât era de rablagit, de uscățiv, de neglijent. De ce e copila aia atât de supărată pe viață?

— Buddy are tot felul de afaceri cu tatăl ei. Așa s-au cunoscut. E complicat. De regulă, odată ce se satură de o fată, Buddy nu o mai ține prin preajmă. Aimée o știe prea bine, zise Frank, lingându-și buzele și părând cu adevărat mișcat de povestea asta.

Astfel, pe lângă Ruby, mai era la mijloc și tatăl lui Aimée, care nu fusese câtuși de puțin încântat

să afle de legătura dintre ei, căci fiica lui era pe atunci, după cum bine spusese chiar ea, o simplă copilă; dar acceptase situația pentru că Aimée se încăpățânase. Însă acum, când aventura luase sfârșit, Aimée era prea mândră ca să-i mărturisească tatălui ei că ruptura nu se produsese din dorința ei; așa că îi impusese o serie de condiții lui Buddy ca să păstreze tăcerea. Căci, dacă i-ar fi spus tatălui ei adevărul, cum că ea și frumoasa ei fiică fuseseră părăsite de Buddy, acesta ar fi încheiat orice afacere cu el.

— Iar asta, zise Frank, l-ar fi adus la sapă de lemn pe Casanova. Pe lângă faptul că l-ar fi făcut bucăți. Știi ce zic? S-ar fi putut întâmpla ca Buddy să cadă în mod misterios de pe vârful muntelui Abang.

— Dar cu ce se ocupă tatăl ei? întrebă Emmy, amintindu-și de discuția de la petrecere.

— E om de afaceri, atâta tot, răspunse Frank. Dar nu știi niciodată. După cum bine zice Buddy, Estul și Vestul sunt ca apa și uleiul. Ca apa și uleiul.

După o săptămână întreagă în care urmase tratamentul doctorului, Max ajunsese să fie de acord cu K'tut.

— E un șarlatan, îi spuse el lui Emmy.

Își terminase injecțiile, iar semnul de pe gât începuse să se vindece frumos. Dar doctorul tot îl chemase la consult în cabinetul lui verde, urât mirositor, din Den Pasar, de unde Max plecase cu mai multe pastile mari, grețoase, și cu o mână de ierburi din care să-și facă ceai. Max continuase însă să se simtă rău după ce îl mușcase maimuța.

Max credea că era din cauza ceaiurilor acelora care îi picau atât de greu la stomac, dar doctorul insista că erau menite să-i calmeze intestinele. Și adevărul era că, în singura zi în care nu le băuse, îi fusese la fel de rău. Tatăl lui strâmba din nas, spunând că nu avea nimic. Dar Max era îngrijorat

că boala lui ar fi putut să-i fie fatală. Poate că maimuța aceea avea HIV. Sau o formă de rabie pentru care vaccinul nu avea niciun efect. Poate că nu voiau să-i spună. Poate că mai multe virusuri și bacterii neidentificate se infiltraseră în trupul lui. În unele nopți se trezea cu sufletul la gură, ferm convins că inima i se oprise sau că era pe punctul de a o face, că viața sa se sfârșise înainte ca măcar să înceapă. Nu împărtășea cu nimeni temerile lui, nici cu doctorul, care îi vorbea întotdeauna pe un ton scârbit, superior, nici cu Emmy, pentru că se temea că avea să se îngrijoreze ca o mamă și să-l îngrijească de parcă ar fi fost un copil mic, și cu atât mai puțin cu Jenny, căreia poate că i s-ar fi destăinuit în alte circumstanțe, dar pe care ajunsese să o evite din seara petrecerii. Ar fi vrut să-l evite și pe tatăl lui, dar Buddy nici măcar nu ar fi băgat de seamă, într-atât de ocupat era cu afacerile, fiind mai mereu plecat de acasă. Se apropia o zi importantă pe plan profesional: urma să plece în câteva călătorii și plănuia o excursie în Komodo, ca să vadă dragonii. Însă Max nu avea chef să meargă.

Întrucât Buddy îi dăduse liber lui K'tut, care plecase cu autobuzul în Candi Dasa pentru a vedea o proprietate pe care vărul lui se gândea să o cumpere, Max ajunse în Den Pasar făcând autostopul, într-o camionetă a hotelului vecin. Asta însemna că, după consultația doctorului, nu avea încotro decât să ia un *bemo* ca să se întoarcă în Udub.

Era ora prânzului, iar *bemo*-ul era aglomerat și neplăcut. Briza care se strecura pe fereastră era mai fierbinte decât aerul din interior. Șoferul părea să aibă o plăcere nebună să ia toate gropile de pe drum, cotind nebunește ca să evite câinii și oamenii care îi ieșeau în cale. Toți șoferii erau cunoscuți pentru această tendință, dar Max fu convins că șoferul acela era cel mai îngrozitor din câți întâlnise vreodată și, speriat, își dădu seama

repede că începuse să transpire foarte tare. În clipa aceea, își auzi inima bătând cu putere – mai tare decât sunetul suspensiilor stricate, decât zgomotul pietrișului de pe drum, decât motorul diesel al autobuzului. Mai tare chiar decât strigătele vânzătorului care vindea bilete de transport. Tot ce auzea Max era inima sa, bătându-i cu putere. Brusc, își spuse: „Trebuie să cobor din autobuzul ăsta. O să mi se facă rău”.

Îi spuse conductorului că nu se simțea bine, iar acesta sări ca ars și îi strigă în gura mare șoferului să tragă pe dreapta, astfel că acesta apăsă cu putere frâna. Max coborî din autobuz, făcându-și loc printre bătrâni, mame și copii și strângând la piept punga cu ierburi pe care o primise de la doctor. Văzu *bemo*-ul îndepărtându-se.

Rămase în șanțul de la marginea drumului și încercă să se forțeze să vomite, dar nu reuși să o facă. Se prăbuși la pământ, ghemuindu-se în șanț cu capul între genunchi și cu ochii închiși.

„Concentrează-te pe respirație”, îi șopti partea aceea din el care încă mai putea să gândească. Inspiră, expiră. Inspiră, expiră. Așa, ușor. Inspiră, expiră. Își duse degetele la tâmple. Tricoul era ud de transpirație și de pete de iarbă. Rămase ghemuit acolo o vreme și parcă începu să se simtă mai bine. Puțin mai bine. Dar ceva îi spunea că acela era doar începutul sfârșitului. Aruncă o privire în jur, dar nu reușea să vadă prea bine. Totul se învârtea, iar drumul părea incredibil de luminos.

Poate că avea să moară pe insula aceea, își spuse el. Nu știa sigur ce simțea în legătură cu asta. Și-o imagina pe mama lui, nevoită să ia avionul ca să ajungă acolo, la înmormântare, să i se alăture lui Buddy, pe care îl ura.

Gândul la mâhnirea mamei lui îi dădu putere. Nu-și mai auzea inima, dar încă îl oboseau bătăile ei, încă simțea o durere în coaste. Și atunci se gândi la Jenny. În clipa aceea simți o ușoară palpitație care îi făcu plăcere. Când se gândi la ea,

își dădu seama că cel mai rezonabil ar fi fost să o confrunte. Să îi spună, poate, despre adevărata natură a bolii sale și să îi ceară să ia o hotărâre, să petreacă acele ultime săptămâni – poate chiar zile – cu el. Partea aceea din el care încă mai putea să gândească îi spuse că poate nu avea să moară, astfel că acceptă cumva să se gândească la varianta că Jenny ar fi putut să aleagă să nu fie cu el. Dar vocea inimii sale care încă refuza să fie redusă la tăcere – care era neînfrântă – avu câștig de cauză. Hotărî, așadar, să stea de vorbă cu ea de îndată ce avea să ajungă acasă, în Ubud.

Simțindu-se rănită de atâtea insulte, Emmy rămase întinsă pe pat, încercând să-și plănuiască următorii pași. Cât de curând, își spuse ea, trebuia să ia o decizie în privința familiei Sparke și, oricare ar fi fost aceasta, trebuia să se uite din nou spre Pod și spre Pietro, spre lumea ei atât de străină de ea, atât de străină cum i se păruse și Ubud la început. Se culcase pe o ureche. Dacă refuza să-și explice lucrurile, nu făcea decât să încerce să scape. Și, cu toate că la început, când venise pe insula aceea, asta îi fusese intenția, lucrurile se schimbaseră. Nu escaladase muntele acela în căutarea unei scăpări. Contemplând astfel întunericul adevărului (de ce nu putea să fie la fel de clar ca soarele acela rotund, care răsărea și apunea?), Emmy adormi.

Se trezi târziu în după-amiaza aceea, tremurând de frig, ghemuită în pat în costum de baie și prosop. Avea părul ciufulit și încurcat, iar mintea plină de vise adânci și îndepărtate. Își aminti că le visase pe mama și pe sora ei, un vis obositor și plin despre lumea aceea în care nu avea să fie altceva decât copil. Visase că era supărată pentru că încercase să o împace pe Virginia după ce făcuse ceva greșit, iar sora ei îi spusese să o lase în pace. Mama lor, o siluetă distantă cu șorț, îi luase partea lui Emmy, ceea ce o supărase și mai tare pe

Virginia. În visul ei, Emmy plânsese cu amărăciune, de rușine și de durere, dar se trezi cu obrajii uscați.

Mai rămase acolo câteva minute, dându-și seama că, dacă avea să rămână în cameră, s-ar fi simțit captivă într-un coșmar chiar și trează fiind, așa că hotărî să se îmbrace și să iasă la plimbare.

Nu se obosi să-și caute un tovarăș de plimbare prin casă. Știa prea bine când nu era dorită undeva, iar până când una dintre adevăratele ei gazde nu avea să vină după ea, era hotărâtă să rămână ascunsă.

Hotărî să urmeze șirul de poteci prin câmpul de orez care ducea spre vestul insulei, într-un sat în care ea și Max ajunseseră din greșeală la câteva zile după ce se cunoscuseră. Știa că, la ora aceea, avea să-i găsească pe toți adunați sub pavilionul central, ca să se uite la televizor, și că, odată ce avea să se însereze, singura lumină de pe stradă, un bec, singuratic și fluorescent, avea să-și îndrepte razele violet doar spre o bucată mică de pământ. Intenționa să se întoarcă la timp pentru a fi martoră la unul dintre momentele zilei preferate de ea, când îngrijitorul de rațe avea să traverseze câmpia de orez cu pălăria lui și cu un băț pe umăr, având în urma lui nenumărate păsări de curte. Emmy își spuse că ritualul acela avea să o binedispună, chiar dacă restul ieșirii urma să fie un eșec.

Dar când ieși din casă, își dădu seama că soarele începuse deja să coboare de pe cer și că nu avea să vadă marșul rațelor la întoarcere. Era prea târziu pentru asta. Se gândi chiar să se întoarcă în camera ei. În Ubud, odată cu lăsarea nopții, pământul dispărea și totul rămânea la mila spiritelor, o lume întunecată, cu creaturi ciudate, necunoscute. Cel puțin așa credeau localnicii, motiv pentru care se îngrijeau permanent de altarele de pe marginea drumurilor, cum făcuse și Gdé când pregătise cu atâta migală călătoria spre Abang, incluzând până

și cel din urmă membru al grupului. Așa că în locul acesta care nu era al ei, în care adevărurile oamenilor erau atât de importante, Emmy, care nu se considera o persoană spirituală, ajunsese să creadă, la rândul său, în astfel de lucruri. Ezită să plece singură în amurg, apoi hotărî să nu se lase oprită de superstiții și să nu se lase izgonită de pe cărările insulei așa cum fusese izgonită de Aimée din sufrageria casei Sparke.

În timp ce își croia drum pe potecile noroioase dintre câmpiile de orez, îl auzi pe îngrijitorul de rațe strigându-și păsările. Câmpiile erau deja negre, ca niște piscine fără fund, iar miile de ierburi verzi se făcuseră nevăzute în lumina slabă. Când avea să se lase întunericul, urma să-i fie imposibil să ajungă acasă fără să se înnămolească, își spuse ea. Poteca din câmpie era alunecoasă și îngustă și simțea noroiul pe talpa sandalelor. Dar luase deja o hotărâre. Brusc, auzi huruitul unei motociclete pe drum, în spatele ei, și mai multe voci. Orizontul era pictat în nuanțe de albastru, ce păreau să se intensifice.

Emmy reuși să ajungă de cealaltă parte a câmpiei de orez, până la pădurea care ascundea satul de porțiunea deschisă de pământ. Acolo decise că venise momentul să se întoarcă. I se păru că vede de acolo lumina becului fluorescent, care pâlpâia după mișcarea de pe ecranul televizorului public, dar nu putea fi sigură. Distanța, înserarea și copacii îi jucau feste. Era întuneric, deja aproape noapte, și începuse să i se facă frig. Nu voia să rateze cina. Nu avea niciun rost să-și continue drumul. Îi era greu să nu simtă că Aimée câștigase. Rămăsese fără Buddy, fără rațe, renunțând chiar și la plimbare. Adevărul era că nici acasă nu avea o viață mai interesantă.

— Sunt o proastă, le spuse ea copacilor cu voce tare, simțind o încuviințare în foșnetul frunzelor.

Dar asta nu o făcu să se simtă mai bine.

Drumul spre casă fu un adevărat coșmar. Emmy se gândea că avea să le povestească despre plimbarea sa lui Max, lui Buddy, poate și lui Jenny. Dar gândul acesta nu-i făcu drumul mai puțin noroios și mai plăcut și nici nu încălzi gropile reci în care căzu din când în când. Dar reuși să-și spună că, la un moment dat, avea să-și amintească amuzată de episodul acesta. Și pe măsură ce se întuneca – iar luna nu se ridicase încă pe cer –, își dădea seama că, dacă se gândea la experiența aceea la trecut, nu i se mai părea la fel de înspăimântătoare.

Asta până în clipa în care auzi ceva – sau pe cineva. Era la doar câțiva pași de drum, dar sunetele se distingeau mai de aproape. Erau zgomote specifice animalelor – un horcăit de porc sau câini care adulmecau prin apă după broaște și șopârle. Emmy nici măcar nu voia să-și imagineze că ar putea fi unul dintre spiritele insulei – care, de fapt, nici nu existau, se grăbi ea să-și spună. Și totuși, nu se putu abține să nu se gândească și la varianta aceasta. Se opri din mers, ca să audă mai bine, iar sunetele continuară la fel, venind din același loc. Orice ar fi fost acolo, se afla pe potecă, în fața ei, suspinând, și nu prea avea dispoziție să descopere ce era.

— Hei! Hei! Cine e acolo? strigă Emmy, încercând să gonească porcii, câinii și spiritele.

Sunetele încetară, ca și cum creatura ar fi tresărit în ascunzătoarea sa.

— E cineva acolo?

Tăcerea continuă. Apoi explodă.

— La naiba, Emmy, lasă-mă în pace! Dumnezeule, ce ți-a venit să stai așa pe urmele mele? La naiba!

Uneori, spiritele vorbeau cu glasurile prietenilor sau ale rudelor. Emmy făcu un pas înainte, fluturându-și mâinile în față ca un detector. Creatura aceea nu era un porc.

— Max? Max, tu ești? Max! Ce naiba cauți aici?

— Dumnezeule, nu e treaba ta, mormăi el, respirând greu.

După vocea lui, își dădea seama că nu era departe – la doar câțiva pași distanță.

— Nu te urmăream. Mă întorc de la plimbare. Ce ai pățit? Plângeai?

— Sunt bine. N-am nimic. Emmy, vrei să mă lași în pace?

Apoi ajunse în dreptul lui și îl simți la picioarele ei – sau, cel puțin, vocea lui venea de la nivelul coapselor ei, ceea ce însemna că stătea în fund în noroi.

— Ce mă bucur că ești tu! Am auzit zgomote și am crezut că… dar văd că ești doar tu. Plângeai? Se așeză pe vine lângă el și îi văzu chipul transpirat. Luna o să apară imediat pe cer, spuse ea. Nu era nevoie să-i vadă fața ca să-și dea seama că era supărat. Și tot o să te zărească cineva. Când luna apare pe cer, se vede totul de la distanță. Vrei să mă ajuți să mă întorc acasă? Nu prea mă descurc pe întuneric.

Max nu spuse nimic. Emmy își imagină că stătea de vorbă cu Pod în șoaptă, în întuneric. De fapt, cu Portia. Cu o fată pe care cândva o cunoscuse bine, dar care acum dispăruse.

— Să știi că nici eu nu am o stare prea bună. M-am certat cu Aimée, care mi-a zis să plec.

Max pufni.

— E mai rău decât atât? Nu te simți bine? E de la vaccinuri?

— Nu, nu e de la vaccinuri. Sunt bine, serios. Emmy, te rog…

Ce-i drept, din punct de vedere fizic, Max se simțea cât se poate de bine. Nu știa cum să explice, dar după ce terminase de vorbit cu Jenny, simțise golul acela din stomac risipindu-se, iar inima începuse să-i bată normal. Nu avea cum să-i explice că era măcinat de o furie mai neagră ca noaptea, că neliniștea lui nu avea de-a face cu nimic din ce făcuse sau spusese. Era o neliniște

rezultată din ce-i tăcuseră alții. Ierburile doctorului și așa-zisele spirite ale insulei nu aveau nicio importanță.

— Te-a găsit?

— Cine?

— Jenny.

— Am fost în oraș, în Den Pasar. La doctor. Mi-a dat alte medicamente inutile. Mă simt bine. Vreau doar să fiu singur. Bine?

Emmy reuși cu greu să se ridice în picioare.

— Mi-ai spus odată că sunt folositoare pentru că nu fac parte din lumea asta.

Dar Max nu mai spuse nimic. În timp ce el rămase acolo, măcinat de furie, Emmy porni la drum, spre luminile casei care pâlpâiau ușor.

Emmy se așteptase să găsească pregătirile pentru cină în toi, dar nu anticipa o asemenea agitație. Pe măsură ce se apropia de casă, auzea gălăgia dinăuntru și mai mulți bărbați cântând. Când ajunse în casă, îi văzu pe Buddy și pe Frank sărind peste tot și încercând să danseze. Era o priveliște extraordinară. Cântecul era discordant, ca niște strigăte pe stadionul de fotbal. Kraut fuma, clipind din ochi, încercând să înlăture norul de fum din fața lui și bătând entuziasmat din palme. Nu se opriră nici când Emmy trecu pe lângă ei, văzând abia atunci că țopăiau în fața unui obiect. La perete, pe masă, era o statuetă din bronz a lui Buddha, acoperit cu frunze aurii și strălucind în lumina slabă. Era frumos sculptat, androgin, elegant, chipeș, slăbuț, cu un aer pașnic și măsura până într-un metru înălțime. Judecând după frunzele aurite – ofrande din partea supușilor – care îl acopereau împreună cu micul piedestal, era cât se poate de adorat. Avea în mâini un cilindru subțire pentru bețe parfumate, pe care Buddy îl umpluse cu flori – Emmy le recunoscu ca făcând parte din aranjamentul floral al lui Jenny.

— E o frumusețe, nu-i așa? spuse Frank gâfâind, făcând semn când spre Emmy, când spre statuie.

— Un loc ciudat pentru un Buddha, zise ea, încrucișându-și brațele la piept. De unde l-ați luat?

— Din Burma, răspunse Buddy cu zâmbetul pe buze, oprindu-se și el din țopăit. E incredibil, nu-i așa?

— Să înțeleg că e plin de droguri?

Emmy simți că i se face rău și rămase cu brațele la piept. Avusese dreptate. Ceea ce i se păruse „prea" extraordinar ca să se ascundă dincolo de suprafața banală a orașului Ubud se dovedise adevărat. Își imaginase cumva că, dacă avea să-i vadă ca pe niște traficanți de droguri – anticipând cumva intriga acest lucru n-avea să se mai adeverească. Dar deveni evident pentru ea că și aici trebuia să se confrunte cu realitatea. Chiar și aici o urmărea ghinionul. Codul ei de onoare nu funcționa. Ba chiar ajunsese să-și spună că nu pe Max îl găsise în câmpia de orez, că fusese cu adevărat un spirit malefic. În clipa aceea, își dădu seama că cei trei bărbați rămăseseră cu toții cu privirile ațintite asupra ei, în timp ce Buddy îi spunea pe un ton rece, ca de moarte, împungând-o cu degetul:

— …drept prost? Asta crezi tu despre mine? Că sunt o jigodie? Droguri! Droguri! Auzi la ea!

— Îmi cer scuze, am crezut că…

— Aici, traficul cu droguri se pedepsește cu moartea. Cu moartea. Și poate că nu mă trag eu din societatea ta de fandosiți din Sydney, dar nu-s vreun tâmpit. E un Buddha, pentru numele lui Dumnezeu! Ești chioară?

— Scuze… e un Buddha minunat… e pentru casă?

— Poate. Nu știu încă, zise Buddy, încercând să se calmeze și coborându-și degetul amenințător.

Frank se retrase în patul lui din întuneric, aflat în spatele sufrageriei, ca un copil apostrofat.

— Mi se pare ciudat pentru că…

— Pentru că ce? întrebă Kraut făcând un pas spre ea și expirând fumul de țigară.

— Pentru că, dacă e pentru casă… ei bine, nimeni de aici nu e budist, nu-i așa? Dintre cei care locuiesc aici, vreau să spun. Sunt hinduși, nu? Ceva de genul. Nu e o insulă budistă, nu?

— Și? întrebă Kraut plictisit. Asta nu înseamnă că nu poate să fie. Sau că oamenii de aici au ceva împotriva budiștilor.

— Mie nu mi se pare o idee bună, atâta tot. Pare o lipsă de respect să avem o astfel de statuetă religioasă aici.

— De ce?

— Nu știu de ce. Așa simt. Florile astea, spre exemplu, sunt din aranjamentul lui Jenny – un aranjament care a fost un gest de devotament religios. Și voi…

— Nu-ți mai bate capul, zise Buddy, deja râzând. E vorba de afaceri, atâta tot. Am o afacere cu piese de artă și antichități din Orientul îndepărtat. Buddy de aici – cum îmi place mie să-i spun – e doar o avanpremieră, ca să văd ce vor transporta băieții ăștia din Bangkok. Asta e tot. El e controlul calității, dacă vrei, așa că ni l-au trimis din timp ca să ne asigurăm că… ei bine, ca să ne asigurăm că plătim pentru ceva de calitate. Nu mă interesează aspectele religioase.

— Înțeleg, zise Emmy, simțindu-se înfrântă.

Era un val de ușurare sau de groază? Era o veste bună sau una rea? Era vorba de ceva legal sau ilegal? Păreau toate întrebări fără răspuns. Bărbații se uitară din nou lung la ea, de parcă ar fi așteptat să plece ca să se întoarcă la ritualul lor masculin ciudat și să țopăie în continuare în fața acelui zeu sofisticat – un zeu dezbrăcat de puterea lui divină, o divinitate furată. Emmy ar fi dat orice să vadă pe cineva venind din bucătărie, de pe scări sau pe ușa din spatele ei. Jenny? Suchi? Madé? Chiar și Aimée. Rămase o clipă suspendată în tăcere, așteptându-se la o încheiere teatrală pentru o scenă

atât de dramatică. Dar, în cele din urmă, le ură noapte bună pur și simplu și se retrase în camera ei.

Max ajunse acasă simțindu-se ca un burete murdar. Se simțise ud și inconfortabil pe când stătuse în băltoaca aceea din câmpia de orez, dar până nu se ridicase de jos, nu-și dăduse seama cât de tare îi amorțise fundul. Își dusese mâinile la fund și se murdărise de noroi. Porni spre casă cu spatele aproape înghețat.

Cel puțin reușise să-și limpezească gândurile, chiar dacă trupul îi înghețase. Hotărâse ce avea să facă și, chiar dacă părea un gest dramatic, știa că era singura soluție. Avea să plece spre casă cu primul avion și să se mute de unul singur în Sydney. Avea să-și găsească un job part-time și să se înscrie la universitate. Încă nu hotărâse ce urma să studieze. Nu voia să mai accepte bani de la tatăl său. După ce avea să ajungă acasă, intenționa ca nici măcar să nu mai stea de vorbă cu el; și nici să mai pună mâna pe banii lui murdari. Max dădu cu piciorul în pietrele de pe jos. Iată că, după toți acei ani, se dovedise că mama lui avusese dreptate în privința tatălui său. Întotdeauna avusese dreptate. Pentru el nu conta nimic altceva în afară de a avea totul. Totul. Atât.

Și, totuși… Max nu voia să se mai gândească la restul. Își aminti de Jenny și de după-amiaza aceea – își aminti că îl lăsase să o sărute și să se joace cu părul ei și abia după aceea îl refuzase, spunându-i că nu putea să fie cu el și că nu avea să îl însoțească în Australia. Că Buddy avea să o ajute – conta pe el – și că Max nu putea să aibă grijă de ea. El o ceruse în căsătorie, iar ea bufnise în râs. Problema cu Buddy era că ajungeai să nu mai știi de ce făceau oamenii ce făceau. Nicio motivație nu mai era dezinteresată. Nu aveai de unde să știi ce voiau oamenii de la tine. De ce izbucnise Jenny în râs, de ce se dezlipise de el, cu chipul ei frumos și

dinții ei albi? Max își șterse din nou fundul murdar și înghețat și intră în casă.

Frank sforăia în patul lui, chiar dacă nu era deloc târziu. Nu le văzu nici pe Emmy, nici pe Aimée și nici pe Ruby – iar Jenny avusese bunul-simț să nu rămână, își spuse el.

Se duse la bucătărie și își luă o bere din frigiderul care huruia zgomotos. Când se întoarse în cameră, îi văzu pe Buddy și pe Kraut pe terasă și observă statueta cu Buddha.

Se îndreptă spre aceasta și o privi lung, întrebându-se dacă și Buddha avea să se uite la el. Era mai sinistru decât discuția despre spirite: era la fel de sinistru precum altarele aflate în ceața din vârful muntelui, se gândi el. Pentru că se vedea de la distanță – după florile din mâna lui, după privirea lui leneșă, după strălucirea lui – că undeva în lumea asta oamenii încă mai credeau în el. Era evident și după ofrandele de pe altar. Iar credința aceea îi dădea putere. Berea, chiar dacă era rece, păru să-l încălzească.

— Ia te uită, se auzi glasul mereu vesel al tatălui său.

Dar Max se prefăcu a nu băga de seamă.

— Ți-e foame, Junior? încercă Buddy din nou.

Max clătină din cap că nu, deși îi era foame.

— Văd că a ajuns prima livrare, zise el cât putu de rece.

— E tare frumos, nu-i așa? Valorează o avere. Un Buddha din Burma, fiule. Nu se găsesc prea mulți la fel.

Buddy se apropie de el și îi puse mâna pe umăr. Max îl simți pe neamțul cel straniu urmărindu-i din întuneric.

— E pentru templu? întrebă Max, care voia să atingă statueta lui Buddha, dar nu voia ca el însuși să fie atins.

— Cred că da. Acolo le e locul.

— E furat, nu-i așa? zise el aruncând o privire spre Buddy, care ridică din umeri. E ilegal, așa-i?

Buddy ridică din nou din umeri.

— Burma nu ar trebui să fie închisă, zise el. Nu mai face pe supăratul. Țara e condusă de niște nenorociți. Să înțeleg că acum ții cu ei?

— Ai proceda la fel și aici?

— Aici nu prea e cerere pentru sculpturi masive din piatră. Și deja îmi merge bine cu afacerea mea cu batikuri, nu crezi?

— Pentru că ăsta e un loc mai mult pentru oameni?

— Tu ai spus-o.

Max se dezlipi de tatăl lui. Se uită din nou la acel Buddha, care nu avea ce să caute acolo, cum nu avea nici el.

— Mâine mă întorc acasă.

— Mâine? întrebă Buddy, luat prin surprindere. S-a întâmplat ceva? Te-a sunat mama ta? Ți s-a făcut rău?

— M-am săturat de tot.

— Din senin?

— Da.

Când întoarse capul spre tatăl său, Max ar fi putut să jure că vedea durere și îngrijorare pe chipul lui. Așa că își feri privirea.

— Dar trebuia să mergem în Komodo. Nu mai vrei să vezi dragonii?

— Lasă-l să plece acasă dacă nu vrea să mai rămână, zise Kraut de undeva din spate.

În clipa aceea, Max aproape că se răzgândi.

— Vrei să stăm de vorbă? îl întrebă Buddy, iar Max știu că nu-i venise ușor să o facă – pentru că tatăl lui prefera să nu vorbească. S-a întâmplat ceva?

Abia atunci își dădu seama Max că Buddy nici măcar nu știa. Nu avea nici cea mai mică idee. Că, dacă Max i-ar fi cerut-o pe Jenny, tatăl lui i-ar fi oferit-o cadou. Că ar fi dat-o la schimb pentru alta într-o clipită. În felul lui, își iubea fiul. Pe Jenny nu o iubea. Pur și simplu n-avea capacitatea să

vadă ce se întâmpla exact în fața lui. Ceea ce era cu atât mai îngrozitor.

— Trebuie să mă întorc acasă. Să fac niște bani înainte să mă duc la universitate, anul viitor.

— Dar mai e atâta vreme până atunci! Pot să te ajut cu ceva? Ești bine?

— Trebuie să mă întorc acasă. Serios. Tată, sunt obosit. Și sunt ud la fund. Mă duc să mă spăl. Vorbim mâine, bine?

Urcă scările, auzind în fundal vocea tatălui său – dar nu înțelegea ce spunea. Dar auzea uluire, dezamăgire și mormăitul enervant al lui Kraut. Și pe Frank sforăind zgomotos în depărtare.

Emmy o prinse pe Jenny cu o mână de mijloc, iar cu cealaltă de claviculă.

— Hai! îi spuse ea. Sus, jos. Dă din picioare! Sus, jos.

Jenny trase adânc aer în piept, de oboseală, dar și de teama ca nu cumva să se înece, chiar dacă avea bărbia deasupra apei. Emmy îi împrumutase celălalt costum de baie al ei, care atârna pe ea, în mâna lui Emmy. Ora de înot avea loc între micul dejun și prânz, în mijlocul zilei de muncă, într-o zi de festival. În ziua aceea avea loc ceremonia de numire a templului, un eveniment anual la care participau toate templele din Ubud. Mai târziu aveau să aibă multe de făcut, iar seara avea să fie plină de evenimente.

— E bine? Îți place?

— E greu, zise Jenny râzând.

— Vrei să-ți dau drumul să vedem cum te descurci? întrebă Emmy, dându-i drumul fără să mai aștepte un răspuns din partea ei.

Dintr-odată, Jenny începu să tremure din toate încheieturile, zbătându-se speriată în apă. Emmy o prinse din nou – era atât de micuță și de ușoară – și o ajută să-și găsească ritmul.

— Să știi că poți să stai în picioare, îi spuse ea. Piscina nu e adâncă aici. Să nu-ți fie teamă să te

uzi pe față. Nu pățești nimic dacă te bagi la fund. Doar să nu tragi apă pe nas. Și să nu te sperii.

— În cultura noastră, spuse Jenny, oamenii nu merg la înot. Trebuie să respectăm spiritele mării, care sunt foarte puternice. Conform culturii balineze, nu avem voie să băgăm capul în apă, nu intenționat.

— Și atunci, dacă nimeni de aici nu știe să înoate, de ce vrei să înveți?

— Pentru când o să mă mut în Sydney, zise Jenny, de parcă răspunsul ar fi fost evident și plecarea iminentă. În Sydney toată lumea știe să înoate.

— Nu chiar toată lumea, zise Emmy. Prietenul fiicei mele nu știe. Mă rog, poate știe, dar nu merge niciodată la înot.

— Vrei să mă mai înveți?

— Acum? Sau altădată?

— Altădată poate. Deja am obosit acum. Nu sunt obișnuită.

Jenny se așează pe trepte, cu pieptul în afara apei și cu costumul de baie atârnându-i pe ea, în timp ce Emmy mai dădu o tură de bazin, cu mișcările ei egale, de femeie la vârsta a doua. Apoi Ruby dădu buzna pe alee, îmbrăcată într-un costum de baie alb, urmată de Aimée. Aceasta purta un costum cu imprimeu leopard, destul de decupat, și o pereche de ochelari de soare. Avea la ea un colac portocaliu pentru Ruby și câteva prosoape.

— Bună dimineața, spuse Emmy, hotărâtă să fie politicoasă.

Ruby fugi în brațele lui Jenny, stropind cu apă și țipând de bucurie. Jenny și Aimée nu se salutară.

Aimée rămase pe margine fără să-și dea ochelarii jos.

— Până la urmă, tot o să pleci, îi spuse ea lui Emmy.

— Eu? Poftim?

— Doamnă Richmond, nu ai aflat că gazda ta urmează să plece?

— Buddy? În Thailanda?

— Nu mi-ai spus tu că gazda ta este Christopher? Sau am înțeles eu greșit?

— Max?

— Pleacă în seara asta la Sydney.

Emmy se uită la Jenny, care continua să se joace cu Ruby ca și cum nu ar fi auzit nimic.

— Nu am știut, zise Emmy. Doar n-o să plece înainte de festival. Știu că își dorește foarte tare să vadă ceremonia. La fel și eu.

— Sunt sigură că mai e loc în avion, zise Aimée.

Apoi își întinse prosopul și o chemă pe Ruby la ea, punându-i colacul. Jenny se uită la Emmy, dându-și ochii peste cap, și începu să chicotească. Greu de crezut, își spuse Emmy, că aceste două fete erau de-o seamă. Doar cu câțiva ani mai mari decât Pod a ei.

Apoi Jenny îi spuse în șoaptă:

— O să mă duc curând acasă la Suchi. Ca să pregătim ofrandele pentru seara asta. Dacă vii cu mine, pot să te învăț și eu ceva.

Ieșiră amândouă din apă și rămaseră la doar câțiva pași de Aimée și fiica ei, cu apa scurgându-li-se pe trupuri.

— Ne vedem într-un sfert de oră acasă, îi șopti Jenny înainte de a pleca, lăsând urme strălucitoare de pași pe iarbă.

Emmy rămase în soare, să se usuce. Aimée o ignora cu desăvârșire.

— L-ai văzut pe Buddha? o întrebă Emmy după câteva clipe.

Aimée încuviință, cu ochii încă ascunși în spatele ochelarilor.

— Ești budistă?

— Așa am fost crescută. De ce? întrebă ea, gesticulând de parcă ar fi alungat o muscă invizibilă și strâmbându-se ușor.

— Atunci, care e legătura ta cu Buddha? Cu „transportul” acela? Cu afacerea cu antichități?

— Pui niște întrebări personale. Eu sunt omul de legătură al lui Buddy. Fără mine, afacerea asta nu ar exista.

— Și cu ce te alegi tu din povestea asta? întrebă Emmy, trăgându-și rochia pe cap.

Aimée întoarse capul, ferindu-și privirea de soare.

— Ruby, o strigă ea pe fetiță, care se plimba pe marginea piscinei, gata să sară. Ruby, stai să vină mami. Acum vine mami.

Max se trezi în dimineața aceea din cauza soarelui dimineții și privi peisajul superb de la fereastra sa. Se simțea bine, cum nu se mai simțise de când fusese mușcat de maimuța aceea, de parcă un blestem tocmai fusese înlăturat de pe umerii lui și era gata acum să-și continue viața.

Când își aminti că se hotărâse să plece acasă, fu dărâmat. Rămase pe marginea patului, îmbrăcat în pantaloni scurți, și, din obișnuință, își duse mâna la gât, chiar dacă semnul lăsat de mușcătură dispăruse.

Se gândi serios să îl implore pe tatăl său să-l lase să rămână, să-i spună că se răzgândise. Ba chiar luă în calcul să încerce să-i explice lui Buddy întreaga situație cu Jenny, dar își dădu seama apoi că asta ar fi însemnat să pună în pericol orice șansă infimă pe care ar fi putut s-o aibă Jenny să ajungă în Sydney. Se gândi chiar să plece cu ei în Komodo, să pretindă că se răzgândise pentru că nu voia să rateze șansa de a merge cu Buddy să vadă dragonii.

Dar Max știa că era, probabil, prea târziu. Soarele era deja sus pe cer și, cu toate că nu se auzea niciun zgomot din casă, Max simțea că toată lumea se pregătea să-l trimită înapoi în Sydney.

O găsi pe Aimée în sufragerie, în costumul ei cu imprimeu de leopard, fumând o țigară lungă. Ruby, îmbrăcată și ea în costum de baie, se juca pe jos, în fața lui Buddha. Acesta avea în mână flori

proaspete. Pentru prima oară de când ajunsese în Ubud, găsi micul dejun pe masă: un papaya feliat pe o farfurie și un lime, un pahar cu suc, pâine prăjită deja rece și gem de guava.

— Bună dimineața, Christopher, zise Aimée, gesticulând cu țigara spre masă și înecându-i pâinea și fructele în fum. E pentru tine. Tatăl tău l-a pregătit.

— Impresionant…

— Înțeleg că vrei să pleci, zise ea, de parcă ar fi fost mai apropiată de Buddy decât era el.

Era enervant, pentru că Aimée era cu doar câțiva ani mai mare decât el și nu o considera ca făcând parte din familie. Era doar o altă fată din lungul șir de foste iubite ale tatălui său, care rămăsese încă prin preajmă pentru că avea un copil și pentru că Buddy era înnebunit după copii.

Dar Max nu spuse nimic din toate acestea. Mușcă din papaya și zise:

— Cred că da…

Era urât din partea ei că îl forță să ia hotărârea finală cu totul pe nepregătite. Dar ea era una dintre persoanele în fața căreia nu voia să se arate vulnerabil. Și nici nu-i plăcea când îi spunea Christopher.

— Tatăl tău ți-a luat deja biletul în dimineața asta. A reușit să dea de Garuda la telefon, ce părere ai?

— Da. Ce chestie!

Feliile de papaya erau foarte alunecoase și nu reușea să le prindă cu lingura.

— Și a profitat de ocazie ca să-și ia și el biletul, spuse ea cu zâmbetul pe buze, bătând-o ușor pe cap pe Ruby.

— Chiar așa?

— Da. A decis că, dacă tot n-o să mai fii aici, ar fi mai bine să vină cu mine, cu Ruby și cu Kraut în Bangkok.

— Adică pentru transport?

Max spuse asta pentru că știa foarte bine că avea s-o enerveze. Ea ar fi vrut să-l facă să creadă că Buddy venea după ea. De parcă i-ar fi păsat…

Dar Aimée nu mai zise nimic.

— Și ce-o să se aleagă de Komodo?

— Komodo? S-a dus în oraș cu K'tut să anuleze excursia. Cel puțin, pentru moment. E tot ce știu.

— Când?

— Când ce?

— Când plecați?

— Eu plec în două zile, zise Aimée. Dar cred că Buddy speră să plece în seara asta. Poate chiar în după-amiaza asta.

Max își dădu seama că îl supărase foarte tare pe tatăl lui dacă plecase într-o așa grabă. Sau poate că trebuia să ajungă cât mai repede în Bangkok pentru a se ocupa de afacerea cu antichități. Pâinea prăjită rece avea gust de carton. Gemul de guava era teribil de dulce. Mâncă jumătate de felie și o lăsă jos.

— Nu ai văzut-o pe Jenny în dimineața asta, nu?

— Pe servitoare? Nu.

Aimée luă de pe canapea câteva lucruri pregătite pentru mersul la plajă: prosoape, ochelari de soare, un colac viu colorat.

— Noi ne ducem să înotăm, zise ea, trăgând-o pe fiica ei de braț cu mâna liberă. Hai, Ruby, hai, draga mea! Mergem să înotăm. Să înotăm.

— Notăm! strigă fetița în drum spre ușă. Notăm!

Max își aruncă lingurița în recipientul cu dulceață. Era prea târziu. Era totul terminat. Iremediabil, ireparabil, încheiat. Și unde era toată lumea? Unde era Jenny? Sau Emmy, cel puțin?

Coborî dealul ca să întrebe la recepția hotelului dacă o văzuseră cumva pe Jenny, dar fata nu trecuse pe acolo. Totuși, tânăra de la hotel îi aminti că era ziua templelor din Ubud și îi spuse că poate Jenny era acasă, ocupată cu pregătirile.

Max nu știa exact unde locuia Jenny, dar știa că părinții ei aveau o casă în afara orașului. Jenny locuise cu ei în trecut, dar acum stătea cel mai adesea la prietenele ei sau în casa Sparke, desigur. Locuința părinților ei se afla la câteva sate distanță, în est, însă nu la strada principală. Nu ar fi știut cum să dea de ea. Doar că era vorba de o urgență și nu avea timp de pierdut. La poalele dealului, lângă *warung*-ul acela care îi plăcea atât de mult lui Emmy, la capătul podului, înainte de panta ce ducea spre oraș, Max o luă la stânga, spre est, pe drumul pe care îl văzuse adesea și pe care îl urmase rareori. Porni grăbit în căutarea iubitei sale.

Emmy nu știa ce să creadă despre Max, după cum nu știa nici ce să creadă despre Buddha. Nu avusese timp să-l caute înainte să o întâlnească pe Jenny – care nu părea câtuși de puțin deranjată de situație – și nu știa dacă s-o creadă sau nu pe Aimée. Dacă Max într-adevăr avea să plece într-o așa grabă, ce efect avea să aibă plecarea lui asupra vizitei ei? se întrebă Emmy. Poate venise timpul să plece și ea? Să se întoarcă în Candi Dasa sau în Lavinia Beach, întrucât acolo aveau toalete funcționale? În calitatea sa de mamă onorifică, nu putea decât să constate că atribuțiile sale ajunseseră la final. Tot ce avea de făcut era să aștepte să vadă cum urmau să se aranjeze lucrurile.

Cât despre Buddha… Poate că Buddha acela, își spuse Emmy, cu zâmbetul lui atât de enigmatic – Buddha acela care nu avea ce să caute în ascunzătoarea balineză a lui Buddy Sparke –, avea răspunsurile la toate întrebările ei. Dacă putea să se hotărască în privința lui, însemna că venise momentul să plece din propria ei decizie, nu dintr-o toană a lui Max. Emmy se săturase să controleze atât de puține lucruri în locul acela care se voia mai ușor de stăpânit. Era conștientă că, la un moment dat, încetase să mai fie un simplu turist,

însă nu reușise să afle ce anume era acum, chiar dacă se gândea întruna la asta.

Când ajunse acasă, o văzu pe Jenny așteptând-o, deja îmbrăcată. Avea un coșuleț plin cu Plumerii, crini și orhidee. Porniră imediat spre casa părinților lui Suchi, unde se pregătea ceremonia din seara aceea. Suchi – care avea deja burta vizibilă – abia dacă mai trecuse pe la casa Sparke de la venirea lui Aimée.

Cel mai rapid drum era prin oraș, pe lângă strada principală, plină de o mulțime de turiști și rândul de magazine și de prăvălii, printre care se număra și cea a mamei lui Nyoman, croitoria. Femeia le văzu și le făcu semn cu mâna. Emmy nu o observă nicăieri pe fetiță, dar băgă de seamă că toate magazinele erau ocupate, pregătindu-și ofrandele și încercând, în același timp, să-și vadă de treburile zilnice. Remarcă peste tot piramide și conuri de flori ca niște torturi de nuntă extravagante, platouri mari cu fructe și dulciuri, precum și buchete de flori care începuseră să atragă insectele curioase.

Soarele strălucea cu putere, iar aerul era cald și vibrant. Jenny și Emmy merseră în tăcere prin agitația din oraș. Abia după ce dădură colțul pe Monkey Forest Road, unde era mai liniște, iar drumul era umbrit de ramurile copacilor, Emmy spuse:

— E singurul drum spre casa lui Suchi?

— Celălalt drum e mult mai departe și nu avem prea mult timp.

— Nu ți-e frică? După ce a pățit Max, nu-mi prea vine să…

— A fost mușcat pentru că nu a arătat respect, îi explică Jenny pe un ton calm. Pentru că Nyoman e prea tânără ca să știe cum să se comporte cu spiritele. Spiritul maimuțelor e neastâmpărat, dar nu este rău. Uneori e bun, alteori e obraznic. Înțelegi?

— Deci vrei să spui că e posibil ca uneori maimuțele să ne muște, iar alteori nu?

— Pe noi nu ne vor mușca, pentru că suntem respectuoase și înțelepte.

Jenny băgă mâna în coș și, de după valul de flori, scoase câteva pachete cu alune, dintre cele care se vindeau pe strada principală pentru turiști.

— Ofrande pentru spiritele maimuțelor? întrebă Emmy.

Luă apoi un pachet și desfăcu o alună cu unghiile. Erau prăfuite, uscate și aveau coaja subțire.

— Maimuțele se așteaptă să o facem. Așa le-au obișnuit turiștii.

— Presupun că devotamentul trebuie să fie flexibil. Suchi face asta de fiecare dată când vine în oraș ca să-l vadă pe Buddy?

— Vine cu mașina sau cu motoreta. Dar nu mai poate să vină acum, îi poartă ghinion bebelușului dacă trece prin Monkey Forest. Mergem? Nu avem prea mult timp la dispoziție și sunt multe de făcut.

Cu toate că era înarmată, Emmy se simțea neliniștită și copleșită de un val de adrenalină, la fel ca în urmă cu câteva luni, în Double Bay, când se trezise după ce auzise un hoț intrând în casă – doar ca să descopere că era Pod, care își uitase cheile și care încerca să forțeze ușa din spate cu un card. Jenny părea să urmeze un traseu al ei pe sub cupola copacilor.

— Știi care este cuvântul indonezian pentru maimuță? Nu? repetă după mine: *monjét.* Se spune *monjét.*

Emmy, care rămăsese în alertă, zări mai multe maimuțe adunate la umbră. Le văzu urechile și nasurile, brațele lungi și degetele mari. Arătau atât de uman… Ridică privirea spre ramurile de deasupra capului și observă câteva maimuțe sărind de pe o creangă pe alta, strigându-și prietenii.

Jenny arunca alunele în stânga și-n dreapta, fără oprire și fără să privească spre ele. De fiecare dată

când le vedeau, maimuțele se năpusteau asupra lor, bătându-se pe ele.

— Repetă *monjét.* Se spune *monjét.*

— E îngrozitor, șopti Emmy, simțindu-și umerii goi drept o pradă ușoară pentru maimuțele lacome.

Era gata să țipe, având gâtul încordat.

— Hai, spune, zise Jenny, aruncând o alună în dreapta. Hai!

Forțându-și mâinile înghețate să se miște, Emmy ridică brațul și aruncă o alună. Aceasta aterizează cu zgomot în frunze, la câțiva copaci distanță de drum. Brusc, mai multe maimuțe ieșiră de pe potecă și plecară grăbite în căutarea cadoului.

— Vezi? zise Jenny cu privirea îndreptată în față, fără să se oprească din drum și fără să zâmbească. Nu e chiar atât de rău. Spiritele pot fi controlate.

— Până într-un anumit punct, spuse Emmy, deși își descleștase puțin mâna transpirată în care ținea alunele și începuse să arunce și ea pe jos.

— Cum li se spune? o întrebă Jenny din nou.

— *Mun-jette.*

— *Monjét,* o corectă Jenny.

— *Monjét.*

— Foarte bine. Cuvântul pentru copac este *pohon.*

După aceea, Emmy nu mai măsură distanța prin pădure în minute (căci i s-ar fi părut o eternitate) și nici în metri (căci fiecare pas era un efort, ca într-un coșmar din copilărie din care nu putea să se trezească), ci o măsură în cuvinte. Până ajunseră din nou în câmpie, Emmy reușise să învețe cuvintele indoneziene pentru *maimuță, copac, pădure, pasăre, rață, porc, câine* și *bebeluș.* Învățase cuvintele pentru *prieten, mamă, fiică* și *soră* nu doar în indoneziană, ci și în balineză. Dar și o expresie balineză care o înduioșa foarte tare, mai ales în felul blând în care o rostea Jenny. Aceasta evoca momentul de pace al originii

insulei, când totul era bine pe pământ. Epoca de dinainte să vină oamenii albi. Expresia era *dugas gumine enteg* și însemna „când lumea stătea în loc”.

— Cum ne vom întoarce? o întrebă apoi Emmy, arătându-i cele câteva alune care îi mai rămăseseră. Mai ai?

— La întoarcere vom purta în brațe ofrande pentru templu.

— Deci o să ne întoarcem cu mașina?

— Nu, o s-o luăm pe drumul cel lung.

— *Monjét* e în stare să mănânce ofrandele oricui, nu-i așa? întrebă Emmy râzând.

Dar Jenny îi răspunse pe un ton serios:

— Nu mănâncă flori, zise ea. Vezi? Nu s-au atins de coș.

Emmy nu-și dăduse seama că avea să le ia toată după-amiaza să se pregătească pentru ceremonii. Când ajunseră acasă la părinții lui Suchi, găsiră acolo și alte câteva fete și femei. Unele o recunoscură pe Emmy de acasă de la Buddy, iar două dintre ele, pe care nu le cunoștea, erau surorile lui Suchi. Fiecare femeie avea câte ceva de făcut, ocupându-se fie de mâncare, fie de flori, fie de detaliile de început, fie de pregătirile finale… Femeile se așezară să lucreze la umbra terasei cu vedere spre curte, unde câteva fete mai mici se jucau printre găini. Mai mulți cocoși, adăpostiți în cuștile lor de bambus așezate la umbră, spre priveliștea frumoasă a curții, își înfoiară penele, cu ochii spre ele.

Femeile nu se opriră nicio clipă din vorbă. O vreme, Emmy rămase cu urechile ciulite, încercând să distingă cele câteva cuvinte pe care le învățase; însă apoi se lăsă păgubașă, bazându-se pe explicațiile în engleză ale lui Jenny. După-amiaza era fierbinte și somnoroasă, în ciuda activităților animate. Dar ele nu se opriră niciun moment din muncă, nici când apărea vreun întârziat, nici cât să

ia o gură de suc de mandarine sau să-și admire opera.

În murmurul acela, Emmy își opri privirea asupra unor fetițe care se jucau cu păpușile lor în colțul grădinii, legănându-le, plimbându-le și aruncându-le în aer. Era clar că fetele existau doar una pentru cealaltă, ca și pentru lumea aceea de poveste pe care o creaseră pentru păpușile lor. Râdeau cu plăcere auzind poveștile pe care și le împărtășeau una alteia, iar când una dintre păpuși păru că se simte rău, amândouă se schimbară la față, pe punctul de a izbucni în plâns. Uitându-se la ele, Emmy simți că și ea și Virginia avuseseră cândva o astfel de lume. Se minună de legătura extraordinară dintre fete – chiar dacă știa că era posibil să nu dureze – și se întrebă, plină de speranță, ce s-ar fi întâmplat dacă ea și sora ei s-ar fi născut în paradisul acela, dacă s-ar fi bucurat de aceeași libertate, de aceeași armonie. Era o fantezie, la fel cum era și lumea păpușilor, iar asta o făcu să se întoarcă la ritmul degetelor femeilor, care nu conteniră nicio clipă din muncă, pregătind nenumărate ofrande pentru zei.

Emmy nu avea ceasul la ea, dar își dădea seama după umbrele lungi că era trecut de ora trei. Dar nimeni nu era gata să se oprească din muncă, iar treburile păreau departe de a fi terminate. Femeile începuseră să lucreze la alte câteva turnuri noi. Emmy se gândi îngrijorată la Max și la ce-i spusese Aimée. Neștiind precis dacă era adevărat, n-ar fi vrut să deranjeze inutil desfășurarea ritualurilor dinaintea ceremoniei la care fusese invitată; dar își dădu seama repede că Jenny nu avea să se întoarcă acasă înainte de eveniment, ceea ce însemna că nici ea, Emmy, n-avea să participe. Se gândi să plece de una singură, dar se răzgândi când își aminti de ochii maimuțelor și de degetele lor buclucașe.

Starea de neliniște spulberă plăcerea liniștită pe care i-o adusese după-amiaza aceea, bucuria de a

le privi pe femeile acelea lucrând, cu trupurile aplecate. După drumul înfricoșător pe care îl străbătuse alături de Jenny, faptul că o văzuse pe Suchi, fata aceea atât de frumoasă, i se păru un dar. Însă pe măsură ce după-amiaza se scurgea, starea de recunoștință se risipea la fel de repede precum frunzele adunate pe terasă. Și nu voia decât să se întoarcă acasă.

— Vrei să te duci direct la temple? o întrebă, în cele din urmă, pe Jenny.

— O să mergem la un singur templu, îi explică Jenny. Doar la unul. Ceilalți se vor duce la altele.

— Și Buddy?

— Poate că va veni la al nostru, sau poate că va merge la altul.

— Dar pleci direct la templu, fără să mai treci pe acasă?

— Desigur, răspunse Jenny, surprinsă de întrebarea ei.

— Și cum rămâne cu Max?

— La ce te referi?

— Ei bine, dacă Aimée are dreptate și chiar o să plece în seara asta spre Sydney, nu crezi că ar trebui să mergem să ne luăm la revedere?

— Nu cred c-o să plece, zise Jenny, meșterind un fel de origami dintr-o frunză de bananier fără să se uite la ea.

— Și mie mi se pare la fel de puțin probabil, dar dacă într-adevăr o să plece, sunt sigură că vrei să-ți iei rămas-bun de la el, nu? Mai ales tu.

Jenny o privi dușmănos, fără să lase o clipă frunzele din mână și continuând să facă bărcuțe și coșulețe din ele.

— Dacă va pleca înainte să-mi iau la revedere, o să ne vedem cât de curând în Sydney. Acolo vom putea să fim împreună.

— Chiar crezi asta? Chiar crezi că Buddy te poate ajuta să-ți obții viza? Chiar crezi că o să-ți plătească școala, că o să-ți găsească un loc în care să stai?

— Mi-a promis.

— Uită-te la Aimée! Ei ce i-o fi promis?

— E o situație diferită, răspunse Jenny, îndreptându-și brusc privirea spre frunzele ei. Aimée e… mă rog, a fost iubita lui. Eu îi sunt o prietenă adevărată. Suchi e acum iubita lui Buddy, zise ea, privind-o pe Suchi cu zâmbetul pe buze.

— Deci nici măcar nu vrei să-ți iei la revedere de la Max?

Jenny rămase tăcută.

— Ei bine, eu chiar trebuie să trec pe acasă înainte de ceremonie, zise Emmy, ridicându-se în picioare ca să-i arate cât era de hotărâtă. Stătuse mult timp în genunchi și o înțepau deja încheieturile. Nu pot să merg la templu în halul ăsta, spuse ea, făcând semn spre rochia de plajă pe sub care se vedeau bretelele costumului de baie.

Chiar nu se cuvenea una ca asta. Nici măcar Jenny nu putea să nege acest lucru.

— Dar nu pot să plec acum.

— Mă duc singură.

— Prin pădure? Nu. Nu știi cum să te porți cu spiritele.

— Să o iau atunci pe celălalt drum?

— E prea complicat. Dacă o iei pe drumul greșit, o să ajungi în Den Pasar. Trebuie să o iei pe niște cărări micuțe, prin sate. Și nu știi limba.

„Iată-mă aici, își spuse Emmy, pe jumătate turist, pe jumătate altceva. Ce enervant!”

— Am o idee, spuse Jenny încântată.

Se întoarse spre ceilalți și le spuse ceva, iar ei se opriră din lucru, uitându-se lung la Emmy. Una dintre femei începu să râdă. Alta se ridică, veni spre Emmy, îi făcu semn să ridice brațele, apoi o îmbrățișă. Femeia îi spuse ceva lui Jenny. Ceva neconvingător. Jenny insistă. Femeia nu se răzgândi. Se auzi apoi și vocea lui Suchi de pe terasă și câteva femei izbucniră în râs. Dar Jenny rămase neclintită.

— Știu ce să facem, îi spuse ea lui Emmy. Nu e nevoie să te întorci acasă la Buddy. O să te îmbrăcăm în straie frumoase, ca o adevărată balineză. În sarong. E foarte ușor.

Emmy se uită în jurul ei și înțelese de ce femeile izbucniseră în râs.

— E imposibil, zise ea. N-o să mă încapă nimic.

— Vom vedea, zise Jenny. Știu că *Bibi* a lui Suchi, sora tatălui ei, e mare, așa ca tine. O să-l trimitem pe K'tut.

Jenny o strigă pe una dintre fetele din curte și îi zise ceva; fata începu să râdă, după care dădu din cap și porni în fugă spre poteca din fața casei.

Dar asta nu rezolva întreaga problemă. Când Emmy se întoarse spre Jenny, aceasta știa deja ce avea să o întrebe.

— Max n-o să plece, îi spuse ea cât se poate de simplu. Nu mă interesează ce zice Aimée, eu știu că Max n-o să plece. Nu poate să plece.

N-o spuse pe tonul lui Buddy, care credea că le putea rezolva pe toate, ci cu siguranța unei fete îndrăgostite, care știa că este iubită. Iar Emmy se lăsă convinsă.

— O să fii o femeie balineză, îi zise Jenny. Hai!

Max o căută o vreme pe Jenny, însă fără succes. Merse kilometri întregi înainte să se lase păgubaș. Faptul că nu cunoștea limba îi îngreuna căutările în satele mai mici, unde se vorbea doar balineza, nici măcar indoneziana. Numele „Jenny" nu părea să însemne nimic pentru nimeni și abia după ce își recunoscu înfrângerea își dădu seama că, de fapt, putea să o cheme cu totul altfel, într-un fel mult mai puțin englezesc. Se întreba dacă era o Wayan, sau o K'tut, sau undeva la mijloc.

Când se întoarse acasă, în cele din urmă, după-amiaza târziu, asudat și extenuant, Max îl găsi pe K'tut așteptându-l, foarte prost dispus.

— O să pleci în seara asta, îi spuse el, de parcă gestul ar fi fost de prost gust, nu neapărat unul

dezamăgitor.

Își duse degetele prin păr, dezvelindu-și fruntea înaltă, plină de mici vinișoare.

— Unde e toată lumea?

— Am venit să te duc la aeroport.

— Unde e tata?

— A plecat, mormăi el, gesticulând nervos. Cu neamțul ăla. În după-amiaza asta.

— La naiba!

— Azi e ziua ceremoniei templului nostru, zise K'tut ca un reproș; dar Max nu băgă de seamă. Du-te să mănânci ceva înainte să-ți faci bagajele! Aș putea să-ți gătesc eu ceva, spuse el deloc convins.

— Nu-i nevoie.

Era deja trecut de șase. Nu se așteptase ca tatăl lui să plece, deși îi stătea în fire. Cine râde la urmă… își spuse Max. Adevărul era că oricum nu se pricepeau la despărțiri.

K'tut se întinsese în pat și se uita la un vechi film kung-fu, cu sonorul la minimum.

— E cu Bruce Lee?

K'tut încuviință.

— Prietene, am doar două întrebări.

K'tut îl privi lung.

— În primul rând, unde a dispărut toată lumea? În afară de Buddy și de Kraut… Și, în al doilea rând, știi cumva unde e Jenny? Spune-mi și promit să te las în pace.

— Frank e la hotel, zise K'tut. Aimée e cu Ruby – s-au dus să ia o prăjitură cu ciocolată de la *warung*. De doamna ta australiană nu știu nimic. Iar Jenny probabil că e la Suchi, pregătindu-se pentru ceremonii.

— Și unde stă Suchi?

— Dincolo de Monkey Forest. Foarte departe. Nu cred că spiritele vor să te întorci acolo. În plus, nici nu avem timp.

Max rămase o clipă pe gânduri, apoi vorbi din nou, chiar dacă K'tut își îndreptase din nou atenția

spre film.

— Am putea să ajungem dacă mă duci cu autobuzul. Mergem repede. Chestia e că… trebuie să înțelegi că…

Apoi Max se opri, căci, deși era îngrijorat, nu putu să nu remarce zâmbetul de pe chipul lui K'tut.

— Nu, răspunse acesta, încrucișându-și picioarele sub el. Nu se poate. E prea târziu.

Ochii lui se fixară din nou asupra mișcărilor amețitoare ale lui Bruce Lee.

Max se duse în camera sa și găsi pe pat un plic de la tatăl lui – recunoscu imediat scrisul grăbit al lui Buddy. În plic se aflau o scrisoare, un teanc de dolari americani și o țigară cu marijuana.

> Junior,
>
> Îmi pare rău pentru episodul cu maimuța. Cred că asta ți-a afectat starea de spirit. O să mergem în Komodo iarna viitoare. Ne vedem în Sydney, nu știu exact când. Îți las niște bani ca să te distrezi până data viitoare când ne vom vedea. Fumează țigara înainte de plecare sau las-o aici. Să n-o iei cu tine la aeroport. Ești un copil de aur.
>
> Ai grijă de tine,
>
> B

Max băgă banii în buzunar și ieși pe terasă, cu țigara și cu o cutie cu chibrituri. Nu știa dacă să o aprindă sau nu. Începuse să se așterne seara, iar el rămase acolo, uitându-se la culori și la formele în continuă schimbare. Observă contururile obiectelor îndepărtate, de la orizontul întunecat, urmărindu-le până când rămaseră doar simple siluete pe cer. Apoi noaptea își continuă înaintarea, îmbrăcând întregul glob într-o mătase neagră, cu mișcări adânci, delicate, provocatoare.

În timp ce stătea acolo, pe terasă, Max își dădu seama că aștepta să audă clinchetul râsului lui Jenny din odaia vecină, din camera lui Buddy – de neatins, dar acolo. În schimb, auzea în depărtare

uralele ceremoniei și ritmuri de tobe venind din toate părțile, dinspre nenumăratele temple. Fiecare ritm avea un stil propriu, acompaniind cântecul greierilor. Muzica nopții nu-l încânta pe Max, ci îl întrista peste măsură, ca o confirmare a faptului că nu avea s-o mai vadă pe Jenny. Ea se afla undeva în întunericul acela din care el nu putea face parte, într-o altă lume, departe de el.

Neștiind ce altceva să facă, Max se aruncă în scaunul de răchită și-și aprinse țigara.

Era încă acolo când K'tut veni să-l ia. Aruncară în grabă bagajele în mașină, iar K'tut, din cale afară de nervos fiindcă ratase ceremonia, se abținu cu greu să nu-i dea o palmă peste față băiatului aceluia pe care îl avea în grijă.

La apusul soarelui, când terminară, în cele din urmă, toate ofrandele, iar lumea se pregătea să plece de la Suchi spre templu, Emmy deja nu se mai simțea ea însăși. Ca o ofrandă cu totul diferită, fusese îmbrăcată, spălată, dată cu ulei și transformată într-un personaj pe care nu avea cum să-l vadă, căci în casa lui Suchi nu era nicio oglindă.

Liniile și contururile îi fuseseră schimbate, la fel ca greutatea genelor și forma capului. Se simțea ca o mascotă printre tinerele balineze. Chiar dacă ele încă mai chicoteau pe seama ei, *Bibi* a lui Suchi și mama ei, două femei din generația lui Emmy, o întâmpinară cu un aer solemn și grațios, alăturându-se mulțimii.

Emmy purta un sarong albastru cu panglici verzi și aurii, strâns și drapat într-o fustă dreaptă care îi cădea până deasupra gleznelor. Bluza lui *Bibi* era dintr-o dantelă delicată de culoare crem, cu un decolteu în formă de V, cu mâneci lungi și mulate și cu mulți nasturi în partea din față. Brațele și bustul lui Emmy se potriveau perfect cu cele ale lui *Bibi,* astfel că bluza era puțin strâmtă, dar nu exagerat. Totuși, sub talie, unde bluza ar fi trebuit

să alunece pe șolduri, le fusese imposibil să-i încheie nasturii, așa că o lăsaseră desfăcută, dezvăluind un mic triunghi de piele deasupra sarongului. În ciuda acestui gol, Jenny fusese de acord că era o costumație decentă, ba chiar se arătase încântată de înfățișarea ei, așa că Emmy se lăsase convinsă că arăta prezentabil.

Dar Jenny nu se oprise aici. Începuse să îi parfumeze părul și să i-l dea cu ulei, pieptănând-o de mai multe ori, până când i se lipise de scalp, pe după urechi, în onduleuri mari. Îi pudrase fața și o machiase, îi conturase ochii, dându-le o formă migdalată, și o ciupise de obrajii bronzați și pistruiați. Apoi îi conturase buzele și o dăduse cu ruj roșu, adăugând în final o floare după urechea frumoasei doamne.

Doar papucii pe care îi avea în picioare și cu care plecase de acasă în dimineața aceea îi mai aminteau lui Emmy de ea însăși. În rest, totul era nou; o nouă femeie fusese inventată, la nașterea căreia contribuise prea puțin. Toate aromele în care fusese învăluită începură să îi gâdile nasul: mirosul dulceag al grăsimii parfumate, aroma naturală a florii, sudoarea puternică de la subsuorile cămășii lui *Bibi,* păstrată în dantelă ca o amintire de la ultima purtare. Emmy începu, la rândul ei, să transpire, deloc obișnuită să poarte atâtea straturi de materiale pe fiecare centimetru de piele.

Se întrebă cum arăta și se uită la Jenny ca să-și facă o idee. Și Jenny se machiase și își îndepărtase părul de pe față, lipindu-l de gât. Bluza roz de mătase îi accentua brațele puternice și talia subțire, iar sarongul îi cădea până în pământ. În lumina slabă a serii, Jenny căra pe cap unul dintre turnurile maiestuoase și complicate pe care femeile le pregătiseră la umbra de pe terasă. Părea să plutească deasupra ei, luminos și frumos parfumat, înconjurat de multe astfel de aranjamente monumentale, înălțându-se spre cer în timp ce

oamenii care le cărau păşeau în liniște spre destinația lor.

Drumul fu lung și, după un timp, Emmy se simți prinsă în mulțime. Păşea greu în sarongul ei și începuse să-și facă griji (în mod irațional, dat fiind ritmul lent în care se mișca toată lumea) că avea să se împiedice și să fie călcată în picioare. Deja se întuneca. Făcu un pas într-o parte și se ridică ușor, încercând să distingă capătul șirului lor, însă procesiunea care pornise de la casa lui Suchi se împletise cu altele, până când ajunseseră să fie înghițiți de un val de oameni care înaintau împreună, în pace, făcându-și loc ici și colo. Mergeau fără să pună întrebări, oprindu-se doar rareori, pentru scurte perioade de timp. Undeva, în depărtare, Emmy începu să audă ecouri de tobe și de chimval, precum și discordanta muzică tradițională *gamelan.*

Deși era fascinată de toate evenimentele care se petreceau în jurul ei, simțea totuși și o urmă de spaimă (pentru că nu-i plăceau mulțimile – sau, cel puțin, îi displăcea să se simtă prinsă între atâția oameni. În Sydney, prefera întotdeauna să conducă ea sau să ia un taxi în loc să meargă cu metroul), precum și o anume jenă (bluza aceea pe care reușise să o încheie la nasturi până deasupra buricului începuse să o taie în două. În plus, transpira rău, chiar și pe scalpul uleios), dar și plictiseală (i se părea că mergeau deja de o veșnicie și nu putea să vadă nimic în față în afară de cefele oamenilor și de profilurile lor în lateral). Ba chiar se simțea oarecum neliniștită (când avea să se termine acel marș-maraton? Oamenii aveau să se risipească pur și simplu? Și ce urma să se aleagă de ea? Cum avea să ajungă acasă? Cum avea să-și ia înapoi costumul de baie și rochia?). De asemenea, își dădea seama că începuse să vadă oarecum ciudat. Avea ochii obosiți, concentrându-se când într-o parte, când în alta – o floare în părul unei femei, ritmul propriilor picioare pe drum –,

incapabili să cuprindă întregul peisaj. Își aminti că se simțise la fel și după ce luase valium, în diferite cantități, imediat după ce William o părăsise, iar experiența nu fusese prea plăcută. Însă puse totul pe seama foamei, pentru că nu mâncase nici cina, nici prânzul. Dacă ar fi întrebat-o cineva, ar fi spus doar: „Nu prea mă simt în apele mele”.

Ajunseră, în cele din urmă, la porțile din piatră ale templului și intrară cu toții. Era acum cât se poate de întuneric. Oamenii se așezară în jurul unei zone centrale, ca un altar, în fața unui sanctuar în care doar preoții aveau voie să intre. Bețișoarele parfumate aprinse luminau chipurile oamenilor. Muzica *gamelan* și tobele încetară.

Ritualul care urmă i se păru lui Emmy la fel de lung precum plimbarea interminabilă de până atunci. Fu incredibil de plictisitor, greu de urmărit și cu un final dezamăgitor. În timpul lungilor perioade de tăcere, Emmy privea în jurul ei, sperând să vadă o față cunoscută – însă fără succes. Zări mulți turiști amestecați printre balinezi – majoritatea purtau cămăși sau tricouri din bumbac –, fiind bucuroasă că nu o recunoștea nimeni și, în același timp, deznădăjduită că nu vedea nicio față cunoscută.

Ceremonia implică și dăruirea unor cadouri pentru templu, iar preoții duseră în sanctuarul din interior câteva pachete mari, extravagant ambalate; apoi păru că evenimentul se încheiase în mod oficial. Totuși, mâncarea și florile aveau să rămână în afara templului, pe lângă pereți, așa că oamenii începură să iasă și să intre, pregătindu-se să-și lase ofrandele pentru zei. Doar câțiva puteau ieși pe porțile templului în același timp, astfel încât grupurile de oameni începură să se despartă. Emmy se trezi singură pe drum, în fața templului, fără nimeni cunoscut în preajmă – nici Jenny, nici Suchi, nici *Bibi,* nici altcineva.

Era inutil să încerce să le caute, mai ales că nu voia să intre din nou în templu. Se alătură, în

schimb, unui grup de tineri turiști australieni, mergând pe lângă ei și ascultând frânturi din discuția lor. În drum spre hotelul lor, se trezi din nou pe pământ cunoscut, pe strada principală din Ubud. Prăvăliile și tarabele erau acum închise, iar Emmy se simțea de parcă nu mai trecuse pe acolo de o veșnicie.

Se îndreptă spre vale și spre pod, spre *warung*-ul ei preferat, apoi urcă extenuată panta spre casa familiei Sparke. Între centrul orașului și intersecția din Tjampuan, fu nevoită să se strecoare printre oameni care stăteau în umbră, cu chipurile în beznă, și, deși hainele cu care era îmbrăcată o jenau, încercă să meargă susținut. Totuși, știu că ce era mai greu trecuse când zări podul în fața ei, sub razele lunii; brusc, observă o explozie de lumină și auzi o mașină claxonând. În lumina farurilor, Emmy văzu câțiva oameni pe care nu-i cunoștea și care fugiră speriați din calea mașinii. În agitația din jur, autobuzul cel alb începu să urce dealul, apropiindu-se de ea. Când trecu prin dreptul ei, Emmy îl zări cu coada ochiului pe K'tut, concentrat la volanul mașinii.

După câteva clipe, îl observă pe Frank în fața *warung*-ului și se duse spre el. Acesta nu o recunoscu imediat, însă după aceea se amuză pe seama costumației ei.

— Faci pe localnica? o întrebă el rânjind.

Avea fața în apropiere de a ei: erau departe de copaci, iar luna plină plutea pe cerul plin de stele.

— A plecat, nu-i așa?

— Cine?

— Cu autobuzul. Max. Aimée nu m-a mințit. Max a plecat înapoi în Sydney. Așa e?

— Nu e singurul.

— Ce vrei să spui?

— Ai fost la ceremonie?

— N-a fost toată lumea?

— A fost, mormăi Frank. Ce plictiseală!

— Pentru unii oameni chiar a însemnat ceva, spuse Emmy. Iar dacă are o însemnătate, nu poate fi plictisitor. Dar ce ai vrut să spui mai devreme?

— Exact ce am spus.

— Cine? Cine a plecat? Unde?

— Au plecat fără mine și m-au lăsat aici. Buddy m-a adus să fac ceva, apoi mi-a zis că se ocupă el. Vrei ceva de băut?

— Nu, mulțumesc.

— Uite o cârciumă englezească adevărată, zise el, arătând cu degetul spre o casă oarecare de pe marginea drumului. Servesc gin tonic, e administrat de hotel. Un loc foarte drăguț.

— Nu, mulțumesc.

— Eu mă duc.

— Mai întâi, spune-mi la ce te refereai mai devreme.

— Buddy a plecat în Bangkok, bine?

— Azi?

— Azi, răspunse Frank iritat.

— De ce? Cu Aimée?

— Diavolița aia e încă pe-aici, tolănită prin casă, pe undeva. Nu, a plecat cu Kraut.

— De ce?

— A vrut să supravegheze transportul el însuși, zise Frank. I-a fost teamă ca nu cumva marfa să fie mai puțin bună decât mostra. Eu, unul, nu aș ști să fac diferența.

— Înțeleg.

— Chiar nu aș ști. Vii? întrebă el făcând semn spre casă.

Acorduri de muzică pop se auzeau în aerul nopții. Poate era un fel de pub.

— Spune-mi ceva: de unde vin mărfurile astea, transportul de care spui?

— Simplu. De pe ruta obișnuită, răspunse Frank. De la granița cu Burma, din Chiang Mai până în Bangkok. Foarte ușor.

— Dar înainte de asta? întrebă Emmy, simțind că era foarte important să afle răspunsul la această

întrebare. De unde a făcut rost de antichitățile astea?

Frank mormăi ceva și se șterse la nas, ca un copil de școală grăsun.

— Habar n-am. Nu mi-am pus niciodată problema, întreabă-l pe Buddy.

— Dar acel Buddha, de exemplu? insistă Emmy. Buddha din sufragerie.

— Nu e clar? Acel Buddha e luat de prin vreun templu. Cum altfel? Nu acolo stau astfel de statuete? În templu?

Aparent mulțumit de răspunsul lui, Frank se îndreptă spre localul cu gin tonic. Câțiva turiști păreau să meargă și ei spre bar.

— Sigur nu vrei să bei un pahar?

Emmy refuză oferta, simțind pe umeri greutatea părului uleios, prins în agrafe. Avea sentimentul că nu era capul ei. Când Frank se îndepărtă, strigă după el:

— Nu e ceva… ei bine, nu e ceva legal, nu-i așa?

De parcă, dacă ar fi aflat că era totul legal, lucrurile s-ar fi schimbat fundamental. Și, fiind legal, era un lucru ce făcea parte din codul de onoare al altcuiva, iar ea nu avea dreptul să judece.

— Am eu față de avocat? strigă Frank printre acordurile muzicii, făcându-se imediat nevăzut.

Emmy străbătu în liniște ultima pantă spre casă sub razele lunii. Captivă în *sarongul* ei colorat, mergea cu pașii unei alte femei, având mirosul altei femei, simțind pe umeri greutatea unor vieți în care ea nu avea niciun rol. Abia dacă băga de seamă sărutările brizei nopții, mai dulci și mai gingașe decât oricare altele la care sperase sau pe care le primise vreodată. Brusc, totul ajunsese la final: atât viața, cât și făptură aceea pe care o crease pentru sine și care dispăruse în aerul nopții în doar câteva ore. Era limpede că venise momentul să ia o decizie, că venise timpul să își înfrunte adevărurile. Adevărul nu era niciodată

acolo unde se aștepta să fie, își spuse ea. Iar norocul, precum un cod de onoare, poate că nici măcar nu exista. Încă nu îi era clar cine era cu adevărat. Dar știa foarte limpede unde îi era locul.

Simți parfumul adierii vântului – miros de pământ, de umezeală, de câmpii de orez, de ceață invizibilă –, dar și mireasma din Abang, purtată dinspre altarele din vârful muntelui, momentul după care piscul fusese, poate, cu totul irelevant.

În casa Sparke, Ruby era singura care dormea; avea degetul în gură și câțiva cârlionți de păr îi alunecaseră pe obrajii rumeni. Părea foarte mică în patul acela mare, o mână de om care abia se zărea pe salteaua unde avea să se întindă mama ei. Dar, pentru moment, Aimée rămăsese în sufragerie, cu ochii spre privirea strălucitoare a lui Buddha, ea fumând, el stând inert cu zâmbetul pe buze, amândoi așteptând ceva, departe de casă – orice ar fi însemnat acest lucru – și, spre deosebire de Emmy, incapabili să se întoarcă vreodată.

Epilog

Stând în sufrageria surorii ei, Virginia auzi apa curgând ca o cascadă în baia de la etaj. În ciuda divorțului, își imaginase că locuința lui Emmy avea să fie cu mult mai grandioasă decât cabana aceea îngrămădită, cu două dormitoare, aflată ce-i drept într-o zonă mai scumpă a orașului. Abia își revenea după zborul interminabil și înspăimântător din ziua anterioară, așa că i-ar fi prins bine să intre prima la baie; dar, chiar dacă Emmy o invitase din politețe să i-o ia înainte, pentru Virginia era clar că, în ziua aceea specială, ziua nunții Portiei, responsabilitățile materne ale surorii ei erau mai importante decât disconfortul articulațiilor sale.

Se așeză pe marginea fotoliului, cercetând împrejurimile, cu halatul de baie bine strâns pe corp. Simțea că începuse deja să-i fie prea cald. Deși camera era la umbră, briza care se strecura pe fereastră anunța un val serios de căldură. Bucățica de cer pe care o zări cu coada ochiului era de un albastru electric, imaculat. Era exact cum o avertizaseră toți cunoscuții și le era recunoscătoare tuturor pentru sfat: sus, la etaj, pe patul ei, trona o pălărie mare menită să o protejeze de soarele din ziua nunții.

Virginia nu intenționa să-și bage nasul prin jur în timp ce aștepta, dar nu găsea nimic interesant de citit în ziarul de dimineață și nu avea stare să stea și să se gândească. Se ridică de pe scaun și începu să se învârtească prin cameră.

Observă că multe dintre piesele de artă de pe pereți erau în stil modern și păreau „autentice”, iar obiectele de mobilier, deși elegante, erau puțin cam mari pentru camera aceea, fiind cel mai probabil rămășițe salvate din căsnicia ei eșuată. Fereastra din fața casei dădea spre o stradă laterală liniștită, iar dacă se apleca puțin, putea vedea colțul după care se dezlănțuia nebunia urbană și se

auzea, din când în când, câte o mașină claxonând în trafic. În partea din spate a casei erau bucătăria și zona de luat masa, care găzduia o masă prea mare pentru spațiul acela mic, iar în capăt se afla mica grădină neîngrijită a lui Emmy, care avea un aer exuberant, semitropical.

Virginia încercă să-și imagineze cum ar fi fost să aibă o asemenea libertate: să arunce câte o privire spre spațiul acela limitat și să știe că fiecare lucrușor era la locul său pentru că ea îl pusese acolo. Nu doar corpul ei, ci și întregul spirit ar fi condus casa aceea, fără să-i dea vreo socoteală mamei ei, o femeie bătrână și dificilă, a cărei personalitate părea să se împrăștie – din pură încăpățânare – prin absolut toate colțurile apartamentului lor din Londra, unde picioarele ei refuzau acum să o ducă.

Brusc, libertatea aceea păru tocmai lucrul pentru care o invidiase atât de tare pe sora ei. Simți un gol dureros și văzu cu ochii minții deznodământul dezolant care o aștepta odată ce mama ei avea să se ducă, tocmai lucrul de care toți ceilalți păreau să se ferească atât de tare. Din acest punct de vedere, aproape că îi părea rău pentru Emmy, care, la fel ca toți ceilalți, încercase din greu, și totuși eșuase. Cu toate astea, își spuse Virginia – îndreptându-și privirea spre fotografiile cu nepoata ei, în diferite ipostaze și la diferite vârste –, Emmy o avea pe Portia.

Brusc, Virginia zări două fotografii neașteptate, una nouă și una veche, rătăcite printre sutele de imagini cu Pod cea fermecătoare, într-o ramă argintie, frumos sculptată, care înghițea cumva fotografia aceea neclară, alb-negru, Virginia se văzu pe sine, un copil slăbuț, cu gâtul lung, ținând-o în brațe pe sora ei mai mică. Mama lor, micuță și măcinată de griji, dar atât de tânără, stătea pe vine lângă ele, ținându-le pe amândouă în brațe. Ce o frapă cel mai tare pe Virginia nu fu privirea serioasă și îngrijorată a lui Melody Simpson – care

nu arăta câtuși de puțin pe cât de impresionantă și-o amintea ea ci bucuria de pe propriul chip, precum și plăcerea pură care se oglindea pe fața surorii sale. Oare ce le făcuse atât de fericite? Ce moment, șters până acum din amintirea ei, le prinsese pe cele două fetițe nerăbdătoare în bucuria lor comună?

Când o auzi pe Emmy coborând scările, puse repede fotografia în colțul ei, apoi o luă pe cealaltă, aproape nouă, aflată mai în spatele celorlalte. Și poza aceasta era puțin neclară și cețoasă, o fotografie făcută în grabă, cu un grup de femei și de bărbați asudați, înconjurați de o grămadă de pietre. Emmy, palidă și cu părul pe față, se număra printre ei. Avea pe chip o expresie ciudată, o combinație între teamă și victorie. Însă zâmbea.

— E din Bali, îi spuse Emmy, apărând brusc în spatele ei. E de acum șase luni. Am escaladat un munte, cred că ți-am scris ca să-ți povestesc despre asta. Nu e cea mai reușită poză, nu-i așa? zise ea, râzând oarecum formal, remarcă Virginia.

— Cine sunt ceilalți oameni?

— Alți turiști. Tipul acela mai în vârstă, îmbrăcat în batik… este cel care m-a găzduit. Un om extraordinar.

Virginia încuviință și puse fotografia la loc.

— Ți se face dor uneori?

— De ce anume?

— De insulă.

Emmy cotrobăia de zor prin poșeta ei micuță și costisitoare, care se potrivea perfect cu deux-pieces-ul pe care îl purta.

— Oh… Știi cum e, eram în vacanță, zise ea. Nu poți să stai în vacanță toată viața. Ridică privirea și îi zâmbi, un surâs controlat care nu amintea în niciun fel de explozia inocentă de fericire pe care o văzuse mai devreme pe chipul ei de copil. Ginny, dragă, sunt într-o mare grabă. Nu te superi dacă o iau înainte, nu? I-am promis lui

Pod că am s-o ajut să se pregătească și sunt deja în întârziere. Îmi pare rău că te las aici, zise ea – iar Virginia îi făcu semn să stea liniștită –, dar știi și tu cum e. Găsești în bucătărie, lângă telefon, numărul de la taxi, o să-ți ia vreo douăzeci de minute să ajungi.

Emmy se îndreptă spre ușă cu cheile de la mașină în mână, dar imediat se întoarse din drum.

— Sper că nu ești dezamăgită că e doar o cununie civilă, zise ea, roșind vizibil pe sub bronzul de pe chip. După ce ai bătut atâta drum, știi tu… Dar petrecerea ar trebui să iasă bine.

— Da, desigur.

— Ne vedem acolo, spuse sora ei, apoi îi făcu un semn vag cu mâna și plecă.

Virginia rămase o clipă în mijlocul sufrageriei, cu o durere înțepătoare de spate, nedumerită de remarca din final a lui Emmy, care probabil se referea la faptul că evenimentul nu avea să fie însoțit de vreun ritual religios. Altădată, în alte circumstanțe, ar fi încercat să-i explice lui Emmy complexitatea relației ei actuale cu divinitatea; dar acum știa prea bine că sora ei nu avea să înțeleagă. Brusc, Virginia se simți copleșită de singurătatea izolării lor, cel mai mare eșec al ei și al surorii sale.

După vacanța din vară și tragicul accident al mamei lor, Virginia nu mai reușise să-și reia legătura cu Dumnezeu. Profitând de nevoile din ce în ce mai mari ale mamei sale, se rupsese de liniștea grupului de rugăciune (care nu-și mai dădea întâlnire acasă la Angelica după ce aceasta își abandonase religia, ci în casa Friedei Watson) și nu mai găsise puterea de a lua parte la predicile pe care preotul Thompson continua să le propovăduiască atât de plin de pasiune. Simțea că biserica – nu Dumnezeu – o părăsise în clipa ei de răscruce și încă nu știa pe cine să învinuiască. Preotul? St Luke? Însăși religia evanghelică și slava ei oarbă?

Când Angelica îi mărturisise că își pierduse credința, Virginia simțise, cu totul fals, că însuși Dumnezeu făcuse o greșeală sau că dăduse dovadă de cruzime. Dar, în ceea ce o privea, atribuia vina naturii umane și continuase să încerce să creadă că Dumnezeu n-avea să o dezamăgească astfel. Pe ascuns, ferindu-se de mama ei slăbită și invalidă, Virginia mersese de la o biserică la alta, duminicile, căutând o congregație mai mare. Obișnuia să stea ascunsă într-un colț al bisericii, în spatele coloanelor, aproape de ieșire, învățând cum să se sustragă din cele mai prietenoase reuniuni fără a face cunoștință cu nimeni, fără a strânge mâna primitoare a preotului. Vechiul ei refugiu ajunsese o misiune înfricoșătoare, organizată pe ascuns, ca un drog la care ar fi vrut să renunțe, fie chiar și pentru o scurtă perioadă, dar pur și simplu nu găsea puterea să o facă.

Însă afară, în lume, în Londra aceea care arăta atât de trist și mereu la fel după întoarcerea lor din Skye (cu excepția faptului că Martin fusese promovat pe postul Selinei după ce aceasta își dăduse brusc demisia ca să se mărite cu un bărbat bogat), simțea doar singurătate și teamă, efectul trist al eșecului uman, marcat doar de iluzia nevăzută a sensului vieții. Simțea atunci că singura ei scăpare era să continue să caute îmbrățișarea călduroasă a Domnului ei. Dacă ar fi fost să-i fie îndeplinită doar o singură dorință, aceea ar fi fost să primească din nou certitudinea aceea mistuitoare. Ar fi dat orice să nu fi văzut niciodată nimic, să nu fi știut niciodată nimic, să nu fi simțit niciodată îndoiala.

Totuși, în situația de față, își spuse ea în timp ce își pregătea baia, putea să înțeleagă de ce Emmy organiza doar o cununie civilă pentru fiica ei. Avea să fie o ceremonie mai scurtă, mai impersonală. Mai sinceră.

Traficul de sâmbătă dimineața aglomera mult orașul și, deși nu mergea mai departe de apartamentul lui Pod și Pietro din Paddington, Emmy se simțea din ce în ce mai agitată pe măsură ce se apropia de destinație. Îi era teamă că Pod avea să înceapă să se îmbrace fără ea, că avea să îi refuze ritualul simbolic de nuntă dintre o mamă și fiica ei, după cum îi refuzase și toate celelalte. Din motive lesne de înțeles, ceremonia avea să aibă loc pe pajiștea generoasă a lui William, în loc de grădina ei micuță. Pe drum, înconjurată de fumul din trafic, încercă să se gândească la ziua aceea cu inima deschisă – dar rămăsese cu gândul la fotografia aceea pe care Virginia o ținuse un timp în mâna ei osoasă, cea cu Emmy – o altă Emmy – în vârful muntelui Abang.

Jenny fusese cea care îi trimisese fotografia aceea, cu două luni în urmă, alături de o scrisoare. Avea un scris lunguieț și greu de citit. Părea că Buddy plecase definitiv din Bali – condus la aeroport de fostul său amic, șeful poliției din Ubud – și primise interdicția de a se mai întoarce vreodată acolo. Jenny nu îi explicase foarte clar tot ce se întâmplase, însă Emmy avea bănuielile ei și era evident că plecarea lui Buddy fusese la fel de abruptă precum cea la care fusese martoră ea însăși.

Casa, împreună cu piscina recent construită, fusese lăsată deschisă și neschimbată, ca și cum Buddy avea să se întoarcă în curând dintr-una dintre ieșirile lui obișnuite. Jenny fusese cea care, în cele din urmă, venise să facă oarecum curățenie, să strângă lucrurile și să tragă jaluzelele. Ea fusese cea care luase fotografia uitată pe televizor, cu ei în vârful muntelui, și hotărâse să i-o trimită lui Emmy împreună cu o scrisoare destul de incoerentă. Încercase să nu-și arate dezamăgirea în scrisoare, dar nici nu făcuse vreo referire la sosirea sa în Sydney: ultima ei șansă tocmai fugise, ca toate celelalte, într-un 747 strălucitor.

După ce primise scrisoarea aceea, Emmy fusese invadată de un val de amintiri, dar și de o nostalgie pentru Emmy cea din Bali, pe care o crezuse mai autentică decât cea din Sydney. Asta îi povestise, la întoarcere, prietenei ei Janet, însă aceasta își dăduse ochii peste cap și îi spusese că fusese mereu aceeași, cu toate fațetele personalității ei, și că, dacă ajunsese să ia în calcul varianta de a rămâne în Indonezia, era clar că fusese într-o stare foarte proastă. Amintindu-și toate acele lucruri, Emmy își făgăduia că avea să facă ea pentru Jenny tot ce nu făcuse Buddy: să îi trimită un formular de înscriere la cursuri de contabilitate, să verifice cum trebuia să procedeze pentru a obține viza, să încerce să vorbească, eventual, cu contactele ei ca să-i obțină un loc și un viitor. Însă curând după aceea, Pod o anunțase de planurile ei de a se căsători cu Pietro, iar în febra pregătirilor uitase de fotografie și de Jenny.

În clipa aceea, îmbrăcată în costumul ei elegant, din mătase, în drum spre nunta fiicei sale, lui Emmy îi fu rușine. Rușine că uitase atât de ușor de Jenny. Emmy aceea care spera ea să fie, despre care credea că era ea cu adevărat, nu ar fi uitat-o. Era ca și cum, după ce ieșise în lume, sinele acela fusese închis și mumificat de către toate celelalte fațete ale sale, cele pe care le prezenta altora, până când devenise imposibil să-și mai amintească sau să-și mai dea seama că dincolo de suprafață se ascundea un adevăr.

Acesta era felul ei de a fi, își spuse ea ca să nu sufere prea mult, motivul pentru care se întorsese acasă, la toate aceste înfățișări pe care știa cum să le poarte, oricât ar fi fost de uzate. În dimineața aceea (și nu doar atunci, ci întotdeauna), tocmai asta i se păruse că văzuse în ochii surorii ei – o insultă –, sora ei care reușise întotdeauna să găsească o însemnătate și un merit în suferință, chiar și de dragul suferinței.

Pe măsură ce se apropia de casa fiicei ei, Emmy își dorea tot mai mult să aibă siguranța că, după ce avea să treacă toată agitația provocată de nunta lui Pod, avea să-și amintească din nou de Jenny și de promisiunile pe care și le făcuse sieși – dar își dădea seama că nu avea siguranța aceea. Adevărul era că nu voia să se simtă vulnerabilă în fața lumii sau să se lase rănită, chiar dacă vulnerabilitatea aceea o făcea un om mai nobil. Nu voia să-și amintească totul. Dar se agăța de iluzia sincerității și a libertății și, chiar dacă avea să dea uitării viitorul lui Jenny, avea să prețuiască întotdeauna plimbările din peisajul de vis din jurul casei familiei Sparke și să păstreze întotdeauna cu ea acele câteva cuvinte magice pe care le învățase de la Jenny în Monkey Forest, sperând că undeva, cândva, fusese ea însăși.

Când ieși din mașină și porni în fugă spre casa lui Pod, prinzându-și tocul în piatra cubică, Emmy Richmond spera mai mult ca niciodată ca fiica ei să nu fi început să se îmbrace fără ea.

Virginia acceptă o cupă de șampanie de pe tava chelnerului care trecu pe lângă ea și aruncă o privire spre invitații din grădină. Era incredibil de cald, cu totul diferit față de vremea britanică, și se simțea profund recunoscătoare pentru pălăria sa cu bor lat. În afară de asta, ziua decursese cât se poate de bine. Cerul australian de vară rămăsese senin și toți invitații, atât cei eleganți, cât și cei mai puțin eleganți, veniseră îmbrăcați în hainele lor cele mai bune. Virginia își ținu cupa de șampanie cu ambele mâini.

— Normal că e prea tânără, o auzi pe sora ei spunând pe un ton fals, dar nu la fel suntem și noi? Cu toții? Dar dacă asta o face fericită… Așa e, arată superb. Așa e. Nu am fost prea convinsă de roșu și auriu, dar știi cum e… Iar acum, când văd cu ochii mei…

Emmy se îndreptă spre Virginia, având fixat pe buzele roșii un zâmbet de recepționeră.

— Ești bine, draga mea soră? Vrei să ți-i prezint pe prietenii noștri? Știu că ceremonia a fost simplă, dar nu-i așa că petrecerea e frumoasă? Mă bucur tare mult că ai venit!

Virginiei i se păru că Emmy arăta mult prea mult entuziasm.

— E o nuntă tare drăguță, spuse ea.

— Numai Portiei putea să-i treacă prin minte să facă nunta în săptămâna de după Crăciun, zise ea, aruncând o privire în jur.

Îi făcu unei persoane cu ochiul, ridică paharul în semn de salut către altcineva, salută din priviri o a treia persoană, cu zâmbetul pe buze în tot acest timp.

— Au o casă tare frumoasă, nu-i așa? spuse Virginia, iar Emmy îi aruncă imediat o privire încruntată, convinsă deodată, în mijlocul îndatoririlor ei formale, că Virginia nu-și juca bine rolul: fie nu știa mai nimic despre sora ei, fie încerca dinadins să o supere.

— William? William și Dora? Da, sigur, răspunse ea cu un zâmbet forțat.

— Și tu, bineînțeles. Îmi place foarte mult camera mea.

— E camera lui Pod, spuse Emmy melancolică. E atât de frumoasă, nu-i așa? Copila mea… cum pornește ea în lume!

— Așa e, am o nepoată foarte frumoasă, zise Virginia.

I se păru foarte ciudat să rostească acele cuvinte, de parcă ar fi fost la ora de franceză.

Emmy se uită lung la sora ei, care bătuse pentru prima oară atâta drum, pentru o nepoată pe care abia dacă o cunoștea. Ar fi vrut să-i spună că arăta bine, dar știa că pentru Virginia asta nu avea nicio importanță. Cel puțin era dată cu ruj, iar rochia ei, deși de modă veche, nu era chiar atât de ponosită. Emmy, în ciuda căldurii și a agitației cu pregătirile

de nuntă, arăta în continuare bine, și o știa. În grădina lui William, înconjurată de rudele lui Pietro, înfățișarea era singura ei armură. O armură prin care Virginia putea să vadă atât de ușor, își spuse Emmy exasperată.

— Cum de ai venit? întrebă Emmy. După atâta vreme?

— Am considerat că e important să vin, răspunse Virginia. Sunt sigură că mama și-a dorit să vin. E important pentru ea. Dar pentru tine e un chin, nu-i așa? întrebă ea după câteva clipe, ceea ce o făcu pe Emmy să o urască și mai tare.

În grădina aceea frumoasă, printre oamenii prezenți acolo, măcinată de gândul că dăduse greș, în timp ce Dora, fosta ei prietenă și actuala soție a fostului ei soț, era la o aruncătură de băț, făcea eforturi uriașe să pară neafectată… Doar un inamic ar fi ales momentul acela ca să o expună.

— Păcat că n-a putut veni și mama, nu crezi? zise ea în schimb, ridicând paharul spre o femeie micuță, plinuță, îmbrăcată în catifea violet. Mama-soacră, îi explică ea printre dinți surorii sale.

Virginia ar fi vrut să-i întoarcă spatele și să plece. Sau măcar să-i dea o palmă.

— Nu avea cum să vină. Știi prea bine că îi e greu și să meargă. Abia dacă mai iese din casă, zise apoi, fără să știe dacă Emmy era în continuare atentă la ea. După cum ți-am spus, dacă Angelica, prietena mea, nu s-ar fi mutat la noi ca să mă ajute să am grijă de ea, nu aș fi avut cum să vin.

Emmy dădu din cap, un gest superficial prin care voia să-i arate că-i păsa.

— După accident, cel mai ciudat mi s-a părut că voia să rămână în Skye, continuă Virginia. M-a înnebunit cu asta.

— Dumnezeule! Îngrozitor, zise Emmy, întâlnind privirea surorii sale. Delira?

— Nu știu. Acum nu mai zice nimic despre asta.

Silueta elegantă a lui William apăru la marginea unui grup de oameni.

— William, dragule, strigă Emmy, făcându-i semn să vină, ți-o mai amintești pe Virginia, sora mea? Nu ne-am mai văzut de ani întregi. Vrei să faci ceva pentru noi? Poți să o duci pe Ginny să îi felicite pe Pod și pe Pietro? Altfel nu cred că o să ajungă la ei în agitația asta. Au venit câțiva oaspeți noi și vreau să-i salut înainte să se împrăștie peste tot.

Ambele femei fură ușurate după gestul disperat al lui Emmy, deși Virginia își permise luxul de a se simți cumva superioară. În timp ce se deplasau cu greu prin mulțimea tot mai animată, care părea să apară în valuri, fiecare pe drumul ei, se mândreau amândouă cu evadarea aceea, de parcă tocmai câștigaseră un mic trofeu strălucitor, deși știau că libertatea lor avea să dureze doar câteva clipe.

CLAIRE MESSUD este o romancieră americană de succes și profesoară de scriere creativă. Este cunoscută mai ales grație romanului *Prietenie dispărută* apărut în 2017. Locuiește împreună cu soțul și familia sa în Cambridge, Massachusetts.

Născută în Greenwich, Connecticut, Messud a crescut în Statele Unite, în Australia și în Canada, revenind în Statele Unite pe când era adolescentă. Mama sa este canadiancă, iar tatăl ei este francez din Algeria franceză.

A fost educată la Academia Milton, la Universitatea Yale și la Universitatea Cambridge, unde și-a întâlnit soțul, criticul literar britanic James Wood.

În romanele sale, Messud se angajează într-o sondare emoțională profundă a personajelor ei, dezvăluind și explorând impulsurile interioare complete care le alimentează poveștile.

„O frumoasă poveste dulce-amăruie despre prețul dureros al autocunoașterii și imprevizibilitatea vieții."

Publishers Weekly

„O analiză plină de ironie a destinului nefericit a două surori de vârstă mijlocie, care pornesc într-o călătorie inițiatică în două insule extrem de diferite."

Joyce Carol Oates, *New York Review of Books*

„Un roman cu totul remarcabil al inteligenței emoționale, o proză atent dozată."

Observer

ISBN: 978-606-006-275-2

{1} Is it lack of imagination that makes us come to imagined places, not just stay at home? Or could Pascal have been not entirely right about just sitting quietly in one's room? / Continent, city, country, society: the choice is never wide and never free. And here, or there... No. Should we have stayed at home, wherever that may be?

{2} Dumnezeu este iubire. (n.tr.)

Table of Contents

Prolog	4
Bali	6
Londra	48
Bali	99
Londra	141
Insula Skye	166
Bali	232
Epilog	278